

COMING OUT

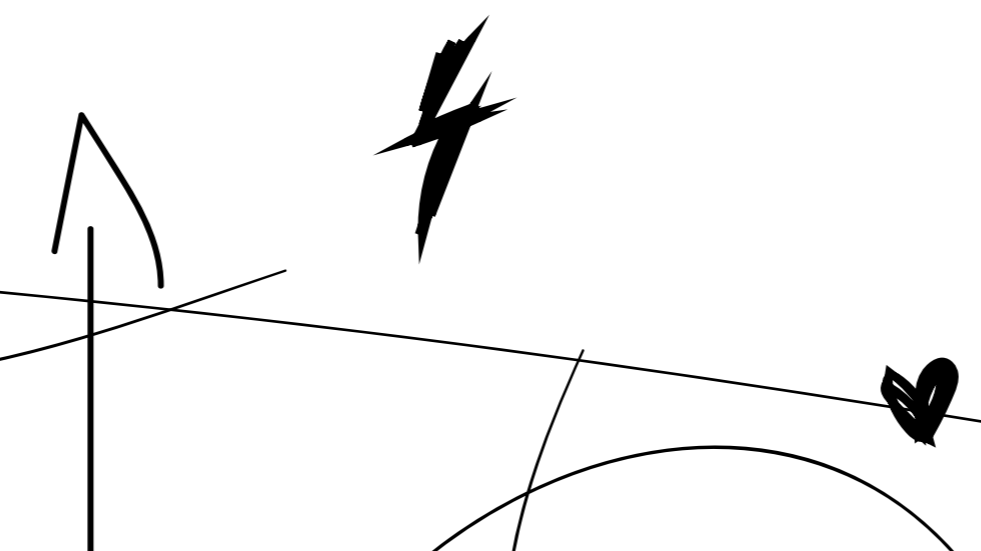
Handwritten scribble

2020
← Coming Out →
2M

Coming Out
COMING OUT
NAJLEPSZE DYPLOMY ASP W WARSZAWIE 2020

Handwritten scribble

Coming Out
COMING

NAJLEPSZE DYPLOMY
ASP W WARSZAWIE
2020

Coming Out

BEST DEGREE PIECES
ACADEMY OF FINE ARTS
IN WARSAW

Coming Out

2020

Miejmy oczy szeroko zamknięte

Let us keep our eyes wide shut

Zapraszam wszystkich do obejrzenia dwunastej już edycji wystawy *Coming Out Najlepsze Dyplomy ASP w Warszawie*. Z każdym rokiem przybywa świetnych projektów, konkurencja jest duża, a wybór tych najlepszych z najlepszych jest niezwykle trudny.

Coming Out to wydarzenie pod wieloma względami unikalne i niezwykle ważne – nie tylko z perspektywy naszej społeczności akademickiej, ale też jako rodzaj przeciwwagi dla codziennego szumu i powszechnego natłoku miażdżących obrazów.

Dla większości artystów biorących udział w *Coming Out* ta wystawa jest pierwszą prezentacją ich twórczości na tak dużą skalę, wyjątkową okazją do pokazania się szerokiej publiczności poprzez prace podsumowujące lata intensywnego wysiłku i nauki. To także sposobność do zatrzymania, moment refleksji. Myślę, że tytuł wydarzenia świetnie oddaje ducha tej imprezy – to nie wyjście z ukrycia, chodzi raczej o swoiste przesłanie, ujawnienie światu prawdy, istotne przeżycie mogące w przyszłości stanowić ważną część fundamentu współczesnej kultury wizualnej. Każdego roku oglądając *Coming Out* i efekty pracy studentów oraz ich promotorów, czuję wzruszenie oraz dumę.

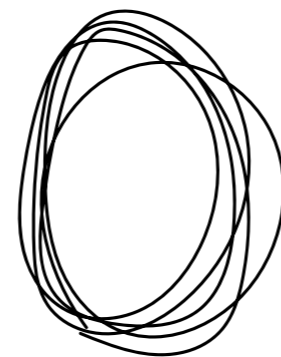
Olga Tokarczuk w swoim wykładzie noblowskim wspomina o nadmiarze (nacechowanym pejoratywnie) typowym dla naszej kultury wizualnej. Choć wykład polskiej noblistki dotyczył literatury, sposobów narracji i opowiadania o świecie, to znalazło się tam bardzo dużo uwag na temat roli obrazu i jego funkcji w opozycji do słowa. Pisarka konstatuje, że obecnie mamy do czynienia z zalewem obrazów złych lub nadmiernie krzykliwych. Obrazy we współczesnej kulturze wizualnej coraz częściej bazują na matrycach cyfrowych, przy czym owo odbicie rzeczywistości jest nie tyle pozorne, co wręcz pozorowane. Obraz staje się coraz bardziej autonomiczny, coraz bardziej traci swą mimetyczną funkcję, nie jest już odbiciem rzeczywistości, ale jej cyfrowym wariantem. Ponadto kopie są tyle razy powielane, że nie sposób odróżnić ich od oryginału i wręcz stają się z nim tożsame.

I would like to invite everyone to view the 12th edition of the exhibition *Coming Out Best Degree Pieces of the Academy of Fine Arts in Warsaw*. The number of great designs increases every year, the competition is fierce, and choosing the best of the best is extremely difficult.

Coming Out is a unique and very important event in many respects – not only from the perspective of our academic community, but also as a sort of counterbalance for the everyday noise and the common accumulation of superficial images.

For most artists taking part in *Coming Out*, this exhibition is the first presentation of their works on such a large scale, an exceptional occasion to present themselves to the general public by means of works summarising years of intense effort and learning. It is also an opportunity to stop, a moment of reflection. I think that the title of the event perfectly reflects its spirit – it is not *coming out* of the dark, but rather a sort of message, revealing the truth to the world, communicating a significant experience that may be an important part of the foundation of contemporary visual culture in the future. Every year, watching *Coming Out* and the results of work of students and their supervisors, I feel moved and proud.

In her Nobel lecture, Olga Tokarczuk mentions the overabundance (in a pejorative sense) that is typical of our visual culture. Although the lecture of the Polish Nobel Prize winner was mainly about literature and the methods of narration and telling about the world, it abounded in remarks about the role of the image and its function in opposition to the word. The writer concludes that we face a deluge of bad or excessively loud images today. Images in modern visual culture are increasingly often based on digital sensors; however, this reflection of reality is not so much apparent as artificial. The image becomes more and more autonomous and gradually loses its mimetic function; it is a digital variant of reality rather than its reflection. In addition, copies are reproduced so many times that it is impossible to tell them from the original and they become almost identical to it.

Paradoksalnie to my sami skazujemy się na błędzenie po manowcach. Problem nie polega na tym, że obrazy, którymi jesteśmy bombardowani na co dzień, są złe. Chodzi o to, że wobec utraty autorytetów, szumu informacyjnego i nastawienia na szybkie konsumowanie złe obrazy coraz lepiej udają dobre.

Tokarczuk konkluduje, że to nie obraz jest dzisiaj największym przeciwnikiem tekstu, lecz inny wymiar doświadczania świata. Pozorna łatwość docierania do informacji to przeskakiwanie pewnych elementów łańcucha poznawczego. Kredyt zaufania, jaki dajemy obrazom, mając w pamięci ich mimetyczne korzenie, to możliwość omyłki.

Roland Barthes w swojej książce *Światło obrazu* pisząc o kinie, zwrócił uwagę na pewien dyskomfort – ekran narzuca odbiorcy szybkość i intensywną konsumpcję (jest „przymuszony do ciągłej żarłoczności”). Ciekawe, że ta uwaga jest niezwykle aktualna nie tylko w odniesieniu do kina, ale w ogóle do współczesnego „ekranu” w całym tego słowa znaczeniu. Obecnie mamy bowiem do czynienia ze zjawiskiem polegającym na tym, że obrazy, z istoty swej statyczne, zostały wprawione w przymusowy, nieustanny ruch – podlegają przewijaniu, zmianianiu, klikaniu.

Tegoroczny *Coming Out* jest szczególnie, ponieważ zarówno główny okres powstawania prac dyplomowych, jak i wystawa przypadają na okres pandemii – przymusowa izolacja i dystans społeczny odcisnęły swoje piętno na całej naszej społeczności akademickiej, zmuszając nas do wielu przemyśleń na temat tego, co my artyści możemy czy też powinniśmy uzewnętrznić, pokazywać. W tym kontekście tym bardziej się cieszę, że doszło do realizacji tak wyjątkowego projektu jak *Coming Out* i że prace naszych dyplomantów mają szansę zaistnieć na zewnątrz, poza czterema ścianami określającymi przestrzeń domu, pracowni, uczelni.

Miejmy oczy szeroko zamknięte.

Paradoxically, it is us who sentence ourselves to stray. The problem is not that the images bombarding us every day are bad. Now, when we are confronted with the loss of role models, the information noise and the fast consumption mentality, bad images pretend to be good more and more successfully.

Tokarczuk concludes that today the biggest opponent of the text is not the image but another dimension of experiencing the world. The apparent ease of getting information means the skipping of certain parts of the cognitive chain. The trust that we put in images, bearing in mind their mimetic roots, means the possibility of error.

Writing about cinema in his book *Camera Lucida*, Roland Barthes drew attention to a certain kind of discomfort – the screen imposes fast and intense consumption on the recipient (who is ‘forced to devour things continuously’). Interestingly, this remark is highly topical not only with regard to cinema but also to the modern ‘screen’ in the full sense of the word. Today, we can see that essentially static images have been set in forced continuous motion – they are scrolled, altered or clicked.

This year’s *Coming Out* is special because both the main period of creation of the degree pieces and the exhibition coincide with the pandemic – forced isolation and social distancing have left their mark on our entire academic community, causing many reflections on what we as artists can or should reveal and show. In this context, I am all the more happy that the exceptional *Coming Out* project has been successfully accomplished and that the degree pieces of our graduates have a chance to mark their presence outside the four walls determining the space of the home, studio and university.

Let us keep our eyes wide shut.

prof. Błażej Ostoję Lniński
Rektor Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie
Prof. Błażej Ostoję Lniński
Rector of the Academy of Fine Arts in Warsaw

Przekraczajmy granice talentu

Let's cross the bounds of talent

Pamiętam pierwszą wystawę *Coming Out* z 2009 roku i każdą kolejną jej odsłonę w następnych latach, często w nowym, zaskakującym entourage'u, stanowiącym doskonałe tło prezentacji najlepszych dokonań naszych dyplomantek i dyplomantów.

Dziś *Coming Out* jest wizytówką Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie i na stałe wpisał się do kalendarza stołecznych wydarzeń kulturalnych. Od lat z sukcesem przyciąga nie tylko młodzież, ale także zewnętrznych interesariuszy, równie ważnych dla Uczelni, jak i naszych absolwentek i absolwentów.

Wystawa prezentująca najlepsze prace dyplomowe powstałe w roku akademickiego 2019/20 jest wyjątkowa pod wieloma względami. Dowodzi świadomości sytuacji pandemii i wytrwałości jej uczestników, a przede wszystkim przekonuje o ich niezaprzeczalnej pasji tworzenia oraz o potrzebie doskonalenia artystycznego.

Wykształcenie twórcy niezależnego i oryginalnego, który nie ulega szarej rzeczywistości rynku pracy, graniczy teraz niemal z cudem. Jestem przekonana, że udział w tej wystawie wyzwolił w Was siłę, aby przejąć władzę nad teraźniejszością poza murami Uczelni. To Wy będziecie wyznaczać trendy, kształtować przestrzeń, poprzez sztukę mówić o rzeczach ważnych dla ludzkiej egzystencji i zwracać uwagę odbiorców na istotne dla Was treści. Jeśli nie możemy wpłynąć słowem na to, co się dzieje na świecie, pozostaje jeszcze komunikat materialny poprzez sztukę i Wasze multidyscyplinarne działanie, ponieważ sztuką też można walczyć i zmieniać rzeczywistość na lepsze.

Podczas studiów każdy realizowany projekt przybliżył Was do obecnego sukcesu. Rady Programowe poszczególnych Wydziałów uznały Wasze prace dyplomowe za godne szczególnej nagrody, a ich prezentacja na wystawie zapewni zwrócenie uwagi na dokonania młodego środowiska artystycznego, o którym warto głośno mówić.

Drogi Absolwentki i drodzy Absolwenci, dołączyliście do grona wychowanków warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych, cieszącej się chlubną

I remember the first *Coming Out* exhibition in 2009 and each of its successive versions in subsequent years, often in a new surprising entourage that forms a fine background for the presentation of the best achievements of our graduate students.

Today, *Coming Out* is a showpiece of the Academy of Fine Arts in Warsaw and has become a permanent part of the calendar of Warsaw cultural events. For years it has attracted the attention of not only young people, but also of external stakeholders of equal importance for the Academy, as well as our graduates.

The exhibition presenting the best degree pieces created in the academic year 2019/20 is unique in many respects. It proves the awareness of the pandemic situation and the perseverance of its participants and, above all, convinces us about their indisputable passion for creation and their need for artistic improvement.

Developing an independent and unique artist who does not yield to the harsh reality of the labour market is almost a miracle today. I believe that the participation in this exhibition will provide you with the strength to take control of the present reality outside the Academy. It is you who will set the trends, shape the space, speak of important aspects of human life through art and draw the recipients' attention to the contents that you find important. If our words cannot influence the course of events in the world, another solution is material communication through art and your multidisciplinary action, because art is also a way of fighting and changing reality for the better.

Each project pursued during studies brought you closer to the present success. The Programming Boards of Faculties found your degree pieces worthy of special distinction, and their presentation at the exhibition will certainly draw the attention of the public to the achievements of the young artistic circle, which deserves wide recognition.

Dear Graduates, you have joined a circle of the alumni of the Warsaw Academy of Fine Arts, which has a proud tradition of over 100 years. Your degree

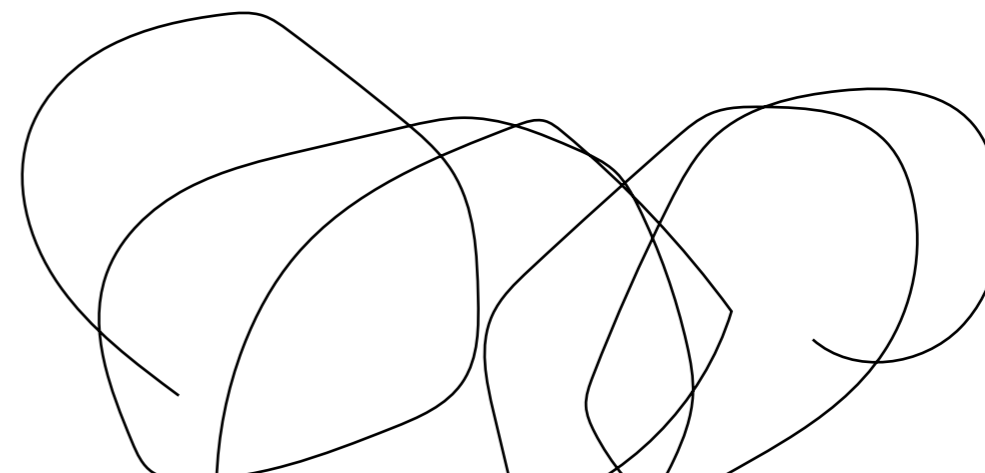
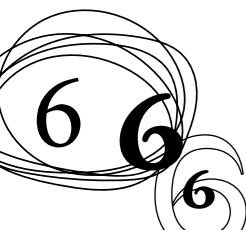
ponadstuletnią tradycją. Wasze prace dyplomowe stanowią obraz kształcenia na Uczelni i świadczą o kompetencjach jej pedagogów.

Gratuluję Wam wysiłku włożonego w przygotowanie dyplomów i docenienia. Życzę Wam, aby plon wyniesiony z Uczelni i wyróżnienie w postaci udziału w wystawie *Coming Out* przełożyły się na kolejne sukcesy artystyczne i nieślabnącą energię odkrywania i przekraczania granic. Jesteście świadectwem tego, że EDUKACJA ARTYSTYCZNA ma sens, za co serdecznie Wam dziękuję.

pieces reflect the level of education at the Academy and testify to the competences of their teachers.

I congratulate you on the effort that you put in the preparation of your degree pieces and on the appreciation of this effort. My wish to you is that the fruits of your studies at the Academy and recognition in the form of participation in the *Coming Out* exhibition translate into further artistic successes and the unremitting energy of discovering and crossing borders. You testify to the fact that ARTISTIC EDUCATION makes sense, for which I am sincerely grateful to you.

dr hab. Barbara Kowalewska, prof. Uczelni
Prorektor ds. studenckich i jakości kształcenia
Dr hab. Barbara Kowalewska, Assoc. Prof.
Deputy Rector for Student Affairs and Education Quality

Dwunasta edycja

Twelfth edition

Wystawa *Coming Out Najlepsze Dyplomy ASP w Warszawie* odbywa się już po raz dwunasty. Dla nas, pedagogów i studentów, to co roku okres refleksji nad tym, czy młode pokolenie artystów i projektantów wypracowało swój przekaz adekwatny do czasów, w których żyje. Chlubą warszawskiej Akademii było i jest pomaganie studentom w szukaniu własnej wypowiedzi artystycznej i akceptowanie ich wyborów. Jeśli prześledzimy losy nie tylko blisko trzystu pięćdziesięciu dotychczasowych uczestników *Coming Out*, ale wszystkich absolwentów z ostatnich jedenastu lat, to stwierdzimy, że wielu z nich zaistniało jako artyści lub projektanci. I to oni współuczestniczą w budowaniu przekazu młodego pokolenia.

Wystawa *Coming Out* to dokonany przez Rady Programowe poszczególnych Wydziałów wybór najciekawszych dwudziestu dziewięciu dyplomów powstałych w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Na wystawie pokazywane są dokonania artystyczne, projektowe, konserwatorskie opuszczających mury Akademii absolwentów. Jednym z głównych celów *Coming Out* jest umożliwienie dotarcia do jak najszerszych kręgów widzów, to powinność uczelni wobec jej wychowanków. Dlatego tradycyjnie i symbolicznie pokaz odbywa się poza murami ASP. W tegorocznej edycji mamy przyjemność prezentować dyplomy w przestrzeni Konesera na warszawskiej Pradze.

Dotychczasowe edycje wystawy wzbudzały ogromne zainteresowanie publiczności, mediów, a także studentów, absolwentów i pedagogów. Z roku na rok wzrastała liczba osób odwiedzających ekspozycję. *Coming Out* stał się istotnym i oczekiwanym wydarzeniem cyklicznym, zajmującym ważne miejsce w kalendarzu imprez artystycznych w Warszawie. Ten rok jest wyjątkowy, wszystkich bowiem dotyka pandemia COVID-19, dlatego zachęcamy Państwa do odwiedzenia wystawy przede wszystkim on-line (www.comingout.asp.waw.pl).

Dyplomy były przygotowywane w okresie lockdownu, a ich obrony odbywały się często na jesieni. Zrobienie projektu w tak krótkim czasie było dużym

The exhibition *Coming Out Best Degree Pieces of the Academy of Fine Arts in Warsaw* is held for the 12th time. For us, teachers and students, it is usually a period of reflection on whether the young generation of artists and designers has worked out their own message that is relevant to the times in which they live. The Warsaw Academy has always taken pride in helping students find their own artistic expression and accepting their choices. If we trace the careers of not only nearly 350 participants of all *Coming Out* exhibitions held so far, but also all graduates from the last eleven years, we will find out that many of them have made themselves a name as artists or designers. And they do participate in creating the message of the young generation.

The *Coming Out* exhibition presents the most interesting 29 degree pieces created at the Academy of Fine Arts in Warsaw, which were selected by the Programming Boards of individual Faculties. The exhibition shows the artistic, design and conservation achievements of graduates leaving the walls of the Academy. One of the primary goals of *Coming Out* is to help them reach the broadest possible audience; such is the duty of the Academy towards its graduates. Therefore, the pieces are shown outside the Academy. In this year's edition we are pleased to present degree pieces in the premises of Koneser in the Warsaw district of Praga.

The previous editions of the exhibition have aroused great interest among the audience and the media, as well as among students, graduates and teachers. The exhibition has attracted more and more visitors every year. *Coming Out* has become an important and anticipated cyclic event that occupies a significant place in the calendar of artistic events in Warsaw. This year is exceptional because everyone is affected by the COVID-19 pandemic, so we encourage you to visit the exhibition mainly online (www.comingout.asp.waw.pl).

The degree pieces were prepared during the lockdown, and many of them were defended this autumn. To realise the project within such a short time

wyzwaniem. Tegoroczna edycja *Coming Out* została zrealizowana tylko dzięki ogromnemu zaangażowaniu organizatorów.

Cieszę się, że mogę po raz kolejny życzyć zarówno uczestnikom wystawy, jak i wszystkim tegorocznym dyplomantom wszystkiego najlepszego, spełnienia marzeń zawodowych i osobistych.

Chciałbym szczególnie podziękować tegorocznym partnerom wystawy, przede wszystkim Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Miastu Stołecznemu Warszawie za wsparcie naszej imprezy oraz firmie Koneser za udostępnienie przestrzeni na ekspozycję.

Wielkie podziękowania kieruję również do osób, które przyczyniły się do organizacji obecnej edycji *Coming Out*.

was a big challenge. This year's *Coming Out* owes its accomplishment only to the huge commitment of the organisers.

I am happy to have another opportunity to wish all the best both to participants of the exhibition and to all of this year's graduates, and I hope that their professional and personal dreams come true.

I would especially like to thank this year's partners of the exhibition, particularly the Ministry of Culture and National Heritage and the City Office of Warsaw for supporting our event and the Koneser company for having made their premises available for the exhibition.

Many thanks also to the persons who contributed to the organisation of this year's *Coming Out* exhibition.

prof. Paweł Nowak
kurator
Prof. Paweł Nowak
curator

Faculty of Painting

FACULTY OF PAINTING

WYDZIAŁ MALARSTWA

Faculty of Painting

Faculty of Painting

Wydział Malarstwa

Faculty of Painting

Wydział Malarstwa
Faculty of Painting

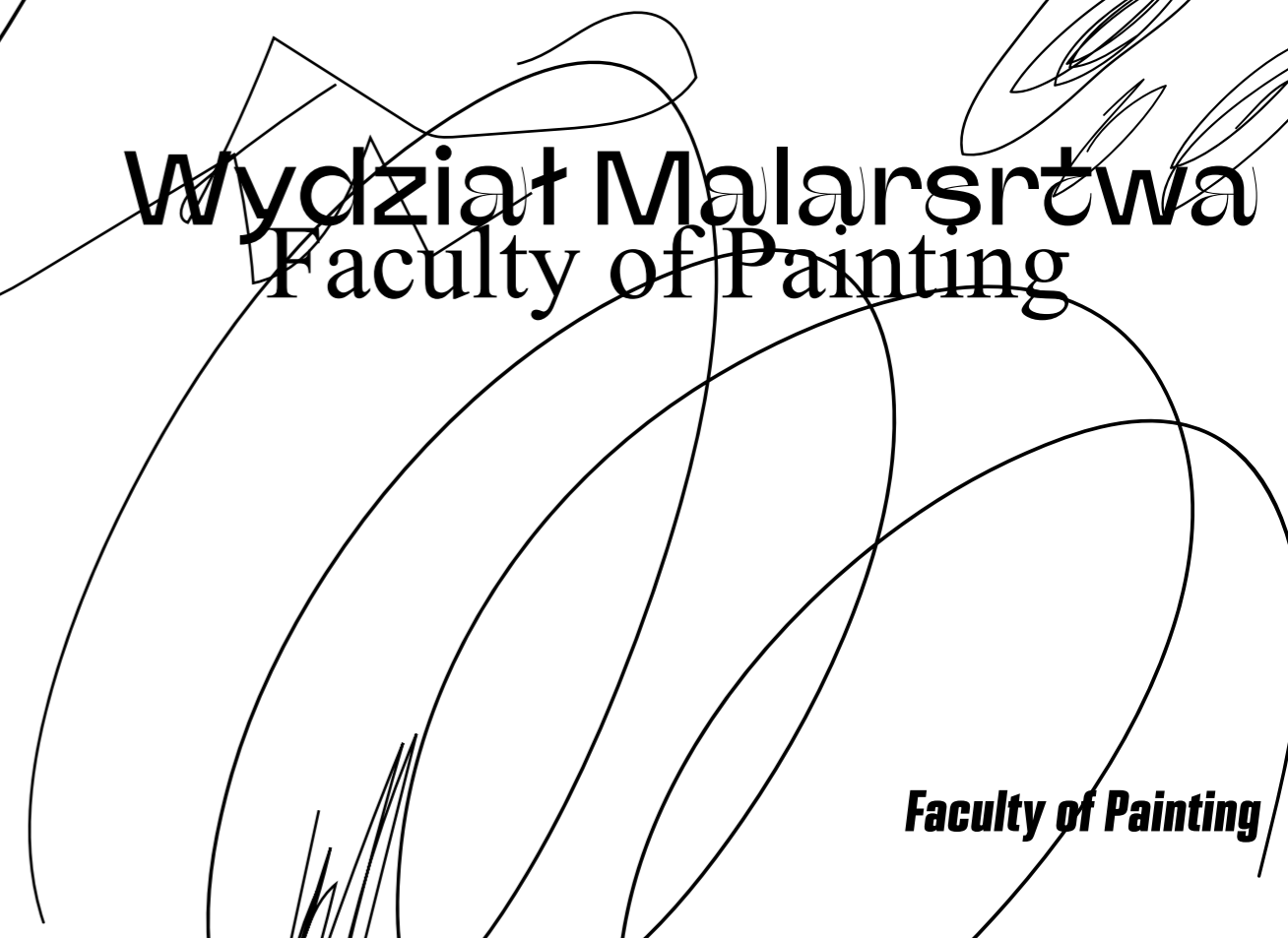
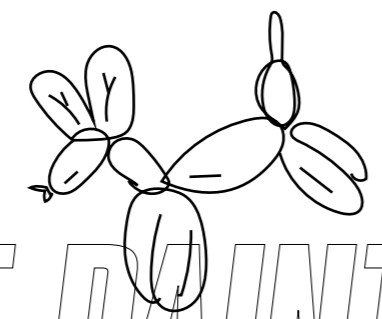
Wydział Malarstwa

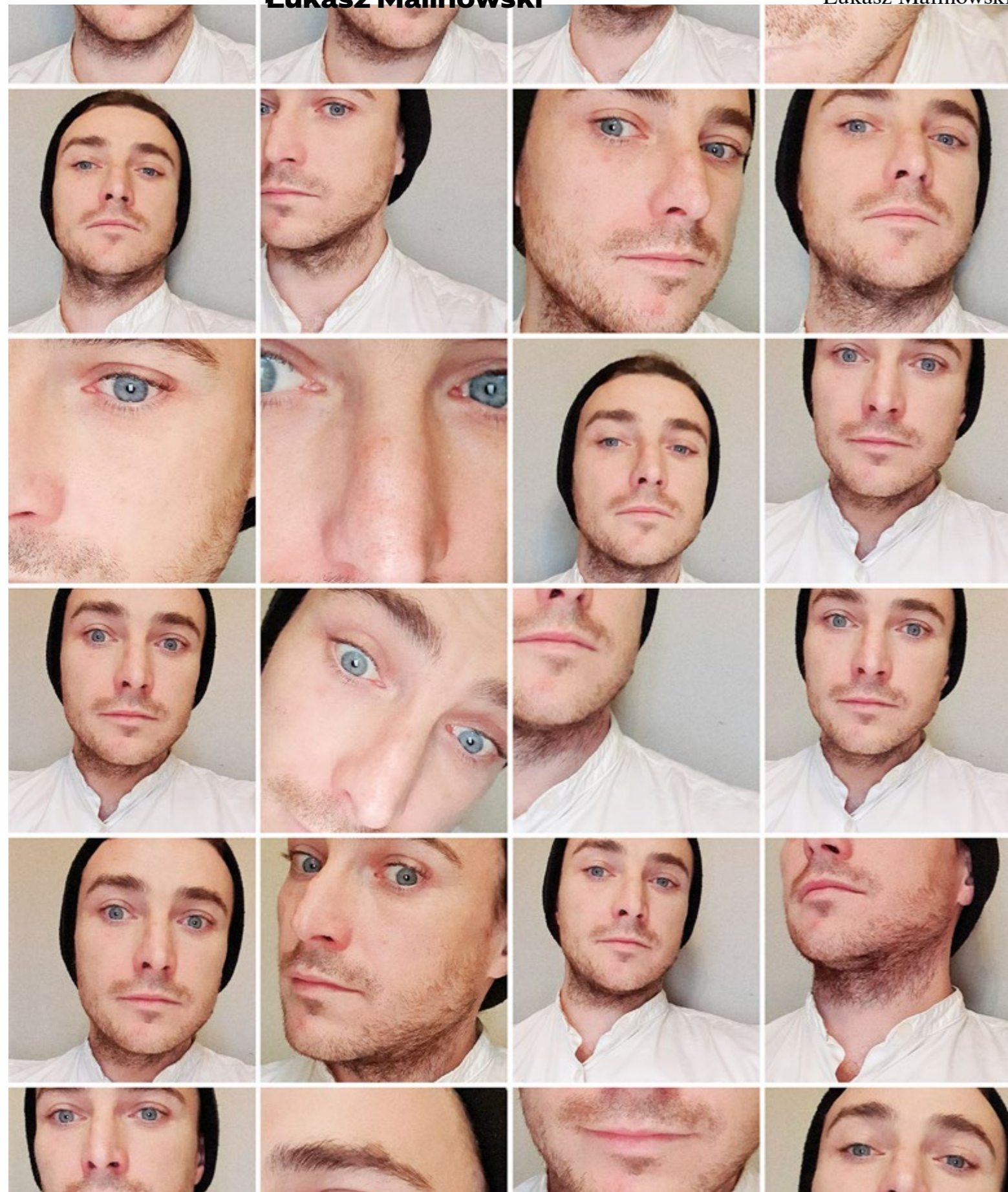
FACULTY OF PAINTING

Wydział Malarstwa

WYDZIAŁ MALARSTWA

Faculty of Painting

Ur. 1986. Studiował na Wydziale Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie (2015–2020). Głównie porusza się w dziedzinie malarstwa, choć tworzy również obiekty przestrzenne i instalacje, które ściśle wiążą się z jego twórczością malarską.

Born 1986. Studies: Faculty of Painting of the Academy of Fine Arts in Warsaw (2015–2020). He specialises mainly in painting, but he also creates spatial objects and installations that are closely related to his painting work.

+48 604 106 146
lukaszmalinowski@cybis.asp.waw.pl
Instagram: @look_ash

Hi!

Umnieraj (Para)Di(s)e

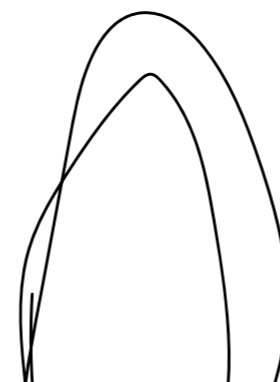
DYPLOM: V Pracownia Malarstwa; promotor: prof. Wojciech Cieśniewski
DEGREE PIECE: Studio of Painting No. 5; supervisor: Prof. Wojciech Cieśniewski

Chlebak i Trap Breadbox and Trap

ANEKS: Pracownia Wiedzy o Działaniach i Strukturach Wizualnych;
promotor: dr hab. Jan Mioduszewski, prof. Uczelni
MINOR DEGREE: Studio of the Principles of Art and Visual Structures;
supervisor: Dr hab. Jan Mioduszewski, Assoc. Prof.

Prezentowane przeze mnie prace są wynikiem badania historii mało znanego obozu zagłady KL Soldau, który mieścił się w Działdowie, moim rodzinnym mieście. Już tytułowa gra słów – Umnieraj – skłania do refleksji, a prace malarskie i ściśle związane z nimi formy przestrzenne są przefiltrowanym, przez moje emocje i przeżycia, odczuwaniem tragedii, jaka miała miejsce w Działdowie, w Polsce i na całym świecie. Opowiadając o lokalnej historii, pragnąłem również oddać globalny wydźwięk okrucieństwa i nadać pracom uniwersalny charakter. Cykl obrazów *Lebensraum* i obiekty przestrzenne – *Chlebak* i *Trap* – odzwierciedlają nadzieję i strach więźniów, a także emocje, które towarzyszą nam przy wspomnieniach z czasów II wojny światowej. Niepokoje, które niestety stają się aktualne w XXI wieku, bowiem powrót do faszyzmu, wcześniej nie do pomyslenia, jest coraz bardziej realny.

The pieces I present are the results of research on the history of the barely known KL Soldau concentration camp located in Działdowo, which is my home city. The title pun itself – Umnieraj [‘Paradise in my place’ vs. ‘Die’] – provokes reflection. Painting works and spatial forms closely related to them are the sensation of the tragedy that occurred in Działdowo, in Poland and around the world filtered through my emotions and experiences. Speaking of the local history, I also wanted to depict the global implications of cruelty and to emphasise the universal dimension of the pieces. The cycle of paintings *Lebensraum* and spatial objects *Breadbox* and *Trap* reflect the hope and fear of prisoners and the emotions associated with memories from the times of World War II. The concerns that unfortunately become valid in the 21st century, because the previously unimaginable return to fascism is becoming more and more real.

Tajny obóz zagłady KL Soldau w świetle jego miejsc pamięci i martyrologii

Secret concentration camp KL Soldau in the light of its memorial and martyrology sites

PRACA TEORETYCZNA: promotor: dr hab. Jan Stanisław Wojciechowski, prof. Uczelni

THESIS: supervisor: Dr hab. Jan Stanisław Wojciechowski, Assoc. Prof.

Soldau to niemiecka nazwa miasta Działdowo, które w przeszłości należało do państwa zakonu krzyżackiego, później Królestwa Prus, aby następnie wejść w skład II Rzeszy. Po jej klęsce w I wojnie światowej w 1919 roku Działdowo przyznano na mocy traktatu wersalskiego odradzającej się Polsce.

W 1939 roku miasto znalazło się pod okupacją niemiecką, a pod koniec tego roku na jego terenie utworzono tajny obóz zagłady Soldau, w którym zginęło od 12 tys. do 15 tys. osób.

Ofiary obozu zakopywano w okolicznych lasach. Po zakończeniu wojny w miejscach masowych mogił powstały miejsca pamięci. W latach 60. miasto postawiło tam pomniki ku czci pomordowanych. Autorem pomnikowych rzeźb na terenie byłego obozu, lasu komornickiego i cmentarza komunalnego jest olsztyński artysta Ryszard Wachowski. Charakterystyczną cechą jego prac jest betonowa, ażurowana forma.

Obóz mieścił się w dawnych pruskich koszarach, które istnieją po dziś dzień i choć są w opłakanym stanie, to ocalałe mury nadal pamiętają.

Soldau is the German name of Działdowo – a town that once belonged to the Teutonic State, the Kingdom of Prussia and the German Empire. After the defeat of the latter in World War I, Działdowo was granted to the recently restored Polish state under the Treaty of Versailles in 1919.

In 1939, the town was under German occupation; at the end of this year, the secret Soldau concentration camp was established there, in which 12,000 to 15,000 people died.

Victims were buried in the nearby forests. After the war, memorial sites were established in mass grave areas. In the 1960s, the town erected monuments in memory of the victims. Memorial sculptures in the former camp, the Komornicki forest and the municipal cemetery were made by the Olsztyn artist Ryszard Wachowski. His works are characterised by a concrete, openwork form.

The camp was located in the former Prussian barracks that still exist today; although they are in a deplorable condition, the walls that have survived still remember.

1.

2.

→

1. *Lebensraum XXI*, technika mieszana, 130 × 190 cm

1. *Lebensraum XXI*, mixed media, 130 × 190 cm

2. *Lebensraum XXII*, technika mieszana, 140 × 200 cm

2. *Lebensraum XXII*, mixed media, 140 × 200 cm

3.

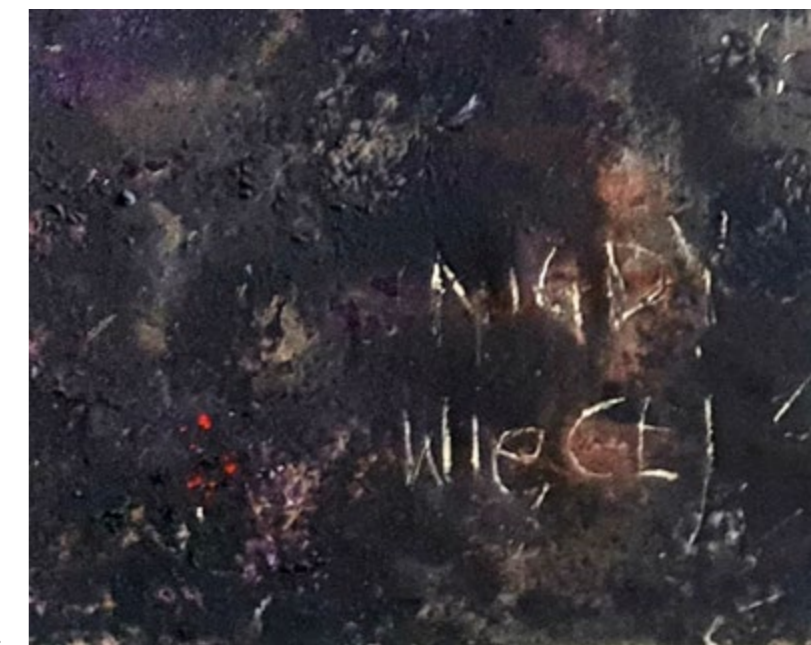
4.

3. *Lebensraum II*, technika mieszana, 150 x 220 cm
3. *Lebensraum II*, mixed media, 150 x 220 cm

4. *Lebensraum XII*, technika mieszana, 90 x 220 cm
4. *Lebensraum XII*, mixed media, 90 x 220 cm

5. *Lebensraum XXIII*, detal
5. *Lebensraum XXII*, detal

6. *Lebensraum XXIII*, technika mieszana, 110 x 180 cm
6. *Lebensraum XXIII*, mixed media, 110 x 180 cm

5.

6.

Promotorzy / Supervisors

Łukasz Malinowski dał się poznać jako zaskakujący w swym myśleniu i działaniu człowiek i artysta. W okresie studiów bliskie mu były idee i znakowania malarstwa lat sześćdziesiątych, interesowali Go tacy malarze jak Dubuffet, Burri, Soulage.

Swój dyplom osadził w tragedii męczeństwa więźniów hitlerowskiego obozu zagłady z okresu II wojny światowej – Durchgangslager Soldau, który hitlerowcy zbudowali w jego rodzinnym Działdowie. Prace malarskie mają charakter abstrakcyjnych pól, w wymowie – obszarów unicestwienia, nicości. Na nich gdzieś pojawiają się niewielkie ryty wyrażające beznadziejność i strach przed zabójczą śmiercią; plastycznie kojarzące się ze znakami paleolitu.

Niezwykle wymowny aneks do dyplomu ze Struktur Wizualnych Malinowski wykonał pod kierunkiem dr. hab. Jana Mioduszewskiego; kromki chleba zakopane w piasku widoczne w Jego realizacji – w przekroju pionowym – najtrafniej oddają prawdę pomocy w ratowaniu życia.

Łukasz Malinowski proved to be a man and artist who thinks and acts in a surprising way. During his studies, he felt close to the ideas and signs of the painting of the 1960s; he was interested in such painters as Dubuffet, Burri and Soulage.

His degree piece is embedded in the tragedy of the martyrdom of prisoners of Durchgangslager Soldau – the extermination camp that the Nazis built in his hometown of Działdowo during World War II. The painting works take on the character of abstract fields, representing areas of annihilation and nothingness. In some places, they contain small engravings expressing hopelessness and fear of destructive death; visually they resemble signs of the Paleolithic Era.

Malinowski made a very meaningful annex to the diploma from Visual Structures under the direction of Dr hab. Jan Mioduszewski; the slices of bread buried in the sand visible in its vertical section are the best illustration of the truth of help in saving life.

prof. Wojciech Cieśniewski
Prof. Wojciech Cieśniewski

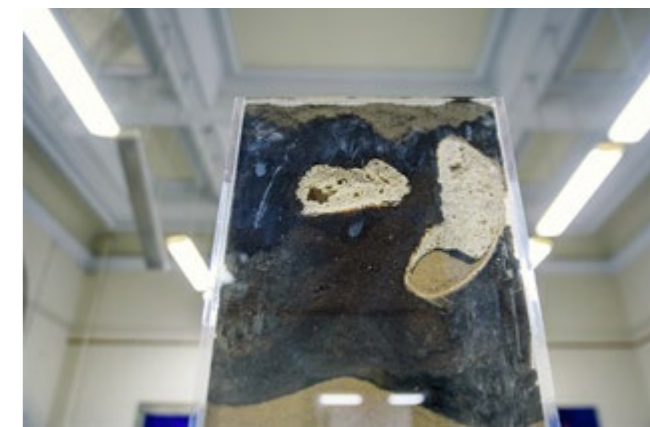
W obrazach Łukasza Malinowskiego od dawna zwracał moją uwagę wydrapany krzyk. Łukasz nosi w sobie trudne przeżycia. Na roku dyplomowym zaczął pracować z zagadnieniem pamięci II wojny światowej. Rozmawialiśmy o tym, jak nie spłaszczyć historii. Jak dotrzeć do prawdy czasu, zarazem dochodząc do własnego głosu. Poprzez miejsce, materiał, dotyk. Szczęśliwie Łukaszowi udało się sprowadzić historię do doświadczenia. W czasie pracy nad aneksem ze Struktur Wizualnych zaczął widzieć i czuć ślady. Zainteresował się Durchgangslager Soldau – hitlerowskim obozem przejściowym w Działdowie, swym rodzinnym mieście. W tym obozie ginęli Polacy i Żydzi. Obozowi poświęcony jest obiekt *Chlebak*, w którym autor metaforycznie ukazuje mieszkańców Działdowa ratujących więźniów od śmierci głodowej. Więźniowie budowali drogę, a mieszkańcy nocą na terenie budowy zakopywali chleb. Instalacja *Trap*, druga realizacja Malinowskiego, jest poświęcona Zagładzie. Odnosi się do historycznej fotografii z Umschlagplatz.

A scrawled shout has grabbed my attention in Łukasz Malinowski's paintings for a long time. Łukasz carries difficult experiences within himself. In his degree year, he began to work on the topic of the memory of World War II. We talked about how not to flatten history. How to reach the truth of time while managing to assert one's own voice. Through the place, material and touch. Fortunately, Łukasz managed to reduce history to experience. During his work on the minor degree in Visual Structures, he began to see and feel the traces. He became interested in Durchgangslager Soldau – a Nazi transit camp in Działdowo, which is his hometown. It was a camp in which Poles and Jews died. The object *Breadbox*, in which the author metaphorically depicts inhabitants of Działdowo rescuing camp prisoners from starvation, is dedicated to the camp. Prisoners built the road, and inhabitants buried bread on the building site at night. Malinowski's second project – the installation *Trap* – is dedicated to the Holocaust. It refers to a historical photograph from Umschlagplatz.

dr hab. Jan Mioduszewski, prof. Uczelni
Dr hab. Jan Mioduszewski, Assoc. Prof.

7.

8.

9.

10.

11.

7–9. *Chlebak*
7–9. *Breadbox*

10. *Trap*
10. *Trap*

11. Umschlagplatz (sierpień 1942)
11. Umschlagplatz (August 1942)

Zdjęcia 7–10 dzięki uprzejmości spotw.pl
Photographs 7–10 courtesy of spotw.pl

Ur. 1996. Studia: Wydział Malarstwa ASP w Warszawie (2014–2020), Akademie výtvarných umění v Pradze (w ramach programu Erasmus +, 2017/18). Dziedziny działalności artystycznej: malarstwo, rysunek, instalacja, rzeźba, fotografia, performans, grafika i wideo. Wystawy indywidualne: *Szyf*, Kaplica, Warszawa (2018); *Między świętami a majówką*, Karrot, Warszawa (2019); *Heavyweight* / *Waga ciężka*, Stroboskop Art Space, Warszawa (2019); *Prodrom*, Galeria Wizytująca, Warszawa (2020). Finalistka konkursu Artystyczna Podróż Hestii (2020).

Born 1996. Studies: Faculty of Painting of the Academy of Fine Arts in Warsaw (2014–2020), Akademie výtvarných umění in Prague (under the Erasmus+ program, 2017/18). Fields of artistic activity: painting, drawing, installation, sculpture, photography, performance, graphic arts, video. Solo exhibitions: *Szyf*, Kaplica, Warsaw (2018); *Between holiday and May-day picnic*, Karrot, Warsaw (2019); *Heavyweight*, Stroboskop Art Space, Warsaw (2019); *Prodrome*, Galeria Wizytująca, Warsaw (2020). Finalist of the Hestia's Artistic Trip competition (2020).

+48 781 390 956
 8jelonek8@gmail.com
 www.annarutkowska.com
 Instagram: @jelonek8

Prodrom

Prodrome

DYPLOM: III Pracownia Malarstwa; promotor: prof. Jarosław Modzelewski
 DEGREE PIECE: Studio of Painting No. 3; supervisor: Prof. Jarosław Modzelewski

Sztuka poza polem sztuki®

Art out of field of art®

ANEKS: Pracownia Wiedzy o Działaniach i Strukturach Wizualnych;
promotor: dr hab. Jan Mioduszewski, prof. Uczelni
 MINOR DEGREE: Studio of the Principles of Art and Visual Structures;
 supervisor: Dr hab. Jan Mioduszewski, Assoc. Prof.

Prodrom oznacza zapowiedź katastrofy. Prace inspirowane są narzędziami rolniczymi i maszynami tortur. Powtarzający się motyw wnętrza nawiązuje do przymusowej izolacji związanej z epidemią koronawirusa.

Aneks składa się z dwóch filmów z okresu kwarantanny, *Okno* i *Schody* oraz wideo *Inwazja*, dotyczącego zagrożenia i rozprzestrzeniania się chorób. Druga część aneksu to cykl kolaży *Sztuka poza polem sztuki®*, przedstawiających konfrontacje artystki ze światem spoza środowiska artystycznego. Ekspozycji towarzyszy brona zębata.

Prodrome means a harbinger of a catastrophe. The works are inspired by agricultural tools and torture equipment. The repeating motif of interiors refers to compulsory isolation related to the coronavirus pandemic.

The minor degree consists of two films from the quarantine period: *Window* and *Stairs* and *Invasion* – a video concerning the threat and spreading of diseases. The second part of the minor degree is *Art out of field of art®* – a cycle of collages that present the artist's confrontations with the world outside the artistic circle. The exhibition is accompanied by a toothed harrow.

Metodologia tworzenia systemów pustych znaków

Methodology of creation of empty sign systems

PRACA TEORETYCZNA: promotor: dr Ewa Muszyńska

THESIS: supervisor: Dr Ewa Muszyńska

Metodologia tworzenia systemów pustych znaków analizuje proces tworzenia znaczeń i interpretacji dzieła sztuki. Praca rozważa możliwości usystematyzowania znaków pozbawionych referencji, znaków pustych oraz rozważa proces edukacji tworzenia takich systemów.

Methodology of creation of empty sign systems analyses the process of creating senses and interpretations of a work of art. The thesis deals with the possibilities of systematising signs devoid of references and empty signs, and considers the education process regarding the creation of such systems.

↓
1. cykl *Przemoc pomocy*, tempera jajowa i gwasz na papierze, 200 × 300 cm
1. *Violence of help* cycle, egg tempera and gouache on paper, 200 × 300 cm

1.

2.

3.

2. *Prodrom*, tempera jajowa na płótnie, 110 × 150 cm

2. *Prodrome*, egg tempera on canvas, 110 × 150 cm

3. *Zagadka bez pokrycia*, tempera jajowa na płótnie, 110 × 150 cm

3. *Groundless riddle*, egg tempera on canvas, 110 × 150 cm

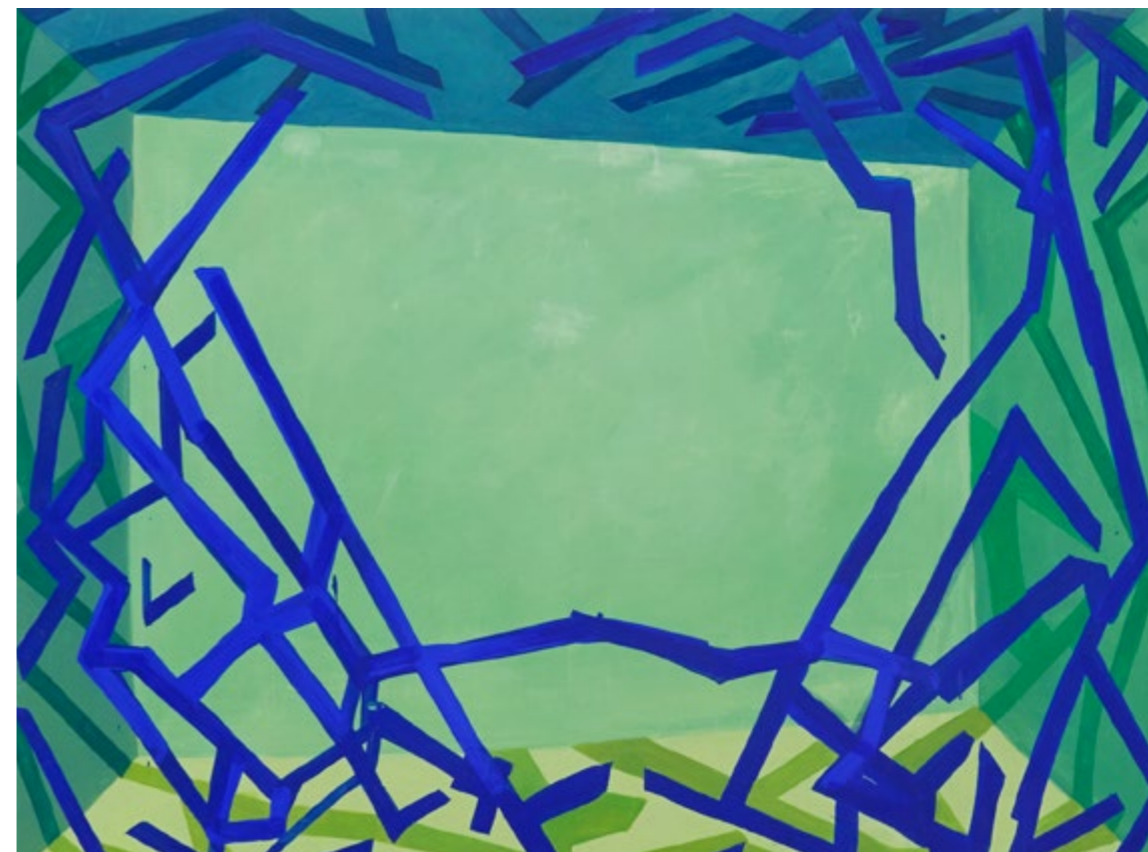

4. *Nakłuwanie*, tempera jajowa na płótnie, 100 × 130 cm
4. *Pricking*, egg tempera on canvas, 100 × 130 cm

5. *Przemoc pomocy*, tempera jajowa na płótnie, 100 × 130 cm
5. *Violence of help*, egg tempera on canvas, 100 × 130 cm

5.

6.

6. *Brakujący element*, tempera jajowa na płótnie, 100 × 130 cm
6. *Missing element*, egg tempera on canvas, 100 × 130 cm

7. *Źrenica zła*, tempera jajowa na płótnie, 100 × 130 cm
7. *Pupil of evil*, egg tempera on canvas, 100 × 130 cm

7.

Promotorzy / Supervisors

Likwidacja Państwowych Gospodarstw Rolnych (PGR) była błędem, a już na pewno błędny był sposób jej przeprowadzenia. Złe potraktowano ludzi, przestrzeń i ziemię.

Twórczość Anny Rutkowskiej mieści się w tej triadzie. Trudno oczywiście uważać Jej pracę za próbę odkupienia błędów tak zwanej „transformacji”, ale intelektualny i biologiczny aspekt Jej wysiłku pozwala przypomnieć sobie, że gdzieś mieszkamy i coś jemy, i żyjemy.

Oszczędnymi, ale zdecydowanymi środkami wyrazu artystka ustanawia pierwszy plan, a może dopiero przedplan, na drodze do uszanowania ziemi i przestrzeni, następne mogą być trudniejsze. Jako kobieta rozumie ziemię lepiej niż mężczyzna, który ją uprawia. Rozumie jej ból znoszony w ciszy. Stosując wytrawny kolor tempery i intuicyjny, kaligraficzny gest Anna Rutkowska daje nam lekcje z podstaw kultury – jak z szacunkiem poruszać się w przestrzeni, której podstawą jest ziemia, a tłem niebo.

The liquidation of the State Agricultural Farms (PGR) was an error, and the manner of its implementation was certainly wrong. The people, the space and the soil were mistreated.

Anna Rutkowska's works fit into this triad. It is obviously difficult to regard her piece as an attempt to redeem the errors of the 'transformation' period, but the intellectual and biological aspect of her effort reminds us that we live somewhere, eat something and are alive.

Using sparse, but forceful means of expression, the artist establishes the foreground, or perhaps pre-foreground, on the way to respect for the land and space; further grounds may be more difficult to create. As a woman, she understands the soil better than the man who cultivates it. She understands its pain being borne in silence. Using the seasoned colour of tempera and an intuitive calligraphic gesture, Anna Rutkowska gives us lessons on the fundamentals of culture – how to move with respect in the space where the soil is the basis and the sky is the background.

prof. Jarosław Modzelewski
Prof. Jarosław Modzelewski

Anka Rutkowska studiując na Wydziale Malarstwa, zajęła się performansem. Jej kolejne akcje zapamiętałem jako odważne i żywiołowe. Na zainteresowanie tym rodzajem ekspresji wpłynęły zarówno dyskusje w naszej Pracowni, jak i spotkania z profesorami gościnnymi na Wydziale Malarstwa: Anetą Grzeszykowską, Oskarem Dawickim i Piotrem Janasem. Anna stale wykorzystuje siebie i tak pracowała właściwie przez cały czas odkąd się znamy. Pracuje ze swoimi emocjami, pamięcią i ciałem, traktuje siebie jak modelkę, „robi” autoportrety. Aneks ze Struktur Wizualnych to cykl fotokolaży pt. *Sztuka poza polem sztuki*, w których oczywiście „wystąpiła”, oraz instalacja *Agrokultura*. Ponadto trzy prace wideo. W tych realizacjach performans stanowi punkt wyjścia; został wykonany do kamery lub obiektywu aparatu. Tytuł *Sztuka poza polem sztuki* jest złośliwy wobec nadużywanego w języku krytyki idiomu „pole”. Ujawnia dystans Rutkowskiej do powagi dzieła. Artystka często jest ironiczna, zajmuje ją absurd. W tym cyklu łączy seksualność z maszynami rolniczymi. Są w nim echa kultów agrarnych. W swojej sztuce Anna Rutkowska ulega impulsom podświadomym, jednocześnie konstruuje przekaz i potrafi błysnąć inteligentnym dowcipem.

As a student of the Faculty of Painting, Anka Rutkowska focused on performance. I remember her subsequent actions as brave and spontaneous. Her interest in this kind of expression was influenced both by discussions in our Studio and by meetings with guest professors at the Faculty of Painting: Aneta Grzeszykowska, Oskar Dawicki and Piotr Janas. Anna uses herself constantly and has been working like that the whole time we have known each other. She works with her emotions, memory and body, treats herself as a model, 'makes' self-portraits. The minor degree in Visual Structures is a cycle of photocollages *Art out of field of art*, in which she obviously 'acted', and the installation *Agroculture*. In addition, she prepared three video pieces. In these projects, performance serves as a starting point; it was made in front of the camera or lens. The title *Art out of field of art* is malicious towards the idiom 'field', which is overused by critics. It reveals Rutkowska's distance towards the seriousness of the work. The artist is often ironic and preoccupied with the absurd. In this cycle, she combines sexuality with farm machines. We can find echoes of agrarian cults in it. In her art, Anna Rutkowska submits to subconscious impulses while building the message and making witty jokes.

dr hab. Jan Mioduszewski, prof. Uczelni
Dr hab. Jan Mioduszewski, Assoc. Prof.

8.

9.

Sztuka poza polem sztuki©, cykl 11 kolaży, druk cyfrowy na papierze fotograficznym
Art outside the field of art©, cycle of 11 collages, digital print on photographic paper

8. *Chleb z pola*, kolaż, 35 x 100 cm
8. *Field bread*, collage, 35 x 100 cm

9. *Wzrost*, kolaż, 40 x 50 cm
9. *Growth*, collage, 40 x 50 cm

Ur. 1987. Studia: Wydział Sztuki Mediów (2009–2012) i Wydział Malarstwa (2015–2020) Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie oraz Akademia za likovno umetnost in oblikovanje w Lublanie (w ramach programu Erasmus+, 2018). Stypendia: Rektora ASP (2015/16) i samorządu Mazowsza (2018 i 2019). Dziedziny działalności artystycznej: malarstwo-reliefy, instalacja. Wystawa indywidualna: *Ziemia*, HOS gallery, Warszawa (2020).

Born 1987. Studies: Faculty of Media Art (2009–2012) and Faculty of Painting (2015–2020) of the Academy of Fine Arts in Warsaw and Akademia za likovno umetnost in oblikovanje in Ljubljana (under the Erasmus+ program, 2018). Scholarships from the Rector of the Academy of Fine Arts (2015/16) and the local government of the Mazovia Province (2018 and 2019). Fields of artistic activity: relief painting, installation. Solo exhibition: *Earth*, HOS gallery, Warsaw (2020).

+ 48 731 947 437
 kajawielo@gmail.com
 www.kajawielo.wixsite.com/arts

Ziemia

Earth

DYPLOM: V Pracownia Malarstwa; promotor: prof. Wojciech Cieśniewski
 DEGREE PIECE: Studio of Painting No. 5; supervisor: Prof. Wojciech Cieśniewski

Halo

Halo

ANEKS: Pracownia Wiedzy o Działaniach i Strukturach Wizualnych; promotor: dr hab. Jan Mioduszewski, prof. Uczelni
 MINOR DEGREE: Studio of the Principles of Art and Visual Structures; supervisor: Dr hab. Jan Mioduszewski, Assoc. Prof.

W swoich pracach podejmuję tematykę relacji człowieka z naturą i wszechświatem. W dobie antropocenu zapomnieliśmy o tym, że ludzkie istnienie połączone jest nierozdzielnie z łańcem nieskończonego kosmosu, idealnie skonstruowaną całością. Pragnę, by moja sztuka była wyrazem uświęcenia natury i uniwersum, próbą wskazania odbiorcy drogi dotarcia do tego, co pierwotne, absolutne i odwieczne. Moja twórczość jest próbą przywrócenia prehistorycznego znaczenia Ziemi i Kosmosu.

In my works I take up the topics of human relations with nature and the universe. In the age of the Anthropocene, we forgot that human existence is inseparably connected with the order of the infinite Cosmos – an ideally constructed whole. I want my art to be an expression of the sanctification of nature and the universe, an attempt to show the recipient the way to reach what is primal, absolute and eternal. My works are an attempt to restore the prehistorical meaning of the Earth and Cosmos.

Prawdy utajone. Praprzyczyny i metafizyka w polskiej sztuce nowoczesnej i współczesnej na przykładach twórczości: Jadwigi Maziarskiej, Tadeusza Kantora, Stefana Gierowskiego, Jana Berdyszaka, Teresy Murak oraz Pawła Althamera

Hidden truths. First causes and metaphysics in Polish modern and contemporary art on the example of works by Jadwiga Maziarska, Tadeusz Kantor, Stefan Gierowski, Jan Berdyszak, Teresa Murak and Paweł Althamer

PRACA TEORETYCZNA: promotor: dr Piotr Słodkowski
 THESIS: supervisor: Dr Piotr Słodkowski

Moja praca poświęcona jest metafizycznym aspektom sztuki XX i XXI wieku. Ma ona na celu ujawnienie sposobów docierania do pierwotnej prawdy istnienia przy użyciu narzędzia, jakim jest sztuka. Potrzeba napisania tej pracy wynika z podkreślenia właściwości sztuki, która podobnie jak praktyki religijne, obrzędy, rytuały pomaga wyzwolić się z ograniczeń ziemskich. W pracy przedstawiam charakterystyczne dla sztuki polskiej XX i XXI wieku nurty, zmagające się z przekraczaniem materialności sztuki w kierunku duchowego doświadczenia i wyrażania rzeczywistości.

My thesis is devoted to metaphysical aspects of 20th-century and 21st-century art. It is aimed at revealing the ways of reaching the original truth of existence by means of art. This thesis was inspired by the need to emphasise the qualities of art which, like religious practices, rites and rituals, helps us break free from earthly limitations. The thesis presents characteristic trends of the Polish art of the 20th and 21st century that struggle with transcending the materiality of art towards a spiritual experience and expression of reality.

1.

1. *Krog XCVII*, technika mieszana na sklejce, 150 x 150 cm
 1. *Circle XCVII*, mixed media on plywood, 150 x 150 cm

2.

3.

4.

5.

6.

2., 7. Widok wystawy *Ziemia*
2., 7. View of the exhibition *Earth*

3. *Krąg XCIV*, technika mieszana na sklejkę, 150 x 150 cm
3. *Circle XCIV*, mixed media on plywood, 150 x 150 cm

4. *Krąg XCV*, technika mieszana na sklejkę, Ø 150 cm (z oprawą)
4. *Circle XCV*, mixed media on plywood, Ø 150 cm (including frame)

5. *Krąg XCIX*, technika mieszana na sklejkę, 150 x 150 cm
5. *Circle XCIX*, mixed media on plywood, 150 x 150 cm

6. *Krąg XCIV*, detal
6. *Circle XCIV*, detail

7.

Promotorzy / Supervisors

Pani Kaja Wielowiejska stworzyła dyplom spójny, jednoznaczny w swej wymowie i plastycznie jednorodny. Czarne zróżnicowane powierzchnie, mające swe źródła w różnych materiałach natury, są wyabstrahowane ze świata rzeczywistego. Artystka od kilku lat daje wyraz własnemu postrzeganiu świata oraz własnej misji w określonym kanonie plastycznym: na ciężkich, grubych płytach o powierzchni czterech metrów kwadratowych autorka centralnie umieszcza okrąg z nieregularną powierzchnią wywodzącą się z form organicznych przyrody. W intencji autorki ma to być obraz wszechświata w tragicznej wersji jego końca. Prace są ostrzeżeniem przed zbliżającą się katastrofą ekologiczną. Jednocześnie mogą być akceptowane jako dekoracja do luksusowych wnętrz.

Ms Kaja Wielowiejska created a cohesive and visually homogeneous degree piece with an unequivocal message. The black diversified surfaces originating from various matters of nature are abstracted from the real world. For the past few years, the artist has been expressing her own perception of the world and her own mission in a specific visual canon: in the central place, she puts a circle with an irregular surface grounded in organic forms of nature on heavy thick plates with an area of 4 square metres. In the author's intention, it was to be a picture of the universe in the tragic version of its end. The pieces serve as a warning against the approaching ecological catastrophe. At the same time, they can be accepted as a decoration for luxurious interiors.

prof. Wojciech Cieśniewski

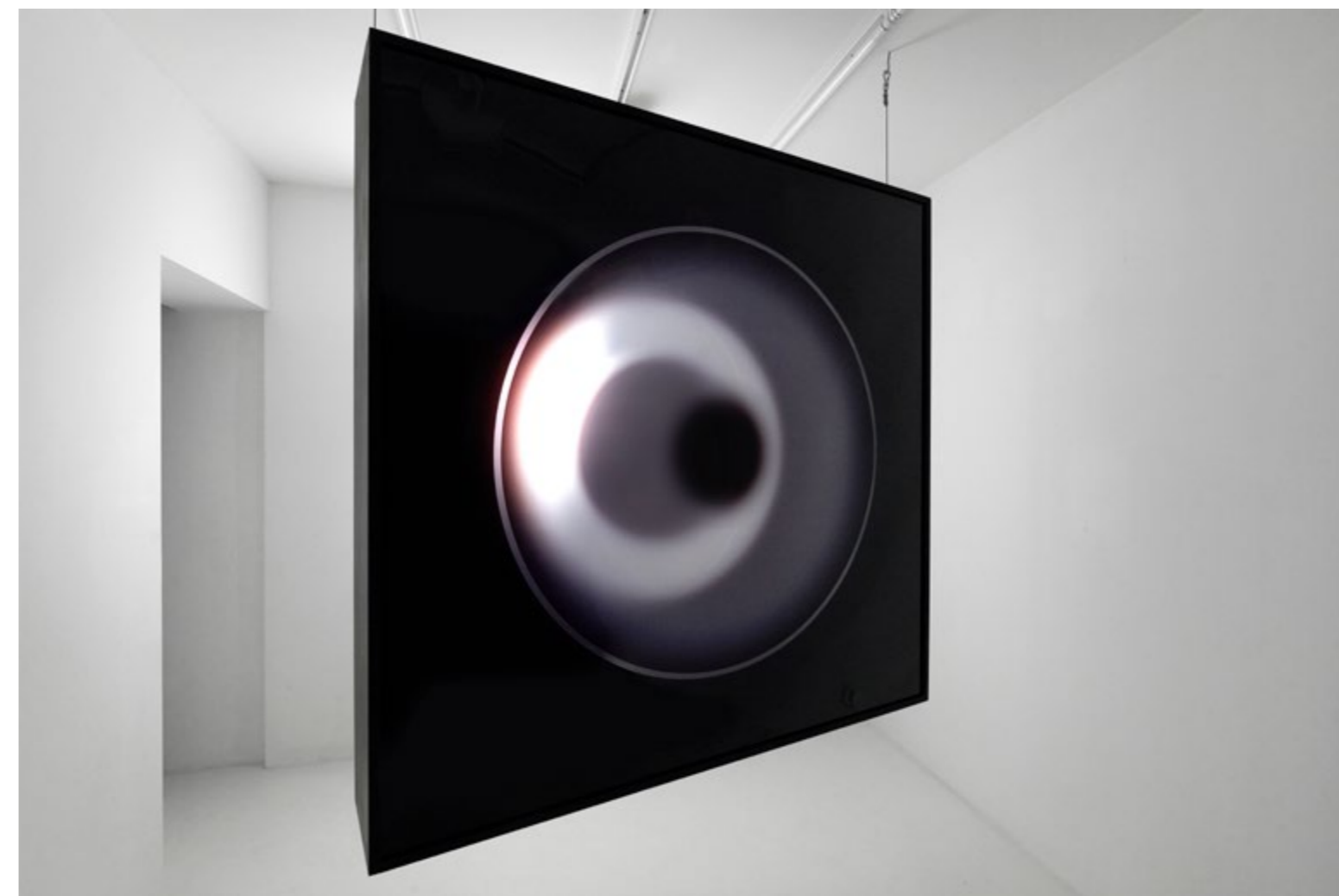
Prof. Wojciech Cieśniewski

Kaja Wielowiejska stworzyła obiekt przestrzennie-światły, który ma silne oddziaływanie na widza. Choć masywny, to lewituje w przestrzeni. Kaja w swym obiekcie nawiązuje do znanego zjawiska świetlnego zachodzącego w atmosferze, czyli efektu halo. Jej *Halo* kojarzy się z wielką metafizyczną źrenicą oka. Całość pracy dyplomowej Kai Wielowiejskiej jest o naturze, łączy zachwyt z niepokojem o los natury w dobie antropocenu. Aneks ze Struktur Wizualnych jest w kontraście do obrazów, bowiem dotyczy innego żywiołu – powietrza. Przez lata studiów Kaja dała się poznać jako artystka zainteresowana minimalizmem i rygiem formalnym. Nie inaczej jest w finalnej realizacji. Ta także posiada porządek, ale, co ważne, nie jest zimna. W swojej instalacji Wielowiejska nawiązuje do symboliki światła. Kreuje zjawisko o sile zjawisk przyrody.

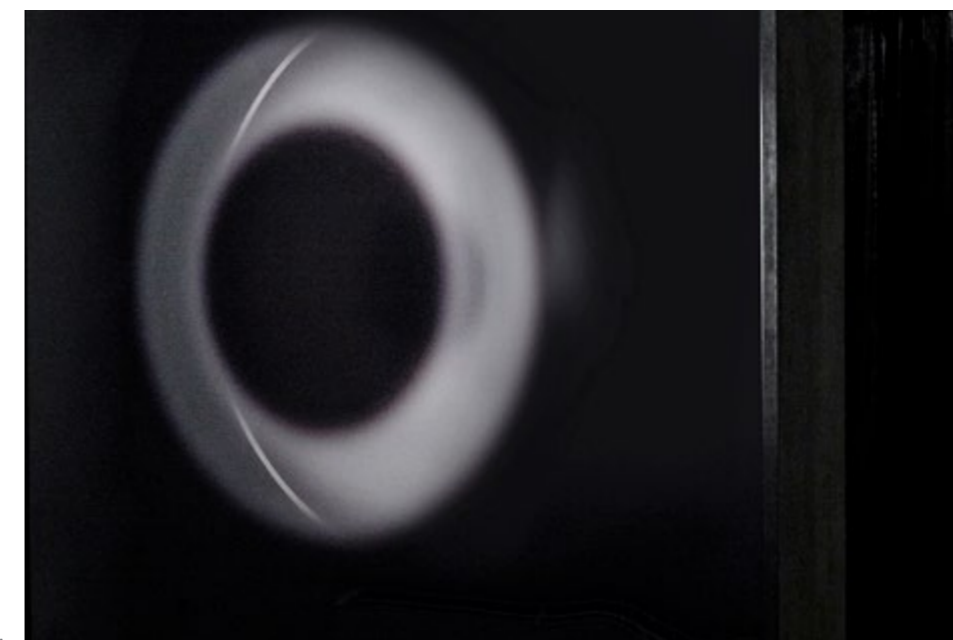
Kaja Wielowiejska created a spatial luminous object that has a strong impact on the spectator. Although it is massive, it levitates in space. Kaja's object refers to the halo effect – a well-known light phenomenon occurring in the atmosphere. Her *Halo* is associated with a great metaphysical eye pupil. The entire degree piece of Kaja Wielowiejska is about nature, combining rapture with concern about the fate of nature in the age of Anthropocene. The minor degree in Visual Structures is in contrast to the paintings as it refers to a different element: the air. Over the years of her studies, Kaja proved to be an artist interested in minimalism and formal rigour. The same goes for the final project. It also has its order but, importantly, it is not cold. In her installation, Wielowiejska refers to the symbols of light. She creates a phenomenon with the force of natural phenomena.

dr hab. Jan Mioduszewski, prof. Uczelni

Dr hab. Jan Mioduszewski, Assoc. Prof.

8.

9.

8., 9. *Halo*, instalacja, 137 × 137 × 27 cm
8., 9. *Halo*, installation, 137 × 137 × 27 cm

Ur. 1989. Studia: Wydział Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie (2014–2020).

Born 1989. Studies: Faculty of Painting of the Academy of Fine Arts in Warsaw (2014–2020).

+48 609 864 413
olganaremba@gmail.com
Instagram: @za.olganatalia

Follow me

Twarze

Faces

DYPLOM: VI Pracownia Malarstwa; promotor: prof. Stanisław Baj
DEGREE PIECE: Studio of Painting No. 6; supervisor: Prof. Stanisław Baj

Przejście

Transition

ANEKS: Pracownia Wiedzy o Działaniach i Strukturach Wizualnych;
promotor: dr hab. Jan Mioduszewski, prof. Uczelni
MINOR DEGREE: Studio of the Principles of Art and Visual Structures;
supervisor: Dr hab. Jan Mioduszewski, Assoc. Prof.

Przy stole

Przy stole można posiedzieć, napić się herbaty, w karty zagrać, pogawędzić. Głośno dziś, sąsiad umczyki puszcza, bżyczy lodówka, kot domaga się jedzenia. Przy stole czasem dłoń bezwiednie dotknie dłoni. Frania kończy wirowanie. Trzeba by wymienić antenę w telewizorze, bo trzeszczy. Czy naprawdę nie przeszkadzają wam te tykające zegary? Przy stole nie mogłoby się spotkać spojrzenie szklanych oczu, gdy pijemy kompot, którego zawsze jest więcej niż trzeba. Gdy odmawiamy dokładki ciasta. Jemy ciasto. Znow odmawiamy ciasta.

Przy stole jest bardzo cicho, odkąd dowiedziałam się, że wosk jest chłodny w dotyku i delikatny jak ludzka skóra.

W obrębie moich zainteresowań leży symulacyjny charakter sztuki, a w szczególności lalek. W pracy tej koncentruję się na tworzeniu przestrzeni, imitującej intymność, stwarzającej pozory życia, sugerującej o b e c n o ś ć. Przestrzeni niemal niegaleryjnej, zapraszającej widza do podejścia blisko i doświadczenia osobistego wymiaru instalacji. W mojej pracy dyplomowej posługując się figurą lalki, pragnę przywrócić do życia jej pierwotną magiczno-rytualną funkcję. Charakter moich lalek nie ma nic wspólnego z zabawką czy teatrem. Lalkę na potrzeby mojej pracy definiuję jako obiekt antropomorficzny, stwarzający możliwość animacji oraz – co najważniejsze – iluzorycznie żywy. Sięgając do bogatej tradycji uczestnictwa wizerunku

At the table

The table is the place at which we can sit, drink a cup of tea, play cards or chat. It is loud today, the neighbour is playing thumpa-thumpa, the fridge is humming, the cat is begging for food. At the table, one hand will sometimes touch another unwittingly. The Frania washing machine finishes spinning. The TV antenna needs replacement because it sounds creaky. Don't those ticking clocks disturb you? The looks of glass eyes could not meet at the table when we drink compot that is always served in excessive amounts. When we refuse another portion of cake. We eat cake. We refuse cake again.

It has been very quiet at the table since I learned that wax is cool to the touch and as delicate as the human skin.

The scope of my interest encompasses the simulative character of art, particularly dolls. In this work, I focus on the creation of a space that imitates intimacy, creates a pretence of life and suggests p r e s e n c e. An almost non-gallery space that invites the spectator to come closer and experience the personal dimension of the installation. In my degree piece, using the figure of a doll, I want to revive its original magical-ritual function. The character of my dolls has nothing in common with a toy or theatre. For the needs of my thesis, I define the doll as an anthropomorphic object that creates the possibility of animation and, most importantly, is illusorily alive. Referring to the old tradition of participation of the image (in the form of dolls) in culture, I try to elaborate

(w postaci lalek) w kulturze, staram się wypracować własny język plastyczny, który wyraża się poprzez ich animację. Lalki były obecne i niezwykle ważne w rytuałach pogrzebowych wielu kultur. Jako substytut ciała zmarłego czy naczynie dla duszy były wizerunkami pomagającymi w przetworzeniu i zaakceptowaniu doświadczenia śmierci. Psychologiczny aspekt takiego działania zainspirował mnie do stworzenia pracy, w której przyglądam się zjawisku lęku przed śmiercią, oswajanego właśnie przy pomocy wizerunku-lalki. W rozważaniach związanych z tą pracą szczególnie interesują mnie zagadnienia rozgraniczania żywego i martwego, obecności i nieobecności oraz przetwarzania traum i lęków za pomocą rytualnej animacji podobizn ludzkich. Lalki poprzez swój magiczny rodowód na przestrzeni dziejów były właśnie tego typu wizerunkiem. Ich niejednoznaczny charakter sprawia, że jako środek wyrazu nie straciły na aktualności – wręcz przeciwnie, współcześnie są medium bogatym w znaczenia i ponadczasowym. Moje osobiste doświadczenie i refleksje wpisują się w uniwersalny charakter rozważań nad funkcją tworców antropomorficznych w kulturze, a ich uczestnictwo w sferze obrzędów magicznych i religijnych jest dla mnie wielką inspiracją do aranżowania własnej przestrzeni rytualnej.

my own visual language that is expressed through their animation. Dolls were present and very important in burial rituals of many cultures. As a substitute for the dead person's body or a vessel for the soul, they were images helping to transform and accept the experience of death. The psychological aspect of such action inspired me to create a piece in which I look at the fear of death that is domesticated with the use of an image-doll. In reflections concerning this piece, I am particularly interested in the issues of distinction between what is alive and what is dead, the presence and absence and the transformation of traumas and fears by means of the ritualistic animation of human likenesses. Due to their magical heritage, dolls have functioned as this type of image throughout history. Because of their ambivalent character, they have not ceased to be a relevant means of expression – on the contrary, they are a timeless medium abounding in the senses today. My personal experience and reflections fall within the universal character of considerations on the function of anthropomorphic beings in cultures, and their participation in the sphere of magical and religious rites is a great inspiration for me to arrange my own ritual space.

Lalki, magia i śmierć. Oddziaływanie wizerunku i przetworzenie doświadczenia śmierci, na przykładzie rytuałów pogrzebowych z użyciem lalek

Dolls, magic and death. The impact of the image and transforming the experience of death, on the example of burial rituals using dolls

PRACA TEORETYCZNA: promotor: dr Katarzyna Kasia

THESIS: supervisor: Dr Katarzyna Kasia

W pracy teoretycznej zajmuję się badaniem funkcji, jaką pełniły lalki w rytuałach różnych kultur. Na początku definiuję pojęcie wizerunku oraz badam sposoby jego oddziaływania na człowieka. Następnie przyglądam się już bardziej szczegółowo wizerunkom-lalkom. Sięgam do historycznych początków ich powstawania oraz sposobów ich definiowania. Następnie przywołuję pojęcia myślenia magicznego,

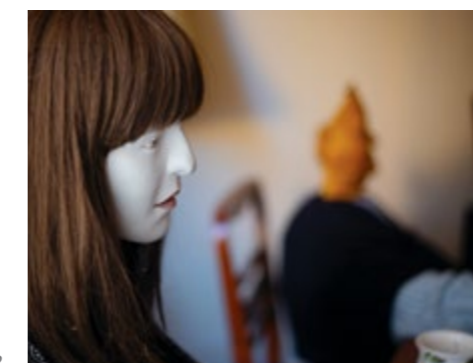
This thesis deals with the function performed by dolls in rituals of various cultures. At the beginning I define the concept of image and examine the ways of its impact on the human being. Then I look more closely at images-dolls. I refer to their historical origins and ways of defining them. Then I bring up the concept of magical thinking, animation and animisation in order to explain and understand the way of functioning of dolls

animacji oraz animizacji po to, aby przybliżyć i zrozumieć sposób funkcjonowania lalek w rytuałach. Szczególny nacisk kładę na przyglądanie się rytuałom kultur pierwotnych – związanych z pogrzebem i śmiercią. Pracę kończą rozważania nad przetwarzaniem doświadczenia śmierci i radzenia sobie z żałobą przy użyciu lalek oraz nad aktualnością tego zjawiska we współczesnym świecie.

in rituals. In particular, I focus on looking at the rituals of primitive cultures related to burial and death. The thesis is concluded with reflections on transforming the experience of death and coping with grief with the use of dolls and on the relevance of this phenomenon in the modern world.

1.

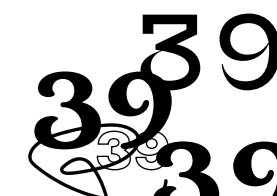

2.

3.

1-3. *Twarze*, technika własna, wymiary zmienne
1-3. *Faces*, own technique, variable dimensions

4-7. *Twarze*, technika własna,
wymiary zmienne
4-7. *Faces*, own technique,
variable dimensions

Promotorzy / Supervisors

W jaki sposób oswoić lęk przed przemijaniem, przed śmiercią. Jak uobecnić, jak ocalić, chociaż we fragmencie, swoje istnienie. Coraz większa świadomość potrzeby ocalenia przed niebytem, przed poczuciem pustki, każe Oldze Zarembie odnajdywać wielki sens w rezultatach wewnętrznej pasji, w malarstwie, w sztuce. Artystyczna robota jest niemal rytuałem ustanawiania przedmiotu, który by zapobiegał spopieleniu własnej pamięci. A ta pamięć krnąbrna, nie wiadomo, jak jest, a podlega wyobraźni, której zawdzięczamy tworzenie prawdy o nas. Malarski żywioł autorki okazał się niewystarczający, by uobecnić pamięć, zwykłość ciepła domowego życia, jego przedmiot, samą siebie. Miejsce, przestrzenność, spżożność tego, co żywe, bez udawania, wonny wosk twarzy i dłoni, naturalne włosy, zapach kurzu, zużyte ubrania, zastygłość i głośna cisza naturalności martwego przedmiotu. Bezwzględność trwania przedmiotu, zmieniające się światło, nadzieja.

Olga Zaremba traktuje lalki jako „materialny wehikuł własnych wspomnień i przeżyć”. Jednocześnie kreując je, przekracza własny świat. Przygląda mu się z zewnątrz. W aneksie ze Struktur Wizualnych, który zatytułowała *Przejście* mówi o inicjacji w dorosłość. Konfrontuje nas z dwiema cudownej roboty lalkami. Młodą dziewczyną i chłopcem, o ciałach androginicznych, choć już dojrzewających. Podziwiałem przez czas studiów Olgi jej odrębność. Odkąd zajęła się lalką, w czym miał duży udział prof. Jacek Dyrzyński, pracowała z pewnością i skupieniem. Osiągnęła efekt niezwykły, przed jej instalacją stoimy zawstydzeni obecnością (która przecież jest nieobecnością) i zarazem zdumieni sztucznością. Mamy poczucie uczestniczenia w prywatnym rytuale.

How to tame the fear of passing away and death. How to make present and save at least a part of one's own existence. The increasing awareness of the need to be saved from non-existence and from the sense of void causes Olga Zaremba to find great meaning in the results of an internal passion, in painting, in art. Artistic work is almost the ritual of creating an object that would prevent our own memory from turning into ashes. And this wayward memory – it is unknown what it is – is subject to imagination to which we owe the creation of the truth about us. The artist's painting element proved to be insufficient to ensure the presence of memory, the mundaneness of the warmth of home life, its object and her own self. The place, spatiality, bronziness of what is alive, without pretence, the aromatic wax of the face and hands, natural hair, the smell of dust, worn-out clothes, the ossifiedness and loud silence of the naturalness of an inanimate object. The absoluteness of duration of the object, changing light, hope.

prof. Stanisław Baj
Prof. Stanisław Baj

Olga Zaremba treats dolls as a 'material vehicle of my own memories and experiences'. Creating them, she transcends her own world. She looks at it from the outside. In the minor degree in Visual Structures entitled *Transition*, she speaks of initiation into adulthood. She confronts us with two fabulously designed dolls. A young girl and a young boy with androgynous, though maturing bodies. I admired Olga's distinctness for the period of her studies. Since she started the doll project, with much help from Prof. Jacek Dyrzyński, she has worked with confidence and concentration. She has achieved an incredible effect; we stand embarrassed with the presence (which, after all, is also absence) and, at the same time, amazed at its artificiality in front of her installation. We feel that we are participating in a private ritual.

dr hab. Jan Mioduszewski, prof. Uczelni
Dr hab. Jan Mioduszewski, Assoc. Prof.

8.

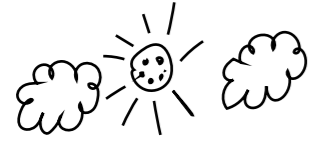
9.

8., 9. *Przejście*, technika własna,
wymiary zmienne
8., 9. *Transition*, own technique,
variable dimensions

Faculty of Sculpture
FACULTY OF SCULPTURE

Wydział Rzeźby
Faculty of Sculpture

FACULTY OF SCULPTURE
Faculty of Sculpture

Wydział Rzeźby

WYDZIAŁ RZEŹBY
Faculty of Sculpture

Sculpture

Faculty of Sculpture

Wydział Rzeźby
Wydział Rzeźby

FACULTY OF SCULPTURE

Faculty of Sculpture

Stanisław Babik

Stanisław Babik

Ur. 1995. Absolwent Wydziału Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie (studia I st. 2015–2018, II st. 2018–2020). Zajmuje się instalacjami przestrzennymi. Uczestnik wystaw zbiorowych: *Festiwal Sztuki Cyfrowej Patchlab*, Kraków, 2019; *Kwiaty paproci*, Kraków, 2019; *Otwarte Ogrody Artystów Dąbrowy*, Warszawa, 2020 i *ONLINE 2020. Wystawa prac studentek i studentów ASP w Warszawie*, Warszawa, 2020.

Born 1995. A graduate of the Faculty of Sculpture of the Academy of Fine Arts in Warsaw (bachelor's studies 2015–2018, master's studies 2018–2020). Works in spatial installations. Participant of group exhibitions: *Festival of Digital Art Patchlab*, Kraków, 2019; *Fern Flowers*, Kraków, 2019; *Open Gardens of the Artists of Dąbrowa [Otwarte Ogrody Artystów Dąbrowy]*, Warsaw, 2020 and *ONLINE 2020. An exhibition of works by students of the Academy of Fine Arts in Warsaw*, Warsaw, 2020.

+48 514 250 467
 stasiekbabik@gmail.com
 www.stasiekbabik.tumblr.com
 Instagram: @bend.park

Alienacja

Alienation

DYPLOM: Pracownia Działań Przestrzennych; promotor: dr hab. Romuald Woźniak, prof. Uczelni
 DEGREE PIECE: Spatial Activity Studio; supervisor: Dr hab. Romuald Woźniak, Assoc. Prof.

Instalacja wykorzystująca neony jako wielowymiarowe swobodne formy przestrzenne przedstawiające temat za pomocą relacji kształtów geometrycznych. Kolory niebieski i czerwony to dwie podstawowe barwy neonów pozwalające na zastosowanie transparentnych rur z widocznym dla obserwatora przepływem prądu. Efemeryczny efekt poruszającego się strumienia światła, który dąży do pełnej stabilizacji, spowodowany jest zmniejszaniem oporu gazu wewnątrz szkła.

An installation using neons as multidimensional free spatial forms presenting the topic through relations of geometrical shapes. Blue and red are two primary colours of neons allowing for the use of transparent tubes where the flow of electric current is visible to the observer. The ephemeral effect of the moving stream of light that pursues full stability is caused by the decrease of gas resistance within the glass.

Synteza

Synthesizers

ANEKS: Pracownia Rysunku; promotor: dr hab. Małgorzata Gurowska, prof. Uczelni
 MINOR DEGREE: Studio of Drawing; supervisor: Dr hab. Małgorzata Gurowska, Assoc. Prof.

Produkując przebiegi okresowe o małych częstotliwościach podczas tworzenia muzyki elektronicznej, doświadczam działania analogowych efektów zmieniających dźwięki. Synteza generująca je są powszechnie używanymi instrumentami, dającymi możliwość modulacji parametrów uzyskiwanych sygnałów. Powstałe neony to próba wizualizacji podstawowych form fal, które najczęściej występują podczas używania efektu LFO. Każdy z nich, o odmiennym charakterze geometrycznym, ukazuje wycinek brzmienia drgań harmonicznnych o równej amplitudzie i podobnym okresie.

When producing periodic waveforms of low frequency during the creation of electronic music, I experience the operation of analogue effects that change sounds. The synthesizers generating them are commonly used instruments that allow for the modulation of parameters of produced signals. The resulting neons are an attempt to visualise basic waveforms that usually occur during the use of the LFO effect. Each of them, having a different geometrical character, shows a section of the sound of harmonic oscillations with an equal amplitude and a similar period.

Ewolucja neonów

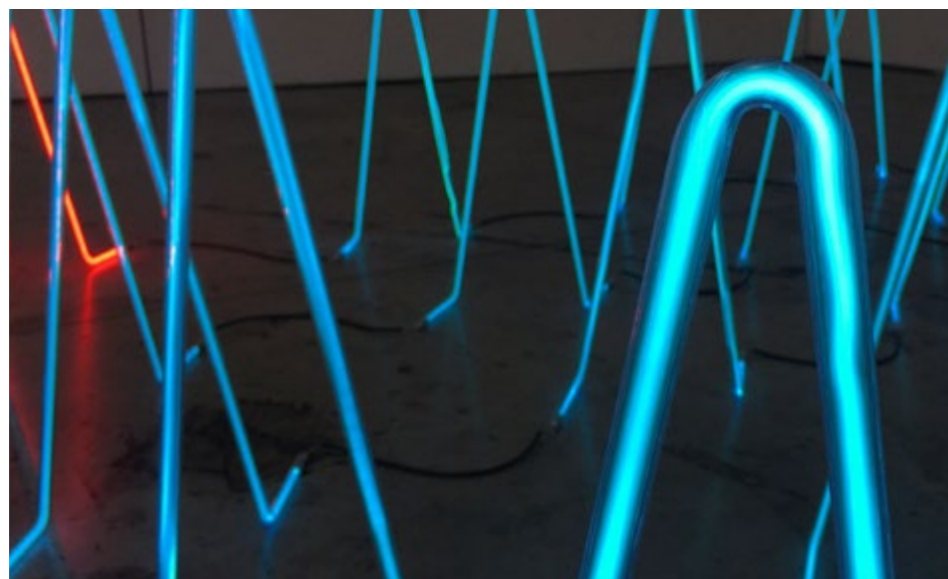
Evolution of neons

PRACA TEORETYCZNA: promotor: dr hab. Waldemar Baraniewski, prof. Uczelni

THESIS: supervisor: Dr hab. Waldemar Baraniewski, Assoc. Prof.

Powodem podjęcia przeze mnie tego tematu była wieloletnia fascynacja neonem jako zjawiskiem występującym w sztuce i kulturze masowej. W swojej pracy opisuję historię odkryć wynalazków, które zapoczątkowały rozwój współczesnego oświetlenia z zastosowaniem gazów szlachetnych. Objąsam proces metodyczny produkcji oraz zasady działania neonów, porównując obecne technologie w zestawieniu z ubiegłowiecznymi na podstawie własnych doświadczeń. Przedstawiam rys historyczny powojennej warszawskiej reklamy wizualnej, która stała się symbolem nowoczesności odbudowanego państwa. Konfrontuję swoje koncepcje z twórczością znakomitych artystów, takich jak Lucio Fontana i Cerith Evans. W podsumowaniu charakteryzuję neon jako symbol jakości i szlachetności w czasach, kiedy ekwiwalentem szkła stał się plastik.

The reason for my choice of this topic was my years-long fascination with neon as a phenomenon occurring in art and mass culture. My thesis deals with the history of discoveries of inventions that started the development of modern lighting with the use of noble gases. I explain the methodological production process and operating principles of neons, comparing current technologies with 20th-century technologies on the basis of my own experiences. I present a historical overview of post-war Warsaw visual advertising that became a symbol of modernity of the rebuilt state. I confront my ideas with the creative output of such excellent artists as Lucio Fontana and Cerith Evans. In the summary, I characterise neon as a symbol of quality and fineness in times when plastic has become an equivalent of glass.

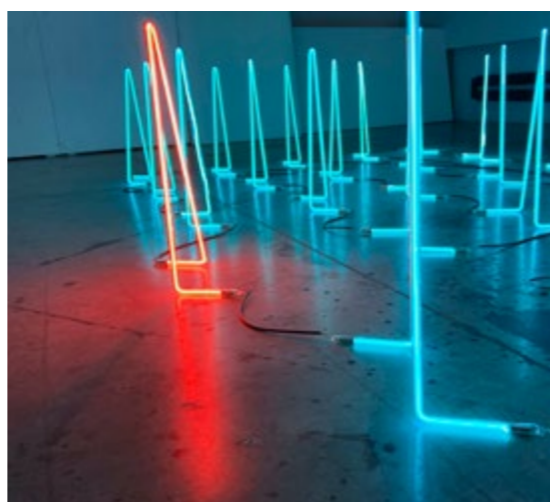

1.

1-6. *Alienacja*, neon, 400 x 400 x 100 cm
1-6. *Alienation*, neon, 400 x 400 x 100 cm

2.

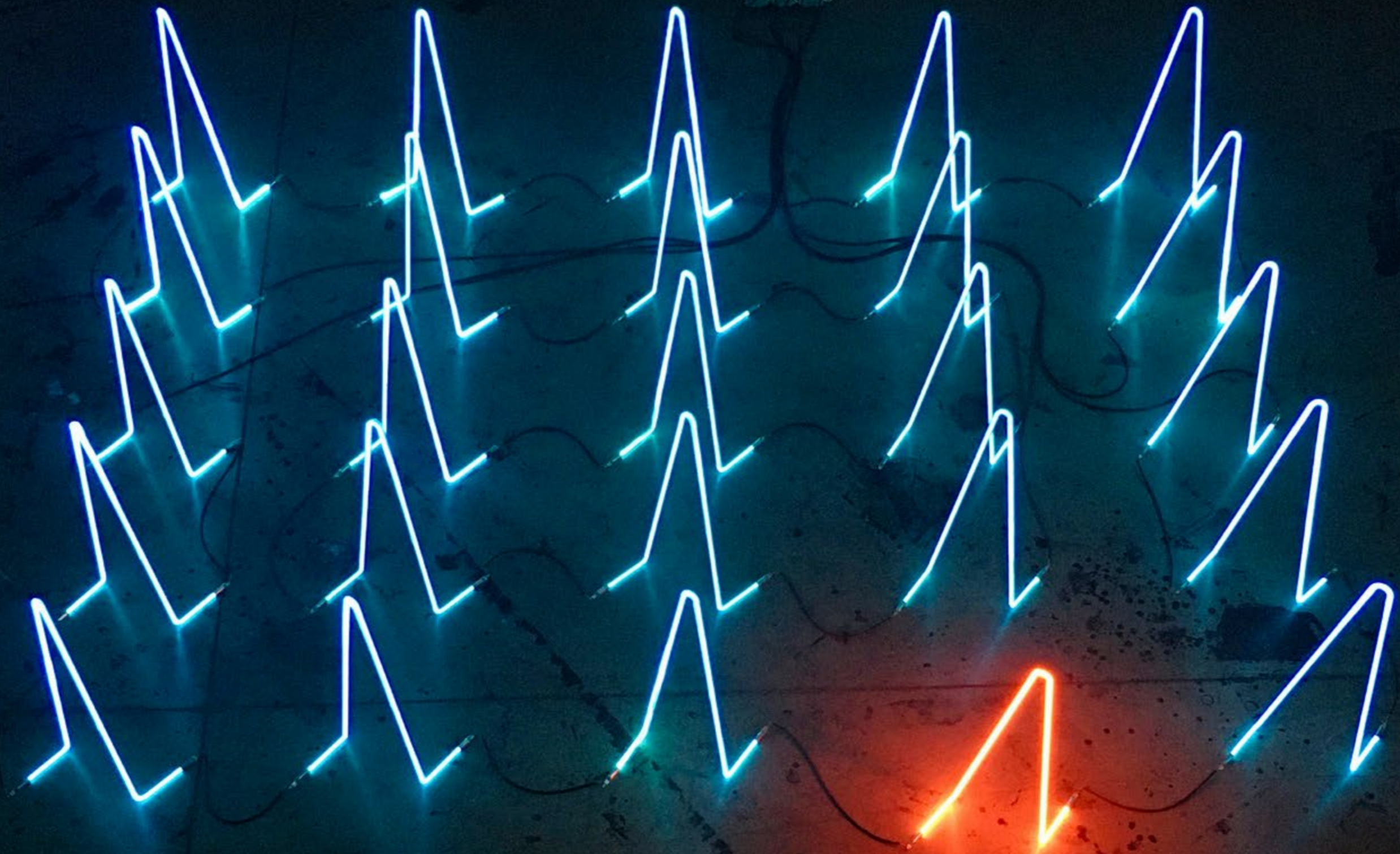
3.

4.

5.

Promotorzy / Supervisors

Szklana rurka, pulsujące światło i prosty układ przestrzenny to materia, którą Stanisław Babik ekspluoruje od kilku lat. Jest jej wierny przez całe studia, ale początki tkwią jeszcze wcześniej, w rodzinnej tradycji – ojciec posiadał firmę produkującą neony. Autor zdobył podstawową wiedzę o tej unikalnej technologii, fachowo gnie szklane tworzywo. Na (nie najszcześliwsze na ogół) pytanie: „Czy to Pan robił sam?“, może śmiało odpowiedzieć: „Tak”.

Wydaje się, że zakres ekspresywny i znaczeniowy neonu jest raczej ograniczony, Babik paradoksalnie jeszcze bardziej zawęża to pole. Sprowadza kształty, barwy i modele przestrzenne do form arcyelementarnych. Mówi: tak się zaczynała kaligrafia, tak się zaczynały bryły teoretyczne, tak się zaczynała wspólnotowość, ja – wobec. Najciekawsze jest śledzenie aktualnych i kolejnych kroków Stanisława Babika, on nie tyle stwarza zamknięte dzieła, co on je ciągle pisze.

A glass tube, pulsing light and a simple spatial arrangement is the matter that Stanisław Babik has been exploring for several years. He used it consistently during his studies, but its beginnings date back to the family tradition – Babik's father owned a neon lamp production company. The author has gained basic knowledge of this unique technology and is adept at pressing glass material. When asked a (usually unfortunate) question: 'Have you done it by yourself?', he can say with confidence: 'Yes'.

The expressive and semantic scope of the neon lamp seems to be quite limited, and Babik paradoxically narrows this field even further. He reduces shapes, colours and spatial models to the most elementary forms. He says: this is how calligraphy began, this is how theoretical solids began, this is how community began, I – towards. The most interesting thing is keeping track of the current and successive steps of Stanisław Babik; he continues to write works rather than creating them in a finite form.

dr hab. Roman Woźniak, prof. Uczelni
Dr hab. Roman Woźniak, Assoc. Prof.

Stanisław Babik świadomie i konsekwentnie prowadzi proces twórczy. Znajduje własne narzędzia pozwalające mu wypowiadać się trafnie i oszczędnie. Dzięki zgłębieniu klasycznej techniki wykonywania neonu Stanisław tworzy żyjące rysunki świetlne. Przekłada doświadczenia dźwiękowe na język wizualny. Gaz wypełniający szklane rurki snuje opowieść o drżących ciałach fal. Uwrażliwia na to, co zazwyczaj jest niewidzialne. Abstrakcyjne *Synteza*tory dają odbiorcy przestrzeń do kontemplacji i własnej interpretacji. Praca wideo zanurza nas w procesie twórczym. Minimalistyczna, otwarta forma, głęboka analiza zjawisk stanowią o sile pracy.

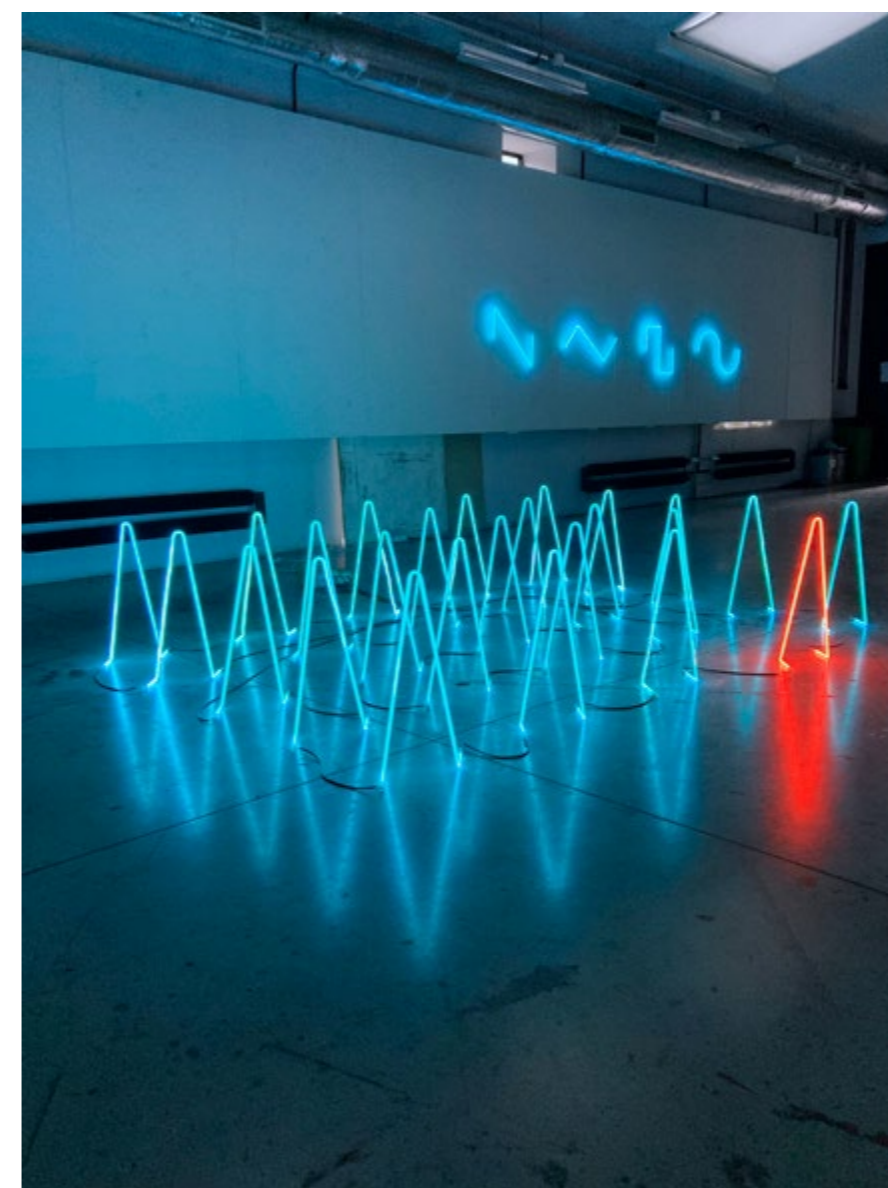
Stanisław Babik pursues the creative process consciously and consistently. He finds his own tools that enable him to speak adequately and concisely. Using his in-depth knowledge of the traditional neon making technique, Stanisław creates living luminous drawings. He translates audio experiences into visual language. The gas filling the glass tubes tells a story of the trembling bodies of waves. It makes us sensitive to what is usually invisible. Abstract *Synthesizers* provide the recipient with a space for contemplation and their own interpretation. The video piece immerses us in the creative process. The strength of this piece lies in its minimalistic open form and the profound analysis of phenomena.

dr hab. Małgorzata Gurowska, prof. Uczelni
Dr hab. Małgorzata Gurowska, Assoc. Prof.

mgr Anna Siekierska
Anna Siekierska, MFA

7.

8.

9.

7–9. *Synteza*tory, neon, 100 × 70 × 4 cm
7–9. *Synthesizers*, neon, 100 × 70 × 4 cm

Ur. 1994. Studia: Wydział Rzeźby (2014–2020) oraz Studium Pedagogiczne (2015–2016) Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Dziedziny działalności artystycznej: rzeźba, scenografia, konserwacja, malarstwo.

Born 1994. Studies: Faculty of Sculpture (2014–2020) and the Centre for Educational Studies (2015–2016) of the Academy of Fine Arts in Warsaw. Fields of artistic activity: sculpture, stage design, conservation, painting.

+48 533 167 376
koperangelika9494wp@wp.pl

Między słowami *Between words*

DYPLOM: Pracownia Rzeźby; promotor: prof. Adam Myjak

DEGREE PIECE: Studio of Sculpture; supervisor: Prof. Adam Myjak

Nadając taki tytuł pracy, chciałam zobrazować ważny moment budowania intymnej relacji między tą symboliczną dwójką osób. Jest ona skrywana i czytelna tylko dla nich, stąd *Między słowami*. Czyli komunikacja wykraczająca poza słowa, emocjonalna, gdzie cisza lub niewypowiedziane słowa brzmią dla tych dwojga ludzi głęboką treścią.

By choosing such a title for my degree piece, I wanted to illustrate an important moment of building an intimate relation between these symbolic two people. It is concealed and legible only to them, hence *Between words*. It stands for emotional communication going beyond words, where silence or unspoken words fill these two people with profound content.

Kultura erotyki i erotyka w kulturze, czyli problematyka nagości w sztuce

The culture of eroticism and eroticism in culture: nakedness in art

PRACA TEORETYCZNA: promotor: dr Anna Oleńska

THESIS: supervisor: Dr Anna Oleńska

W swojej pracy skupiłam się na magii ciała, jego anatomii i ewolucji w świetle historii i kultury. Podjęłam także temat wpływu owej kultury na ludzkie zachowania i na wzajemne postrzeganie się ludzi. Chciałam również zwrócić uwagę na formy porozumiewania się za pomocą sztuki. Na samym początku starałam się wyjaśnić, czym jest nagość i jaką ma konotację w znaczeniu społecznym. Opisałam też rozluźniające się granice przy tworzeniu tego rodzaju sztuki, dające komfort artystycznego wyrazu.

My work focuses on the magic, anatomy and evolution of the body in the light of history and culture. It also deals with the impact of this culture on human behaviours and the mutual perception of people. Apart from that, I wanted to highlight forms of communication by means of art. At the very beginning, I tried to explain the meaning and connotations of nakedness in the social sense. I also described the loosening borders in the creation of this kind of art, which give the comfort of artistic expression.

→
1. *Między słowami*, żywica, wys. ok. 3 m łącznie z podstawą
1. *Between words*, resin, height: ca. 3 m, including the base

2.

3.

2., 3. *Między słowami*, żywica, wys. ok. 3 m łącznie z podstawą
 2., 3. *Between words*, resin, height: ca. 3 m, including the base

Promotor / Supervisor

Dyplom Angeliki Koper udowadnia, że praca rzeźbiarska wykonana w klasycznej formie potrafi godnie stawić czoła wszelakim najnowszym, zarazem dość popularnym rozwiązaniom w sztuce, tak chętnie dzisiaj stosowanym przez studentów.

Praca zatytułowana *Między słowami* zaskakuje oryginalnym zbudowaniem własnego języka plastycznego przez autorkę. Jest to język bardzo dynamiczny i odważny w swej formie, jednocześnie w pełni świadomy i dojrzały. Niezwykła wrażliwość dyplomantki wykreowała wartość, którą stanowi głębokie przesłanie, umożliwiające wielowarstwowe i różnorodne interpretacje odbioru dzieła.

Praca dyplomowa Angeliki Koper została doceniona przez Komisję Dyplomową na Wydziale Rzeźby i uzyskała bardzo wysoką notę oraz wyróżnienie.

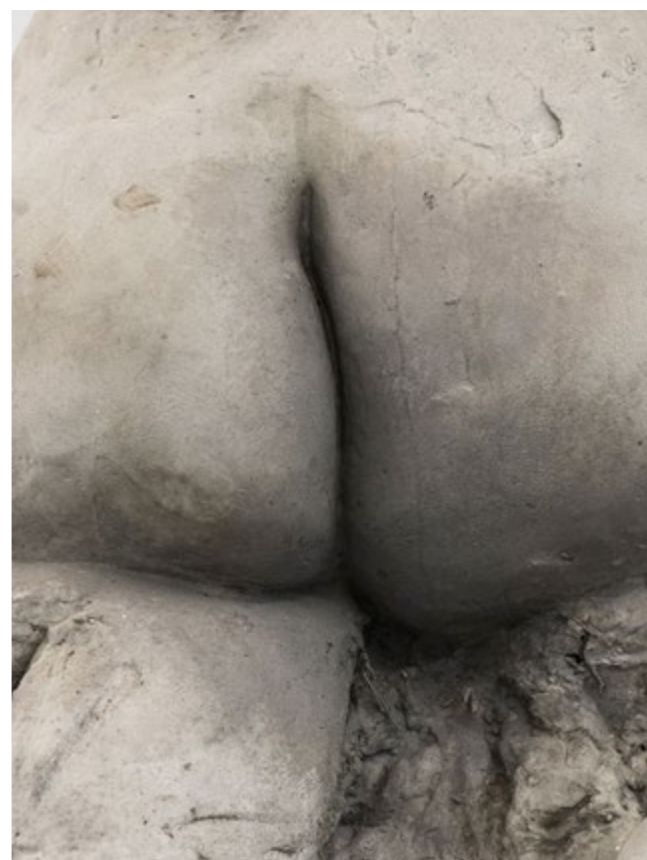
Angelika Koper's degree piece proves that a sculptural work made in a classical form can successfully confront all recent, quite popular solutions in art that are so eagerly used by students today.

Between words surprises us with the unique manner in which the author built her own visual language. It is a very dynamic language, bold in its form, fully aware and mature at the same time. The degree candidate's unusual sensitivity has created a value that constitutes a profound message, allowing for various multi-layered and diverse interpretations of the reception of the work.

Angelika Koper's degree piece was appreciated by the Degree Commission at the Faculty of Sculpture, obtaining a very high grade and a distinction.

prof. Adam Myjak
Prof. Adam Myjak

mgr Kinga Smaczna-Łagowska
Kinga Smaczna-Łagowska, MFA

4.

5.

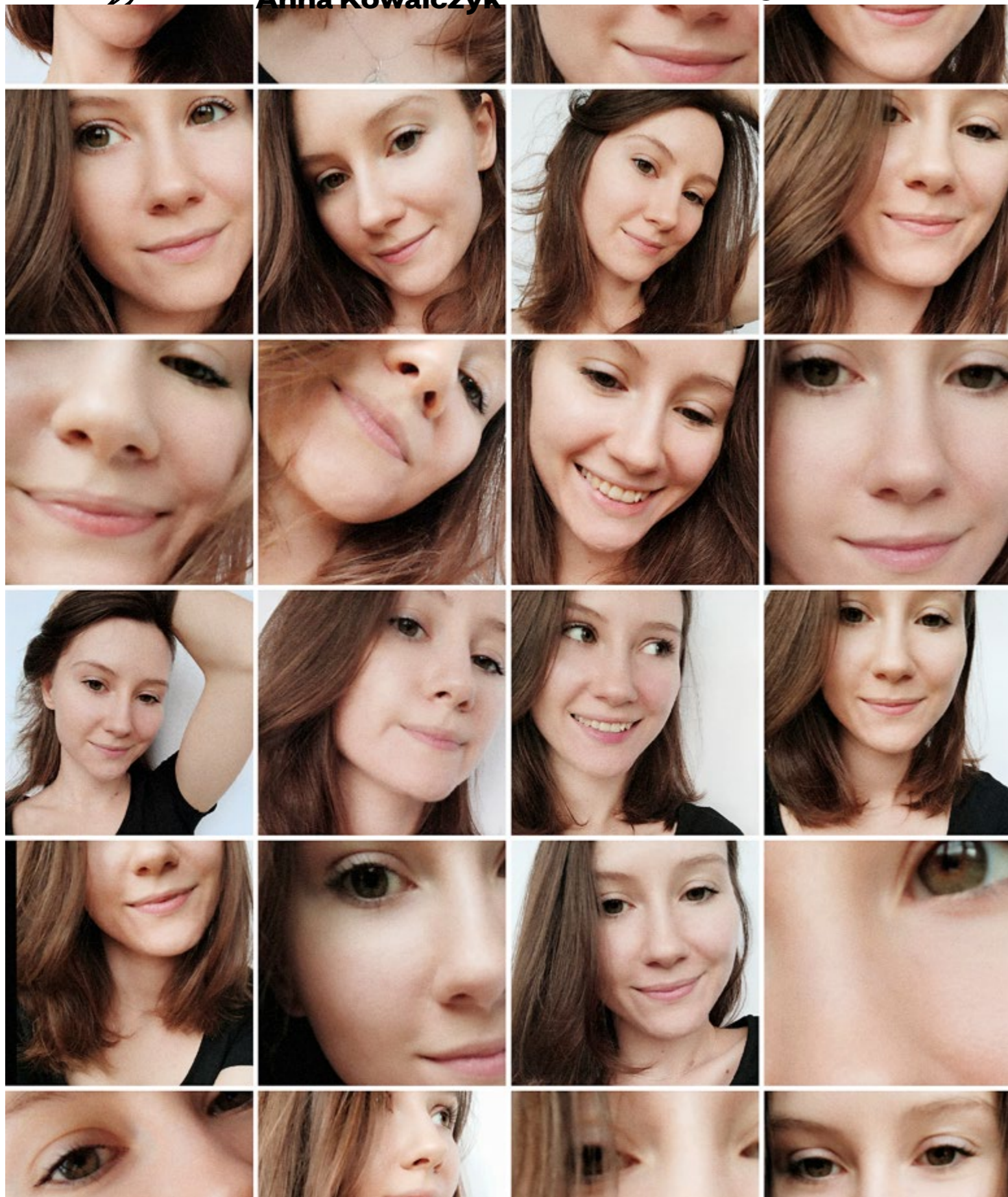

6.

7.

4-7. *Między słowami*, żywica, wys. ok. 3 m łącznie z podstawą
4-7. *Between words*, resin, height: ca. 3 m, including the base

Ur. 1995. Studia: Wydział Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie (2015–2020). Stypendium Rektora ASP (2017/18). Dziedziny działalności artystycznej: rzeźba, instalacja przestrzenna, grafika artystyczna, projektowanie graficzne. Odbyła staż w międzynarodowym dziale graficznym firmy Westwing (2018). Uczestniczyła w projekcie plenerowym i wystawieniowym *Na styku sztuk* w Skierniewicach (2020).

Born 1995. Studies: Faculty of Sculpture of the Academy of Fine Arts in Warsaw (2015–2020). Scholarship of the Rector of the Academy of Fine Arts (2017/18). Fields of artistic activity: sculpture, spatial installation, printmaking, graphic design. She completed an internship in the international graphics department of Westwing (2018). She participated in the open-air exhibition project *At the crossroads of arts* in Skierniewice (2020).

+48 789 417 557
zsumiacychtopoli@gmail.com
www.behance.net/zsumiacychtopoli

Psyche *Psyche*

DYPLOM: Pracownia Rzeźby w Architekturze; promotor: dr Paweł Mysera, prof. Uczelni
DEGREE PIECE: Studio of Sculpture in Architecture; supervisor: Dr Paweł Mysera, Assoc. Prof.

Moja praca dyplomowa przedstawia gorset. Uszyłam go z prześcieradła, na którym leżałam podczas wielomiesięcznej rekonwalescencji. Gorset opowiada o zamknięciu. Definiuję ten termin w oparciu o doświadczenia swoje i osób cierpiących na zespół stresu pourazowego. *Psyche* to codzienność, która jest prześlągnięta dręczącymi i bezustannie powtarzającymi się podróżami do traumatycznych momentów oraz ciągłą ucieczką od urazu, od którego nie udaje się oderwać. Unieruchomienie w jednej wąskiej sferze czasu można jednak zmienić i zbudować równowagę między przeszłością, teraźniejszością, a przyszłością.

My degree piece presents a corset. I have sewn it from the sheet on which I lay during my convalescence for a few months. The corset speaks of closure. I define this term on the basis of my own experience and the experience of persons suffering from post-traumatic stress disorder (PTSD). *Psyche* is everyday reality permeated with tormenting and constantly recurring flashbacks to traumatic moments and the constant escape from the trauma from which affected persons cannot detach themselves. However, it is possible to change being immobilised within one narrow sphere of time and to build the balance between the past, present and the future.

Zanik odrębności właściwej każdemu indywidualnemu bytowi

The disappearance of separateness specific to each individual being

PRACA TEORETYCZNA: promotor: dr Aleksander Zbrzezny

THESIS: supervisor: Dr Aleksander Zbrzezny

Kultura masowa jest ważną częścią życia społecznego i wpływa na rozwój całego społeczeństwa. Jednak poprzez łatwy do niej dostęp i wszechobecność może nim manipulować. W dyplomowej pracy teoretycznej pokazuję, jak kultura masowa kształtuje współczesnego człowieka. Co się dzieje z jego osobowością pod wpływem otaczających go zastępczych przeżyć, z góry dokonanych go wyborów i konsumpcyjnego stylu życia. Jak jego osobowość staje się pozbawiona indywidualnych cech i jak bezrefleksyjnie przyswaja prezentowane mu informacje.

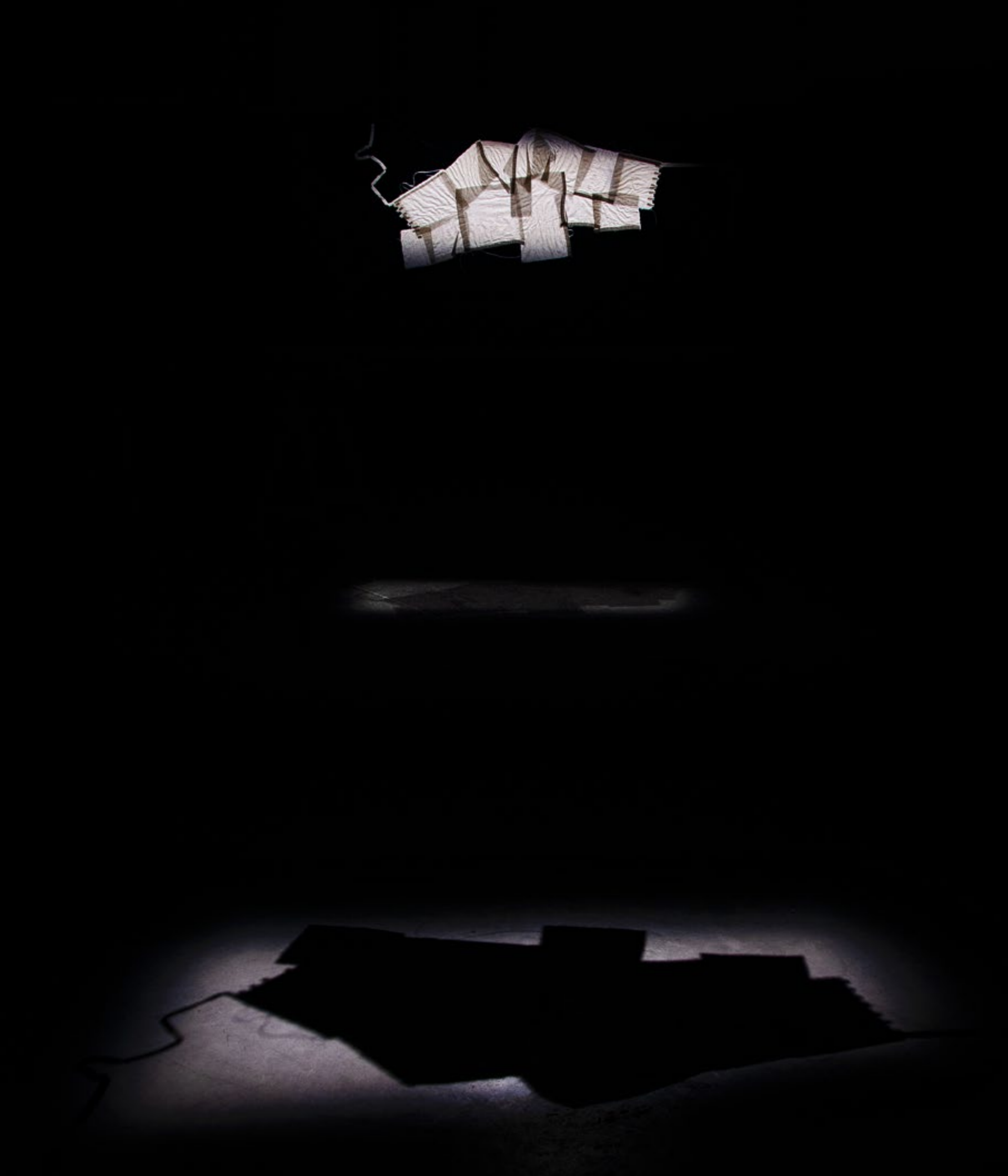
Mass culture is an important part of social life and affects the development of the whole of society. However, because of its easy accessibility and omnipresence, it can manipulate the society. This thesis shows how mass culture shapes the contemporary human being. What happens to human personality under the influence of the surrogate experiences surrounding him, the choices made in advance, and the consumer lifestyle. How he becomes devoid of individual traits and how thoughtlessly he assimilates information presented to him.

- 1. *Psyche*, instalacja przestrzenna, wymiary obiektu: 150 x 80 x 1 cm, wymiary przestrzeni: 6 x 10 x 5,5 m
1. *Psyche*, spatial installation, object dimensions: 150 x 80 x 1 cm, space dimensions: 6 x 10 x 5,5 m

2-6. *Psyche*, instalacja przestrzenna, wymiary obiektu: 150 x 80 x 1 cm, wymiary przestrzeni: 6 x 10 x 5,5 m
2-6. *Psyche*, spatial installation, object dimensions: 150 x 80 x 1 cm, space dimensions: 6 x 10 x 5,5 m

Promotor / Supervisor

„Jest to gorset. Uszyłam go z prześcieradła, na którym leżałam podczas mojej rekonwalescencji”. To słowa Anny Kowalczyk, wypowiedziane podczas obrony jej dyplomu. Ujawniają one, czym jest przedmiot zamknięty między dwiema taflami szkła. Poskładany z kawałków bawełnianej materii, zawieszony i rozpięty wyłania się z ciemności, by w mroku panować nad nieokreślonością przestrzeni. Refleksy światła, odbić, prześwitów oraz rzuconych na podłogę cieni uwalniają obszar emanacji zamkniętego obiektu. Z jednej strony gorset jest narzędziem podporządkowania ciała, obezwładnionego graniczną sytuacją. Z drugiej zaś przeobrażenie prześcieradła – autentycznego świadka cierpienia – w intymny fragment damskiej garderoby staje się tu niemal dosłowną manifestacją powrotu do świata żywych. Gorset Anny Kowalczyk wydaje się reprezentacją przeistoczenia w materię mocy, a mitologiczna Psyche patronką niewypowiedzianych słów: „Jestem tu. Wróciłam i zamierzam być szczęśliwa”.

‘It is a corset. I have sewn it from the sheet on which I lay during my convalescence.’ These words were said by Anna Kowalczyk during the defence of her degree piece. They reveal what the object closed between two glass panes is. Composed of pieces of cotton matter, suspended and spread out, it emerges out of the dark to rule over the indefiniteness of space in the darkness. Reflections of light, mirror images, translucent images and shadows cast on the floor release the area of emanation of the closed object. On the one hand, the corset is a tool for the subordination of the body incapacitated by a border situation. On the other hand, the transformation of the sheet – an authentic witness of suffering – into an intimate part of female clothing becomes an almost literal manifestation of the return to the world of the living here. Anna Kowalczyk’s corset appears to be a representation of conversion into the matter of power, and the mythological Psyche seems to be the patroness of unspoken words: ‘I am here. I have returned and I want to be happy.’

dr Paweł Mysera, prof. Uczelni
Dr Paweł Mysera, Assoc. Prof.

7.

7–9. *Psyche*, instalacja przestrzenna,
wymiary obiektu: 150 x 80 x 1 cm,
wymiary przestrzeni: 6 x 10 x 5,5 m
7–9. *Psyche*, spatial installation,
object dimensions: 150 x 80 x 1 cm,
space dimensions: 6 x 10 x 5,5 m

8.

9.

Wydział Grafiki

Faculty of Graphic Arts

Faculty of Graphic Arts

WYDZIAŁ GRAFIKI

Faculty of Graphic Arts

FACULTY OF GRAPHIC ARTS

Faculty of Graphic Arts

Wydział Grafiki

Wydział Grafiki

Wydział Grafiki

Faculty of Graphic Arts

Wydział Grafiki

Ur. 1994. Studia: Wydział Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie (2014–2020). Dziedzina działalności artystycznej: animacja.

Born 1994. Studies: Faculty of Graphic Arts of the Academy of Fine Arts in Warsaw (2014–2020). Field of artistic activity: animation.

+48 601 264 884
jaworska.joanna.katarzyna@gmail.com
Instagram: @joanna._jaworska

Call me

Turysta Tourist

DYPLOM: Pracownia Animacji; promotor: prof. Hieronim Neumann
DEGREE PIECE: Studio of Animation; supervisor: Prof. Hieronim Neumann

Góry Mountains

ANEKS: Pracownia Rysunku; promotor: dr hab. Rafał Kocharński, prof. Uczelni
MINOR DEGREE: Studio of Drawing; supervisor: Dr hab. Rafał Kocharński, Assoc. Prof.

Opowieść o samotnej wędrowce mężczyzny, który przemierzając górskie szlaki, napotyka na swojej drodze coś, co zmienia jego dalszą podróż. Początkowo nie zauważa drobnych elementów, które mają wpływ na niego i otaczającą go rzeczywistość. Animacja porusza temat, który powinien być bliski wszystkim, ponieważ nawiązuje do codziennych wyborów i zachowań w środowisku, w którym żyjemy.

A story of a man hiking alone in the mountains who comes across something that will change his onward journey. He initially fails to notice small elements that affect him and the surrounding reality. The animation brings up the subject that should be close to everyone, because it refers to everyday choices and behaviours in the environment in which we live.

O roli teorii percepcji i psychologii w tworzeniu animacji. Autorefleksje

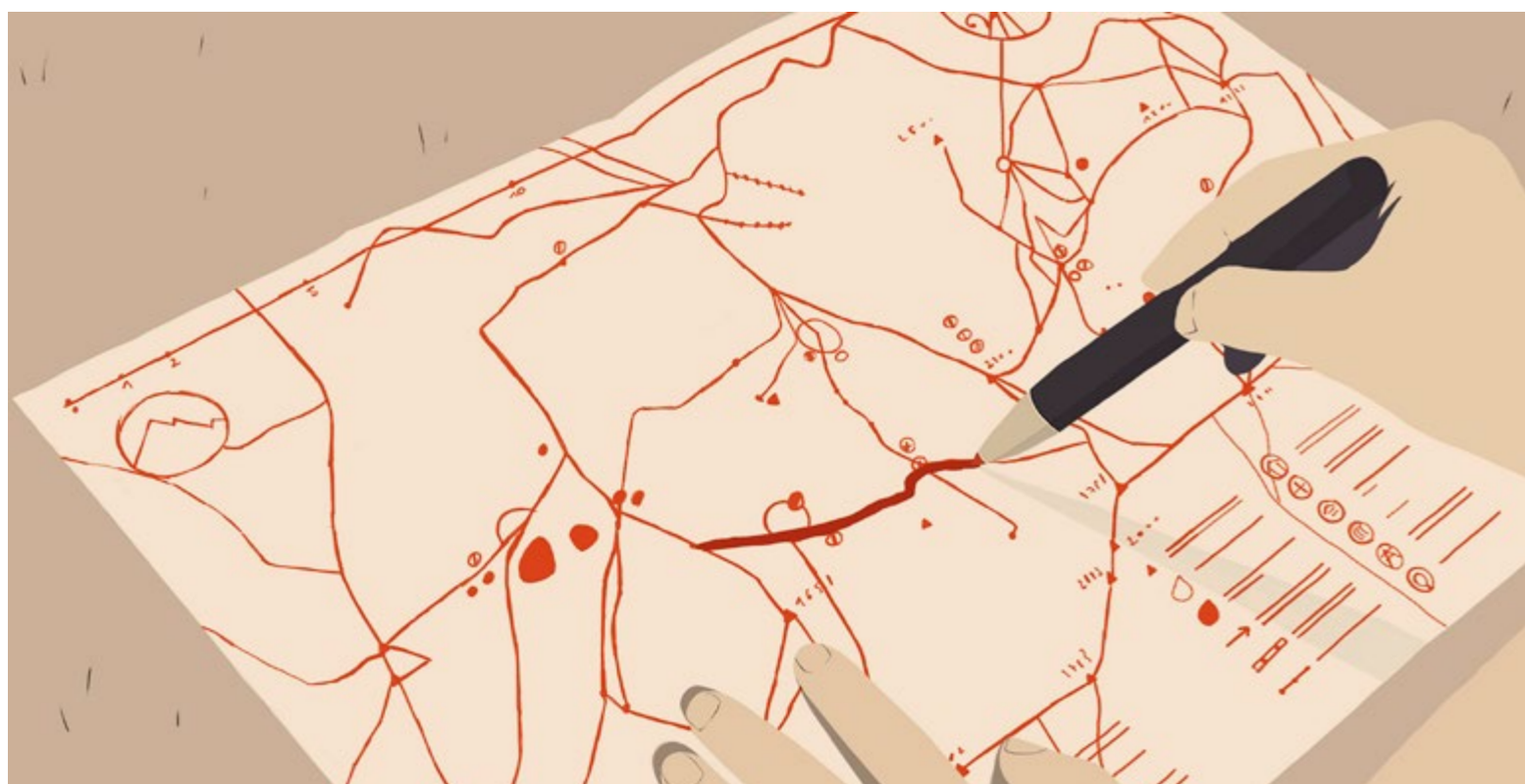
About the role of the theory of perception and psychology in creation of animation. Self-reflection

PRACA TEORETYCZNA: promotor: dr hab. Dorota Folga-Januszewska, prof. Uczelni

THESIS: supervisor: Dr hab. Dorota Folga-Januszewska, Assoc. Prof.

W pracy teoretycznej opisałam proces powstawania animacji dyplomowej. Skupiłam się na technicznych i narracyjnych aspektach kreowania filmu oraz próbowałam odpowiedzieć na pytanie, czy teoria percepcji i psychologii odgrywa ważną rolę przy tworzeniu animacji.

The thesis describes the process of creation of a degree animation. I focused on technical and narrative aspects of creating a film and tried to answer the question if the theory of perception and psychology plays an important part in the creation of an animation.

2.

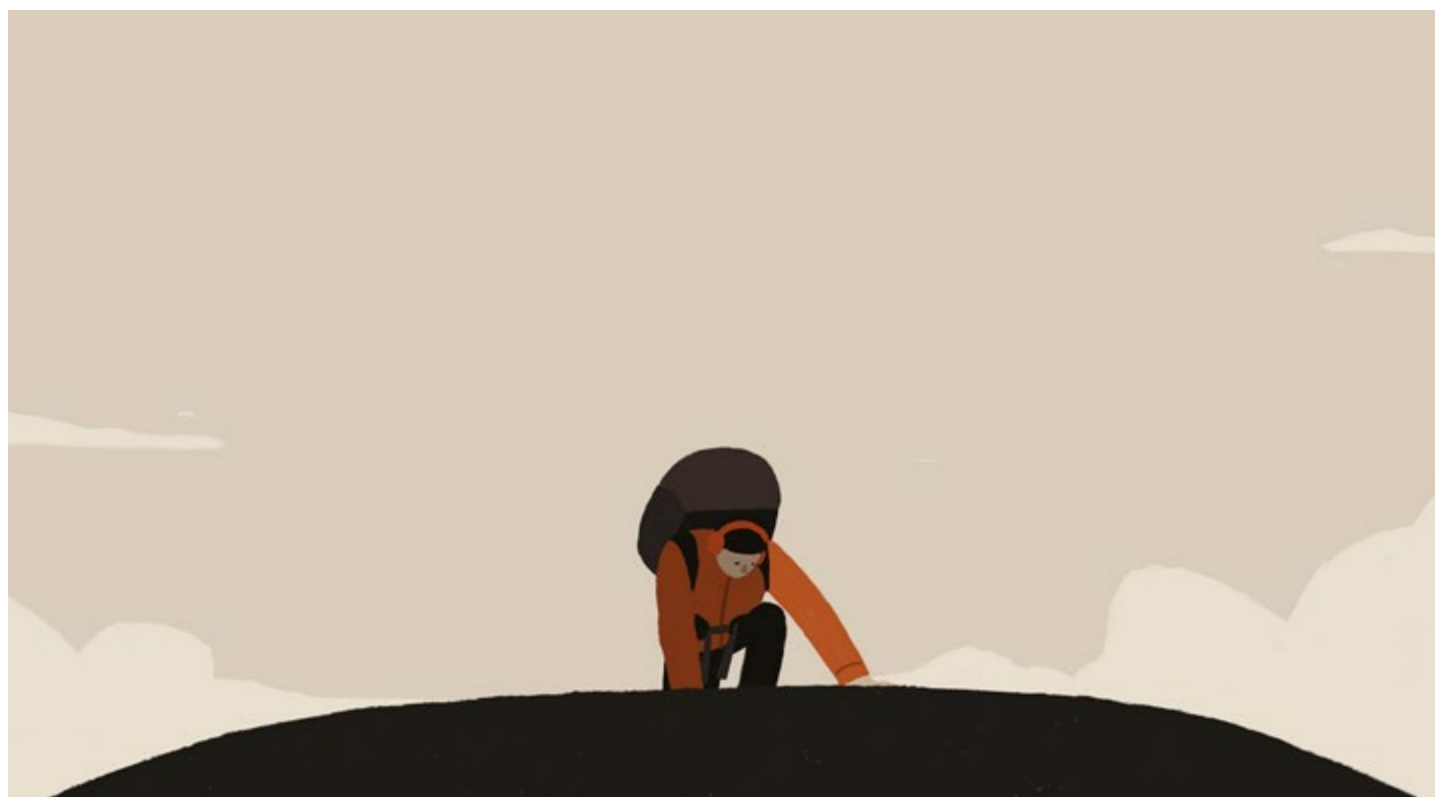
3.

4.

1-4. *Turysta*, kadr z filmu dyplomowego, animacja komputerowa poklatkowa, 5'52"

1-4. *Tourist*, shot from the degree film, time-lapse computer animation, 5'52"

5.

6.

5., 6. *Turysta*, kadr z filmu dyplomowego, animacja komputerowa poklatkowa, 5'52"
5., 6. *Tourist*, shot from the degree film, time-lapse computer animation, 5'52"

7. *Góry*, technika własna: akwarela, monotypia, transfer, 25 x 17,5 cm
7. *Mountains*, own technique: watercolour, monotype, transfer, 25 x 17,5 cm

8. *Góry*, technika własna: akwarela, monotypia, transfer, 15 x 10,5 x 0,7 cm
8. *Mountains*, own technique: watercolour, monotype, transfer, 15 x 10,5 x 0,7 cm

9. *Góry*, technika własna: akwarela, monotypia, transfer, 41,5 x 29,7 cm
9. *Mountains*, own technique: watercolour, monotype, transfer, 41,5 x 29,7 cm

10. *Góry*, technika własna: akwarela, monotypia, transfer, 68 x 97 cm
10. *Mountains*, own technique: watercolour, monotype, transfer, 68 x 97 cm

Promotorzy / Supervisors

Wędrowiec w górach – to motyw pojawiający się w dawnym malarstwie, szczególnie romantycznym. Temat ten dawał artystom sposobność do ukazania relacji pomiędzy człowiekiem a wszechpotężną naturą, traktował również o wędrowce w głąb samego siebie. Wędrowiec, bohater filmu pt. *Turysta* autorstwa Joanny Jaworskiej nie ma w sobie nic romantycznego. To współczesny, banalny „backpaker”, podążający dla przyjemności w góry. Pożywia się batonikami i chipsami, pije soczki, stać go na wykonanie kilku przysiadów „dla zdrowia”, a odgłosów przyrody słucha za pośrednictwem smartfona. Podąża ścieżkami wyludnionego pejzażu i być może jest ostatnim człowiekiem na ziemi, ale jeszcze o tym nie wie. Nie zauważa katastrofy związanej z degradacją środowiska. Górotwór, który przemierza, tworzą hałdy śmieci, pokryte ziemią i śniegiem, zamknięte pod kopułą gigantycznego namiotu. Nasuwa się tu skojarzenie z filmem pt. *Truman Show* w reżyserii Petera Weira, z tą różnicą, że tamten film mówił o współczesnych mediach i ich skłonności do manipulacji, ten zaś porusza problem zniszczenia, a nawet unicestwienia środowiska naturalnego. Niezwykle istotne dla filmu Joanny Jaworskiej są dwa lustrzane ujęcia przedstawiające rozpinanie włazu do namiotu; pierwsze, gdy turysta budzi się i opuszcza namiot, w którym spał, i drugie, gdy rozpina właz namiotu – pawilonu będący drzwiami do innej rzeczywistości. Jaka będzie ta nowa rzeczywistość? Przyjazny świat czy kolejny pawilon? Autorka nie stawia kropki nad i. Pozostawia pole dla wyobraźni widza.

A wanderer in the mountains is a recurring motif in old painting, particularly from the Romantic period. This topic gave artists an opportunity to depict relations between the human being and omnipotent nature, it also dealt with a journey into one's own self. The wanderer being the main character of the film *A Tourist* by Joanna Jaworska has no romantic characteristics. He is a contemporary commonplace backpacker going for a leisurely walk in the mountains. He consumes chocolate bars and crisps, drinks juices from cardboard cartons, can afford a few sit-ups 'for health' and listens to the sounds of nature via a smartphone. Walking down the paths of the desolate landscape, he is probably the last man on Earth, but he does not know about it yet. He does not notice the catastrophe resulting from the degradation of the environment. The rock mass he is traversing consists of heaps of rubbish covered with soil and snow, closed under the dome of a gigantic tent. This bears a resemblance to the film *The Truman Show*; the only difference is that the film directed by Peter Weir told of the contemporary media and their tendency to manipulate, and this one deals with the problem of destruction or even annihilation of the natural environment. Particularly significant for Joanna Jaworska's film are two mirror shots presenting the act of unbuttoning the opening of the tent; the first one shows the moment when the tourist wakes up and leaves the tent in which he slept, and the second one shows him unbuttoning the opening of the tent – the pavilion that serves as the door to a different reality. What will this new reality be like? A friendly world or another pavilion? The author does not put a period on this story. She leaves room for the spectator's imagination.

prof. Hieronim Neuman Prof. Hieronim Neuman

Aneks z rysunku do dyplomu Joanny Jaworskiej stał się dla mnie samego odkryciem sensu rysowania w jego wymiarze autoterapeutycznym. Z początku nic nie zapowiadało tej aspiracji. Przeciwnie. Joanna realizując kolejne zadania w prowadzonej przeze mnie pracowni, znajdowała raczej sposób na odreagowanie codziennej rzeczywistości i to zupełnie z dala od intelektualnie rozbudowanych kontekstów. Powód do rysowania przychodził zawsze podczas Jej wędrówek w góry. To tam też powstał pierwotny zamysł tworzenia po prostu szkicownika, a z czasem też, na tej podstawie, autorskiego cyklu prac, opartego m.in. na monotypii podkolorowanej akwarelą. Dziesiątki prac

Joanna Jaworska's minor degree piece in drawing became my personal discovery of the sense of drawing in its autotherapeutic aspect. Initially, there were no signs of such aspiration. Quite the opposite. While performing successive tasks in the studio run by me, Joanna found an outlet from everyday reality, quite far from intellectually elaborate contexts. Ideas for drawing always crossed her mind when she hiked in the mountains; on those occasions, she hit upon the original idea of creating a simple sketch book, which later became a foundation for her own cycle of pieces based, among other things, on a monotype delicately coloured with watercolour. Dozens of pieces gathered

11.

12.

11. *Góry*, technika własna:
akwarela, monotypia,
transfer, 15,2 × 10,5 × 1,2 cm

11. *Mountains*, own technique:
watercolour, monotype,
transfer, 15,2 × 10,5 × 1.2 cm

12. *Góry*, technika własna:
akwarela, monotypia,
transfer, 12,2 × 18 × 1,2 cm

12. *Mountains*, own technique:
watercolour, monotype,
transfer, 12.2 × 18 × 1.2 cm

gromadzonych od roku 2018 stały się finalnie pretekstem do stworzenia aneksu dyplomowego i zbudowania instalacji, w której autorka poddaje recepcji motyw pejzażu górskiego, wykorzystując tak prosty zabieg jak zwielokrotnienie i powtarzalność w oparciu o zapis pozornie tej samej rzeczywistości. W efekcie udało się w moim przekonaniu dokonać swoistej transgresji i stworzyć znakomity punkt wyjścia lub wejścia do kolejnych już samodzielnych realizacji.

from 2018 finally became a pretext for creating a minor degree and for building an installation in which the author submits the motif of an mountainous landscape to reception, using a simple measure of multiplication and repetition based on a record of apparently the same reality. Consequently, in my view, the author managed to complete a sort of transgression and provide an excellent starting point or departure point for further – already independent – projects.

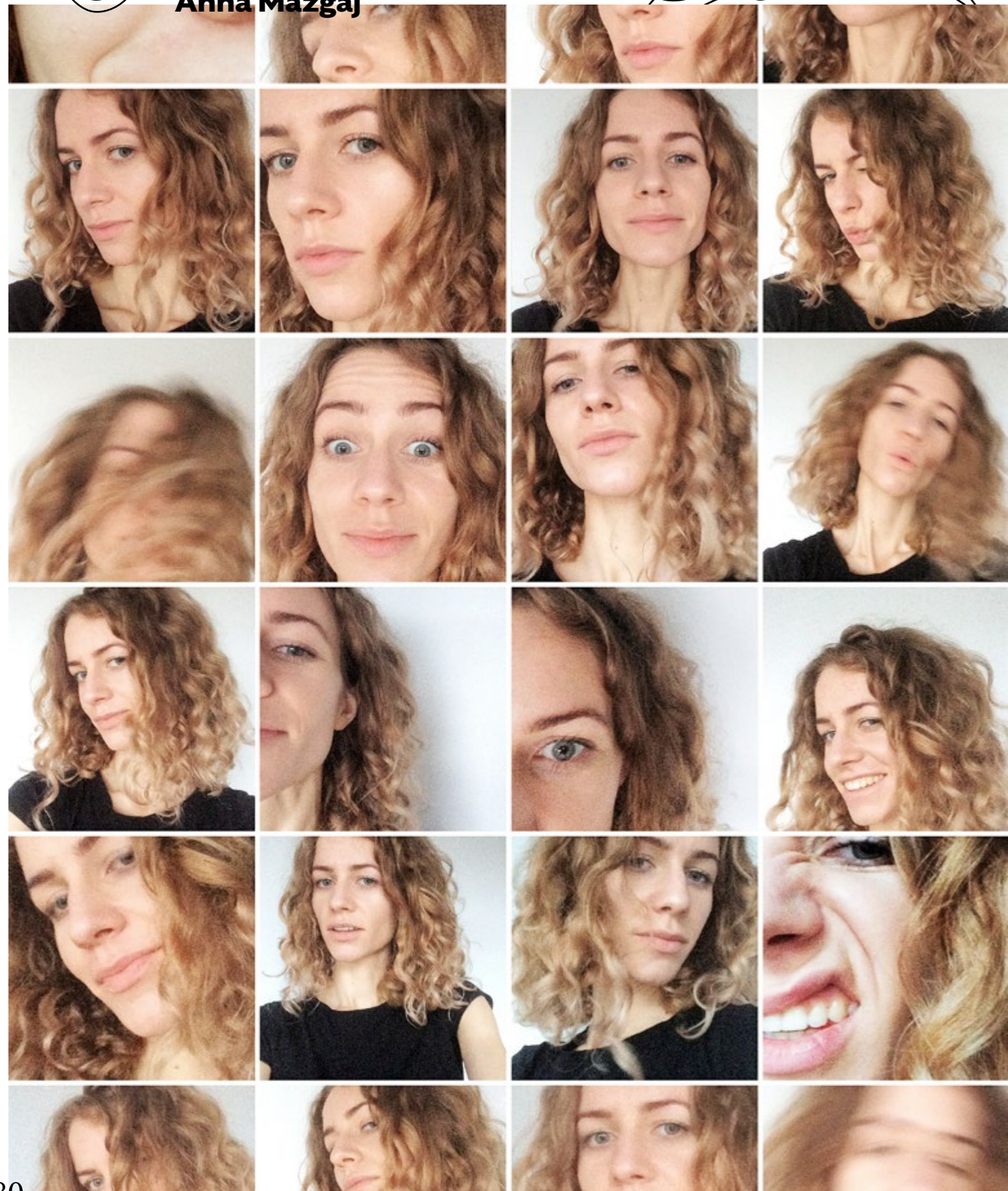
dr hab. Rafał Kocharński, prof. Uczelni
Dr hab. Rafał Kocharński, Assoc. Prof.

13.

13. *Góry*, technika własna:
akwarela, monotypia,
transfer, fragment kompozycji
aneksu dyplomowego

13. *Mountains*, own technique:
watercolour, monotype, transfer,
fragment of the composition
of the minor degree

Ur. 1993. Studia: Wydział Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie (2012–2020). Dziedziny działalności artystycznej: grafika, malarstwo, instalacja. Wystawa indywidualna: *Power vs Force*, Galeria Pracowni nr 6, ASP w Warszawie (2019).

Born 1993. Studies: Faculty of Graphic Arts of the Academy of Fine Arts in Warsaw (2012–2020). Fields of artistic activity: graphic arts, painting, installation. Solo exhibition: *Power vs Force*, Gallery of the Studio No. 6, Academy of Fine Arts in Warsaw (2019).

+48 663 850 304
mazgajmazgaj@gmail.com
www.behance.net/annamazgaj

Wyłaniają się one z różnych miejsc...

They now come from somewhere else...

DYPLOM: Pracownia Grafiki Konceptyjnej i Intermedialnej; promotor: prof. Andrzej Węclawski
DEGREE PIECE: Studio of Concept and Intermedia Graphics; supervisor: Prof. Andrzej Węclawski

Świat został zdominowany przez obrazy. Współczesne społeczeństwo opycha się nimi bez umiaru i produkuje nowe w niezliczonych ilościach, intensywnie zagęszczając przestrzeń, w której funkcjonuje. Wizualnie zaśmiecona rzeczywistość generuje stan permanentnego przebodźcowania i sprawia, że mam już dość patrzenia. Ignoruję to, co widzialne, gdyż osiągnęłam skrajny stan wizualnej aktywności. Przesyt i awersja w kierunku widzenia stały się punktem wyjścia do realizacji prac. Wyrzucenie z siebie nagromadzonych urywków rzeczywistości miało być aktem umożliwiającym ponowne widzenie. Powstałe prace to pourywane fragmenty rzeczywistości, bazują na mechanizmach, którymi posługują się obrazy w zaśmieconej wizualnie przestrzeni. Pokazują ich stłoczenie, nachodzenie na siebie, wzajemne przenikanie, zagłuszanie własnych odbiorów i wtrącania wzajemnie własnych znaczeń do tego, co znalazło się obok. Częścią ekspozycji jest również pusty stelaż reklamowy. Umieszczony w kontraście do wykonanych prac odnosi się do miejsca potencjalnego wystąpienia obrazu, symbolizuje nieustanną gotowość śmieciowej przestrzeni na przyjęcie nowego, odzwierciedla jej wieczne obrazowe nienasycenie i dążenia do ciągłego poszerzania swoich zasobów.

The world is dominated by images. Modern society stuffs itself with them without restraint and produces new images in countless quantities, intensely condensing the space in which it functions. The visually littered reality generates a state of permanent overstimulation and makes me fed up with looking. I ignore what is visible, because I have reached an extreme state of visual activity. Over-satiety and aversion towards vision have become a starting point for the performance of works. The expulsion of the accumulated fragments of reality from myself was to become an act that re-enables vision. The resulting works are broken fragments of reality based on mechanisms that are used by images in the visually littered space. They show their crowding, overlapping, interpenetration, the suppression of our own receptions and the insertion of our mutually own senses into what is situated nearby. An empty advertising rack is also a part of the exposition. When placed in contrast to the completed works, it refers to the potential location of the image, symbolises the constant readiness of the littered space to receive a new image, and reflects its eternal voracity for images and the desire to constantly expand its resources.

Wokół problematyki wzrokocentryzmu i wizualnego zagęszczania przestrzeni

Around issues of vision-centrism and the visual condensation of space

PRACA TEORETYCZNA: promotor: mgr Magdalena Sołtys

THESIS: supervisor: Magdalena Sołtys, MA

Praca teoretyczna stanowi dopełnienie części praktycznej dyplomu oraz jest zapiskiem osobistego eksplorowania przedstawionego tematu. W pracy zostały poruszone zagadnienia nadmiarowości, przesyty, nadprodukcji, spadku wartości obrazów czy masowego zaśmiecania przestrzeni tandetą i kiczem. Obok nich ważną częścią rozważań są również społeczne konsekwencje silnie zagęszczonej wizualnie przestrzeni i analiza jej wpływu na jednostki funkcjonujące w jej obszarze. Praca opisuje skutki ciągłego doświadczania zintensyfikowanych bodźców, porusza kwestie przemęczenia sensorycznego, poczucia odrealniania czy hiperrzeczywistego odbierania świata.

The thesis complements the practical part of the degree piece and is a record of the personal exploration of the presented topic. The thesis deals with issues of excess, overabundance, surplus, the devaluation of images or the massive littering of space with rubbish and kitsch. In addition to these, an important part of the considerations are also the social consequences of the strong visual condensation of space and an analysis of its impact on individuals functioning in its area. The thesis describes the consequences of experiencing intensified stimuli on a continuous basis, deals with issues of sensory exhaustion, the feeling of detachment from reality or the hyperreal perception of the world.

*Wylaniają się one z różnych miejsc...
They now come from somewhere else...*

1. druk cyfrowy, druk UV, 130 x 180 cm
1. digital print, UV print, 130 x 180 cm

1.

2. druk cyfrowy, sitodruk, 140 x 250 cm
2. digital print, screen print, 140 x 250 cm

3. druk cyfrowy, druk UV, sitodruk, 130 x 200 cm (fragment)
3. digital print, UV print, screen print, 130 x 200 cm (fragment)

4. druk cyfrowy, neon led, 180 x 280 cm (fragment)
4. digital print, led neon, 180 x 280 cm (fragment)

5. stelaż, 200 x 200 x 100 cm
5. advertising rack, 200 x 200 x 100 cm

6.

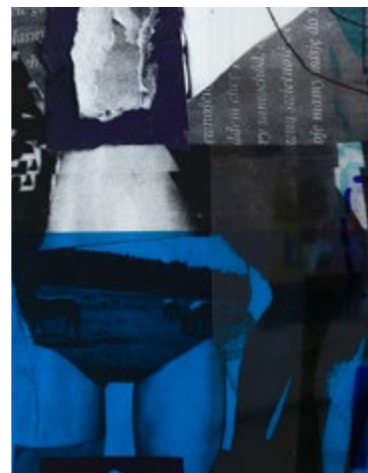
6., 7. sitodruk, 290 x 150 cm
6., 7. screen print, 290 x 150 cm

Promotor / Supervisor

Nasze otoczenie przesycone jest nachalną obecnością obrazów. Atakują nas ze wszystkich stron, w każdym możliwym momencie. Przestrzeń zewnętrzna i wewnętrzna zawłaszczona jest przez różne ich odmiany. Nie lubimy ich, oburzamy się na ich brzydotę, ale z czasem przyzwyczajamy się do ich obecności. Stają się nam obojętne, są częścią naszej codzienności. Nienasycenie obrazami to alegoryczne odniesienie do konsumpcyjnej cywilizacji, produkującej i pożądającej coraz to więcej. O tym jest praca Anny Mazgaj *Wylaniają się one z różnych miejsc...* Tytuł pracy dyplomowej, zaczerpnięty z eseju Jeana Baudrillarda *Iluzja nie stanowi opozycji wobec rzeczywistości*, w jak najmniej dosłowny sposób wprowadza w klimat realizacji. Anna Mazgaj w przeciwieństwie do artystów ery pop-artu nie fascynuje się światem kultury masowej, który może być przeniesiony do obszaru sztuki wysokiej. Wizualnie wykorzystuje podobne motywy, materiały, cytaty. Jednak wydźwięk prac jest zasadniczo inny. Autorka używa do tworzenia grafik pleksi, papieru, lustrzanych płyt i plastikowej folii, miesza je ze sobą w wizualny koktajl. To swoista apoteoza śmieciowej wizualnej przestrzeni. Ta praca to również dyskurs ze współczesną estetyką miejsca, gdzie obrazy wręcz wchodzą na siebie, tworząc nieoczekiwane konstelacje i ciągi nieprzewidywalnych zestawień. W centralnej części ekspozycji autorka umieściła stary, pusty stelaż reklamowy. Czeka on w gotowości na przyjęcie kolejnego, niepotrzebnego nikomu obrazu.

Our environment is saturated with the intrusive presence of images. They attack us from all sides, at every possible moment. The external and internal space is appropriated by various types of images. We do not like them and we are outraged at their ugliness, but we become accustomed to their presence in the course of time. We become indifferent to them, and they are a part of our everyday life. The insatiability with images is an allegorical reference to a consumer civilisation that produces and desires increasingly more things. This is the topic of Anna Mazgaj's work *They now come from somewhere else...* The title of the degree piece, taken from Jean Baudrillard's essay *For illusion isn't the opposite of reality* introduces us to the atmosphere of the creation process in the least literal manner. In contrast to pop-art artists, Anna Mazgaj is not fascinated with the world of mass culture, which can be transferred to high art. In the visual dimension, she uses similar motifs, materials and quotations. However, the tone of the works is essentially different. The author creates images by means of plexiglass, paper, mirror plates and plastic film, mixing them into a visual cocktail. It is a specific apotheosis of visual trash space. This work is also a discourse with the modern aesthetics of the place, where images almost overlap, forming unexpected constellations and strings of unpredictable combinations. In the central part of the exhibition, the author placed an old empty advertising rack. It is ready to accommodate another completely needless image.

prof. Andrzej Węćławski
Prof. Andrzej Węćławski

8.

8. sitodruk, 290 x 150 cm
8. screen print, 290 x 150 cm

9.

9. druk UV, sitodruk, 160 x 200 cm
9. UV print, screen print, 160 x 200 cm

Ur. 1994. Studia: Wydział Grafiki ASP w Warszawie (2014–2019), Artes Liberales UW (2019). Zajmuje się grafiką projektową, artystyczną, plakatem, rysunkiem i fotografią. Kierownik grupy artystycznej TURBOPOSTER (2017–2019), organizator konkursu plakatowego i wystawy z PK ds. UNESCO z okazji Światowego Dnia Różnorodności Kulturowej (2019). Uczestnik wystaw zbiorowych, m.in. *Mois du graphisme*, Echirolles (Francja, 2018); 26. MBP w Warszawie (2018) i MBP Lublin (2019). Nagrody i wyróżnienia, m.in. III nagroda na Międzynarodowym Konkursie Plakatu *We Want Jazz* (2020).

Born 1994. Studies: Faculty of Graphic Arts of the Academy of Fine Arts in Warsaw (2014–2019), Artes Liberales of the University of Warsaw (2019). Works in graphic design, artistic graphics, posters, drawings and photography. The head of the TURBOPOSTER artistic group (2017–2019), the organiser of a poster competition and an exhibition with the Polish National Commission for UNESCO on the occasion of the World Day for Cultural Diversity for Dialogue and Development (2019). A participant in group exhibitions, e.g. *Mois du graphisme*, Echirolles (France, 2018); 26th International Poster Biennale in Warsaw (2018) and International Poster Biennale Lublin (2019). Prizes and awards, e.g. 3rd prize at the International Poster Competition *We Want Jazz* (2020).

+48 662 000 623
 tomasz.stelmaski@gmail.com

Wyspiański PL 2020. Cykl plakatów do „Wesela” Stanisława Wyspiańskiego

Wyspiański PL 2020. A cycle of posters for 'The Wedding' by Stanisław Wyspiański

DYPLOM: Pracownia Projektowania Plakatu i Grafiki Wydawniczej; promotor: prof. Lech Majewski
 DEGREE PIECE: Studio of Poster and Publishing Design; supervisor: Prof. Lech Majewski

Bujne życie znaczenia. O polskiej świadomości i kulturze wizualnej w kontekście kilku motywów „Wesela” Wyspiańskiego

The abundant life of meaning. On Polish consciousness and visual culture in the context of a few motifs from Wyspiański's 'The Wedding'

PRACA TEORETYCZNA: promotor: dr hab. Dorota Folga-Januszewska, prof. Uczelni
 THESIS: supervisor: Dr hab. Dorota Folga-Januszewska, Assoc. Prof.

Cykl prezentowanych plakatów jest komentarzem wizualnym do fragmentów *Wesela* Stanisława Wyspiańskiego, w sposób mniej lub bardziej bezpośredni

The cycle of presented posters is a visual commentary to fragments of *The Wedding* by Stanisław Wyspiański that refer more or less directly to Poland and Poles.

mówiących o Polsce i Polakach. Wyspiański w *Weselu* polskość groteskowo uwznioślił, patriotycznie ośmieszył. Wszystko się tam kotłuje, skrzydła husarskie z wódką, orły białe i szable, wszystko jak w pijanym widzie, a przy tym jak niepokojąco ponadczasowo, jak aktualnie. Groteskowy ton w połączeniu z obrazami patriotycznymi był punktem wyjścia do mojej wizualnej interpretacji cytatów.

Polskie motywy *Wesela* były również tematem poszukiwań mojej pracy teoretycznej. Przez pryzmat owych motywów oraz obserwacji ich życia we współczesnej rzeczywistości zastanawiałem się nad kondycją wizualności polskiej oraz polskiej kultury w ogóle.

Tak plakatem, jak i refleksją próbowałem zbliżyć się jakoś do wycucia, czym jest polskość aktualnie, do pojęcia tak bardzo niedefiniowalnego.

Bo przecież:

Po całym świecie
możesz szukać Polski, panno młoda,
i nigdzie jej nie znajdziecie.

Wyspiański grotesquely uplifted and patriotically ridiculed Polishness in *The Wedding*. Everything seethes there: Polish hussar wings with vodka, Polish eagles and swords, all things depicted as if in a state of drunkenness and, at the same time, looking alarmingly timeless and topical. The grotesque tone combined with patriotic images was a starting point for my visual interpretation of quotations.

The Polish motifs of *The Wedding* were also the subject of research in my thesis. Through the prism of these motifs and observation of their life in contemporary reality, I reflected on the condition of Polish visibility and Polish culture as a whole.

My poster and reflections are an attempt to approach the current notion of Polishness – a concept that is so indefinable.

After all:

All over the world
you can search for Poland, bride,
and you will not find it anywhere.

Homo viator

Homo viator

ANEKS: Pracownia Rysunku; promotor: dr hab. Rafał Kochański, prof. Uczelni
MINOR DEGREE: Studio of Drawing; supervisor: Dr hab. Rafał Kochański, Assoc. Prof.

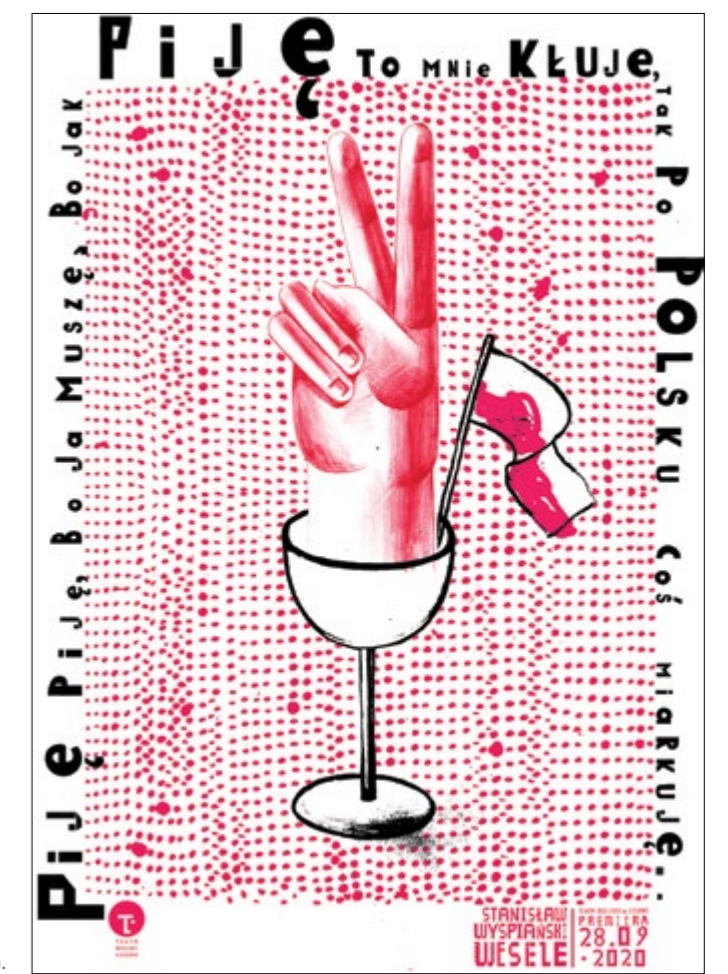
Homo viator (łac. podróżny, pielgrzym) – topos szeroko pojętej podróży, pielgrzymki, człowieka w drodze. Źródłem mojej pracy były doświadczenia i uczucia z podróży, które odbywałem dwa i trzy lata temu, podróży samotnych po wschodnich krajach. Pierwotnie moje prace odnosiły się bezpośrednio do owych podróży, podróżowania, drogi i przestrzeni. Z czasem jednak odeszły od swojej bezpośredniej przyczyny, aby ostatecznie przyjąć formę opowieści o człowieku samym i szeroko pojętej drodze życia. Skupiając się na geście, pozie, zatrzymanym ruchu ciała ludzkiego, chciałem podjąć próbę wyrażenia, tułaczki samej w sobie, której elementami są upadki, niepewność, nadzieja czy euforia.

Homo viator (Latin: traveller, pilgrim) – the topos of a broadly understood journey, pilgrimage, man on the way. My piece was inspired by experiences and impressions from the journeys I took two and three years ago, when I travelled alone throughout Eastern countries. My pieces originally referred to those journeys, travelling, the route and space. In the course of time, they departed from their direct cause, eventually assuming the form of a story of the human being and the way of life in its broad sense. Focusing on the gesture, pose and suspended movement of the human body, I attempted to express wandering in itself that involves falls, uncertainty, hope or euphoria.

1–9. *Wyspiański PL 2020*, druk cyfrowy, 85 × 121,4 cm

1–9. *Wyspiański PL 2020*, digital print, 85 × 121.4 cm

Promotorzy / Supervisors

Odnaleźć siebie w sztuce

Kim jestem i czym jest moja sztuka? Sztuka to teatr zmysłów plastycznych. Wobec tego ja, utożsamiając się z nią, też jestem teatrem. Groteską, powagą, sarkazmem, dowcipem. Prawem wyboru i interpretacji. I wszelkie konteksty podporządkowane są moim emocjom. Ja sam jestem emocją, emocją mojej sztuki.

Myszę, że warto pamiętać o tym, analizując pracę dyplomową, aneks z rysunku, pracę teoretyczną i samą postawę Tomasza Stelmaskiego.

Bo czym jest dziś *Wesele* Stanisława Wyspiańskiego, jeśli nie emocjonalną satyrą na tożsamość narodową, wady, przywary, pychę, głupotę, narodowe wzniosłości i narodowe upadki.

Tomasz Stelmaski w dziesięciu pracach, plakatach, bazując na cytatach z dramatu, zresztą popularnych współcześnie, uświadamia nam, że problemy zawarte w dziele Wyspiańskiego są aktualne dziś jak Polska długa i szeroka. I swym dziełem zadaje za autorem dramatu pytanie – a gdzie ta Polska jest. Nigdzie, bo to tylko frazesy.

Praca została wykonana z wielkim smakiem plastycznym. Celna, dowcipnie dobrana przez artystę ikonografia, swoboda rysunku, typografii, kompozycji, wycucie groteskowego humoru świadczą o świetnie ukształtowanym młodym artyście. Zresztą praca ta potwierdza wcześniejsze sukcesy Tomasza Stelmaskiego w konkursach i na wystawach.

Podjmując się współpracy z Tomkiem Stelmaskim nad aneksem do Jego dyplomu, nie wiedziałem jaki będzie rezultat. Czas pandemii od marca 2020 roku wyznaczał przecież nowe scenariusze i w sposób dosłowny był już zupełnie nieprzewidywalny. Na przekór wszystkiemu Tomek, wieczny buntownik, pozytywnie i twórczo zaskakiwał swoimi nowymi rysunkami. Nie tracił ani przez moment entuzjazmu dla pracy, a w oczach widać było ten szczególny błysk, który zdradzał poczucie sensu, a przez to i spełnienia. *Homo viator* jako cykl wielkoformatowych rysunków narodził się z potrzeby afirmacji życia. Autor stworzył zapis o cechach utworu poetyckiego, którego nastrojowość dobrze oddaje Jego dość specyficzne upodobania. Znajdziemy tu wyraz manifestu skrojonego na miarę młodości twórcy, ukierunkowanego na pokonywanie

To find myself in art

Who am I and what is my art? Art is a theatre of visual senses. Thus, identifying with art, I too am a theatre. Grotesque, seriousness, sarcasm, wit. The right of choice and interpretation. And all contexts are subject to my emotions. I am an emotion myself – the emotion of my art.

I think we should remember this when analysing Tomasz Stelmaski's degree piece, minor degree, thesis and attitude.

After all, what is *The Wedding* by Stanisław Wyspiański today if not an emotional satire about national identity, flaws, vices, pride, folly, national greatnesses and national collapses?

In his ten works – posters based on quotations from the drama, which are often used also today – Tomasz Stelmaski helps us realise that the issues brought up in Wyspiański's work are still valid today in every part of Poland. Through his work, he asks the question of the author of the drama: where is that Poland? Nowhere – these are only clichés.

The work was completed with fine visual taste. The relevant and wittily selected iconography, the freedom of drawing, typography and composition and a sense of grotesque humour prove the excellent talent and competence of the young artist. This work confirms Tomasz Stelmaski's previous successes at competitions and exhibitions.

prof. Lech Majewski
Prof. Lech Majewski

When starting to co-operate with Tomek Stelmaski on his minor degree, I did not know what result I should expect. The time of the pandemic from March 2020 has written new scenarios and has been completely unpredictable in the full sense of the word. In spite of everything, Tomek, an eternal rebel, made a positive and creative surprise with his new drawings. He did not lose enthusiasm for work even for a moment, and there was that special gleam in his eyes that expressed a sense of purpose and, consequently, fulfilment. As a cycle of large-format drawings, *Homo viator* was born of the need to affirm life. The author created a record resembling a poetic work filled with a mood that adequately reflects his quite specific preferences. Here we will find an expression of a manifesto suited to the author's youth that is focused on overcoming

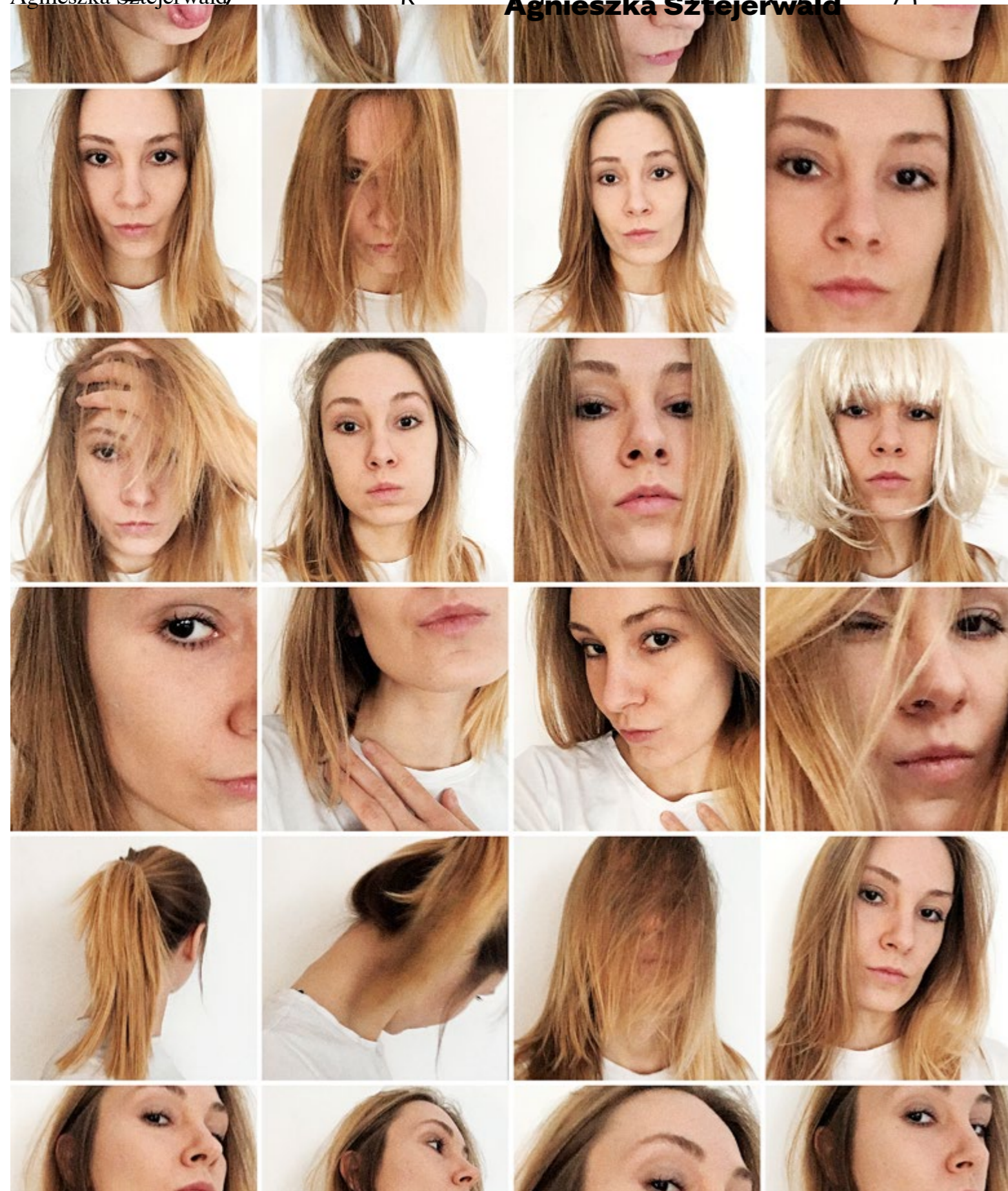
trudności i przede wszystkim licznych wyzwiań, jakie rzuca nam życie w wieloaspektowym znaczeniu podróży i podróżowania.

difficulties and, primarily, numerous challenges that life sets for us in the multi-faceted sense of travel and travelling.

dr hab. Rafał Kochański, prof. Uczelni
Dr hab. Rafał Kochański, Assoc. Prof.

10., 11. *Homo viator*,
monotypia, 110 × 150 cm
10., 11. *Homo viator*,
monotype, 110 × 150 cm

Ur. 1994. Studia: Wydział Grafiki ASP w Warszawie (2015–2020). Stypendium Rektora ASP (2019/20). Wystawy zbiorowe, m.in. *Rozbitkowie sensu*, Salon Akademii, Warszawa (2019) i *Uniuersum*, Prom Kultury Saska Kępa, Warszaw (2020). Wystawa indywidualna: *H.A.!* (z Heleną Stiasny), OKŚ, Warszawa (2020). Współpracuje z Eksperymentalnym Laboratorium Naukowo-Badawczym na Wydziale Grafiki ASP w Warszawie (od 2017). Współorganizowała warsztaty w ramach Nocy Muzeów, MNiSW (2018) oraz w ramach programu *Niepodległa*, ASP w Warszawie (2019). Pracowała przy udźwiękowieniu animacji dla MHP i Muzeum Gombrowicza.

Born 1994. Studies: Faculty of Graphic Arts of the Academy of Fine Arts in Warsaw (2015–2020). Scholarship of the Rector of the Academy of Fine Arts (2019/20). Group exhibitions, among others, *Survivors of sense*, Salon Akademii, Warsaw (2019) and *Uniuersum*, Prom Kultury Saska Kępa, Warsaw (2020). Solo exhibition: *H.A.!* (with Helena Stiasny), Śródmieście Cultural Center, Warsaw (2020). She has co-operated with the Experimental Research Laboratory at the Faculty of Graphic Arts of the Academy of Fine Arts in Warsaw (since 2017). She has co-organised workshops under the Long Night of Museums, the Ministry of Science and Higher Education (2018) and under the *Niepodległa* program of the Academy of Fine Arts in Warsaw (2019). She worked on the sound of animations for the Polish History Museum and the Witold Gombrowicz Museum.

+48 796 426 310
agne.szejter@gmail.com
Instagram: @a.szejterwald

Nienawidząc obrazu *Hating the image*

DYPLOM: Pracownia Projektowania Plakatu i Grafiki Wydawniczej; promotor: prof. Lech Majewski
DEGREE PIECE: Studio of Poster and Publishing Design; supervisor: Prof. Lech Majewski

ANEKS: Pracownia Malarstwa; promotor: prof. Henryk Gostyński
MINOR DEGREE: Studio of Painting; supervisor: Prof. Henryk Gostyński

Miłość daje początek Bogom i Diabłom **(Casanova, reż. Federico Fellini)**

Nienawiść to ogromna siła, powoduje uzależnienie prowadzące do zatracenia, stracenia i zniszczenia obrazu. Relacje z wizerunkiem, kreacją innej rzeczywistości dźwigającej ciężar symboliczny i znaczeniowy, z pozoru nacechowane negatywnie nie do końca takie są i być nie muszą. Powszechnie mówi się, że od nienawiści do miłości jest blisko, granice są bardzo cienkie, jeśli w ogóle są wyczuwalne. Te dwie skrajne emocje wymuszają mocniejsze życie. Pozwalają na odbicie się od stanu codziennego, rutynowego funkcjonowania. Są wyjściem ze strefy komfortu i bezpieczeństwa. W końcu to silne afekty. Pozwalają na przekraczanie granic w nas samych, na przekroczenie stanu świadomego podejmowania działań.

Love generates Gods and Demons **(Fellini's Casanova, dir. Federico Fellini)**

Hatred is a huge force that causes addiction leading to the loss and destruction of the image. Relations with the image and the creation of a different reality carrying a symbolic and semantic weight that apparently bear negative characteristics are not and do not have to be quite like this. It is commonly said that hatred and love are close to each other and the borders are very thin, if they are perceptible at all. Those two extreme emotions enforce a stronger life. They allow us to bounce back from the state of daily routine functioning. They go beyond the comfort and safety zone. After all, they are strong affections. They enable us to cross the borders within ourselves, to cross the state of conscious acting.

Nienawidząc obrazu

Hating the image

PRACA TEORETYCZNA: promotor: dr hab. Jan Stanisław Wojciechowski, prof. Uczelni

THESIS: supervisor: Dr hab. Jan Stanisław Wojciechowski, Assoc. Prof.

„Obraz jest czymś więcej niż tylko produktem percepcji. Powstaje (...) jako rezultat jednostkowej bądź kolektywnej symbolizacji. Wszystko, co pojawi się w zasięgu wzroku bądź przed okiem wewnętrznym, można w ten sposób określić jako obraz bądź w obraz przekształcić*”.

Nienawidząc obrazu jest buntem i grą toczącą się nieprzerwanie w szczelinach tego, co powstaje pomiędzy tym, co uznane powszechnie za „dobre” i „złe”, byciem a nie-byciem, tęsknotą, w wyniku której rodzi się pragnienie uobecnienia obrazu, a jednocześnie zadaniem śmierci wizerunkowi, który swą pozornością „daje złudne poczucie bezpieczeństwa”, znosi wszelką problemowość.

Zagadkowość czy tajemnica obrazu, jego poetyka pojawia się w tym co „nie styka”, w rozdźwiękach rzeczy, w jego nieprzetłumaczalności na język słowa.

“The image is more than just a product of perception. It comes into being ... as an outcome of individual or collective symbolisation. Everything that appears within visual range or in front of an internal eye can be defined as an image or transformed into an image in this manner.*”

Hating the image is a rebellion and a game that goes on continuously in the gaps of what emerges between what is commonly regarded as ‘good’ and ‘evil’, being and non-being, the longing that brings forth the desire to make the image present and, at the same time, putting death to a representation that ‘gives an illusory sense of safety’ with its appearance and removes all problematic aspects.

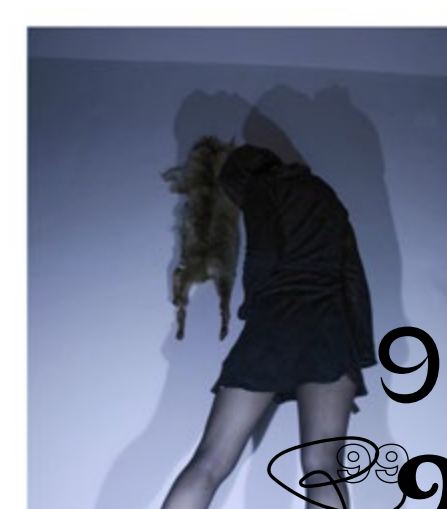
The ambiguity or mysteriousness of the image and its poetics appears in what ‘does not fit’, in dissonances between things, in its untranslatability into the language of the word.

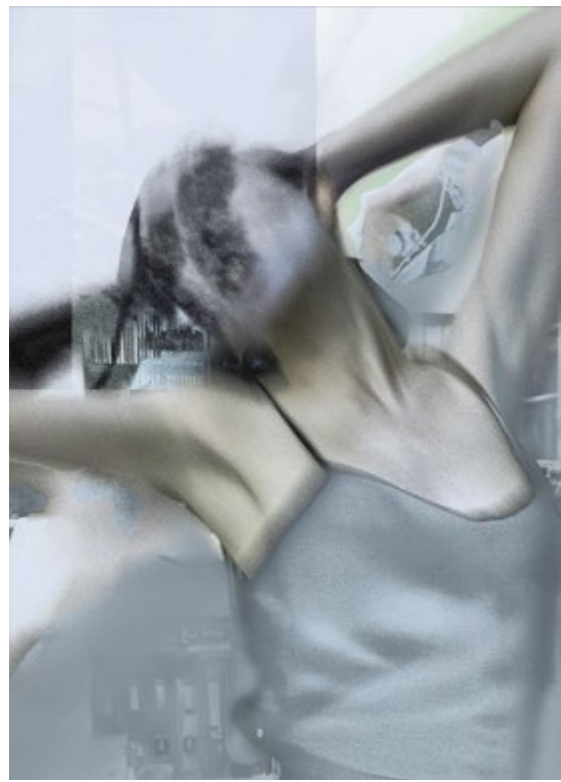
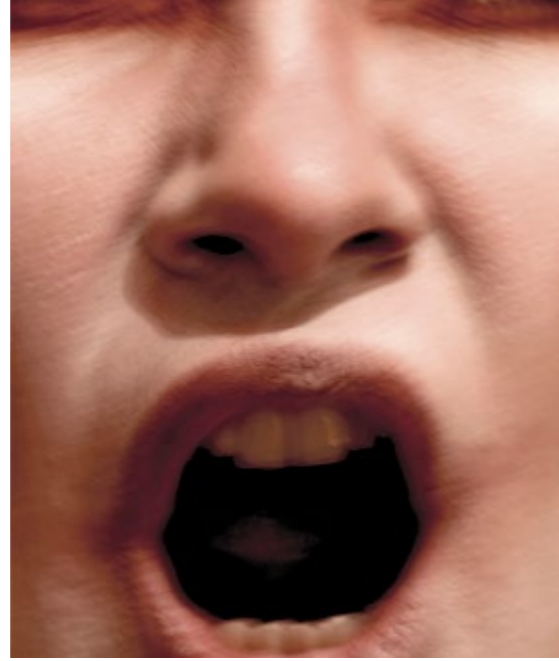
* H. Belting, *Antropologia obrazu. Szkice do nauki o obrazie*, przeł. M. Bryl, Kraków 2007, s. 12.

* H. Belting, *Bild und Kult* (1990); Polish translation: *Antropologia obrazu. Szkice do nauki o obrazie*, transl. M. Bryl, Kraków 2007, p. 12.

Nienawidząc obrazu, collage, druk cyfrowy na papierze Fabriano, 30 x 40 cm

Hating the image, collage, digital print on Fabriano paper, 30 x 40 cm

Nienawidzę obrazu, fotografia, 50 x 70 cm
Hating the image, photograph, 50 x 70 cm

Promotorzy / Supervisors

Nienawidząc

Określając siebie jako artystę, stajemy często przed dylematem akceptacji czy negacji. Akceptacja jest niebezpieczna, jest nietwórcza, negacja daje szansę na podążanie za tajemnicą tego, co dzisiejsze, jutrzejsze, ale także tego, co wczorajsze. Wszystko jest ważne, artysta nie jest przestrzenią nieznaną. Jest jej wypełnieniem.

Zatem konfrontacja. Z kreacją, ekshibicjonizmem, materią twórczą, postawą egzystencjalną, wizerunkiem, tajemnicą, klaustrofobią, estetyką, absurdem, nienawiścią, miłością, pięknem, brzydotą, dobrem, złem, byciem albo niebyciem, pozornością, tęsknotą, marzeniem, bezpieczeństwem, zatraceniem, niszczeniem, komfortem, emocjami, uzależnieniem, utudą, granicą, energią, pamięcią, zapomnieniem, wszelką czynnością.

No tak, warto wgłębić się w te konfrontacje zawarte w pracach dyplomowych Agnieszki Szejerwald, bo pośrednio te pytania zadaje nie tylko sobie.

A wartość wszystkich dzieł jest niezaprzeczalna i daje nam znakomity przykład kompleksowego kształcenia na Wydziale Grafiki, gdzie każdy element służy kreacji.

Hating

Defining ourselves as an artist, we often face the dilemma of acceptance or negation. Acceptance is dangerous and non-creative, and negation gives a chance to follow the mystery of what is today, what will be tomorrow and what was yesterday. Everything is important, and the artist is not an unknown space. He fills up this space.

So there is a confrontation. With creation, exhibitionism, creative matter, existential position, image, mystery, claustrophobia, aesthetics, absurd, hatred, love, beauty, ugliness, good, evil, being and non-being, pretence, longing, dream, safety, distraction, destruction, comfort, emotions, addiction, delusion, border, energy, memory, oblivion and any sort of activity.

Well, it is worth delving into these confrontations contained in Agnieszka Szejerwald's degree pieces, because she asks these questions indirectly not only to herself.

And the value of all works is indisputable and serves as an excellent example of comprehensive education at the Faculty of Graphic Arts, where every element is a part of creation.

1.

prof. Lech Majewski Prof. Lech Majewski

2.

3.

5.

6.

Nienawidząc obrazu to tytuł pracy dyplomowej Agnieszki Szejerwald. Nie można tej pracy podzielić na części: dyplom i aneks. To dzieło jest absolutnie jednorodne. Posiada własną bardzo specyficzną narrację. W skład dzieła wchodzi malarstwo, zdjęcia (które są traktowane jako malarstwo), jest też zapis ruchomy obrazu.

Uważam, że dokonania artystyczne Pani Agnieszki Szejerwald zasługują na szczególną uwagę. Są nowatorskie, poruszają problemy natury egzystencjalnej takie jak życie, śmierć, miłość, przemijanie etc.; odślaniają bardzo osobisty, przejmujący i dramatyczny obraz codziennych zmagania młodej artystki z rzeczywistością. Pani Agnieszka Szejerwald pokazuje świat sukcesów, ale też świat wątpliwości, niepewności, załamania i porażek. Jest w jej pracach malarskich bardzo specyficzna osobność, dotkliwość, ogromna wrażliwość, a przede wszystkim dojrzałość i ta artystyczna, i ta wewnętrzna – psychiczna.

Hating the image is the title of Agnieszka Szejerwald's degree piece. This piece cannot be divided into the degree piece and the minor degree. This work is entirely homogeneous. It has its own very specific narration. The piece consists of paintings, photographs (which are treated as paintings) and a moving record of the image.

I think that the artistic achievements of Ms Agnieszka Szejerwald deserve special attention. They are innovative and deal with existential issues, such as life, death, love, passing, etc.; they reveal a very personal, moving and dramatic image of the young artist's everyday struggle with reality. Ms Agnieszka Szejerwald shows a world of successes, but also a world of doubts, uncertainties, breakdowns and failures. Her painting works are marked by very specific separateness, acuteness, great sensitivity and, primarily, maturity: both artistic and inner – psychological.

4.

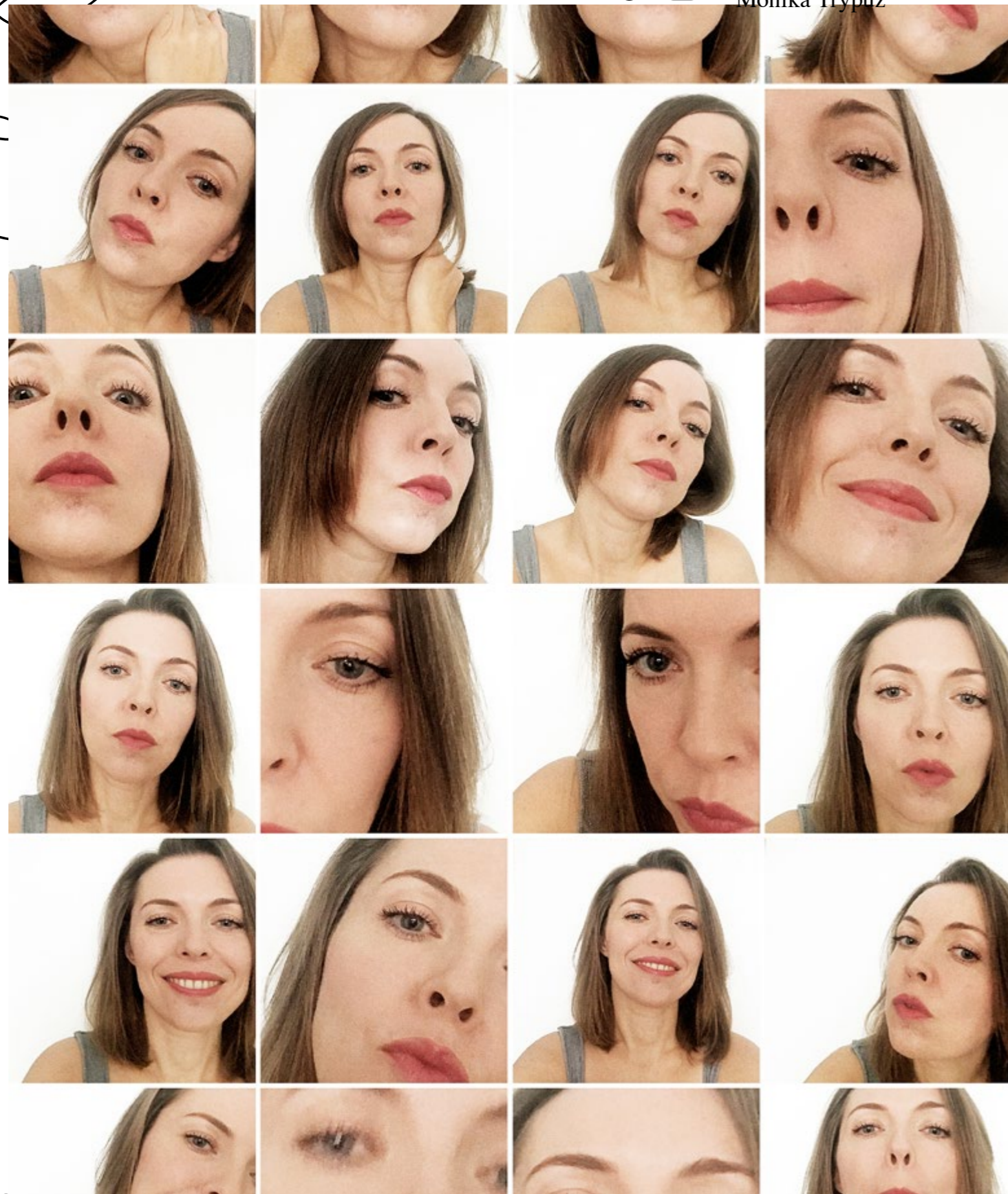
prof. Henryk Gostyński Prof. Henryk Gostyński

1., 2., 4. Leporello do wideo *Nienawidząc obrazu*, druk cyfrowy, 30 × 40 cm

1., 2., 4. Leporello for the video *Hating the image*, digital print, 30 × 40 cm

3., 5., 6. Tryptyk *Nienawidząc obrazu*, olej, akryl na płótnie, 160 × 200 cm

3., 5., 6. Triptych *Hating the image* oil, acrylic on canvas, 160 × 200 cm

Ur. 1981. Studia: Wydział Matematyczno-Przyrodniczy KUL w Lublinie (magisterskie, 2000–2005), Wydział Artystyczny UMCS w Lublinie (I st., 2007–2010), Wydział Grafiki ASP w Warszawie (II st., 2017–2020). Zajmuje się projektowaniem i ilustrowaniem książek, okładek książkowych, plakatów, opraw wizualnych wydarzeń, tkactwem artystycznym i projektowaniem ubrań zdobionych autorskimi pereborami w ramach własnej marki How I. Nauczycielka grafiki ilustracyjnej i grafiki wydawniczej w Lubelskiej Szkole Sztuki i Projektowania. Wystawy indywidualne, m.in. *Jeżozwierze*, Centrum Kultury w Lublinie (2019).

Born 1981. Studies: Faculty of Mathematics and Natural Sciences of the Catholic University of Lublin (long-cycle 2000–2005), Faculty of Arts of Maria Curie-Skłodowska University in Lublin (first-cycle, 2007–2010), Faculty of Graphic Arts of the Academy of Fine Arts in Warsaw (second-cycle, 2017–2020). She works in the design and illustration of books, book covers, posters and visual settings of events, artistic weaving and the design of clothes adorned with original pereboras within the scope of her own brand How I. A teacher of illustrative graphics and editorial design in the Lublin School of Art and Design. Solo exhibitions, e.g. *Porcupines*, Cultural Centre in Lublin (2019).

+48 696 076 196
monika@trypuz.pl
www.howi.pl
www.monikatrypuz.pl

Atencja

Attention

DYPLOM, I SPECJALIZACJA: Pracownia Grafiki Warsztatowej; promotor: dr hab. Rafał Kochański, prof. Uczelni
 DEGREE PIECE, 1st SPECIALIZATION: Studio of Printmaking; supervisor: Dr hab. Rafał Kochański, Assoc. Prof.

Projekt *Atencja* to zogniskowanie uwagi odbiorcy na mozolnej technice tkania pereborów, gdzie każda linia wzoru powstaje dzięki skrupulatności i uważności tkaczki. Punktem wyjścia jest wzornik autorskich pereborów wytkanych przez artystkę. Do pracy na zautomatyzowanym, będącym prototypem komputera krośnie żakardowym nawiązują odtwarzające się wiersz po wierszu zapisane kodem moduły wzorów. Ażurowe fronty kasetonów świetlnych odnoszą się zarówno do projektów na kratownicach, stanowiących podstawę wytkanych pereborów, jak i kart perforowanych będących pierwowzorem pamięci w sterowaniu maszyną żakardową.

The project *Attention* focuses the recipient's attention on the laborious perebora weaving technique, where each line of the pattern is formed thanks to the meticulousness and attentiveness of the weaver. The starting point is the model of original pereboras woven by the artist. The encoded modules of formulas being reproduced line by line refer to working at an automated Jacquard machine, which is the prototype of the computer. Openwork fronts of light panels refer both to designs on trusses that form a basis for the woven pereboras and to perforated cards being the prototype of memory in the operation of a Jacquard machine.

Rocznik wsi

The village annual

DYPLOM, II SPECJALIZACJA: Pracownia Ilustracji i Grafiki Wydawniczej; promotor: prof. Błażej Ostoja Lniski
 DEGREE PIECE, 2nd SPECIALIZATION: Studio of Illustration and Publishing Design; supervisor: Prof. Błażej Ostoja Lniski

Rocznik wsi na dwunastu rozkładówkach poświęconych odpowiednio każdemu miesiącowi w roku ilustruje miesiąc po miesiącu niepraktykowane dziś powszechnie obrzędy i zwyczaje towarzyszące życiu dawnej wsi. Stylistyka książki inspirowana jest podlaską tkaniną dwuosnowową.

Consisting of twelve centrefolds devoted respectively to each month of the year, *The village annual* illustrates, month by month, the ceremonies and rituals of the old village that are no longer commonly practised today. The style of the book is inspired by the Podlasie double-warped fabric.

Perebory lubelskie dawniej i dziś

Lublin pereboras in the past and today

PRACA TEORETYCZNA: promotor: dr Anna Rudzka

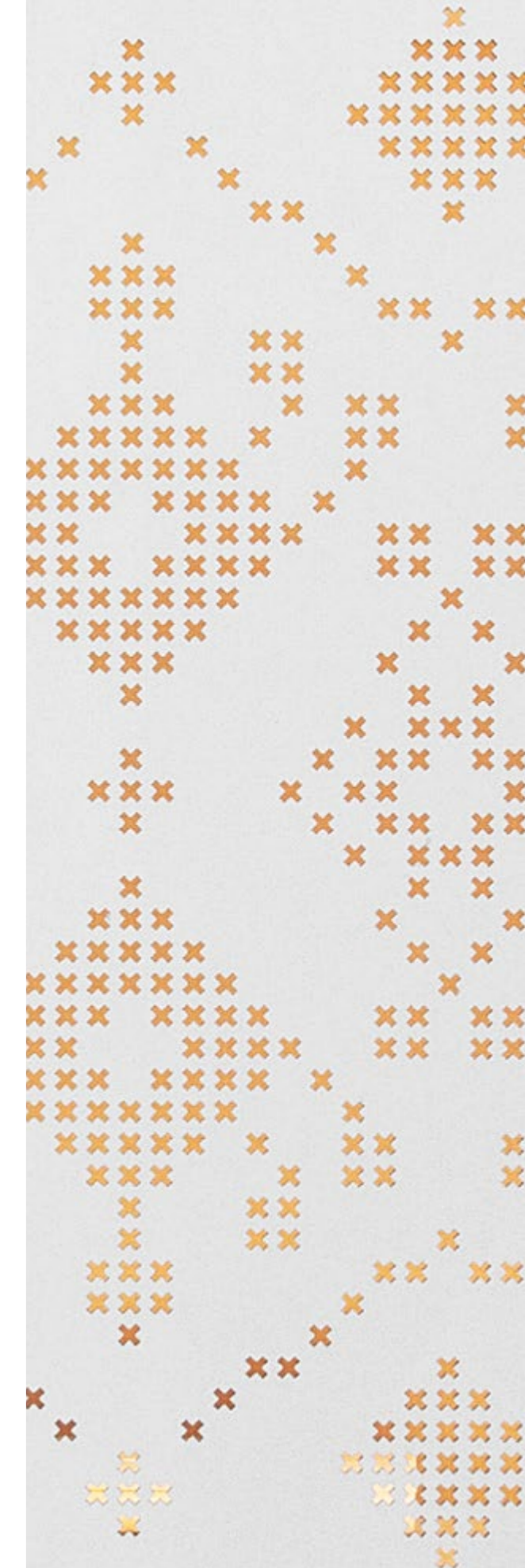
THESIS: supervisor: Dr Anna Rudzka

Praca porusza temat zagadnienia pereboru, czyli ornamentu tkackiego charakterystycznego dla wschodniej części Polski. Opracowanie obejmuje obszary występowania pereboru, zróżnicowanie wyglądu w zależności od regionu oraz pochodzenie wzoru. W książce zamieszczone są również transkrypcje wywiadów przeprowadzonych z paniami w różny sposób związanymi z tego typu tkactwem.

Kod QR do filmu z wywiadami oraz pokazem procesu tkania pereboru.

The subject matter of this thesis is the perebora: a weaving ornament that is a characteristic part of regional traditions in the eastern part of Poland. The study covers the areas of occurrence of pereboras, the diversity of their appearance depending on the region, and the origin of the pattern. The book also contains transcripts of interviews with women engaged in this type of weaving in various ways.

The QR code to the film with interviews and a demonstration of the perebora weaving process.

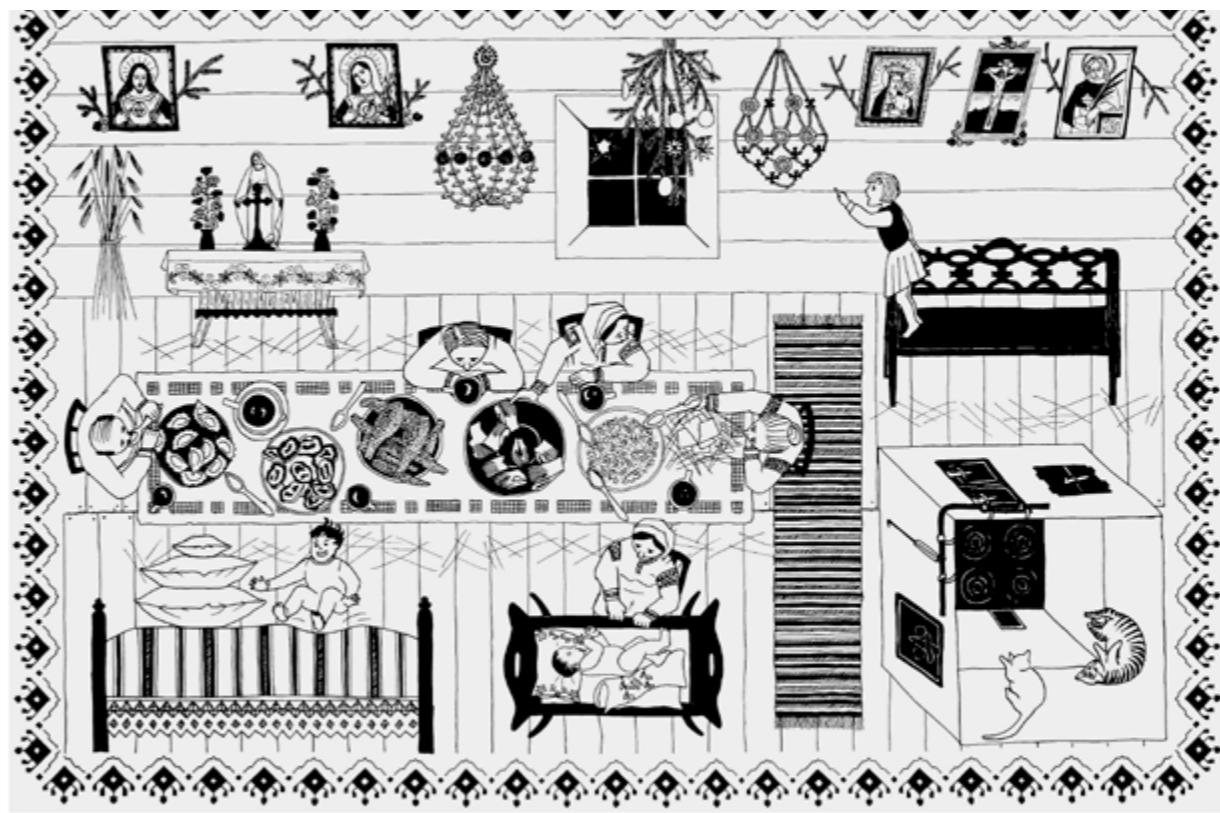
Atencja
Attention

wzornik autorskich pereborów, technika tkacka, 58 × 26 cm
kasetony, pudełka świetlne z ażurowymi frontami, 60 × 29,5 × 8 cm
mapping, obiekt 3D imitujący splot płótna i multimedia (aplikacja), 90 × 180 cm
model of original pereboras, weaving technique, 58 × 26 cm
light panels, light-boxes with openwork fronts, 60 × 29.5 × 8 cm
mapping, 3D object imitating a cloth weave and multimedia (application), 90 × 180 cm

Rocznik wsi
The village annual

książka – ilustracje
wykonane cienkopisem,
28,2 x 38,5 cm
book – illustrations drawn
with a ballpoint pen,
28.2 x 38.5 cm

Najważniejszą tradycją polskiej wiosny jest święto wiosny, które odbywa się w dniu 1 maja. W tym dniu mieszkańcy wsi w całym kraju uczestniczą w wieloletniej tradycji, która ma na celu odwołanie zimy i przetrwanie wiosny. W tym dniu mieszkańcy wsi w całym kraju uczestniczą w wieloletniej tradycji, która ma na celu odwołanie zimy i przetrwanie wiosny. W tym dniu mieszkańcy wsi w całym kraju uczestniczą w wieloletniej tradycji, która ma na celu odwołanie zimy i przetrwanie wiosny.

Promotorzy / Supervisors

Zrealizowany dyplom pt. *Atencja* stał się powodem do rozważań na temat dziedzictwa kulturowego i, jak się okazuje, ulotnego systemu wartości w konfrontacyjnym wymiarze świata globalnego. Autorka, Pani Monika Trypuz, postanowiła ten temat przedstawić z perspektywy umiarkowanych już zawodów na przykładzie tkackiej kultury ludowej w rejonie lubelskim. *Atencja* stała się oryginalną instalacją graficzną, w której swój udział znalazły świetlne, perforowane kasetony oraz mapping. Wszystko to dedykowane istocie preboru z punktu widzenia wzoru-matrycy i jego specyfiki pod kątem powielania. W tym sensie dyplom wpisuje się także w kontekst introspekcji, bo autorka na potrzeby pracy dyplomowej nauczyła się też projektować i ręcznie tkąć, a lekcje pobierała u autentycznych mistrzyń fachu, być może ostatnich już żyjących tkaczek. Stąd już prosta droga do dostrzeżenia innego waloru przedstawionej pracy dyplomowej wpisującej się w sposób tak oczywisty w misję edukacyjną w ogóle. Artystce należy zatem życzyć dalszych sukcesów i szczęścia do realizacji podobnych projektów artystycznych zarówno w skali krajowej, jak i międzynarodowej.

Dyplom stylizowany na sztukę etniczną, odwołujący się do meksykańskich obrzędów kultu Świętej Śmierci czy przywołujący tradycję afrykańskich masek – nie ma prawa się udać.

Cóż może być bardziej odległego od swobodnej kreacji niż podszywanie się pod kulturę, której nie jest się częścią? Odwołanie się do ludowych korzeni tylko pozornie poprawia sytuację.

Przeważająca większość Polaków wywodzi się z chłopów, ale kultura wsi jest pieśnią świata, który przeminął, rzeczywistością równie od nas odległą, co malowidła aborygenów...

Monika Trypuz swoim dyplomem udowadnia, że powyższe sądy są całkowicie nieprawdziwe. Swobodnie nawiązując do *modus operandi* techniki haftu dwuosnowowego, tworzy swój własny świat, w którym współistnieją harmonijnie postacie i ornamenty. Partykularyzm obrzędów pochodzących z rodzinnych stron autorki nabiera uniwersalnego wymiaru w formie kalendarza, w którym odbija się odwieczna cykliczność natury i związanych z nią losów ludzi pracujących na roli. Dodatkowym smaczkiem są przedstawienia zabytków architektury drewnianej i opisy ludowych – związanych z każdym miesiącem – tradycji i obyczajów.

The completed degree piece *Attention* became a reason for reflections on cultural heritage and the fleeting – as it turns out – system of values in the confrontational dimension of the global world. The author, Ms Monika Trypuz, decided to present this topic from the perspective of dying professions on the example of folk weaving culture in the Lublin region. *Attention* became an original graphic installation in which perforated light panels and mapping were used. All of this is dedicated to the essence of the prebora from the perspective of the model-matrix and its specific features in the context of reproduction. In this sense, the degree piece also fits into the context of introspection, because the author acquired design and manual weaving skills for the needs of the degree piece, and took lessons from genuine masters of the profession – presumably the last living female weavers. Hence, there is a straightforward way to recognise another benefit of the presented degree piece, which is so obviously part of the educational mission in general. Thus, we should wish the artist further success and luck in the implementation of similar artistic projects on both a local and international scale.

dr hab. Rafał Kochański, prof. Uczelni

Dr hab. Rafał Kochański, Assoc. Prof.

A degree piece created in the style of ethnic art, referring to Mexican Santa Muerte rites or recalling the tradition of African masks – it is doomed to failure.

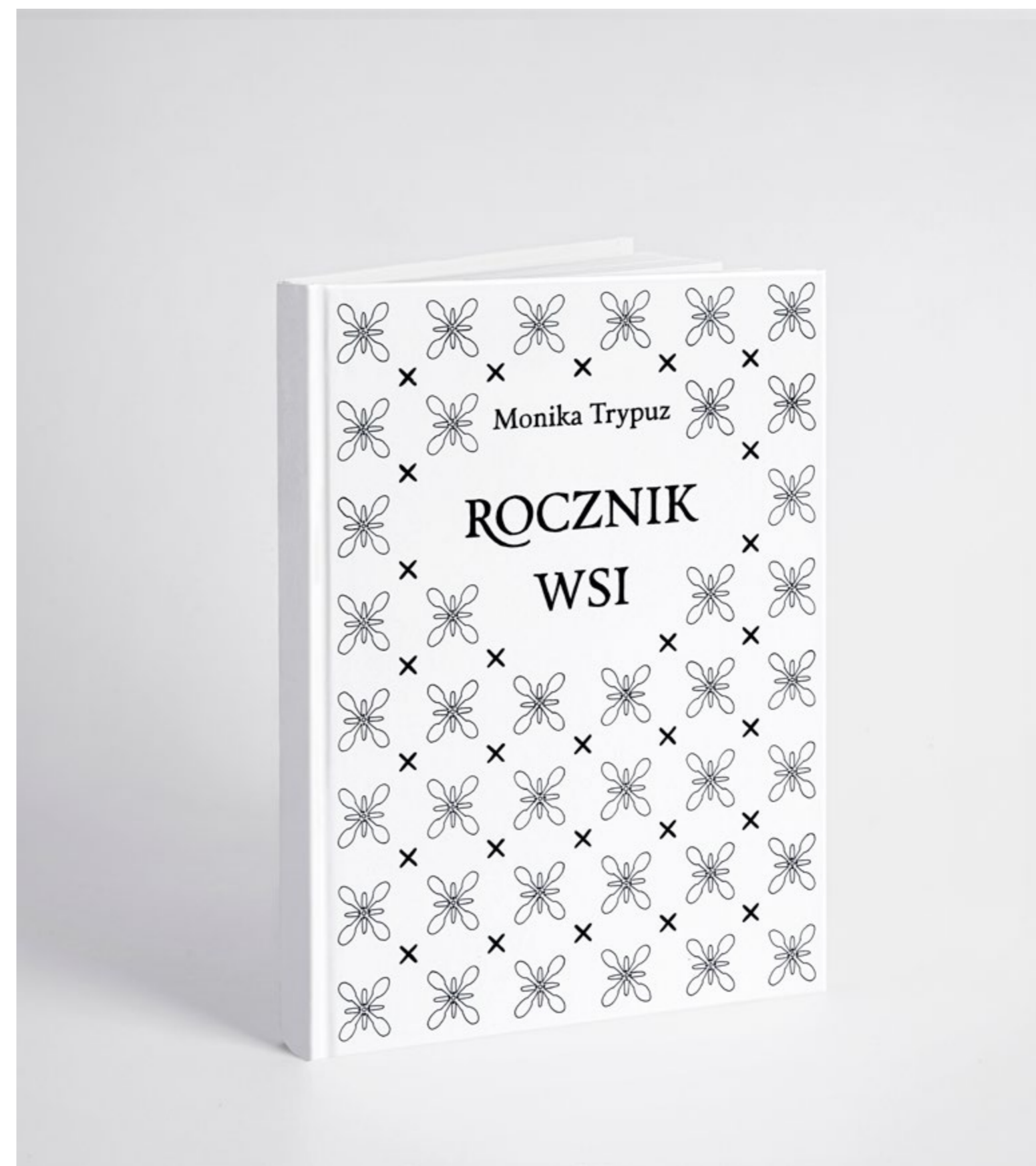
What can be more remote from creative freedom than to impersonate a culture to which you do not belong? Referring to local roots only apparently makes things better.

A vast majority of Poles come from the peasantry, but rural culture is the song of the world that is gone – a reality that is as remote from us as aboriginal paintings...

Monika Trypuz's degree piece proves that these judgements are utterly false. Referring freely to the *modus operandi* of the double-warp embroidery technique, the artist creates her own world in which figures and ornaments co-exist harmoniously. The particularism of rituals coming from the author's homeland gains a universal dimension in the form of a calendar reflecting the eternal periodicity of nature and fates of people working on the land that are also connected with nature. Presentations of wooden architectural monuments and descriptions of folk traditions and customs related to each month make the piece even more valuable.

→
Rocznik wsi
The village annual

książka – ilustracje
wykonane cienkopisem,
28,2 × 38,5 cm
book – illustrations drawn
with a ballpoint pen,
28.2 × 38.5 cm

prof. Bałżej Ostoja Lniski
Prof. Bałżej Ostoja Lniski

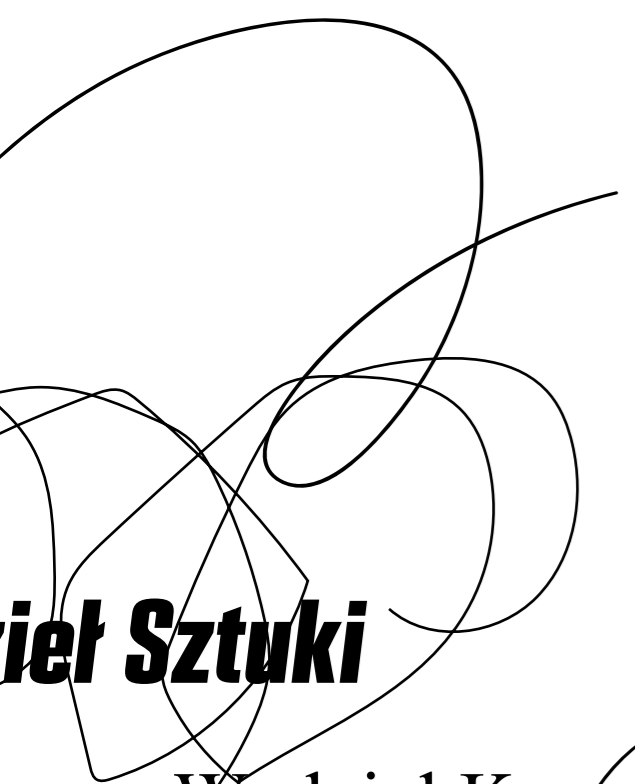
AURAZI *DZIEŁ SZTUKI* **Wydział Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki**

FACULTY OF CONSERVATION AND RESTORATION OF WORKS OF ART
Faculty of Conservation and Restoration of Works of Art

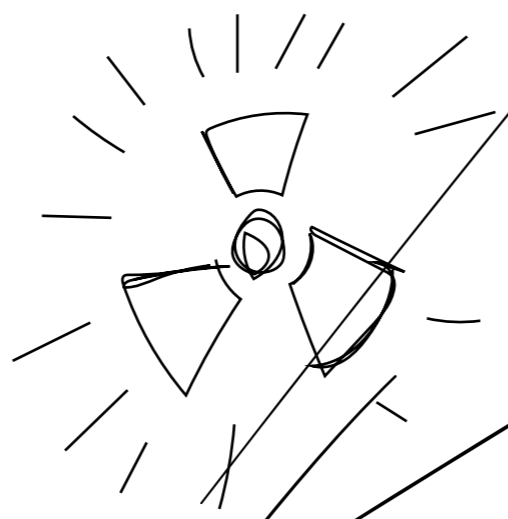
Faculty of Conservation and Restoration of Works of Art

WYDZIAŁ KONSERWACJI I RESTAURACJI DZIEŁ SZTUKI

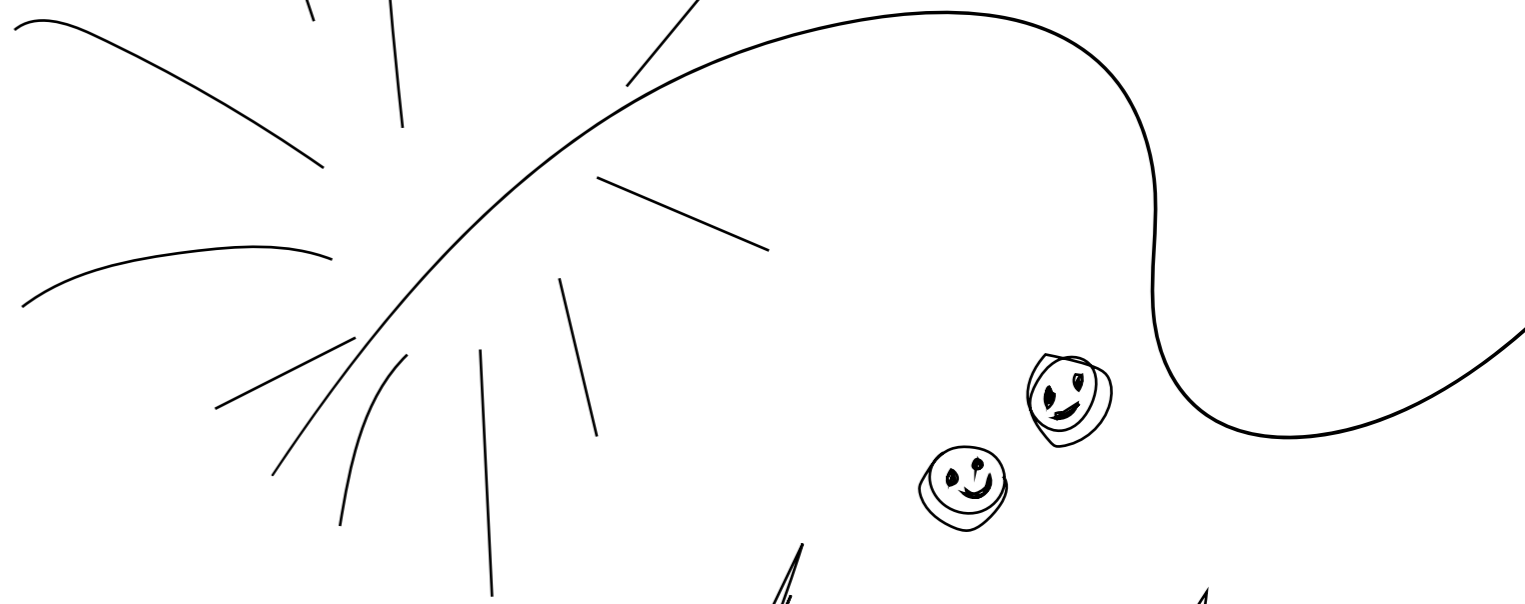
Faculty of Conservation and Restoration of Works of Art

iel Sztuki

Wydział Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki
Wydział Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki

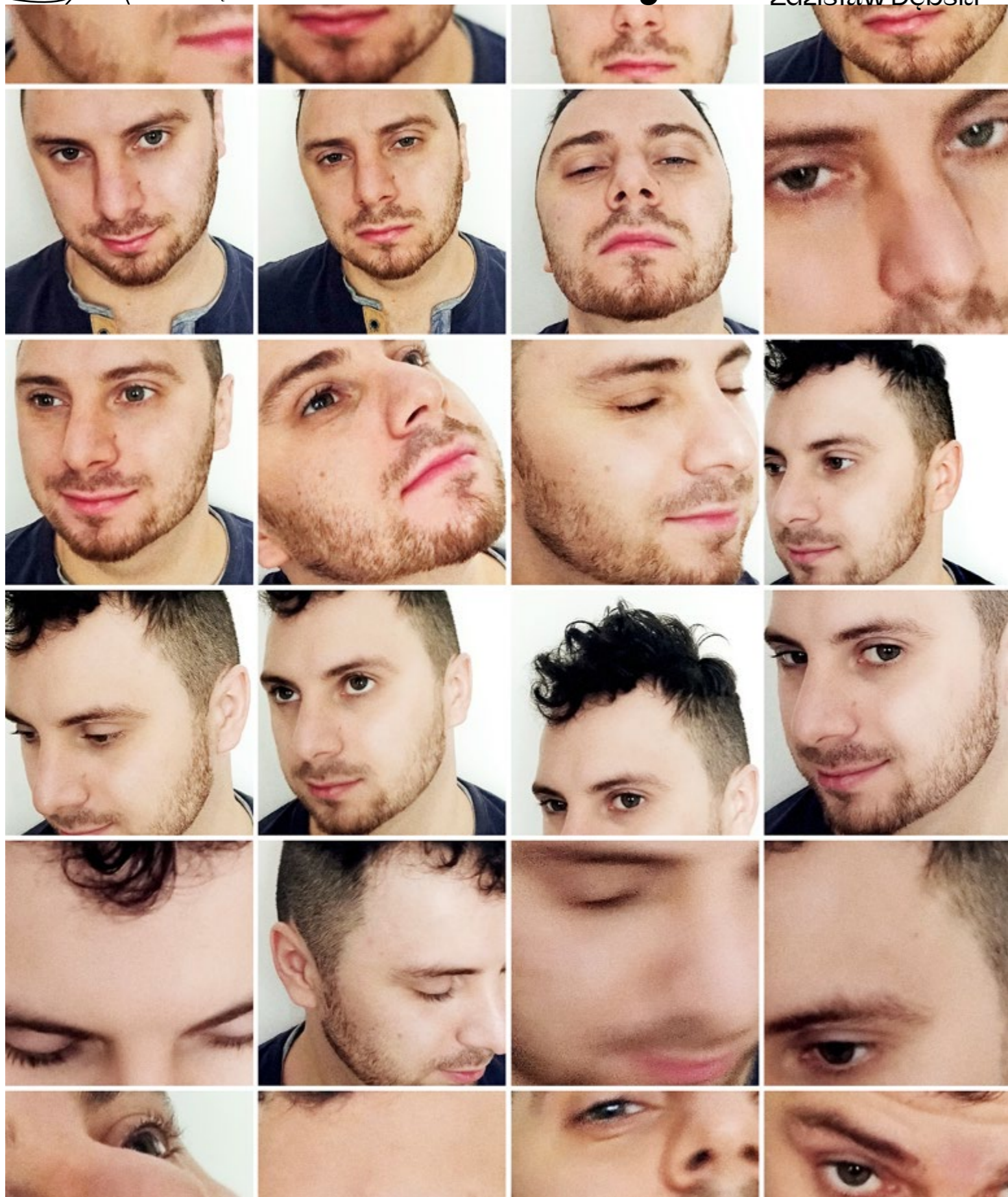

Faculty of Conservation and Restoration of Works of Art

Faculty of Conservation and Restoration of Works of Art

Wydział Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki

2) / AK. KONSERWACJI

+48 510 105 542
zdizii.d@gmail.com

Ur. 1992. Studiował na Wydziale Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki w latach 2013–2020. Zajmuje się konserwacją i restauracją dzieł sztuki oraz rzeźbą. Uczestniczył w pracach konserwatorskich w cerkwi pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Lidzbarku Warmińskim, kamienicy Kasy Pożyczkowej Przemysłowców Warszawskich oraz szpitalu dziecięcym przy ul. M. Kopernika w Warszawie. W latach 2018–2019 był zatrudniony na stanowisku asystenta konserwatorskiego w Pracowni Konserwacji Metalu na Zamku Królewskim w Warszawie.

Born 1992. Studies: Faculty of Conservation and Restoration of Works of Art (2013–2020). He works in conservation and restoration of works of art and sculpture. He participated in conservation works in the Orthodox Church of the Holy Apostles Peter and Paul in Lidzbark Warmiński, the tenement house of the Credit Union of the Warsaw Industrialists and the children's hospital at ul. M. Kopernika in Warsaw. In 2018–2019, he worked as a conservation assistant in the Studio of Metal Conservation at the Royal Castle in Warsaw.

„Chłopiec z łabędziem”, XIX-wieczna kompozycja rzeźbiarska z ogrodu Saskiego autorstwa Teodora Kalidego. Problemy konserwacji i rekonstrukcji cynkowego odlewu z warszawskiej wytwórni Karola Juliusza Mintera

‘Boy with a swan’ - a 19th-century sculptural composition from the Saski Garden by Theodor Kalide. The issues of conservation and reconstruction of a zinc mould from the Warsaw production plant run by Karol Juliusz Minter

DYPLOM: Pracownia Technologii Rzeźbiarskiej, Kopii i Rekonstrukcji; promotor: dr hab. Wiesław Procyk, prof. Uczelni
DEGREE PIECE: Studio of Sculptural Technology, Copy and Reconstruction; supervisor: Dr hab. Wiesław Procyk, Assoc. Prof.

Kompozycja rzeźbiarska *Chłopiec z łabędziem* stanowiła dla mnie jednocześnie ogromne wyzwanie, ale też szansę na znaczne poszerzenie wiedzy o konserwacji metalu i zdobycie zupełnie nowych umiejętności w zakresie tej dziedziny. Problematyka związana z jej osłabionym, a miejscami strzaskanym cynkowym płaszczem wymagała ode mnie dużo cierpliwości, pomysłowości oraz odwagi podczas wzmacniania powstałych w wyniku działania czasu i korozji spękań oraz ponownego przyłączenia połamanych i oderwanych przez wandalów części. By uratować jej bardzo wartościową z punktu widzenia technologicznego i historycznego warstwę galwaniczną miedzi, konieczne było poświęcenie wielu godzin na jej ostrożne oczyszczenie, a następnie na badania w celu sporządzenia odpowiedniego kompozytu żywicznego i mieszanki specjalnych farb metalicznych, za pomocą których mógłbym ją uzupełnić i całość ponownie pokryć warstwą patyny.

Wykonanie rekonstrukcji głowy z szyją łabędzia oraz fragmentu skrzydła było próbą moich umiejętności rzeźbiarskich oraz konserwatorskich zdobytych podczas studiów.

The sculptural composition *Boy with a swan* was a huge challenge for me, but also an opportunity to broaden my knowledge about metal conservation and to acquire entirely new skills in this field. The issues concerning its weakened and partly shattered zinc coat required much patience, inventiveness and courage during the reinforcement of cracks formed due to corrosion and the lapse of time and during the reconnection of parts that were broken or torn away by vandals. In order to rescue its galvanic copper layer, which is very valuable from a technological and historical viewpoint, it was necessary to spend many hours on its careful cleaning, and then on research aimed at preparing an adequate resin composite and a mixture of special metallic paints that I would use for supplementing the composition and coating the whole work with a patina layer once again.

The reconstruction of the head with the swan neck and a fragment of the wing was a test of my sculpting and conservation skills acquired during my studies.

Praca nad tym dyplomem była bardzo trudnym i wymagającym wielu poświęceń przeżyciem, lecz zdobyte przy niej doświadczenie i wiedza są nagrodą i uwieńczeniem wieloletnich starań, by zostać konserwatorem metalu.

Working on this degree piece was a very difficult experience demanding many sacrifices, but the experience and knowledge gained on this occasion are the compensation and culmination of my years-long efforts to become a metal conservator.

Twórczość odlewnicza rodziny Minterów w rzeźbie parkowej i użytkowej

Foundry creativity of the Minter family in park and utility sculpture

PRACA TEORETYCZNA: promotor: dr Marcin Zgliński

THESIS: supervisor: Dr Marcin Zgliński

W elaboracie jest analizowana historia i wytwórczość zakładu odlewniczego warszawskiej rodziny Minterów. Praca ma na celu ukazanie opisu i zarysu historii rzemiosła brązowniczego, sytuację geopolitycznej Polski w XIX wieku i wpływu, jaki wywarła na rozwój warszawskiego przemysłu brązowniczego, dzieje rodziny Minterów oraz założonej przez nich fabryki, sposobu jej funkcjonowania, dorobku artystycznego i wkładu w wystrój miejski dziewiętnastowiecznej Warszawy. Omówiono także historię dzieł pochodzących z tej fabryki, które przetrwały do naszych czasów.

The dissertation analyses the history and production activity of the foundry plant founded by the Minter family of Warsaw. The aim of the thesis is to show a description and outline of the history of the bronzing craft, the geopolitical situation of Poland in the 19th century and its influence on the development of the Warsaw bronzing industry, the history of the Minter family and the plant they founded, the way it operated, artistic achievements and contribution to the urban design of the 19th-century Warsaw. The thesis also deals with the history of works from this factory that have survived until today.

1. Rzeźba łabędzia po oczyszczeniu i zamontowaniu rekonstrukcji, odlew cynkowy pokryty galwanicznie miedzią, rekonstrukcje z kompozytu żywiczno-cynkowego

1. Sculpture of the swan after cleaning and fitting of reconstructions, zinc die-cast galvanically coated with copper, reconstructions made of resin-zinc composite

2. Rzeźba chłopca i innych fragmentów kompozycji po oczyszczeniu mikropiaskarką, odlew cynkowy pokryty galwanicznie miedzią

2. Sculpture of the boy and other fragments of the composition after cleaning with a micro-sandblaster, zinc die-cast galvanically coated with copper

3. Ponowne przyłączenie oderwanego ramienia w figurze chłopca, odlew cynkowy pokryty galwanicznie miedzią

3. Re-attachment of the severed arm in the figure of the boy, zinc die-cast galvanically coated with copper

1.

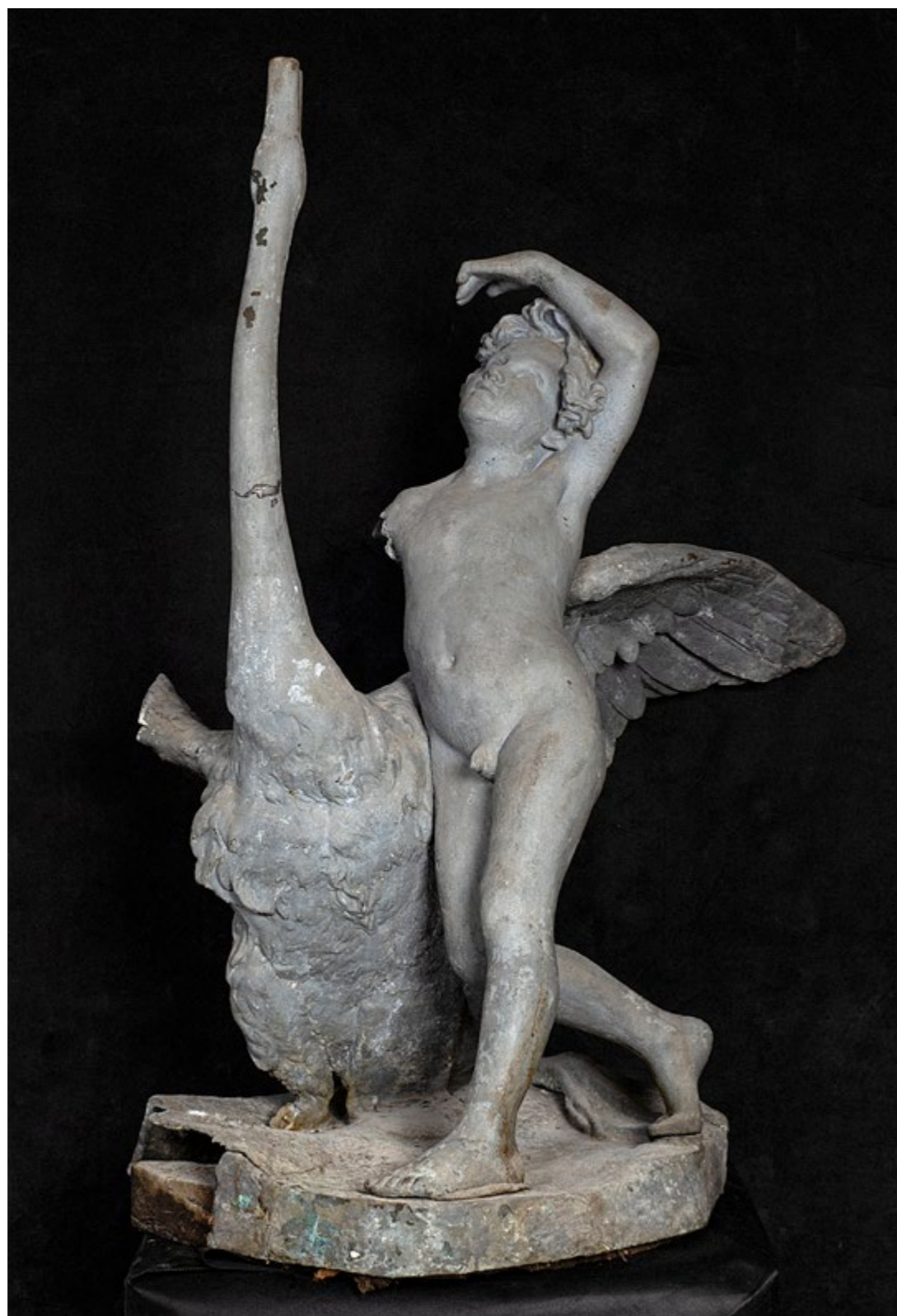

2.

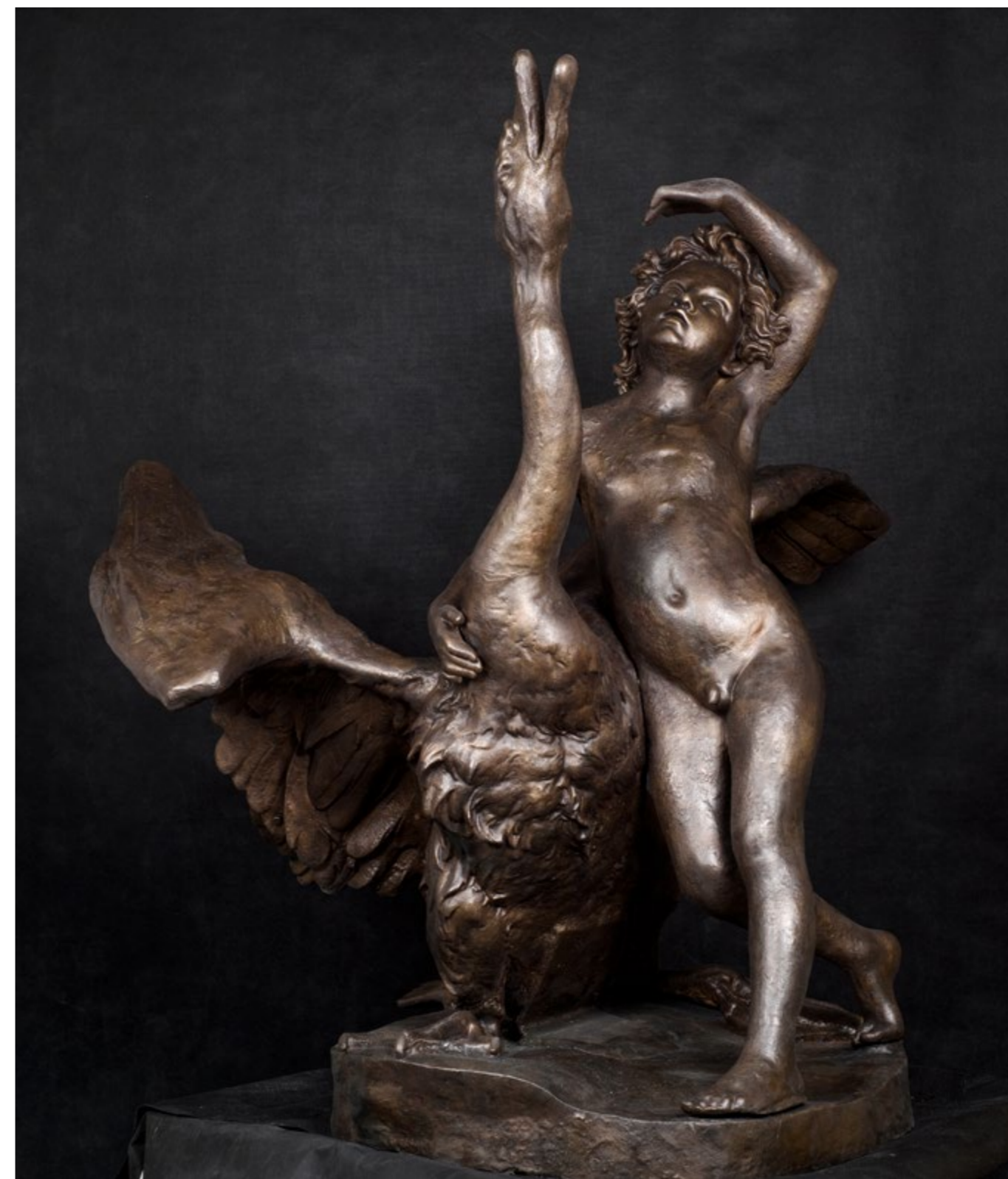
3.

4.

4. *Chłopiec z łabędziem*, przed konserwacją, odlew cynkowy pokryty galwanicznie miedzią i pomalowany farbą, wys. 1,33 m, szer. podstawy 0,69 m, rozpiętość skrzydeł 1,10 m
4. *Boy with a swan*, before conservation, zinc die-cast galvanized with copper and painted, height: 1.33 m, base width: 0.69 m, wing span: 1.10 m

5.

5. *Chłopiec z łabędziem*, po konserwacji, odlew cynkowy pokryty galwanicznie miedzią, wys. 1,34 m, szer. podstawy 0,69 m, rozpiętość skrzydeł 1,35 m
5. *Boy with a swan*, after conservation, zinc die-cast galvanized with copper, height: 1.34 m, base width: 0.69 m, wing span: 1.35 m

Promotor / Supervisor

Chłopiec z łabędziem, słynna rzeźbiarska kompozycja znana ze spacerów po ogrodzie Saskim, tak jak Warszawa ma swoją bogatą historię. Wpisana od 1862 roku w przestrzeń sielskiego krajobrazu parkowej sadzawki, oparła się tragicznym epizodom działań wojennych i warszawskiego powstania. Przetrwiała, by ulec ślepej nienawiści pijanych wandalów, którzy zimą 1986 roku rozłupali metalowy odlew na wiele kawałków. Bezpomyślnie zniszczono detale anatomii, trwale deformując jej pierwotne proporcje. Uratowana od zezłomowania figura chłopca z łabędziem znalazła się w centrum zainteresowania wielu stołecznych instytucji. Wyrwana z niebytu jako temat magisterium Zdzisława Dębskiego, trafiła do specjalistycznej Pracowni Technologii Rzeźbiarskiej, Kopii i Rekonstrukcji na Wydziale Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Po zakończeniu zabiegów odzyskała swoją tożsamość i artystyczny rodowód. Jest świadectwem wysokich umiejętności i twórczej inwencji autora prac. Na mocy trójstronnego porozumienia pomiędzy Zarządem Oczyszczania Miasta, Muzeum Warszawy i stołecznej ASP odrestaurowana rzeźba znajdzie się w ekspozycji muzealnej.

Like Warsaw, *Boy with a Swan* – the famous sculptural composition known to strollers in the Ogród Saski [Saxon Garden] – has its rich history. Inscribed in the space of the idyllic landscape of the park pond from 1862, it resisted the tragic episodes of warfare and the Warsaw Uprising. It survived to succumb the blind hatred of drunken vandals, who cracked the metal cast into many pieces in the winter of 1986. The details of the anatomy were irretrievably destroyed, and its original proportions became permanently deformed. Saved from being scrapped, the figure of a boy with a swan became the centre of attention of many Warsaw institutions. Plucked from obscurity as the subject matter of Zdzisław Dębski's diploma work, it was taken to the specialist Studio of Sculptural Technology, Copy and Reconstruction at the Faculty of Conservation and Restoration of Works of Art of the Academy of Fine Arts in Warsaw. Upon completion of treatments, it regained its identity and artistic pedigree. It is a testimony to the high skills and creative inventiveness of the author of the works. Pursuant to a trilateral agreement between the Municipal Cleaning Authority, the Museum of Warsaw and the Academy of Fine Arts in Warsaw, the restored sculpture will be kept on display in the museum.

dr hab. Wiesław Procyk, prof. Uczelni
Dr hab. Wiesław Procyk, Assoc. Prof.

6. *Chłopiec z łabędziem*, po konserwacji, odlew cynkowy pokryty galwanicznie miedzią, wys. 1,34 m, szer. podstawy 0,69 m, rozpiętość skrzydeł 1,35 m

6. *Boy with a swan*, after conservation, zinc die-cast galvanically coated with copper, height: 1.34 m, base width: 0.69 m, wing span: 1.35

7. *Chłopiec z łabędziem*, przed konserwacją, odlew cynkowy pokryty galwanicznie miedzią i pomalowany farbą, wys. 1,33 m, szer. podstawy 0,69 m, rozpiętość skrzydeł 1,10 m

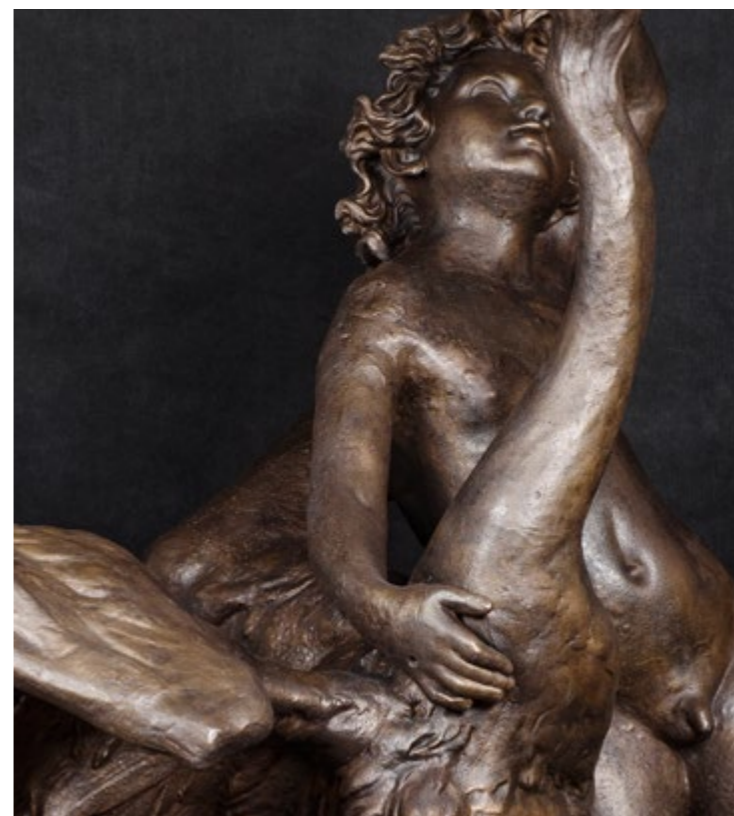
7. *Boy with a swan*, before conservation, zinc die-cast galvanically coated with copper and painted, height: 1.33 m, base width: 0.69 m, wing span: 1.10 m

8. *Chłopiec z łabędziem*, po konserwacji, odlew cynkowy pokryty galwanicznie miedzią, wys. 1,34 m, szer. podstawy 0,69 m, rozpiętość skrzydeł 1,35 m

8. *Boy with a swan*, after conservation, zinc die-cast galvanically coated with copper, height: 1.34 m, base width: 0.69 m, wing span: 1.35

9. *Chłopiec z łabędziem*, przed konserwacją, odlew cynkowy pokryty galwanicznie miedzią i pomalowany farbą, wys. 1,33 m, szer. podstawy 0,69 m, rozpiętość skrzydeł 1,10 m

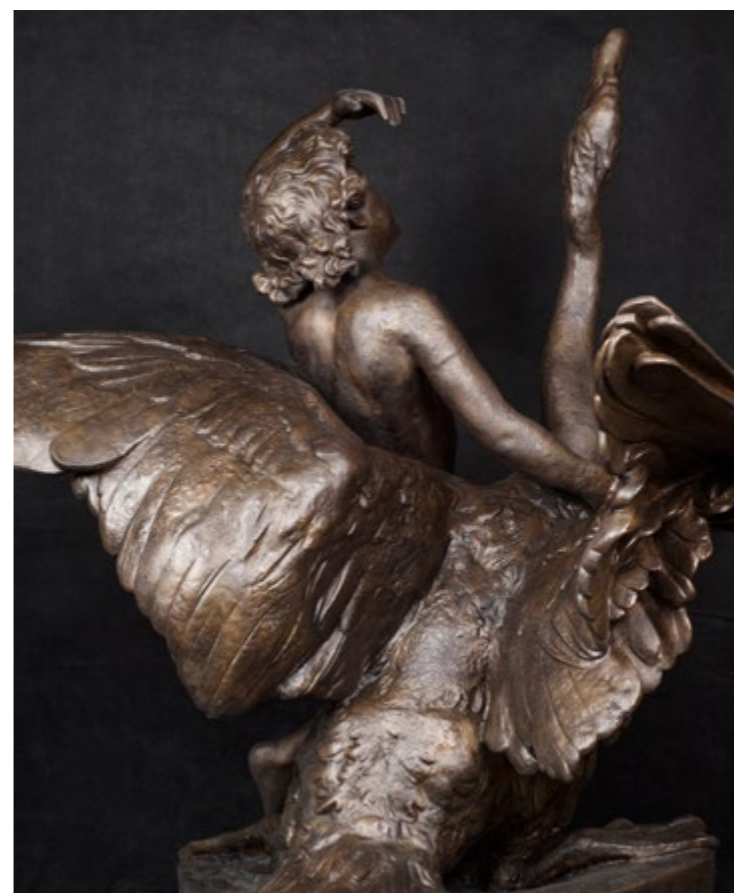
9. *Boy with a swan*, before conservation, zinc die-cast galvanically coated with copper and painted, height: 1.33 m, base width: 0.69 m, wing span: 1.10 m

6.

7.

8.

9.

WYDZIAŁ KONSERWACJI I RESTAURACJI DZIEŁ SZTUKI

Ur. 1965. Studiowała na Wydziale Grafiki (1985–1991) oraz na Wydziale Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki (2012–2019) Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie.

Born 1965. Studies: Faculty of Graphic Arts (1985–1991) and Faculty of Conservation and Restoration of Works of Art (2012–2019) of the Academy of Fine Arts in Warsaw.

monika.dzik@gmail.com

Zagadnienia związane z ochroną konserwatorską zabytkowego zwoju Tory z kolekcji Żydowskiego Instytutu Historycznego w Warszawie

The issues of conservation protection of the historic Torah scroll from the collection of the Jewish Historical Institute in Warsaw

DYPLOM: Pracownia Konserwacji i Restauracji Grafiki i Rysunku;
promotor: dr hab. Weronika Liszewska, prof. Uczelni

DEGREE PIECE: Studio of Conservation and Restoration of Graphic Arts and Drawing;
supervisor: Dr hab. Weronika Liszewska, Assoc. Prof.

Tora, *Nauka/Prawo*, jest najważniejszym tekstem judaizmu, a zwój Tory jest najważniejszym obiektem sakralnym. Kiedy zwój jest już tak zniszczony, że naprawa wymaga przepisania go w całości na nowo, zostaje uroczysto pochowany na cmentarzu, z szacunkiem należnym zmarłej osobie.

W trakcie planowania pracy trzeba było odpowiedzieć na pytania: czy w ogóle konserwować?, czy może konserwować zwój Tory osoba niebędąca wyznania mojżeszowego?, czy praca ta, mająca na celu nie tylko materialne zabezpieczenie obiektu, ale także upamiętnienie polskich Żydów, nie wyrządzi więcej złego niż dobrego, raniąc czyjeś uczucia? Argumentami przemawiającymi za podjęciem prac był fakt, że zwój nie jest koszer i pozostaje jedną z nielicznych pamiątek po zgładzonej społeczności. Pytania o kształt ewentualnej konserwacji zostały zadane dwojgu rabinów i soferowi z Jerozolimy. Otrzymana odpowiedź była pozytywna – pod warunkiem, że nie będą poprawiane litery.

Zagłada sprawiła, że zwój stał się *nośnikiem pamięci historycznej* nie tylko żydowskiej, ale i polskiej – pamięci chcianej i niechcianej: część zwoju jest w stanie idealnym, część „łataną, klejoną i prostowaną”, a część na zawsze zamknięta i niedostępna.

The Torah, *Science/Law*, is the most important text of Judaism, and the Torah scroll is the most important sacred object. When the scroll is destroyed so much that it has to be rewritten as a whole, it is solemnly buried at a cemetery with the respect due to a dead person.

At the planning stage, the author had to answer a few questions: does conservation make sense at all? is anyone not being a person of Mosaic faith allowed to conserve a Torah scroll? is it likely that this work, aimed not only at the material protection of the object, but also at the commemoration of Polish Jews, will do more harm than good by hurting someone's feelings? The arguments for the performance of works were that the scroll is not a kosher object and is one of the few existing mementos of the annihilated community. The questions about the character of potential conservation works were posed to two rabbis and a sofer from Jerusalem. The answer was positive – on the condition that the letters are not corrected.

As a result of the Holocaust, the scroll became a *carrier* of both Jewish and Polish *historical memory* – wanted and unwanted memory; some parts of the scroll are in an ideal condition, some are 'patched, glued and straightened', and others are closed and unavailable for ever.

Uelastycznienie pergaminu jako problem konserwatorski

Enhancing the flexibility of parchment as a conservation issue

PRACA TEORETYCZNA: promotor: dr hab. Weronika Liszewska, prof. Uczelni

THESIS: supervisor: Dr hab. Weronika Liszewska, Assoc. Prof.

Wysokociśnieniowa chromatografia cieczowa (HPLC), różnicowa kalorymetria skaningowa (DSC) i spektroskopia w podczerwieni z transformacją Fouriera (FTIR) zostały wykorzystane do analizy porównawczej wpływu zabiegu uelastyczniania na zdegradowany pergamin. Próbkki żelatynizowanego pergaminu zostały nasączone PEG 200 w różnych stężeniach i poddane przyspieszonemu starzeniu światłem oraz w komorze klimatycznej w łagodnych warunkach. Badanie HPLC nie ujawniło jednoznacznych zmian oksydacyjnych, obniżone zostały właściwości hydrotermiczne próbek, badanie FTIR ujawniło, że sama aplikacja PEG przyczyniła się do wzrostu stopnia hydrolizy łańcuchów peptydowych. Zbadano też właściwości optyczne próbek i porównano je ze zmianami, jakie zaszły w próbkach nowego pergaminu nasączonych PEG 200 w tych samych stężeniach, a także w próbkach nowego i żelatynizowanego pergaminu nasączonych mocznikiem w różnych stężeniach.

High-performance liquid chromatography (HPLC), differential scanning calorimetry (DSC) and Fourier-transform infrared spectroscopy (FTIR) were used for a comparative analysis of the impact of the flexibility enhancement treatment on degraded parchment. Samples of gelatinised parchment were impregnated with PEG 200 in various concentrations and subjected to the accelerated ageing process with the use of light and in an environmental chamber in moderate conditions. The HPLC test did not show clear oxidation changes; the hydrothermal properties of samples were reduced, and the FTIR test showed that the PEG application had caused an increase of the level of hydrolysis of peptide chains. In addition, the optical properties of the samples were examined and compared to the changes that occurred in the samples of new parchment impregnated with PEG 200 in the same concentrations, and in samples of new and gelatinised parchment impregnated with urea in various concentrations.

Kolekcja Żydowskiego Instytutu Historycznego,
własność Stowarzyszenia Żydowski Instytut Historyczny w Polsce
The collection of the Jewish Historical Institute,
owned by the Association of the Jewish Historical Institute of Poland

1. Zwój Tory C-698 w trakcie prac konserwatorskich
1. Torah scroll C-698 in the course of conservation works

2.

2. Zwój Tory C-698, manuskrypt na pergaminie, 325 mm (średnia wysokość brytu pergaminowego) × 1750 mm (dostępna część zwoju); 650 mm (długość drewnianego wałka ze zwieńczeniem), stan przed konserwacją
 2. Torah scroll C-698, manuscript on parchment, 325 mm (average height of parchment panels) × 1750 mm (available part of the scroll); 650 mm (length of the wooden roller with a top), state before conservation

3.

3. Obiekt po konserwacji
 3. Object after conservation

Promotor / Supervisor

Wybór tego zabytku do pracy dyplomowej nie był przypadkowy. Monika Magdalena Dzik oparła tę pracę konserwatorską na wielu wcześniejszych myślach, traktując ją jako element swojego rozwoju – nie tylko profesjonalnego, ale przede wszystkim osobistego. Nadpalona Tora, wydarta z popiołów drugiej wojny światowej, jest nie tylko zabytkiem kultury, religii i świadkiem historii. Jest też symbolem. Jej istnienie w naszej rzeczywistości jest wielopoziomowe. Choć zdesakralizowana – ma wymiar duchowy. Funkcjonuje obecnie na styku kultur, a jej ochrona jest związana z rozpoznaniem i zachowaniem wszystkich jej wartości. Z drugiej strony, pergaminowa materia dwudziestometrowego zwoju Tory – częściowo w stanie destrukcyjnym – wymagała niezwykle trudnych zabiegów, poprzedzonych dodatkowo badaniami z użyciem nowoczesnej metodyki.

Monika Magdalena Dzik była dojrzała do podjęcia tej pracy, w pełni przygotowana. Jest osobą o szerokich zainteresowaniach artystycznych i humanistycznych, ale także porusza się znakomicie w obszarze nauk ścisłych, dzięki czemu jest świetnym partnerem w projektach interdyscyplinarnych. Ochronę Tory rozpatrywała na wielu poziomach, w aspektach technologicznych, historycznych, etnograficznych, socjologicznych, duchowych, nawet psychologicznych – w oparciu o rozwiązania opracowane dla obiektów funkcjonujących jednocześnie w wielu przestrzeniach kulturowych.

Wspaniała praca, zrealizowana na bardzo wysokim poziomie etycznym, technicznym i badawczym. Źródło refleksji na temat tego, jacy byliśmy jako społeczeństwo 80 lat temu, ale i jacy jesteśmy teraz.

The choice of this historic object for the degree piece was not accidental. Monika Magdalena Dzik based this conservation work on many earlier thoughts, treating it as a part of her professional and, most importantly, personal development. Taken out of the ashes of World War II, the charred Torah is not only a cultural and religious monument and a witness to history. It is also a symbol. It exists on many levels in our reality. Although desecralised, it has a spiritual dimension. It currently functions at the crossroads of cultures, and its protection is connected with the recognition and maintenance of all of its values. On the other hand, the parchment matter of the partly destroyed 20 metres long Torah scroll required very difficult treatments, preceded by research with the use of modern methodology.

Monika Magdalena Dzik was fully prepared and mature enough to undertake this task. She is a person with broad artistic and humanistic interests, but she also copes exceptionally well in the field of exact sciences, thereby being a great partner in interdisciplinary projects. She analysed the protection of the Torah on many levels, in technological, historical, ethnographic, sociological, spiritual and even psychological aspects – on the basis of solutions elaborated for objects functioning simultaneously in a number of cultural spaces.

A brilliant piece, completed at a very high ethical, technical and scientific level. A source of reflections on what we were like as a society 80 years ago and what we are like now.

dr hab. Weronika Liszewska, prof. Uczelni
Dr hab. Weronika Liszewska, Assoc. Prof.

4., 5. Fragment zżelatynizowanego podłoża pergaminowego: widok odwrotcia przed konserwacją i lica po konserwacji
4., 5. Fragment of the gelatinised parchment base: a view of the reverse side before conservation and of the front side after conservation

4.

5.

Ur. 1993. Studiowała na Wydziale Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie w latach 2013–2020. Wielokrotna stypendystka Rektora ASP. Specjalizuje się w konserwacji i restauracji malarstwa sztalugowego na różnych podłożach, polichromii ściennych oraz drewnianej rzeźby polichromowanej i złoczonej. Prowadzi także projekty konserwatorskie interdyscyplinarnej sztuki współczesnej. Posiada szerokie doświadczenie we współpracy z wieloma firmami konserwatorskimi i muzeami zarówno w Polsce, jak i za granicą.

Born 1993. She studied at the Faculty of Conservation and Restoration of the Academy of Fine Arts in Warsaw in 2013–2020. She received a number of scholarships from the Rector of the Academy of Fine Arts. She specialises in the conservation and restoration of easel painting on various bases, wall polychromes, as well as wooden polychrome and gilded sculptures. She also conducts conservation projects of interdisciplinary modern art. She has broad experience in co-operating with numerous conservation firms and museums, both in Poland and abroad.

+48 516 719 665
jus.kajda@gmail.com

Problematyka konserwacji i restauracji XVIII-wiecznego obrazu olejnego na płótnie przedstawiającego portret kobiety. Rozpoznanie i analiza atrybucji obrazu

The conservation and restoration of an 18th-century canvas oil painting presenting a portrait of a woman. Recognition and analysis of the attribution of the painting

DYPLOM: Pracownia Konserwacji i Restauracji Malarstwa na Podłożach Ruchomych II; promotor: dr hab. Joanna Czernichowska, prof. Uczelni

DEGREE PIECE: Studio of Conservation and Restoration of Painting of Mobile Groundwork No. 2; supervisor: Dr hab. Joanna Czernichowska, Assoc. Prof.

Nadrzędnym problemem konserwatorskim jest opracowanie właściwych rozwiązań estetycznych i uznanie integralności dzieła poprzez zachowanie jego oryginalnych elementów. Podczas gdy brak jest odniesienia do udokumentowanej oryginalnej postaci obrazu, główną ideą projektu jest dążenie do minimalizacji działań restauratorskich na rzecz poszanowania historii obiektu.

Brak konkretnych informacji odnośnie losów obrazu utrudnia, a wręcz uniemożliwia uznanie którejkolwiek z dopuszczalnych wersji za pewną. Przystawienie kropki nad „i” w tym wypadku wydaje się niemożliwe. Losy dzieła, jak również prezentowana na nim postać pozostają owiane tajemnicą, a tym samym uzyskują status jednej z wielu intrygujących zagadek.

The primary conservation issue is to work out adequate aesthetic solutions and to recognise the integrity of the work by preserving its original elements. With no existing reference to the documented original form of the painting, the main idea of the project is to minimise restoration work as much as possible for the sake of respect for the history of the object.

The lack of specific information regarding the history of the painting makes it difficult or even impossible to regard any of the probable versions as certain. Putting a proverbial period on this issue seems impossible. The history of the painting, as well as the figure presented on it, remain shrouded in mystery, thereby gaining the status of one of many intriguing puzzles.

Anoxia jako prewencyjna strategia muzealna - rozpoznanie, charakterystyka, analiza skuteczności

*Anoxia as a preventive museum strategy - recognition,
characteristics, analysis of effectiveness*

PRACA TEORETYCZNA: promotor: dr hab. Monika Jadzińska, prof. Uczelni

THESIS: supervisor: Dr hab. Monika Jadzińska, Assoc. Prof.

Zjawisko anoksji w kontekście archiwizacji i muzealnictwa najogólniej należy rozumieć jako przestrzeń beztlenową, tzn. taką, w której nikła zawartość tlenu nie oddziałuje na obiekt. Zabezpieczenie obiektów przed degradacją środowiska poprzez ograniczenie ich ekspozycji na tlen całkowicie eliminuje lub znacząco ogranicza wpływ szkodliwych czynników zewnętrznych. Atmosferę beztlenową można stosować jako stały klimat, indywidualnie dostosowany do danego obiektu, ale także jako tymczasowe środowisko dla potrzeb transportu lub dezynfekcji. Kluczowa i fundamentalna w działaniach prewencyjnych muzeów jest stabilizacja artefaktów, a wykorzystanie atmosfery anoksyjnej do kontroli zbiorów muzealnych jest obiecującą strategią ochrony dóbr kultury.

In the context of archiving and museology, anoxia should be generally understood as an anaerobic space, where the low content of oxygen does not affect an object. The protection of objects against environmental degradation through the limitation of their exposure to oxygen completely eliminates or considerably reduces the impact of harmful external factors. The anaerobic atmosphere can be used as a permanent climate, adapted individually to a given object, but also as a temporary environment for the needs of transport or disinfection. A crucial and fundamental issue in preventive operations of museums is the stabilisation of artifacts, and the use of the anoxic atmosphere for the control of museum collections is a promising strategy of protection of cultural assets.

1.

2.

1. Opracowywanie powierzchni kitów zgodnie z oryginalną strukturą obrazu
1. Preparation of the surface of putties according to the original structure of the painting

2. Retusz – uzupełnienie ubytków warstwy malarskiej kolorem lokalnym
2. Retouch – supplement of the missing parts of the paint layer with local colour

3.

3. Stan obiektu przed konserwacją, fotografia RTG
3. The state of the object before conservation, X-ray photograph

4.

4. Obiekt po oczyszczeniu i uzupełnieniu ubytków zaprawy
4. The object after cleaning and supplement of the missing parts of mortar

Promotor / Supervisor

Konserwacja tego bardzo zniszczonego obrazu jest przykładem konserwacji oszczędnej, ograniczonej do częściowego usunięcia wtórnych nawarstwień, zahamowania procesów niszczenia i wzmocnienia struktury dzieła oraz scalenia „porozrywanych” wizualnie fragmentów kompozycji malarskiej.

Justyna wnikliwie analizowała wyniki przeprowadzonych przez siebie badań obrazu: oryginału i efektów dawnych ingerencji restauratorskich, ustaliła chronologię nawarstwień i wskazała zmiany estetyczne, jakie nastąpiły w wyniku dawnych konserwacji. Świadomie decydowała o podjętych działaniach, a pracę wykonała z należytą starannością, dobierając właściwe środki i metody.

Efekty estetyczne konserwacji warstwy malarskiej przekroczyły spodziewane rezultaty dzięki odsłonięciu oryginalnej kolorystyki i tekstury obrazu. Podczas scalania kompozycji Justyna posługiwała się współczesną wiedzą konserwatorską, szanując integralność dzieła i ograniczając ingerencję w oryginalne malowidło. Wyeksponowała pierwotne elementy kompozycji, zachowując częściowo świadki historycznych ingerencji. Wykazała się ogromnym wyczuciem estetycznym i zdolnościami artystycznymi.

The conservation of this heavily destroyed painting is an example of economical conservation limited to the partial removal of secondary layers, suspension of the destruction process, reinforcement of the structure of the work and integration of visually 'torn' fragments of the painting composition.

Justyna profoundly analysed the results of her own examination of the painting: the original work and results of former restoration measures, determined the chronology of layers and indicated aesthetic changes that occurred as a result of former conservation works. She consciously decided on actions to be undertaken and completed her work with adequate care by selecting proper means and methods.

The aesthetic effects of the conservation of the painting layer surpassed the expected results thanks to the revelation of the original colour arrangement and texture of the painting. During the integration of the composition, Justyna made use of the contemporary state of conservation knowledge that respects the integrity of the work and limits interference in the original painting. She highlighted the original elements of the composition, partly retaining the witnesses of historical interference. She demonstrated great aesthetic sense and artistic skills.

dr hab. Joanna Czernichowska, prof. Uczelni
Dr hab. Joanna Czernichowska, Assoc. Prof.

5. Obiekt po zakończeniu prac konserwatorskich i restauratorskich
5. The object upon completion of conservation and restoration works

5.

WYDZIAŁ KONSERWACJI I RESTAURACJI DZIEŁ SZTUKI

Ur. 1991. Studia: WKiRDS w ASP w Warszawie (2012–2019). Stypendium Rektora ASP (2013/14 i 2014/15). Zajmuje się konserwacją tkanin zabytkowych, malarstwem oraz tkaniną artystyczną. W dowód uznania dla wieloletniej działalności na rzecz kultury w Czchowie – tj. przekazywania swoich prac artystycznych na aukcje, których celem było zbieranie funduszy na odbudowę miejscowego zamku – otrzymała z okazji jubileuszu XX-lecia Baszta Jazz Festiwalu w 2019 roku pamiątkową nagrodę. Asystent konserwatorski w Pracowni Konserwacji Tkanin Zabytkowych na Zamku Królewskim na Wawelu (od 2020).

Born 1991. Studies: Faculty of Conservation and Restoration of Works of Art of the Academy of Fine Arts in Warsaw (2012–2019). Scholarship from the Rector of the Academy of Fine Arts (2013/14 and 2014/15). She works in the conservation of historic textiles, painting and artistic textiles. In recognition of her many years of activity for the benefit of culture in Czchów, i.e. the submission of her artistic works for auctions aimed at raising funds for the reconstruction of the local castle, she received a commemorative award on the occasion of the 20th anniversary of the Baszta Jazz Festival in 2019. A conservation assistant in the Studio of Conservation of Historic Textiles at the Wawel Royal Castle (since 2020).

+48 669 922 034
joanna_pasieka@outlook.com

Problematyka konserwacji średniowiecznej bielizny ołtarzowej na przykładzie dwóch obiektów z Muzeum Narodowego w Gdańsku. Nr inw. MNG/SD/371/TH, MNG/SD/398/TH

Issues of conservation of Medieval altarclothes on the example of two objects from the National Museum in Gdańsk. Inv. No MNG/SD/371/TH, MNG/SD/398/TH

DYPLOM: Pracownia Konserwacji i Restauracji Tkanin Zabytkowych; promotor: dr Monika Stachurska
DEGREE PIECE: Studio of Conservation and Restoration of Textiles; supervisor: Dr Monika Stachurska

Dwa pluszowe misie z pocz. XX w., własność prywatna

Two teddy bears from the early 20th century, private collection

ANEKS: Międzykatedralna Pracownia Konserwacji i Restauracji Zabytków Archeologicznych i Etnograficznych; promotor: dr hab. Joanna Czernichowska, prof. Uczelni
MINOR DEGREE: Interdepartmental Studio of Conservation and Restoration of Archaeological and Ethnographical Artefacts; supervisor: Dr hab. Joanna Czernichowska, Assoc. Prof.

Konserwacja substratorium i manutergium z przykładem dwóch różnych późnośredniowiecznych haftów oraz pluszowych zabawek z początku XX wieku, wykonana w ramach aneksu do dyplomu, była ciekawym i rozwijającym doświadczeniem. W obu przypadkach konieczne było wypracowanie odpowiednich metod, których celem było ustabilizowanie i zabezpieczenie obiektów w taki sposób, aby przeprowadzone działania

Performed within the scope of the minor degree, the conservation of the substratorium (altar cloth) and manutergium with an example of two different embroideries from the late Middle Ages and plush toys from the early 20th century was an interesting and developing experience. In both cases, it was necessary to work out appropriate methods aimed at such stabilisation and protection of objects that the performed activities

oraz wybrane środki nie naruszały ich wartości historycznych i estetycznych. Prowadzone prace przy tak różnych obiektach, to jest delikatnych tkaninach i trójwymiarowych zabawkach wykonanych z różnych materiałów, pozwoliły mi zdobyć cenne doświadczenie niezbędne do dalszej pracy zawodowej.

and selected measures would not impair their historical and aesthetic value. Work carried out on such different objects, i.e. delicate fabrics and three-dimensional toys made of different materials, allowed me to gain the valuable experience that I will need for my further professional work.

Opracowanie różnych wariantów odtworzenia dekoracji hafciarskiej średniowiecznego manutergium z Muzeum Narodowego w Gdańsku (nr inw. MNG/SD/398/TH)

Developing different variants of reconstruction of a Medieval embroidered manutergium from the National Museum in Gdańsk (inv. No MNG/SD/398/TH)

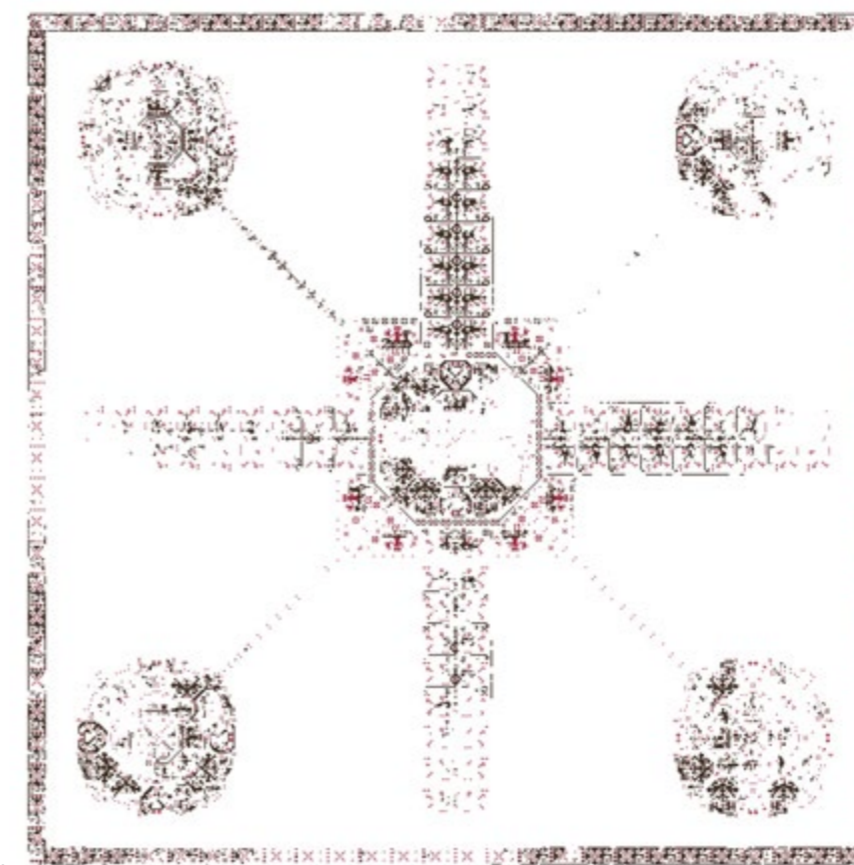
PRACA TEORETYCZNA: promotor: dr Monika Stachurska
 THESIS: supervisor: Dr Monika Stachurska

Wzbogaceniem wykonanej konserwacji było opracowanie komputerowej rekonstrukcji haftowanego wzoru manutergium w ramach teoretycznej pracy magisterskiej, na podstawie zachowanych fragmentów i pojedynczych ściegów. Uwzględniając charakterystyczne cechy techniki haftu oraz stylistyki wzoru wytypowałam program graficzny, dzięki któremu możliwe było wykonanie uzupełnień wzoru i przedstawienie projektu dekoracji z kolorystycznym odróżnieniem oryginalnych fragmentów od partii uzupełnień. Założeniem projektu było wykonanie rekonstrukcji komputerowej w celu przedstawienia prawdopodobnego pierwotnego wyglądu dekoracji manutergium.

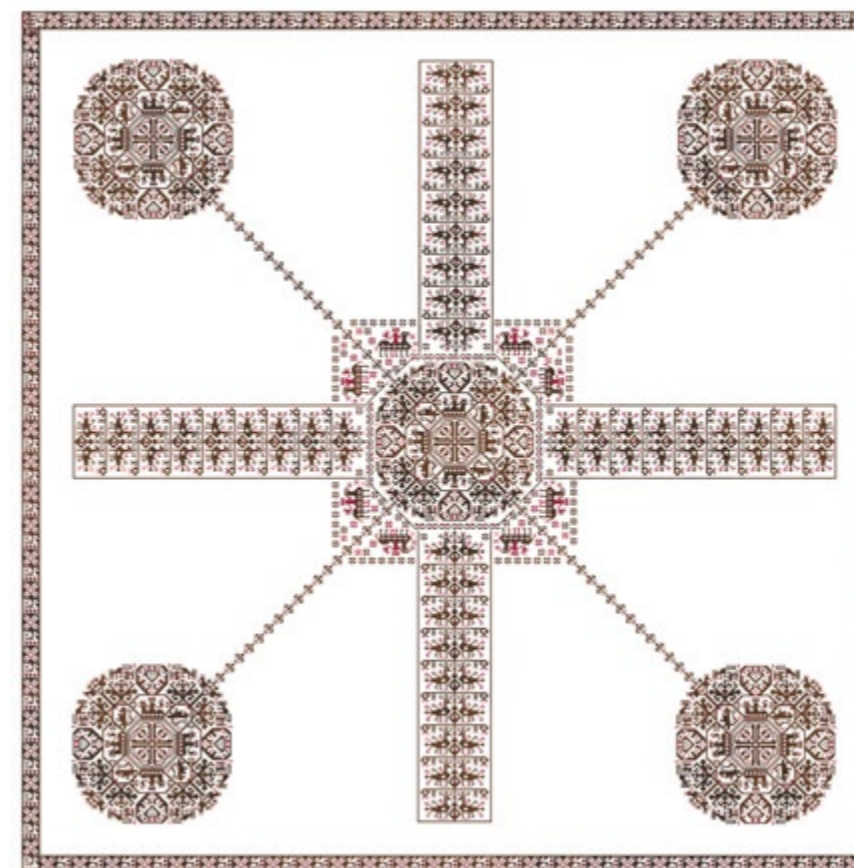
The completed conservation work was enriched with the computer reconstruction of the embroidered manutergium pattern within the scope of the thesis, on the basis of the fragments that have survived and individual sketches. In consideration of characteristic features of the embroidery technique and the style of the pattern, I selected relevant graphics software to supplement the pattern and to present the decoration design with a colour-based distinction between the original fragments and the supplemented part. The idea of the project was to perform computer reconstruction for the purpose of presenting the likely original look of the manutergium decoration.

1. Komputerowa dokumentacja zachowanych ściegów z dekoracji hafciarskiej manutergium
 1. Computer documentation of preserved stitches from the embroidered manutergium decoration

2. Komputerowa rekonstrukcja dekoracji hafciarskiej manutergium.
 Odtworzone detale oznaczono jaśniejszym tonem
 2. Computer reconstruction of the embroidered manutergium decoration.
 The restored details are marked with a brighter hue

1.

2.

3.

4.

3. Substratorium, nr inw. MNG/SD/371/TH, Muzeum Narodowe w Gdańsku, I poł. XV w. Awers, stan przed konserwacją

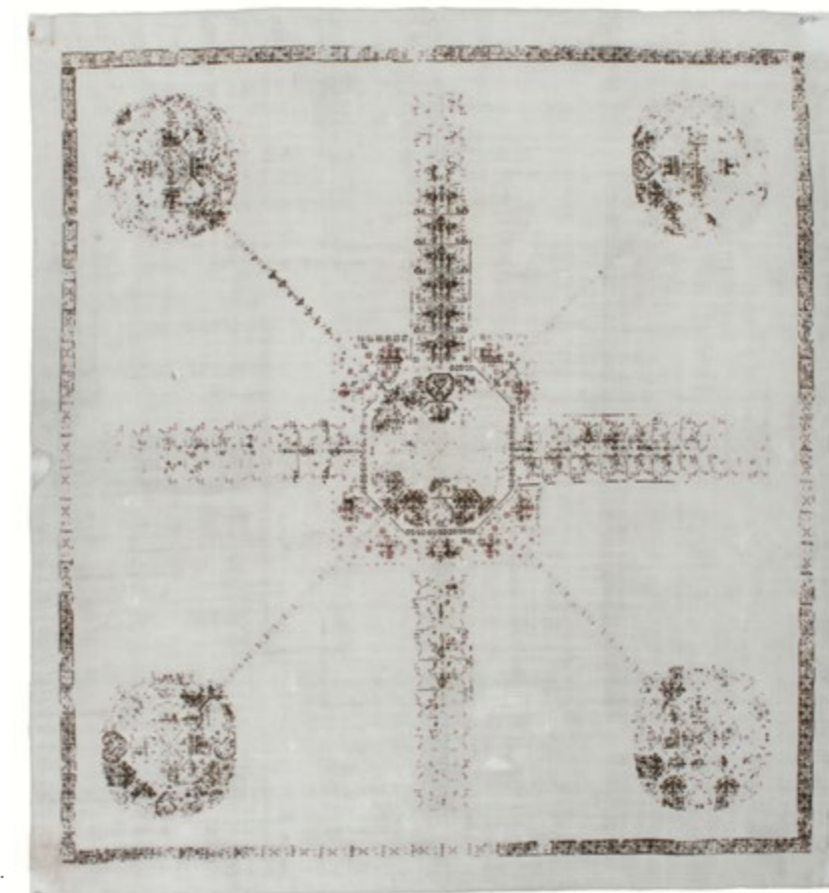
3. Substratorium, inv. no. MNG/SD/371/TH, National Museum in Gdańsk, 1st half of the 15th century. Front side, before conservation

4. Substratorium, nr inw. MNG/SD/371/TH, Muzeum Narodowe w Gdańsku, I poł. XV w. Awers, stan po konserwacji

4. Substratorium, inv. No. MNG/SD/371/TH, National Museum in Gdańsk, 1st half of the 15th century. Front side, after conservation

5.

6.

5. Manutergium, nr inw. MNG/SD/398/TH, Muzeum Narodowe w Gdańsku, XV w. Awers, stan przed konserwacją

5. Manutergium, inv. no. MNG/SD/398/TH, National Museum in Gdańsk, 15th century. Front side, before conservation

6. Manutergium, nr inw. MNG/SD/398/TH, Muzeum Narodowe w Gdańsku, XV w. Awers, stan po konserwacji

6. Manutergium, inv. No. MNG/SD/398/TH, National Museum in Gdańsk, 15th century. Front side, after conservation

Promotorzy / Supervisors

Joanna prezentuje skrajnie różne zabytki – późnośredniowieczną bieliznę ołtarzową (substratorium i manutergium^{*}) i dwa pluszowe misie z początku XX wieku, których konserwację wykonała w ramach swojej pracy magisterskiej. Zestawienie tych obiektów na początku dyplomu było dość przypadkowe, jednak na wystawie stwarza szansę pokazania widzom z jak różnorodnymi dziełami, czynnościami i problemami muszą w swojej praktyce mierzyć się konserwatorzy tkanin.

Joanna swoją pracę wykonała z ogromną starannością, udało Jej się dobrać metody i materiały, dzięki którym delikatne, średniowieczne paramenty zachowały swoją zwiewność i transparentność. Poznała i zrozumiała warsztat średniowiecznego hafciarza i opracowała sposób wykonania wirtualnej rekonstrukcji zniszczonej w 60% dekoracji manutergium. Różne obiekty... różne wyzwania... różne rozwiązania... i niewątpliwie ciekawe doświadczenie na zawodowym starcie.

Joanna presents extremely different historic objects – altar linen (substratorium and manutergium^{*}) from the late Middle Ages and two teddy bears from the early 20th century, on which she performed conservation work within the scope of her master's degree piece. The juxtaposition of these objects at the beginning of the degree piece was fairly accidental but, in the context of an exhibition, it offers spectators a chance to see the diversity of works, actions and problems that conservators of textiles have to face in their practical work.

Joanna completed her work with great care and chose the right methods and materials that allowed delicate medieval paraments to retain their ethereality and transparency. She became familiar with and understood the work techniques of a medieval embroiderer and elaborated the method of virtual reconstruction of the decoration of the manutergium that had been destroyed in 60%. Various objects... various challenges... various solutions... and certainly an interesting experience at the start of professional activity.

* Substratorium – parament kładziony na obrusie ołtarzowym pod korporałem; manutergium – ręcznik do wycierania dłoni w trakcie liturgii. Obiekty z Muzeum Narodowego w Gdańsku, pochodzące z wyposażenia ołtarzy gdańskiego kościoła Mariackiego.

* Substratorium – a parament laid on the altar cloth under the corporal; manutergium – a towel for wiping the hands during the liturgy. Objects from the National Museum in Gdańsk, constituting a part of the furnishing of altars of St. Mary's Church in Gdańsk.

dr Monika Stachurska

Dr Monika Stachurska

Joanna ustaliła datowanie, proveniencję i metody wytwarzania pluszowych zabawek. Prace konserwatorskie przy misiach, ograniczone do minimum, koncentrowały się na usunięciu wadliwych reperacji, naprawie systemów mechanicznych oraz opracowaniu bezpiecznej metody oczyszczenia i zabezpieczenia trójwymiarowych zabawek.

Profesjonalizmowi Joanny towarzyszyło czułe podejście, dzięki czemu pluszowe misie przywołują swoje dawne walory estetyczne, zachowując przy tym ślady dziecięcego użytkowania.

Joanna determined the dating, provenance and methods of production of plush toys. Carried out to a minimum extent, the conservation of teddy bears focused on the removal of faulty amendments, the repair of mechanical systems and the elaboration of a safe method of cleaning and protection of three-dimensional toys.

Joanna's professionalism went hand in hand with her tender approach, thanks to which teddy bears show their former aesthetic values while retaining the traces of use by children.

dr hab. Joanna Czernichowska, prof. Uczelni

Dr hab. Joanna Czernichowska, Assoc. Prof.

7.

7. Pluszowy miś, I ćw. XX w. do II wojny światowej. Fotografia w świetle rozproszonym, stan przed konserwacją-restauracją

8.

8. Pluszowy miś, I ćw. XX w. do II wojny światowej. Fotografia w świetle rozproszonym, stan po konserwacji-restauracji

9.

9. Model misia Hugmee, Chiltern Toys, Anglia, lata 30. XX w. Fotografia w świetle rozproszonym, stan przed konserwacją-restauracją

10.

10. Model misia Hugmee, Chiltern Toys, Anglia, lata 30. XX w. Fotografia w świetle rozproszonym, stan po konserwacji-restauracji

FACULTY OF INTERIOR DESIGN

Faculty of Interior Design

Faculty of Interior Design

Faculty of Interior Design

WYDZIAŁ ARCHITEKTURY WNEŹRZ
Faculty of Interior Design

X X X X
Wydział Architektury Wnętrz

Wydział Architektury Wnętrz
Faculty of Interior Design

FACULTY OF INTERIOR DESIGN

Faculty of Interior Design
Wydział Architektury Wnętrz

Faculty of Interior Design

Wydział Architektury Wnętrz

ARCHITECTURE OF INTERIOR DESIGN

Ur. 1995. Studiowała na Wydziale Architektury Wnętrz Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych (I st., 2014–2018) i Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie (II st., 2018–2020). Zajmuje się projektowaniem wnętrz i mebli oraz grafiką użytkową.

Born 1995. Studies: Faculty of Interior Design of the Polish-Japanese Academy of Information Technology (bachelor's studies, 2014–2018) and Academy of Fine Arts in Warsaw (master's studies, 2018–2020). She works in interior design and furniture and commercial art.

+48 697 907 966
mariadragowska@gmail.com

Mikry - wielofunkcyjny mebel na małe balkony miejskie

Mikry - a multifunctional piece of furniture for small urban balconies

DYPLOM: II Pracownia Projektowania Mebla; promotor: dr Tomasz Gałązka
DEGREE PIECE: Studio of Furniture Design No. 2; supervisor: Dr Tomasz Gałązka

Projekt identyfikacji wizualnej i instrukcji obsługi mebla - Mikry

Visual identification and assembly instructions - Mikry

ANEKS: I Pracownia Komunikacji Wizualnej; promotor: dr hab. Bazyli Krasulak, prof. Uczelni
MINOR DEGREE: Studio of Visual Communication No. 1; supervisor: Dr hab. Bazyli Krasulak, Assoc. Prof.

Mikry to mebel, który znajdzie swoje miejsce zarówno na mikroskopijnych, jak i kilkunastometrowych balkonach miejskich. Zależało mi na stworzeniu niewielkiego gabarytowo, wielofunkcyjnego i intuicyjnego w obsłudze produktu. W skład wchodzi trzy elementy, które w odpowiednim ustawieniu przybierają formę fotela, stolika, stołka i skrzyni. Do obsługi mebla nie są wymagane żadne narzędzia, a instrukcja przydaje się jedynie przy pierwszym kontakcie. W razie niepogody można go szybko złożyć i schować do wnętrza. Budowa i wielkość Mikrego umożliwiają przechowywanie mebli jeden na drugim wewnątrz szafy.

Nazwałam mebel Mikry, inspirowaną jego skalą. W ramach aneksu z identyfikacji wizualnej zaprojektowałam logotyp oraz osłonkę zawierającą instrukcję składania. Kiedy mebel jest ustawiony w formie skrzyni, to tapicerka siedziska znajduje się bardzo blisko podłogi. Aby zapobiec jej zabrudzeniu, zaprojektowałam osłonkę z wszytymi wewnątrz taśmami magnetycznymi dopasowującymi się do stalowej ramy.

Mikry is a piece of furniture that will find its place on both microscopic and several-metre large urban balconies. My intention was to create a small-sized, multifunctional and intuitive-to-use product. It consists of three parts which, when properly configured, turn into an easy chair, table, stool and chest. No tools are required for using the furniture, and the instructions are useful only during the first contact. In the case of bad weather, it can be quickly collapsed and put inside. The structure and size of Mikry allow for storing the furniture one on top of another inside the wardrobe.

The name of the furniture – Mikry – was inspired by its scale. As a part of the minor degree on visual identification, I designed a logotype and a casing containing assembly instructions. When the furniture is positioned in the form of a chest, the upholstery of the seat is very close to the floor. To prevent it from getting dirty, I designed a casing with internally sewn magnetic tapes adjustable to the steel frame.

Serdecznie dziękuję za pomoc w realizacji prototypu mebla Panom Krystianowi Sędkowi, Robertowi Popielarczykowi i Kamilowi Gałęckiemu.

I'm truly grateful to Krystian Sędek, Robert Popielarczyk and Kamil Gałęcki for their help in the realisation of the prototype of the furniture.

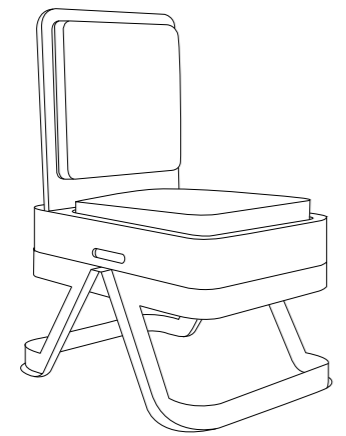
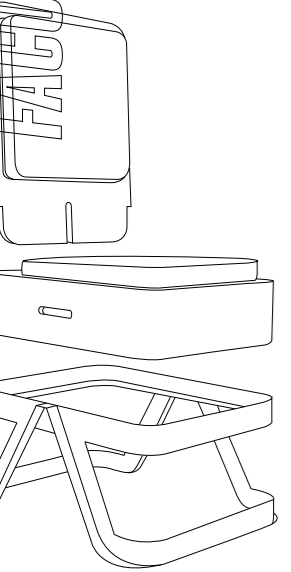
Zielony mikrokosmos przeciętnego Polaka

The green microcosm of the average Pole

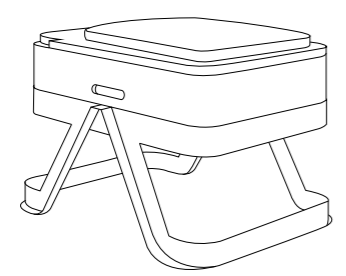
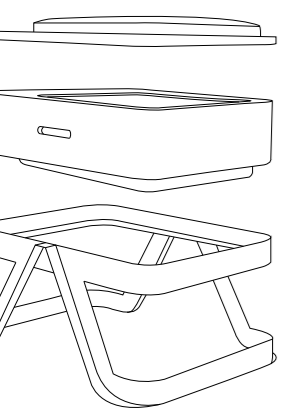
PRACA TEORETYCZNA: promotor: dr Anna Oleńska
 THESIS: supervisor: Dr Anna Oleńska

Pracę teoretyczną podzieliłam na trzy części. Kierując się pytaniem, jaką rolę odgrywał ogród w sferze prywatnej i publicznej – odbyłam literacką podróż przez dzieje kontynentu europejskiego. Analizowałam współczesny wzrost popularności uprawy roślin na terenach zurbanizowanych oraz jakie korzyści płyną z biofilicznego projektowania. Ostatnią część poświęciłam wywiadowi dotyczącemu znaczenia zieleni w domach bliskich mi osób.

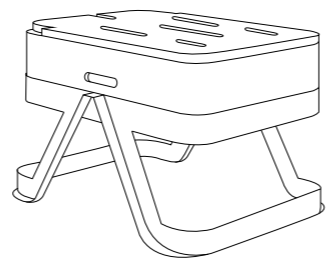
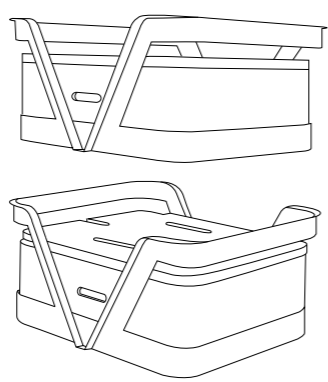
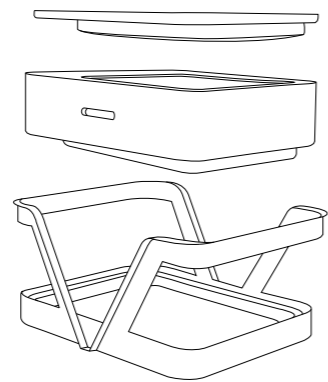
I have divided the thesis into three parts. Trying to answer the question about the former role of the garden in the private and public sphere, I took a literary trip through the history of the European continent. I analysed the contemporary increase of popularity of plant cultivation in urban areas and the benefits of biophilic design. The last part consists of interviews concerning the importance of greenery in the houses of people close to me.

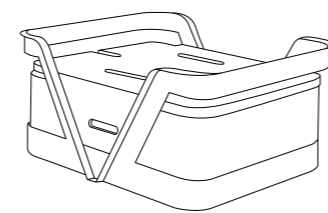
fotel
easy chair

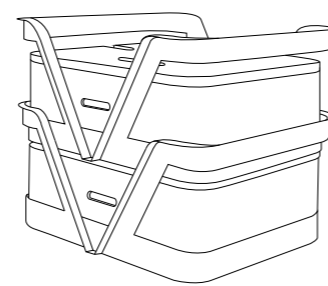
stołek
stool

stolik
side table

skrzynia
chest

stackowanie skrzyń
stacking of chests

Sklejka olchowa, gięta i lakierowana stal, pianka i wodoodporna tkanina tapicerska, wymiary:
 max. 570 x 510 mm, wys. 840 mm (fotel),
 min. 570 x 510 mm, wys. 280 mm (skrzynia)
 Alder plywood, bent and lacquered steel,
 foam and waterproof upholstery fabric, dimensions:
 max. 570 x 510 mm, height: 840 mm (easy chair),
 min. 570 x 510 mm, height 280 mm (chest)

Promotorzy / Supervisors

Pani Maria Drągowska w okresie studiów drugiego stopnia wykazywała zainteresowanie i niezwykłą pasję do zadań, które są realizowane w Pracowni Projektowania Mebla II na Wydziale Architektury Wnętrz. Zaowocowało to świadomą decyzją wyboru pracowni i tematu pracy dyplomowej.

Pani Maria Drągowska to inteligentna, pracowita i bystra projektantka. Wszystkie te cechy jej charakteru miałem okazję doświadczyć podczas pracy ze studentką w czasie jej studiów na Wydziale Architektury Wnętrz. Zawsze poszukiwała rozwiązań projektowych i kreatywnych, które trafnie odpowiadały na zadany temat, a jednocześnie dawały radość z projektowania autorskich mebli. W podjętym przez projektantkę temacie *Mikry – wielofunkcyjny mebel na małe balkony miejskie* jest zawarta ważna misja dla mebla, który przez swoją wielofunkcyjność oraz innowacyjność wnoszą w życie naszych balkonów dodatkowe pierwiastki takie jak piękno, uniwersalność czy mobilność. Wszystkie te cechy udało się Pani Marii wcielić w dyplomowy mebel w sposób mistrzowski. Nie boję się tych słów – perfekcja i mistrzostwo. Mebel na małe balkony jest w pełni dopracowany, zaczynając od doboru materiałów, zaprojektowaną formę po grafikę, która dopełnia cały projekt. Ważną zaletą jest możliwość użytkowania tego mebla na balkonach małych i dużych, zarówno we wnętrzach, jak i w miejscach użyteczności publicznej. To mebel o niezaprzeczalnych walorach estetycznych i funkcjonalnych.

Pani Maria Drągowska to połączenie talentu z wrażliwością artystyczną, a także pracowitością z projektową innowacyjnością. Jestem przekonany, że w samodzielnej pracy twórczej będzie dobrym ambasadorem naszego Wydziału i Uczelni – właśnie tego serdecznie jej życzę.

Aneks projektowy jest dopełnieniem projektu dyplomowego. Identyfikacja wizualna produktu, w tym przypadku mebla, to zadanie niełatwe, wymagające poszukiwań na wielu polach. Osią identyfikacji jest nazwa i budowana na niej typograficzna forma logotypu. Brzmienie nazwy, jej warstwa znaczeniowa, skojarzenia i wizualna uroda logotypu obok cech-zalet produktu niejednokrotnie przesądzą o sukcesie. Ważnym elementem uzupełniającym jest właściwie zaprojektowana instrukcja obsługi, czytelna dla odbiorcy i wizualnie spójna z produktem. Dzięki trafnie użytym środkom identyfikacja graficzna zaprojektowana przez panią

During her master's level studies, Ms Maria Drągowska showed an interest and unusual passion for tasks that are performed in the Studio of Furniture Design No. 2 at the Faculty of Interior Design. This resulted in her conscious choice of the studio and the subject matter of the degree piece.

Ms Maria Drągowska is a smart, diligent and clever designer. I had an opportunity to experience all of these qualities when working with the student during her studies at the Faculty of Interior Design. She has always sought design and creative solutions that would be an adequate response to the given task and, at the same time, bring the joy of designing original furniture. The topic *Mikry – multifunctional microfurniture for municipal small balconies* undertaken by the designer contains an important mission for the piece of furniture which, thanks to its multifunctionality and innovativeness, contributes such extra elements as beauty, universality or mobility to the life of our balconies. Maria managed to contain all of these qualities in the degree piece in a masterly manner. I am not afraid to use these words: perfection and mastery. The piece of furniture for small balconies is refined in every detail – from the selection of materials and the designed form to the artwork that complements the design. It is important that this piece can be used for both small and large balconies, both in interiors and in outdoor public spaces. It is an object of indisputable aesthetic and functional value.

Ms Maria Drągowska combines talent with artistic sensitivity and diligence with design innovation. I am convinced that she will be a good ambassador of our Faculty and University in her independent artistic work, and this is what I sincerely wish her.

dr Tomasz Gałązka
Dr Tomasz Gałązka

The minor degree is a supplement to the degree piece. The visual identification of the product – in this case, a piece of furniture – is a difficult task requiring searches in many fields. The axis of the identification is the name and the typographic form of the logotype built on it. The sound of the name, its semantic layer, associations and the visual beauty of the logotype are often decisive success factors alongside positive characteristics of the product. An important supplementary element is a properly designed operating manual legible to the recipient and visually cohesive with the product. Thanks to the appropriate use of

Marię Drągowską oddaje charakter i wartości użytkowe kompaktowego mebla na małe miejskie balkony. Praca z panią Marią to czysta przyjemność.

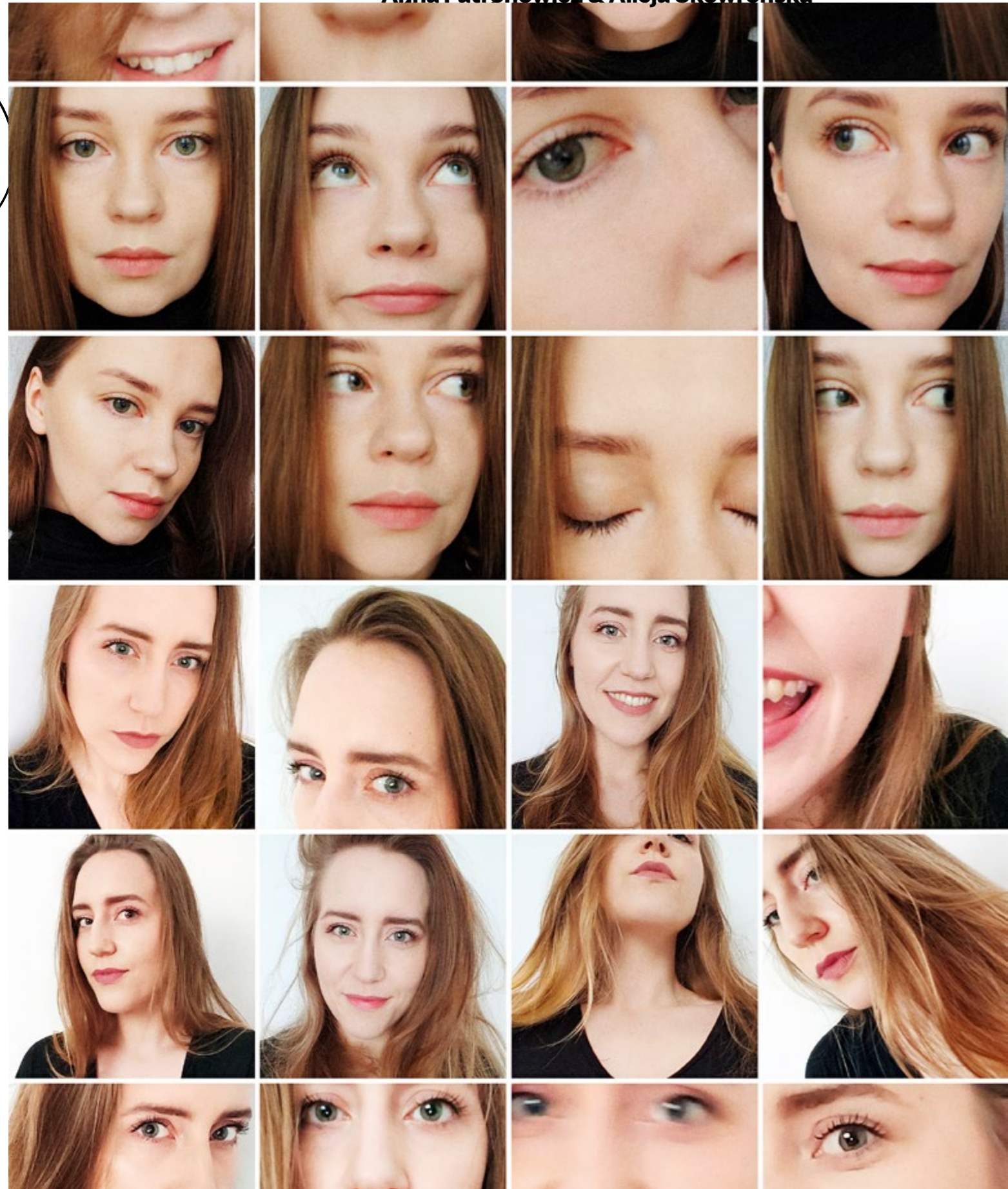
artistic means, the visual identification designed by Ms Maria Drągowska reflects the character and utility values of a compact piece of furniture for small urban balconies. Working with Maria is sheer pleasure.

dr hab. Bazyli Krasulak, prof. Uczelni
Dr hab. Bazyli Krasulak, Assoc. Prof.

mikry

Tkanina washpapa, taśma magnetyczna + nadruk wykonywany techniką sitodruku
Washpapa fabric, magnetic tape + overprint made using the silkscreen printing technique

Anna Patronowicz

Ur. 1994. Studia: Wydział Architektury Wnętrz Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie (2015–2020). Stypendium Rektora ASP (2019/20). Zajmuje się projektowaniem wnętrz, mebli oraz przestrzeni publicznych.

Alicja Skowrońska

Ur. 1996. Studia: Wydział Architektury Wnętrz Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie (2015–2020) oraz Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej (od 2017). Zajmuje się architekturą, architekturą wnętrz i projektowaniem przestrzeni publicznych.

Anna Patronowicz

Born 1994. Studies: Faculty of Interior Design of the Academy of Fine Arts in Warsaw (2015–2020). Scholarship of the Rector of the Academy of Fine Arts (2019/20). She works in interior, furniture and public space design.

Alicja Skowrońska

Born 1996. Studies: Faculty of Interior Design of the Academy of Fine Arts in Warsaw (2015–2020) and Faculty of Architecture of the Warsaw University of Technology (since 2017). She works in architecture, architecture design and public space design.

+48 782 836 246
annapatronowicz@gmail.com
<https://www.behance.net/aniapatro>

+48 514 532 231
alicjaurszulaskowronska@gmail.com

Ogródki bez granic - adaptacja terenów ROD w Lublinie

Allotment with no boundaries - adaptation of ROD's terrain in Lublin

DYPLOM: Pracownia Detal Miasta; promotor: prof. Jerzy Bogusławski

DEGREE PIECE: Studio of the Detail of the City; supervisor: Prof. Jerzy Bogusławski

Praca dyplomowa dotyczy Rodzinnych Ogródków Działkowych, ich funkcjonowania oraz przyszłości w centrach miast. Wybrałyśmy Lublin – szczególnie nam bliski, ponieważ cenimy projektowanie lokalne. *Ogródki bez granic* to projekt ideowy, który zakłada nowe sposoby użytkowania terenów ROD. Stopniowe przekształcanie terenu odbywa się z poszanowaniem historii miejsca oraz troską o środowisko naturalne. Najważniejszym przesłaniem zmian była otwartość nowej przestrzeni na człowieka niezależnie od wieku czy stopnia niepełnosprawności.

The degree piece concerns Family Allotment Gardens (ROD), their functioning and future in city centres. We chose Lublin, which is particularly close to us, because we value local design. *Gardens without borders* is a conceptual project that assumes new ways of using Family Allotment Gardens's terrain. The gradual transformation of land occurs with respect for the history of the place and concern for the natural environment. The primary message of changes was the openness of the new space to people, regardless of age or degree of disability.

Anna Patronowicz

WODA (RZEKA - NURT - ŻYWIÓŁ)

WATER (RIVER - CURRENT - ELEMENT)

ANEKS: Pracownia Intermediów; promotor: dr Zuzanna Sadowa
MINOR DEGREE: Studio of Intermedia; supervisor: Dr Zuzanna Sadowa

Woda jest żywiołem nierozdzielnie związanym z życiem człowieka. Przybiera różne rozmiary, oblicza i stany. Daje i odbiera życie. *Rzeka* sama wyznacza swój kierunek, zmienia kształt, zwalnia i przyspiesza. My – *ludzie* – jesteśmy wobec niej mali i słabi.

Obraz powstaje w wyniku poruszania szklaną, zakrzywiającą się powierzchnią. Prosta linia pod wpływem obrotu zaczyna fluktuować. Ruch wody wprowadza nas w stan hipnozy. W moim zamyśle w instalacji wertykalna projekcja ma na celu ukazanie skali człowieka wobec rzeki.

Water is an element inseparably connected with human life. It assumes various sizes, appearances and states. It gives life and takes life away. *River* sets its own direction, changes its shape, slows down and speeds up. We – *people* – are small and weak towards it.

The picture is formed as a result of moving a glass curved surface. As a consequence of rotation, the straight line starts to fluctuate. The movement of water puts us in a state of hypnosis. The vertical projection is aimed at showing the scale of the human being in relation to the river.

Woda w mieście. Dzieje oraz współczesna rola lubelskich rzek

Water in the city. The history and contemporary role of Lublin's rivers

PRACA TEORETYCZNA: promotor: mgr Katarzyna Uchowicz
THESIS: supervisor: Katarzyna Uchowicz, MA

W swojej pracy teoretycznej subiektywnie nakreśliam przeszłość Lublina przez pryzmat szeroko pojętej wody. Temat pojawił się w związku z potrzebą poznania historii projektowanej przeze mnie przestrzeni – terenów ROD „Podzamcze” na obszarze dawnego Stawu Królewskiego. Pierwsza część dotyczy relacji miasto – woda i ukazuje ich wzajemne oddziaływanie. Druga – interakcji mieszkańców i wody, zagłębiam się w niej nad współzależnością ludzi i żywiołu. Na końcu dzielę się swoimi przemyśleniami na temat współczesnej roli rzek w mieście, które dojrzały we mnie na każdym etapie pracy.

In my thesis, I subjectively sketch the history of Lublin through the prism of water in its broad sense. This topic emerged in connection with the need to learn the history of the space designed by me – the terrain of the Podzamcze family allotment gardens in the former Royal Pond area. The first part concerns the relation between the city and water and shows their mutual impact. In the second part devoted to the interaction between inhabitants and water, I focus on the interdependence of people and the element. At the end of the thesis, I share my reflections on the contemporary role of rivers in the city that grew within me at every stage of my work.

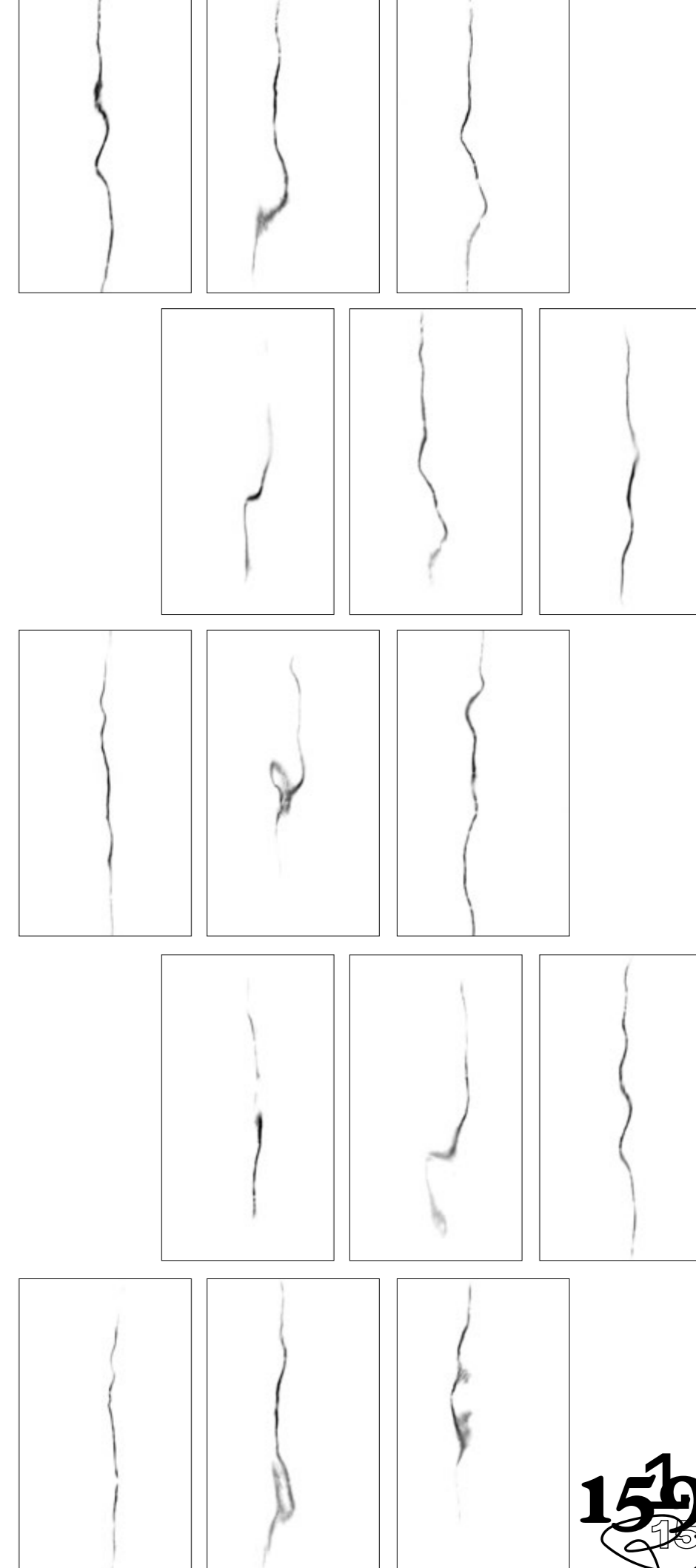
1. Grafika ukazująca skalę człowieka podczas prezentacji filmu
1. Drawing presenting the scale of the human being during the presentation of the film

2. Wybrane kadry z filmu
2. Selected shots from the film

1.

2.

Alicja Skowrońska

Ogród - obrazy inspirowane naturą

Garden - paintings inspired by nature

ANEKS: 1 Pracownia Malarstwa i Rysunku; promotor: prof. Andrzej Zwierzchowski

MINOR DEGREE: Studio of Painting and Drawing No. 1; supervisor: Prof. Andrzej Zwierzchowski

Seria obrazów powstała po odbyciu wizji lokalnej na terenie Rodzinnego Ogrodu Działkowego (ROD) „Podzamcze” w Lublinie. Kompozycja jest materialnym zapisem odczuć oraz własnych refleksji i obserwacji. Poprzez dobór barw, zróżnicowanie plam oraz akcenty kolorystyczne pragnęłam oddać atmosferę miejsca.

This series of paintings was created after the visual inspection of the premises of the 'Podzamcze' Family Allotment Garden (ROD) in Lublin. The composition is a material record of feelings and my own reflections and observations. I wanted to render the atmosphere of the place through the selection of colours, the diversity of patches and colouristic accents.

Ogrody działkowe - dzieje

Allotment gardens - history

PRACA TEORETYCZNA: promotor: mgr Katarzyna Uchowicz

THESIS: supervisor: Katarzyna Uchowicz, MA

Moja praca teoretyczna dotyczy genezy oraz obecnej sytuacji Rodzinnych Ogrodów Działkowych. Jednym z priorytetów było przestudiowanie historii powstania ogrodów, w celu lepszego zrozumienia fenomenu ruchu działkowego oraz jego popularności wśród społeczeństw na całym świecie. Drugim ważnym założeniem jest analiza zbioru argumentów przemawiających przeciw oraz za zachowaniem gruntów rolnych w miastach oraz próba znalezienia kompromisu, który rozwiąże nierozstrzygnięty do dziś spór o przyszłość rodzinnych ogródków działkowych.

My thesis concerns the origins and current situation of Family Allotment Gardens. One of my priorities was to study the history of the formation of gardens for a better understanding of the phenomenon of the allotment garden movement and its popularity among societies around the world. The second important idea is to analyse a group of arguments against and for the maintenance of farmland in cities, and to try to find a compromise that will solve the unsettled dispute about the future of family allotment gardens.

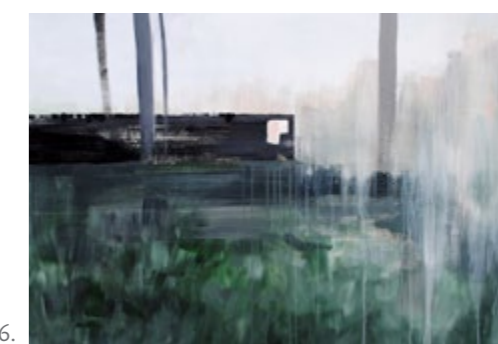
3.

4.

5.

6.

3-6. Seria obrazów, akryl na płótnie, 100 x 70 cm
3-6. Series of paintings, acrylic on canvas, 100 x 70 cm

7.

8.

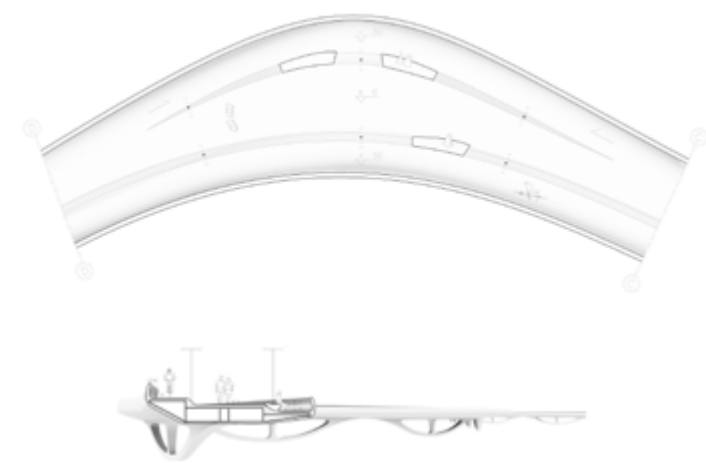

9.

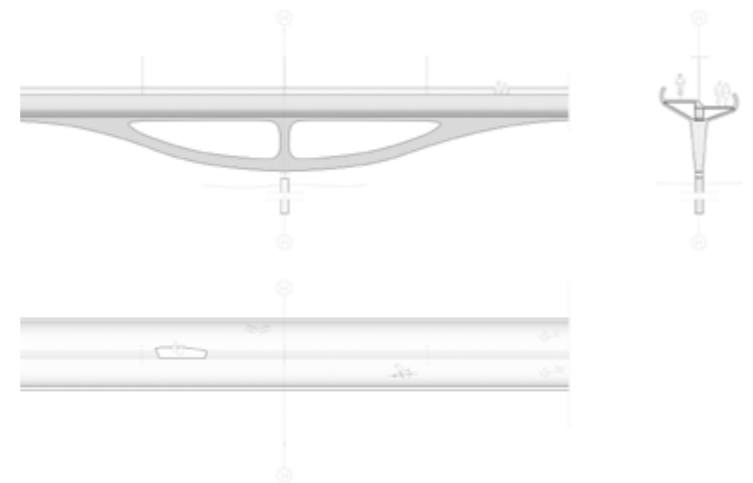

10.

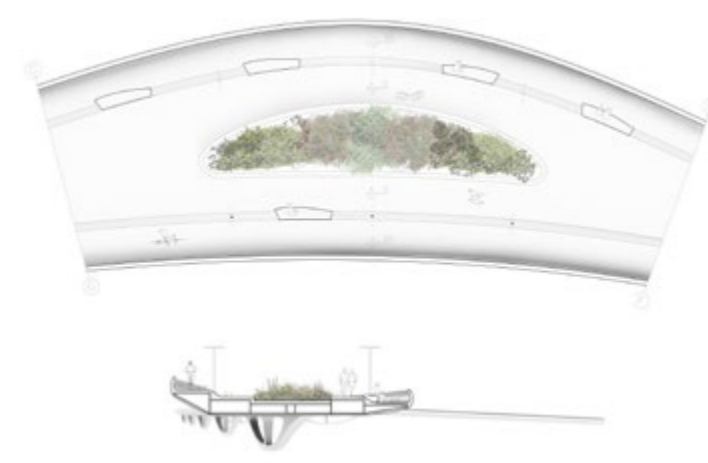
7-10. Etapy transformacji terenu; każdy z nich dzieli okres około 10 lat
7-10. Land transformation stages; they are divided by intervals of around 10 years

11. Punkt widokowy a
11. Observation point a

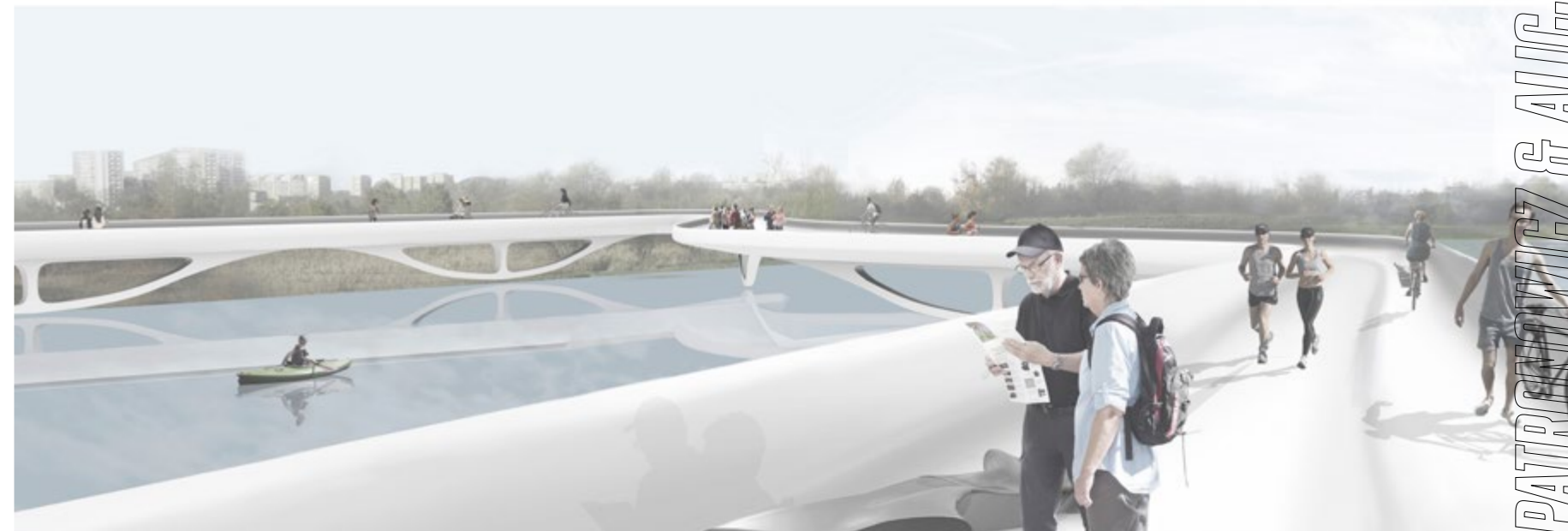
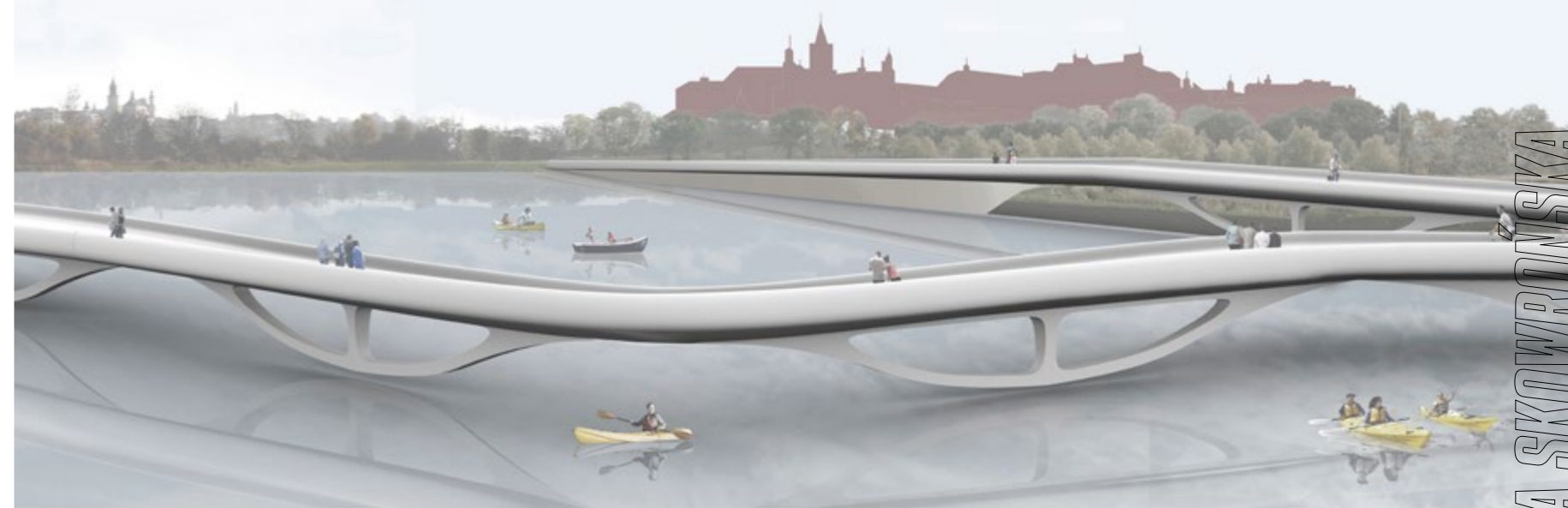
12. Przęsło powtarzalne
12. Repetitive arch

15. Punkt widokowy b
15. Observation point b

16. Most widok z góry
16. Bridge view from the top

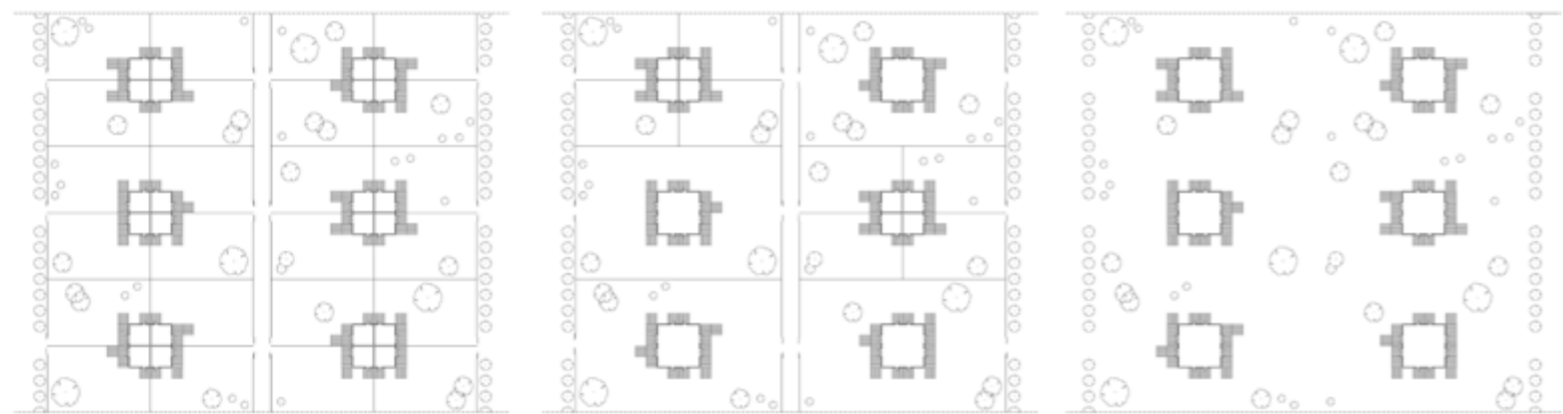

13, 14. Wizualizacje
13, 14. Visualisations

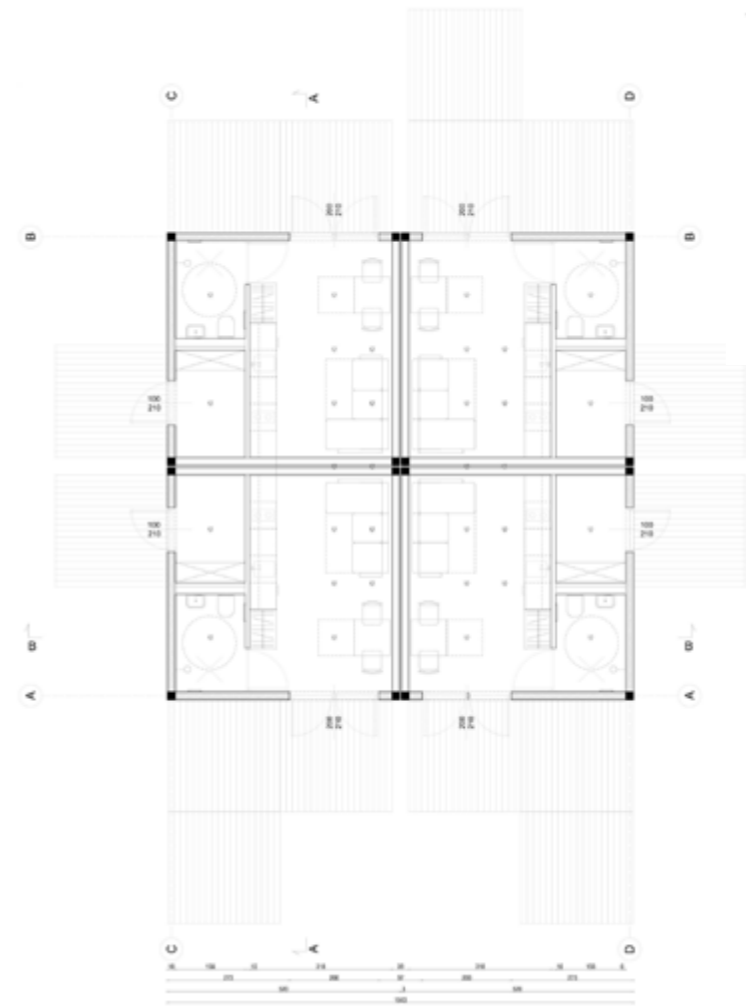

- 1. ODTWORZONY STAW KRÓLEWSKI
- 2. MOST PIESZO - ROWEROWY
- 3. ALTANA OGRODOWA
- 4. „SZKLARNIA”
- 5. ODTWORZONA „LYSA GÓRA”
- 6. ZIELONY PLAC
- 7. NAZIEMNE PRZEJŚCIE DLA PIESZYCH
- 8. PLAŻA MIEJSKA

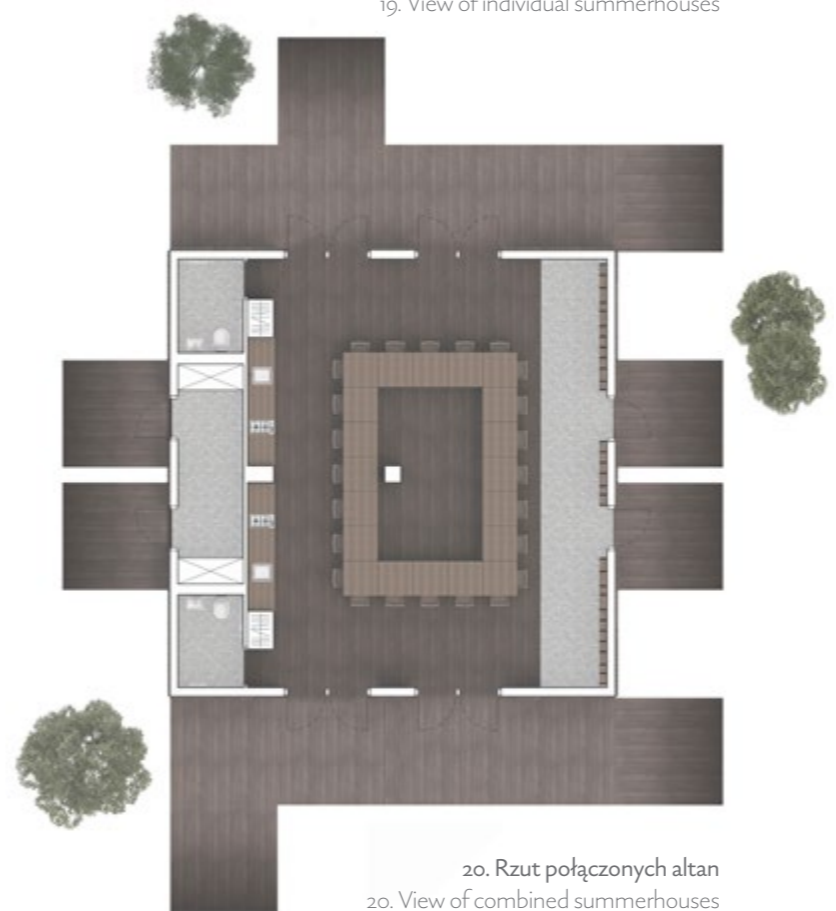
17. Główne założenia projektowe
17. Main design assumptions

18. Etapy przekształcania ogrodu w teren otwarty; od lewej: etap I, etap II, etap III
18. Stages of transformation of the garden into an open area; from the left: 1st stage, 2nd stage, 3rd stage

19. Rzut pojedynczych altan
19. View of individual summerhouses

20. Rzut połączonych altan
20. View of combined summerhouses

21.

22.

23.

24.

21. Wnętrze pojedynczej altany | 21. Interior of an individual summerhouse
22–24. Wnętrze po połączeniu | 22–24. Combined interiors

Promotorzy / Supervisors

Bardzo rzadko spotykam się z projektami, które z założenia nie są skończone, ponieważ uwzględniają swoją zmienność wraz z upływem czasu. Nie jest to projektowanie realizacji, do której powstania jest potrzebny określony czas, lecz działanie uwzględniające czwarty wymiar w organizowanej przestrzeni. Celem jest zmiana sposobu zagospodarowania terenów Rodziny Ogródków Działkowych w Lublinie, porządkując ich przestrzeń za pomocą przekształceń własności ziemi. Myślenie o zmieniającym się w czasie statusie prawnym terenu poszczególnych działek jako elemencie kształtującym zagospodarowanie miasta to wielka rzadkość. Dzięki takiemu posunięciu projektantki mogły zaproponować nową funkcję dla tego terenu, czyli Staw Królewski, który przypomina o istniejących dawniej w tym miejscu rzekach i stawach. Ta pamięć o dawnym mieście nie jest powrotem, lecz krokiem skierowanym ku przyszłości, nadzieją i wskazówką, że nie musimy niszczyć, aby tworzyć. Cała idea projektu jest skierowana na oddanie opracowywanej przestrzeni mieszkańcom Lublina, zarówno tej zabudowanej domkami rekreacyjnymi, które można łatwo zmienić na powierzchnie wystawowe czy warsztatowe, jak i nowych terenów rekreacyjnych.

Drugą oryginalną cechą tego dyplomu jest opracowanie go przez dwie dyplomantki, Panię Annę Patronowicz i Alicję Skowrońską. Praca zespołowa jest jak najbardziej naturalnym sposobem przygotowania koncepcji architektonicznej, ale przygotowanie spójnej koncepcji przedsięwzięcia wymaga wielkiej dojrzałości projektowej. Autorki spełniły perfekcyjnie trudne kryteria, które same sobie narzuciły, a przedstawiony dyplom z pewnością będzie istotnym elementem dyskusji o kształtowaniu przestrzeni.

Very rarely do I come across projects that are not finite by definition, because they allow for their variability in the lapse of time. It is not the design of a project that needs a certain time to come into being, but an action that allows for the fourth dimension in the space being organised. The aim is to change the way in which the areas of the Family Allotment Gardens in Lublin are managed, by organising their space through transforming land ownership. It is very rare to think about the legal status of individual plots changing over time as an element shaping the city's development. This action allowed the designers to propose a new function for this area: the Royal Pond, which reminds us of the rivers and pond that existed there in the past. This memory of the old city is not a step back, but a step towards the future giving hope and suggesting that we do not have to destroy in order to create. The whole idea of the design focuses on granting the space under development to inhabitants of Lublin, including both the space built up with summer houses that can easily be transformed into exhibition or workshop spaces and new recreational areas.

The second unique feature of this diploma is that it was elaborated by two degree candidates: Anna Patronowicz and Alicja Skowrońska. Group work is surely a natural way of preparing an architectural concept, but the preparation of a cohesive project concept requires huge design maturity. The authors fulfilled perfectly the difficult criteria they had imposed upon themselves, and the presented degree piece will certainly be an important element of the discussion on shaping space.

prof. Jerzy Bogustawski

Prof. Jerzy Bogustawski

Żywa refleksja Anny Patronowicz nad zjawiskiem wody – nad jej płynnością, fluktuacją, ciągłością, ukierunkowaną dążnością w jej biegu – odnalazła swój wyraz w kapitalnym geście ustanowienia jej energii jako pionu. Instalacja wideo przywołuje w swoim wewnętrznym języku i figurze *axis mundi* linię jako oś wertykalną, prostą w minimalistycznym ruchu, dryfuje meandrując w obrazie z wody i szkła. Podpatrzone przez autorkę zwykłe, codzienne zjawisko, zaginanej efektem refrakcji linii, zyskało w pracy nowy wymiar dyskretnego rysunku, a zarazem wybrzmiało jako monumentalne widowisko.

Anna Patronowicz's lively reflection on the phenomenon of water – its smoothness, fluctuation, continuity and the determined tendency of its course – manifested itself in the impressive gesture of setting its energy in a vertical dimension. In its internal language and *axis mundi* figure, the video installation refers to the line as a vertical axis, straight in its minimalistic motion, drifting and meandering in a picture made of water and glass. The ordinary daily phenomenon observed by the author – a line bent by the refraction effect – gains a new dimension of a discreet drawing in her work and, at the same time, resonates as a monumental performance.

dr Zuzanna Sadowa
Dr Zuzanna Sadowa

PRZESTRZEŃ I DOWCIP

Przestrzeń to zjawisko i problem, który w oczywisty i naturalny sposób kreuje wszelkie poczynania twórcze na naszym wydziale. Ta naturalność podejścia do przestrzeni istniejącej w jej rozmaitych przejawach i miarach jest podstawą udanej relacji człowieka wobec natury. Prezentowany aneks malarski do dyplomu pani Alicji Skowrońskiej świetnie ilustruje te relacje. Patrząc na te obrazy, aż chciałoby się powiedzieć: „Swoboda, umiar, inteligencja, wrodzony wdzięk i bezpretensjonalność”. Jest w nich (obrazach) przede wszystkim PRZESTRZEŃ, którą oddychamy, którą czujemy i w którą wchodzimy w sposób naturalny z chęcią i zaufaniem. Ale dodatkowo każdy obraz jest inny i zaskakuje poprzez ujawnienie innych akcentów – ich rytmu, ich gry. W kontekście malarstwa mówi się czasami o pewnej danej, wrodzonej cesze – „inteligentne oko”, co oznacza umiejętność w odnajdywaniu i przedstawianiu określonych form i zjawisk w naturze, jednocześnie znajdując w ich relacjach element zabawy i dowcipu. Tak więc po raz kolejny okazuje się, jak wciąż aktualną inspiracją w kreowaniu wszelkiej przestrzeni jest natura.

SPACE AND HUMOUR

Space is a phenomenon and issue that creates all artistic actions at our faculty in an obvious and natural way. This naturalness of approach to the existing space in its diverse aspects and measures is the basis of the successful relation of the human being towards nature. The presented minor degree to the degree piece prepared by Ms Alicja Skowrońska is a great illustration of this relation. Looking at these paintings, we are tempted to say: 'Freedom, moderation, intelligence, natural charm and unpretentiousness.' They (the paintings) contain primarily the SPACE that we breathe, that we feel and that we naturally enter with willingness and trust. But, in addition, each painting is different and surprises us by revealing different accents – their rhythm, their play. In the content of painting, the term 'intelligent eye' as a certain inherent trait is sometimes used – it stands for the skill of finding and presenting certain forms and phenomena in nature while finding an element of fun and humour in their relations. Thus, nature turns out once again to be a valid inspiration to create any kind of space.

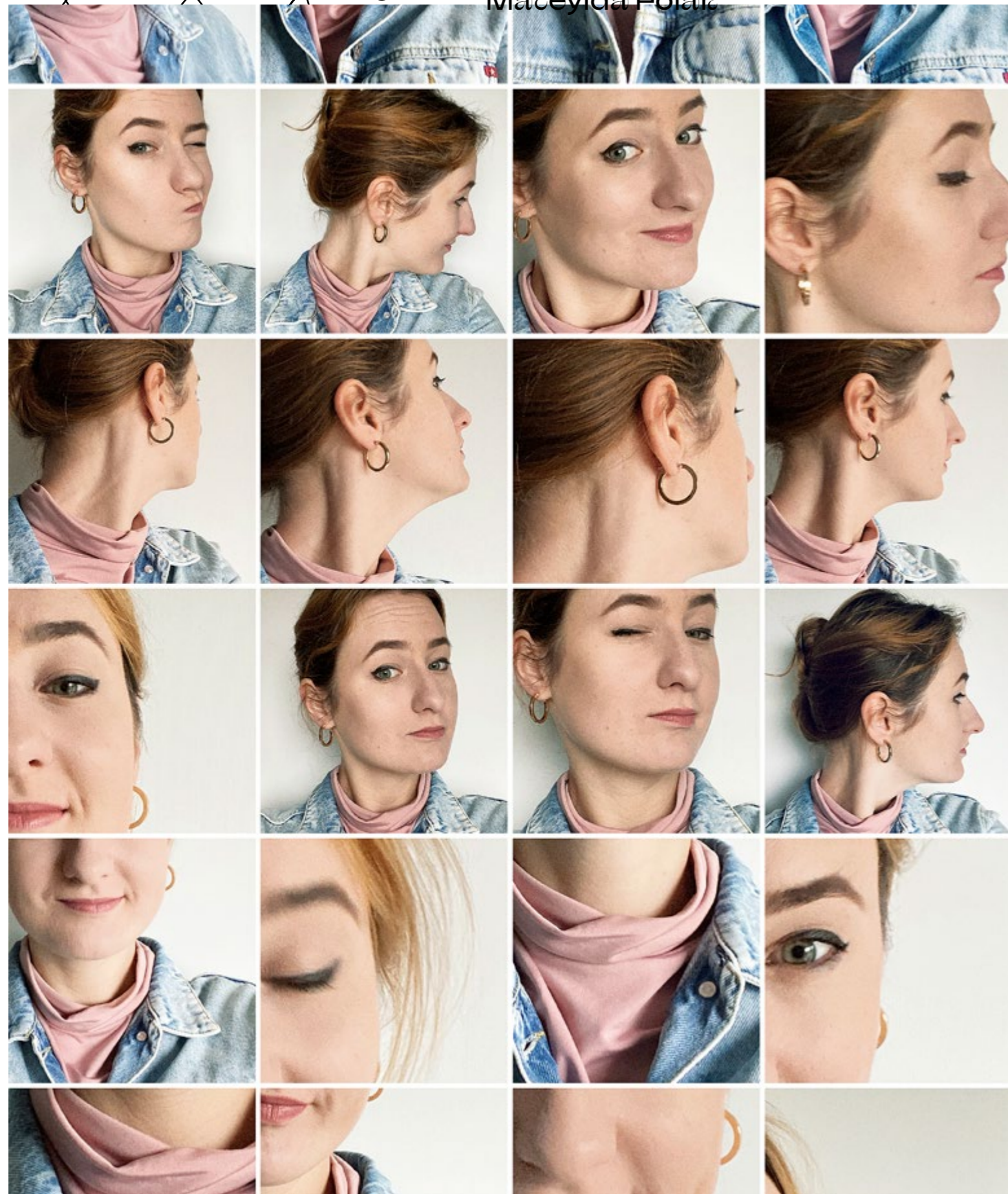
prof. Andrzej Zwierzchowski

Prof. Andrzej Zwierzchowski

25. Wizualizacja altany

25. Visualisation of the summerhouse

Ur. 1995. Studia: Wydział Form Przemysłowych ASP w Krakowie (2014–2018), Escuela Superior de Diseño w Madrycie (w ramach programu Erasmus+, 2018), Wydział Architektury Wnętrz ASP w Warszawie (2018–2020). Zajmuje się projektowaniem produktu i wnętrz oraz grafiką i malarstwem. Uczestniczyła w wystawach zbiorowych w kraju i za granicą, m.in. *Behind the product*, Muzeum Sztuki Użytkowej w Belgradzie (2018) i *Poruszenie*, Muzeum Azji i Pacyfiku w Warszawie (2020). Wystawa indywidualna: *Światło*, Muzeum Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie (2016). Laureatka II miejsca na II MTRS, ASP w Katowicach.

Born 1995. Studies: Faculty of Industrial Design of the Academy of Fine Arts in Kraków (2014–2018), Escuela Superior de Diseño in Madrid (under the Erasmus+ program, 2018), Faculty of Interior Design of the Academy of Fine Arts in Warsaw (2018–2020). She works in product design and interior design, graphic arts and painting. She has participated in group exhibitions in Poland and abroad, e.g. *Behind the product*, Museum of Applied Art in Belgrade (2018) and *Stirring*, The Asia and Pacific Museum in Warsaw (2020). Solo exhibition: *Light*, Museum of the Academy of Fine Arts in Kraków (2016). Winner of the 2nd place at the 2nd International Triennial of Student Drawing, Academy of Fine Arts in Katowice.

+48 502 961 511
 matylda.polak@gmail.com
 www.matyldapolak.com
 Instagram: @matyldapolak

Projekt współczesnych mebli do jadalni inspirowany polskim folklorem

Poppy Suit - furniture inspired by Polish folk art

DYPLOM: I Pracownia Projektowania Mebla; promotor: dr Michał Kapczyński
 DEGREE PIECE: Studio of Furniture Design No. 1; supervisor: Dr Michał Kapczyński

Projekt dywanu. Dialog z polskimi motywami ludowymi

Design of a carpet. Dialogue with Polish folk motifs

ANEKS: Pracownia Tkaniny w Architekturze; promotor: prof. Stanisław Andrzejewski
 MINOR DEGREE: Studio of Textiles in Architecture; supervisor: Prof. Stanisław Andrzejewski

Cały zestaw, w szczególności oparcie krzesła, nawiązuje do płatków maku; folklor czerpał inspirację z tego, co było bliskie człowiekowi – obserwacji kwiatów polnych, zwierząt czy owadów. Forma stołu nawiązuje do rozłożonego, kwitnącego kwiatu. Zacinanie drewna, formowanie go w różnych płaszczyznach było charakterystyczne dla ludowej stolarki.

Aneks do dyplomu stanowi dywan inspirowany ludowymi materiałami takimi jak słoma, sieci rybackie, mur ceglany. Jest dialogiem pomiędzy produkcją przemysłową a rękodzielnictwem. Część dywanowa została wyprodukowana przez fabrykę dywanów Brintons Agnella, część makramowa – ręcznie przez autorkę projektu.

The whole set, particularly the back of the chair, refers to poppy petals; folklore drew inspiration from what was close to the human being – the observation of wild flowers, animals and insects. The shape of the table refers to an outspread blossoming flower. The cutting and shaping of wood in various planes was a characteristic part of folk carpentry.

The minor degree piece is a carpet inspired by folk materials such as straw, fishnets and a brick wall. It is a dialogue between industrial production and handicraft. The carpet part was produced by the Brintons Agnella carpet factory, and the macrame part was hand-made by the author of the design.

Tożsamość we współczesnym designie. Produkty globalne i lokalne, trwałe i zmienne

*Identity in modern design. Global and local products,
permanent and variable*

PRACA TEORETYCZNA: promotor: dr Piotr Teodorczuk
 THESIS: supervisor: Dr Piotr Teodorczuk

W teoretycznej pracy dyplomowej podjęłam się poszukiwania korzeni polskiego meblarstwa i projektowania. Przeanalizowałam, jak rozwijała się na przełomie wieków XIX i XX rzemieślnicza działalność ludności wiejskiej. Przyjrzałam się, jakie cechy charakterystyczne wyodrębniły się w największych regionach etnograficznych w Polsce. Zwróciłam uwagę również na rozwój stylów narodowych nie tylko w Polsce, ale też w innych krajach europejskich. Szukałam przyczyn globalizacji w projektowaniu. Zastanawiałam się, czy jest jeszcze szansa na znalezienie współczesnego stylu narodowego i czy istnieje taka potrzeba.

In the thesis I undertook the search for the origins of Polish furniture making and design. I analysed the development of craft activity of the rural population in the late 19th and early 20th century. I looked at what characteristic qualities emerged in the largest ethnographic regions in Poland. I also devoted some attention to the development of national styles not only in Poland but also in other European countries. I looked for the causes of globalisation in design. I wondered if there is still a chance to find a contemporary national style and if there was any need for this.

1. Komoda MAK (wizualizacja), drewno brzoźowe, dł. 125 x szer. 50 x wys. 60 cm
 1. MAK chest of drawers (visualisation), birch wood, length 125 x width 50 x height 60 cm

2. Krzesła MAK (wizualizacja), drewno brzoźowe, sklejka brzoźowa, tkanina obiciowa, dł. 46 x szer. 48 x wys. 86 cm
 2. MAK chairs (visualisation), birch wood, birch plywood, upholstery fabric, length 46 cm x width 48 cm x height 86 cm

1.

2.

3.

4.

3. Krzesła, stół i komoda MAK (wizualizacja), drewno brzożowe
3. MAK chairs, table and chest of drawers (visualisation), birch wood

4. Krzesła i stół MAK (wizualizacja), drewno brzożowe
4. MAK chairs and table (visualisation), birch wood

5. Stół MAK (wizualizacja), drewno brzożowe, dł. 125 x szer. 125 x wys. 75 cm
5. MAK table (visualisation), birch wood, length 125 x width 125 x height 75 cm

5.

Promotorzy / Supervisors

Praca projektowa Matyldy Polak była poprzedzona wnikliwą analizą sztuki ludowej z wielu regionów, gdzie szukała ciekawych rozwiązań i cech folkloru, które inspirowały ją do twórczego działania. Ogrom tej pracy owocował coraz to nowszymi koncepcjami nawiązującymi do sztuki ludowej mniej lub bardziej dosłownie. Finalnie Autorka zdecydowała się na nawiązanie do natury elementu stale obecnego w rozwiązaniach i ornamentyce ludowej. Kwiatowa inspiracja, kolorystyka, szlachetność naturalnego drewna i klasycznych sposobów jego łączenia wraz z powściągliwością i wysmakowaniem zmateriałizowała się w postaci zestawu mebli do jadalni Maki – subtelnej, lekkiej, funkcjonalnej i eleganckiej.

W moim przekonaniu upór i uważność Matyldy w poszukiwaniach, dostrzeganie i chwytywanie idei oraz kreatywność w ich wykorzystaniu w celach twórczych wielokrotnie doprowadzi ją do realizacji interesujących projektów meblarskich.

Wspomniane wcześniej inne koncepcje pracy dyplomowej już czekają na materializację.

Matylda Polak's degree piece was preceded by a thorough analysis of folk art from many regions, where she sought interesting solutions and folklore traits that inspired her to creative action. The multitude of this work consistently brought forth new conceptions referring more or less literally to folk art. Eventually, the author decided to refer to the nature of the element being still present in folk ornamentation and solutions. The floral inspiration, colour arrangement, the fineness of natural wood and classic methods of its combination along with moderation and refinement materialised in the form of Maki [Poppies] – a subtle, light, functional and elegant set of furniture for the dining room.

In my opinion, Matylda's persistence and mindfulness, her recognition and capturing of ideas and creativity in their use for artistic purposes will often result in the accomplishment of interesting furniture designs.

The aforementioned other conceptions of the degree piece are already waiting for materialisation.

dr Michał Kapczyński Dr Michał Kapczyński

Niepokorna osobowość artystyczna Matyldy Polak skierowała jej myślenie projektowe w stronę niepospolitych rozwiązań plastycznych.

Projekt dywanu komercyjnego przeznaczonego nie dla wąskiej, elitarnej grupy odbiorców, lecz dla szerokich mas jest poważnym wyzwaniem dla projektanta. Sprostanie nie do końca przebadanym gustom estetycznym, jeśli w ogóle są one do określenia, klientów sklepów z dywanami jest trudne.

Młoda Artystka odrzuciła ten problem, projektując dla jednej z większych w Europie fabryk dywanów odważny w wyrazie artystycznym dywan.

Dywan ten zawiera karkołomne połączenie techniki maszynowej ze stworzoną ręcznie tkaniną unikatową. Część dywanu jest wytkana na skomputeryzowanym warsztacie tkackim, druga część jest przeskalowaną siatką stworzoną w technice wiązania węzłów „makrama”. Wiązanie węzłów i luźne splatanie włókien bez stosowania narzędzi stworzono już przed ośmioma tysiącami lat i jest pierwotną techniką tkacką wynalezioną przed tkaniem w systemie przeplotu wzajemnie prostopadłych poziomego wątku z pionowymi nićmi osnowy.

Ten dywan nie jest przeznaczony do pospolitego użytkowania, lecz staje się źródłem pięknych, estetycznych i sensualnych doznań, jednocześnie jest

Matylda Polak's rebellious artistic personality directed her design philosophy towards uncommon visual solutions.

The design of a commercial carpet addressed to the broad masses rather than a narrow elite group of recipients is a serious challenge for a designer. It is difficult to match the aesthetic preferences of customers of carpet shops that are not fully recognised, if possible to specify at all.

The young artist rejected this problem by designing a carpet with a bold artistic expression for one of the larger carpet factories in Europe.

This carpet contains a risky combination of machining technology with a unique hand-made textile. One part of the carpet is woven on a computerised loom, and the other part is a scaled network created with the use of the macramé technique. Knotting and entanglement without the use of tools is an original technique invented eight thousand years ago before weaving in the system of intertwining mutually perpendicular threads of the horizontal weft with vertical threads of the warp.

This carpet is not intended for common use, but it becomes a source of beautiful, aesthetic and sensual experiences, at the same time being an

przykładem twórczego wykorzystania archaicznych technik do uzyskania na wskroś współczesnego wyrazu artystycznego.

example of the creative use of archaic techniques for the achievement of thoroughly modern artistic expression.

prof. Stanisław Andrzejewski Prof. Stanisław Andrzejewski

6. Dywan COLLAGE, wełna i sznurek bawełniany, dł. 290 x szer. 160 x wys. 1 cm

6. COLLAGE carpet, wool and cotton string, length 290 x width 160 x height 1 cm

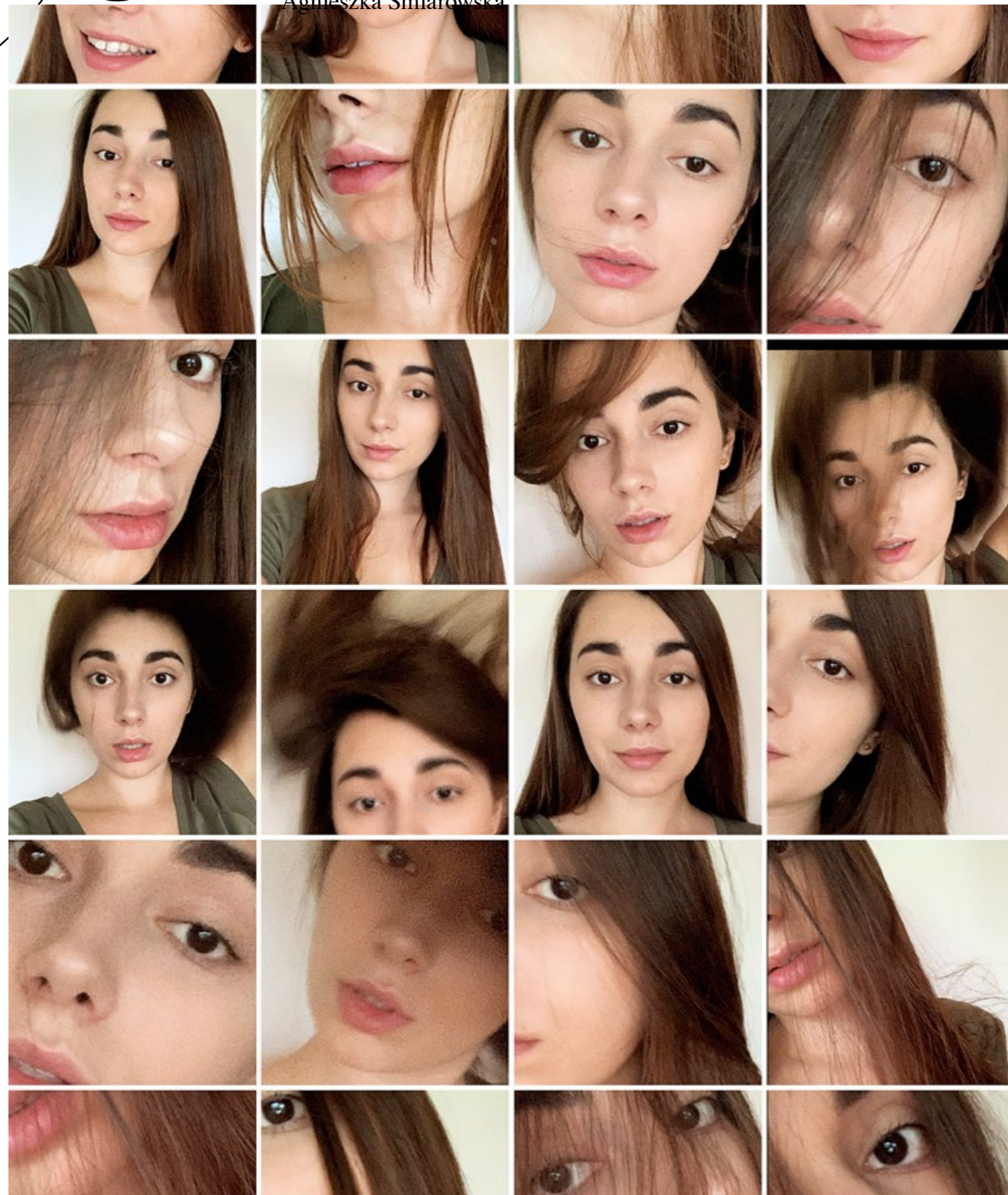
7. Dywan COLLAGE
7. COLLAGE carpet

6.

7.

Ur. 1995. Studia: Wydział Architektury Wnętrz Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych w Warszawie (2014–2015) oraz ASP w Warszawie (I st. 2015–2018, II st. 2018–2020). Stypendia: Baxter International Foundation Scholarship Program (2015–2017), Rektora ASP (2018–2019). Zajmuje się architekturą wnętrz i projektowaniem mebli. Współpracuje z Pracownią Doroty Szelągowskiej jako architekt wnętrz (od 2018). W I etapie konkursu Wizja Wypoczynku firmy Kler S.A. zajęła II miejsce, w II etapie – I miejsce (2018); w konkursie firmy Euforma na projekt wnętrza otrzymała I wyróżnienie (2020).

Born 1995. Studies: Faculty of Interior Design of the Polish-Japanese Academy of Information Technology in Warsaw (2014–2015) and of the Academy of Fine Arts of Warsaw (bachelor's level 2015–2018, master's level 2018–2020). Scholarships: Baxter International Foundation Scholarship Program (2015–2017), Scholarship of the Rector of the Academy of Fine Arts (2018–2019). She works in architecture design and furniture design. She co-operates as an interior designer with Dorota Szelągowska's Studio (2018). She won 2nd place in the 1st stage of the Vision of Rest competition held by Kler S.A. and 1st place in the 2nd stage (2018); she won the 1st award in Euforma's interior design competition (2020).

+48 602 637 565
ag.smiarowska@gmail.com

Adaptacja zbiorników Starej Gazowni zlokalizowanej na warszawskiej Woli na potrzeby centrum hotelowo-biznesowego

Adaptation of the tanks of the Old Gas Works located in the Warsaw district of Wola for the needs of a hotel and business centre

DYPLOM: II Pracownia Projektowania Wnętrz; promotor: dr Piotr Kwasięborski, prof. Uczelni
DEGREE PIECE: Studio of Interior Design No. 2; supervisor: Dr Piotr Kwasięborski, Assoc. Prof.

Graficzna wizualizacja 3D układu funkcjonalnego budynku wielopoziomowego

Graphic 3D visualisation of the functional layout of a multi-level building

ANEKS: II Pracownia Komunikacji Wizualnej; promotor: prof. Piotr Jaworowski
MINOR DEGREE: Studio of Visual Communication No. 2; supervisor: Prof. Piotr Jaworowski

Projekt zakłada stworzenie w zbiornikach Starej Gazowni zlokalizowanych na warszawskiej Woli centrum hotelowo-biznesowego dostępnego dla firm i ich pracowników/kontrahentów oraz mieszkańców Warszawy i turystów. Budynek (bliźniacze) mają posiadać trzy rodzaje w pełni wyposażonych (aneks kuchenny, salon, jadalnia, sypialnia i łazienka/łazienki) apartamentów przeznaczonych na wynajem długoterminowy. Firmy mogą wynajmować apartamenty, dzięki temu osoby przyjeżdżające do Warszawy na delegację, w celach służbowych lub na kontrakt czasowy, będą miały dogodnie miejsce do noclegu (od kilku dni do np. jednego roku). Głównym założeniem projektowanych budynków ma być ich samowystarczalność

The design assumes the establishment of a hotel and business centre available to companies and their employees/business partners as well as Warsaw inhabitants and tourists in tanks of the Old Gas Works located in the Warsaw district of Wola. The (duplex) buildings will contain three types of fully furnished (kitchenette, living room, dining room, bedroom and bathroom(s)) apartments for long-term rent. Companies can rent apartments so that persons arriving in Warsaw on a business trip, for other business purposes or under a limited contract would have a convenient accommodation place (for at least a few days or, for example, for one year). The leading idea of the designed buildings is their self-sufficiency (in the form of a restaurant, café, shop/

(w postaci restauracji, kawiarni, sklepu/kiosku, siłowni), aby osoby w nich mieszkające, miały łatwy dostęp do potrzebnych udogodnień, ale również aby budynki były atrakcją turystyczną, pokazującą postindustrialne dziedzictwo Warszawy.

newsstand, gym) so that their inhabitants would have easy access to necessary facilities, but at the same time the buildings should also be a tourist attraction showing the post-industrial heritage of Warsaw.

Modernizacja i adaptacja budynków postindustrialnych - wyzwania, tendencje, praktyki

Modernisation and adaptation of post-industrial buildings - challenges, tendencies, practices

PRACA TEORETYCZNA: promotor: mgr Katarzyna Uchowicz

THESIS: supervisor: Katarzyna Uchowicz, MA

Osiemnastowieczna rewolucja przemysłowa spowodowała gwałtowny rozwój budownictwa na potrzeby przemysłu. Zmieniło to wygląd miast, zaczęły powstawać zakłady przemysłowe, budynki mieszkalne i całe osiedla robotnicze.

Niestety obecnie duża część tych obiektów już nie istnieje. „Moda” na przywracanie świetności starym budynkom narodziła się dość niedawno.

Obiekty po adaptacji pełniące funkcję użytkową (jak np. muzea, restauracje, galerie handlowe, przestrzenie wystawiennicze, biura, mieszkania) cieszą się bardzo dużym zainteresowaniem zarówno mieszkańców, jak i turystów ze względu na unikalne piękno i niepowtarzalny klimat.

W niniejszej pracy zostały omówione trzy różne przykłady adaptacji postindustrialnych obiektów:

- Elektrownia Bankside Power w Londynie,
- Warszawska Wytwórnia Wódek „Koneser”,
- Gasometer Wiedeń.

Powyższe przykłady są tłem dla opisu koncepcji adaptacji starych zbiorników na gaz na warszawskiej Woli w centrum z mieszkaniami na wynajem, w którym wszystko będzie dostępne na miejscu, a jednocześnie będzie to obiekt unikalny i o wyjątkowym klimacie.

The 18th-century industrial revolution caused a rapid growth of industrial building development. The emergence of industrial plants, residential buildings and workers' housing estates changed the appearance of cities.

Unfortunately, many of these buildings do not exist today. The 'fashion' for the restoration of old buildings emerged not long ago.

The adapted buildings with a utility function (such as museums, restaurants, shopping centres, exhibition spaces, offices, apartments) are very popular both among inhabitants and tourists, thanks to their unique beauty and special atmosphere.

This thesis deals with three various examples of adaptation of post-industrial buildings:

- Bankside Power Station in London,
- Warsaw Vodka Factory 'Koneser',
- Gasometer Vienna.

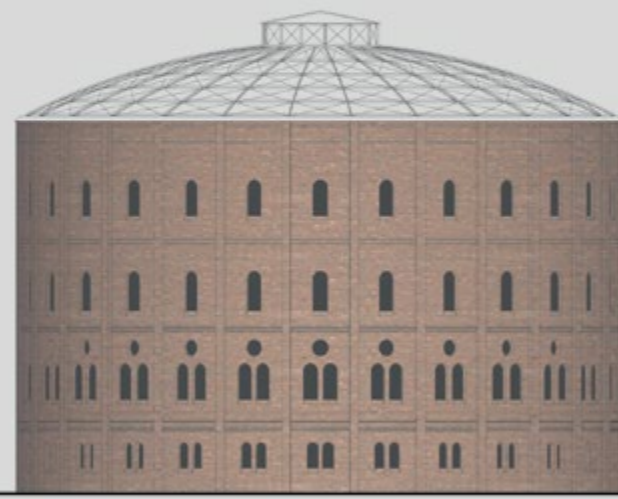
These examples form a background for the description of the idea of adaptation of old gas tanks in the Warsaw district of Wola to a centre with apartments for rent, where everything will be available on the spot while retaining the uniqueness and exceptional atmosphere of the place.

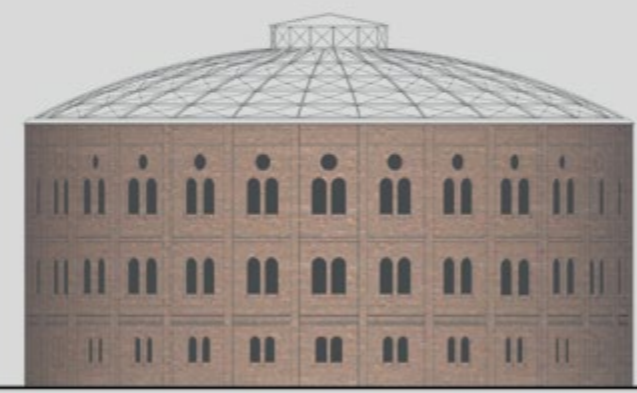
1.

1. Lobby recepcyjne, wizualizacja 3D
1. Reception lobby, 3D visualisation

Stara Gazownia business apartments

Widok fasady, Budynek 1

Widok fasady, Budynek 2

2. Rysunek poglądowy elewacji budynków, grafika komputerowa

2. Outline drawing of the façade of the building, computer graphics

3. Lobby recepcyjne, wizualizacja 3D

3. Reception lobby, 3D visualisation

4., 6. Siłownia, wizualizacja 3D

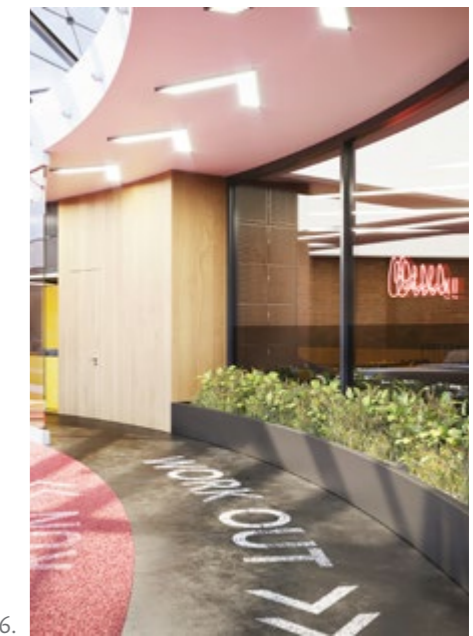
4., 6. Gym, 3D visualisation

5., 7. Apartament Deluxe, wizualizacja 3D

5., 7. Deluxe Apartment, 3D visualisation

5.

6.

3.

4.

7.

Promotorzy / Supervisors

Już na poziomie studiów licencjackich Pani Agnieszka Śmiarowska dała się poznać jako ambitna projektantka, konsekwentnie osiągająca wyznaczone cele. Od początku naszej współpracy Jej projekty charakteryzowały się dyscypliną, sprawnością warsztatową i przemyślanym umiarem użytych środków wyrazu. Dlatego wybór tematu pracy magisterskiej, wymagającej dużego nakładu pracy, zaangażowania oraz taktu wobec zastanej przestrzeni, nie budził moich najmniejszych wątpliwości.

Każda ingerencja w zabytkową tkankę architektoniczną wymaga od projektanta kompetentnych decyzji. W tym wypadku dodatkowym wyzwaniem była skala obiektu. Aby móc rozpocząć projektowanie na poziomie wewnątrz, należało wpiąć decyzje urbanistyczne, architektoniczne i konstrukcyjne. Zadanie godne wielobranżowego zespołu projektowego. Autorka przeprowadziła cały proces samodzielnie i świadomie, osiągając przy tym interesujące rezultaty we wszystkich skalach: urbanistycznej, architektonicznej i konstrukcyjnej, wnętrzarskiej i graficznej. Wszystkie wzajemnie uzupełniające się elementy pracy składają się na spójną całość, umiejętnie wpisując się w zastaną tkankę. Projekt z jednej strony czerpie z podpowiedzi zasugerowanych przez architekturę gazowni, z drugiej strony trafnie podkreśla walory tego miejsca.

Obecnie, w środku pandemii, można mieć wątpliwości, czy centrum biznesowo-hotelarskie jest najbardziej pożądanym obiektem w stolicy. Należy jednak przypomnieć, że wybór tematu nastąpił na kilka miesięcy przed jej wybuchem. Autorce należy się uznanie za wyteżoną pracę w tym trudnym okresie, kiedy mogła liczyć jedynie na korekty za pomocą poczty elektronicznej. Tym bardziej cieszy osiągnięty rezultat końcowy.

Prezentowana praca aneksowa jest integralną częścią pracy dyplomowej Agnieszki Śmiarowskiej. To przykład znakomicie pomyślanej i zaprojektowanej infografiki. Realizacja jest syntetyczna, np. celowe zróżnicowanie skali pomieszczeń dla ich wizualnej przejrzystości. Starannie przemyślana jest kolorystyka całego opracowania.

„Budynek wygląda jak rozłożony na segmenty »rociągnięte« w pionie, a matowo-szklana struktura ścian i kopuły stanowi próbę »prześwietlenia budynku«

As early as the level of bachelor's studies, Ms Agnieszka Śmiarowska proved to be an ambitious designer, consistently accomplishing her goals. Since the beginning of our co-operation, her designs have been characterised by discipline, the skilful use of artistic techniques and thoughtful restraint of means of expression in use. For these reasons her choice of the subject matter of the degree piece, which required a large volume of work, commitment and tact towards the existing space, did not raise the slightest doubt in me.

Each interference in the historic architectural tissue requires the designer to make competent decisions. In this case the scale of the object was an additional challenge. In order to start design work on the interior level, it was first necessary to make urban, architectural and structural decisions. A task suitable for a multi-industry design team. The author carried out the entire process independently and consciously, arriving at interesting results on all scales: urban planning, architectural and structural, interior design and graphics. All complementary parts of the work make up a coherent whole, being skilfully fitted into the existing tissue. On the one hand, the design draws upon prompts suggested by the architecture of the gasworks; on the other hand, it aptly highlights the advantages of this place.

Currently, in the middle of the pandemic, we can doubt whether a business & hotel centre is the most desirable object in the capital. However, we must keep in mind that this topic was chosen a few months before the outbreak of the pandemic. The author deserves recognition for her intense effort during this difficult period when she could only rely on revisions by e-mail. Thus, the final result is even more admirable.

dr Piotr Kwasięborski, prof. Uczelni
Dr Piotr Kwasięborski, Assoc. Prof.

The presented minor degree piece is an integral part of Agnieszka Śmiarowska's degree piece. It is an example of a brilliantly conceived and designed infographic. The method of performance is synthetic, e.g. the deliberate differentiation of the scale of rooms for the sake of their visual transparency. The colour of the entire work has been carefully thought out.

“The building looks as if divided into segments “stretched out” in the vertical dimension, and the matt-glass structure of the walls and dome is an attempt to

aby było lepiej widać, co znajduje się w środku. Jest to schemat 3D wszystkich pomieszczeń. Ma się kojarzyć z klockami lego w szklanym naczyniu” (na podstawie sformułowań Autorki zawartych w mailach do promotora aneksu).

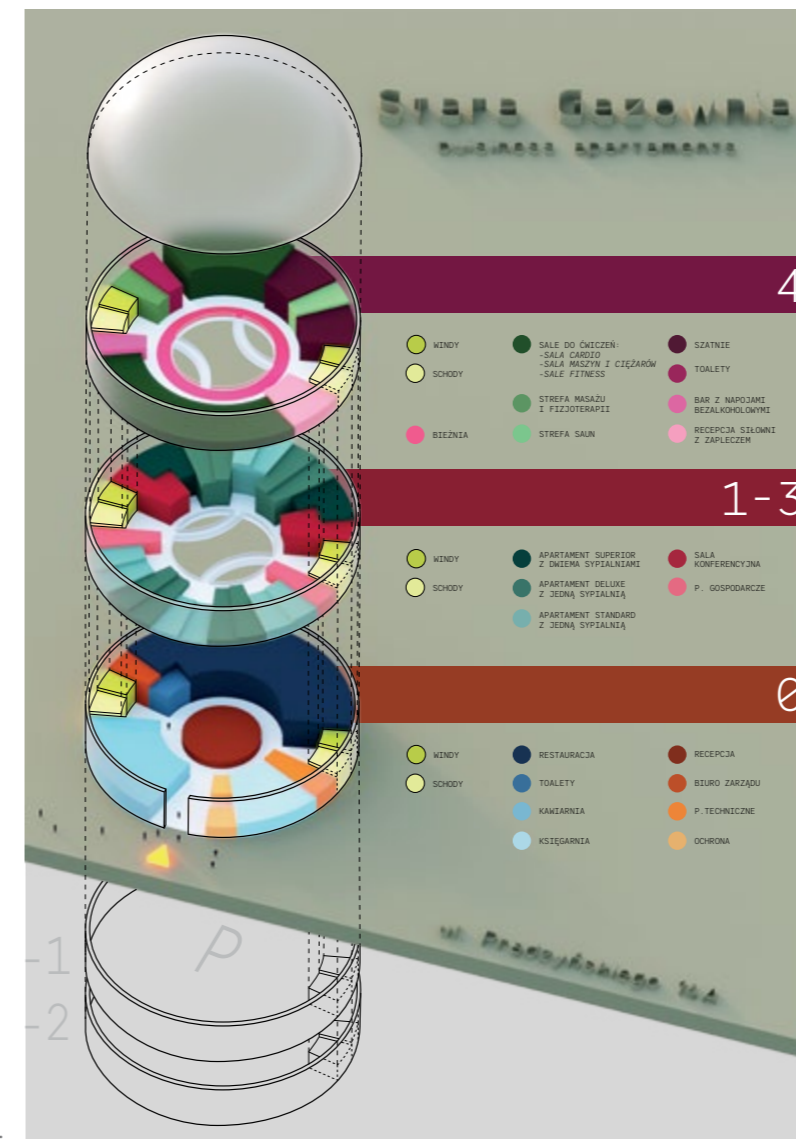
Tak przedstawione piętra budynku uzupełnia park wraz z siłownią pod szklaną kopułą i dwupoziomowy parking pod ziemią.

“X-ray the building” to make it easier to see what is inside. It is a 3D layout of all rooms. It is to be associated with Lego blocks in a glass dish’ (on the basis of the author's statements in emails to the supervisor of the minor degree).

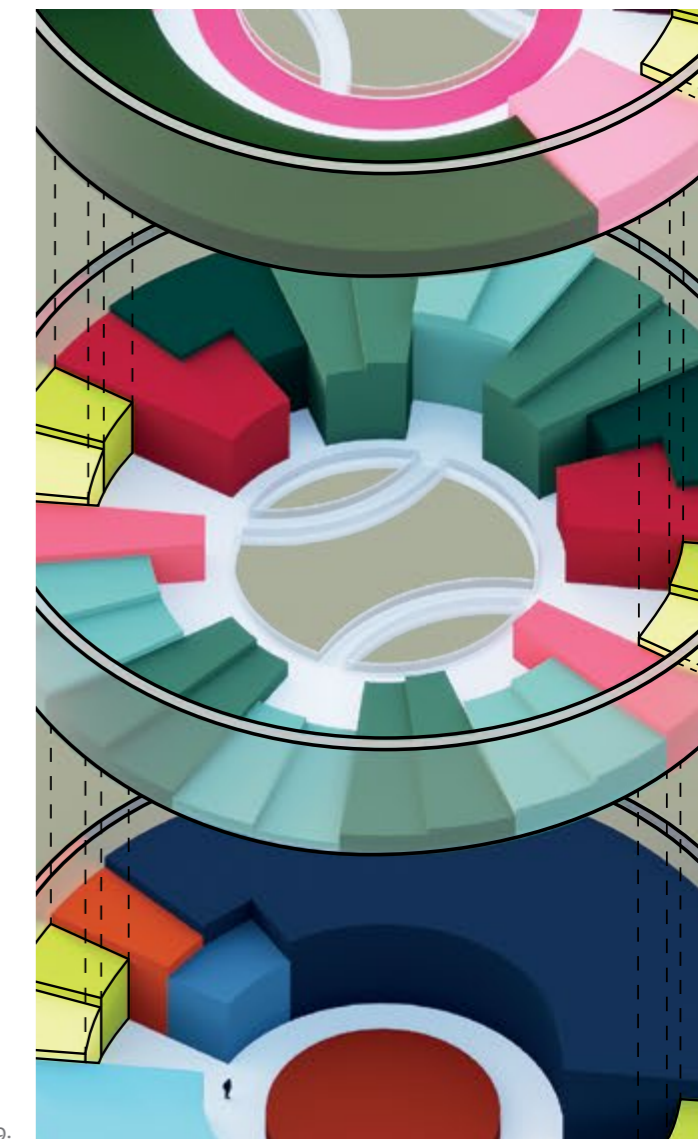
The floors of the building presented in this manner are complemented by a park with a gym under the glass dome and a two-level underground car park.

prof. Piotr Jaworowski
Prof. Piotr Jaworowski

8., 9. Plakat, wizualizacja 3D; grafika komputerowa, 100 x 70 cm
8., 9. Poster, 3D visualisation; computer graphics, 100 x 70 cm

8.

9.

FACULTY OF DESIGN WYDZIAŁ WZORNICTWA

Faculty of Design

Faculty of Design

Wydział Wzornictwa

Faculty of Design

FACULTY OF DESIGN

Faculty of Design

OK

Wydział Wzornictwa

Wydział Wzornictwa

Faculty of Design

WYDZIAŁ WZORNICTWA

Wydział Wzornictwa

WYDZIAŁ

WZORNICTWA

Wydział Wzornictwa

Faculty of Design

Ur. 1995. Studia: Wydział Wzornictwa (2016–2020) oraz Wydział Grafiki (od 2020) Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Wyróżnienie za projekt *Fantazja* w konkursie Danone – Design Przyszłości (2019). Brała udział w wystawie *Warszawa w działaniu*, Rotacyjny Dom Kultury na Jazdowie, Warszawa, 2020. Praktyki zawodowe odbyła w Beza Projekt. Współtwórczyni wizerunku marki w firmach: Bim Bla, Ala ma kota, wypchaj się.

Born 1995. Studies: Faculty of Design (2016–2020) and Faculty of Graphic Arts (since 2020) of the Academy of Fine Arts in Warsaw. An award for the *Fantasy* design in the Danone – Design of the Future competition (2019). She took part in the exhibition *Warsaw in Action*, the Rotational Cultural Centre in Jazdów, Warsaw, 2020. She completed her apprenticeship in Beza Projekt. A co-creator of the brand image in companies: Bim Bla, Ala ma kota, wypchaj się.

+48 513 439 611
kamila.cembor@gmail.com

Takie buty. Przedłużenie życia obuwia. **Projekt ekologicznej cholewki z konopi siewnych** *Shoes like no other. Extending the life of footwear.* *Design of an ecological hemp shoe upper*

DYPLOM: Pracownia Projektowania 4; promotor: dr hab. Grzegorz Niwiński, prof. Uczelni
DEGREE PIECE: Studio of Design No. 4; supervisor: Dr hab. Grzegorz Niwiński, Assoc. Prof.

Projekt biodegradowalnych cholewek, dedykowanych podszwom z drugiego obiegu. Celem projektu jest przedłużenie życia obuwia. Cholewki wykonane są z konopi siewnych, a kolor uzyskany za pomocą naturalnych barwników. By zapobiec używaniu przy produkcji sztucznych klejów, cholewki są mocowane do podeszwy za pomocą szycia. Następnie w procesie recyklingu można pozyskaną gumową podeszwę przekazać do dalszego przetworzenia, a cholewka trafiając na wysypisko, nie jest szkodliwa dla środowiska.

Design of biodegradable shoe uppers dedicated to second-hand soles. The aim of the design is to prolong the life of footwear. The shoe uppers are made of hemp, and their colour has been obtained thanks to the use of natural colourants. In order to prevent the use of artificial glues in the production process, the shoe uppers are fastened to the sole by sewing. Then, in the recycling process, the rubber sole can be sent for further processing and the shoe upper that goes to the landfill is not harmful to the environment.

Takie buty. Przedłużenie życia obuwia. Projekt ekologicznej cholewki z konopi siewnych

*Shoes like no other. Extending the life of footwear.
Design of an ecological hemp shoe upper*

PRACA TEORETYCZNA: promotor: dr hab. Grzegorz Niwiński, prof. Uczelni

THESIS: supervisor: Dr hab. Grzegorz Niwiński, Assoc. Prof.

W skali świata co sekundę na wysypisko trafia śmieciarka pełna tekstyliów, a sam przemysł modowy odpowiada za 92 mln ton odpadów stałych składowanych każdego roku na wysypiskach. Niestety często wynika to z bezrefleksyjnego pędu oraz nieprzemysłanych decyzji zakupowych, które nakręcają konsumpcjonizm.

Moją odpowiedzią na zauważony problem jest projekt biodegradowalnych cholewek, który przedłuża życie podeszwy z drugiego obiegu. Podzieliłam buty (z oferty przodującej marki wśród wyborów Polaków) na trzy kategorie według typów podeszew. Do każdej z nich zaprojektowałam dedykowaną jej cholewkę. Podeszwa jako symboliczny ślad konsumpcjonizmu niesie ze sobą pewną historię, a biodegradowalna cholewka jest symbolem ekologicznego podejścia do przedmiotu codziennego użytku. Ważnym elementem, na który chciałam również zwrócić uwagę, jest wykorzystanie konopi (do uprawy której mamy doskonałe warunki w Polsce) oraz na możliwość większego zaangażowania pracy rzemieślników.

On a global scale, a refuse collection truck delivers textiles to a landfill every second, and the fashion industry alone is responsible for 92 million tons of solid waste stored at landfills every year. Unfortunately, this often results from a thoughtless rush and hasty purchase decisions that drive consumerism.

My response to this issue is the design of biodegradable shoe uppers, which extends the life of a second-hand sole. I divided shoes (from the assortment of the leading brand among Poles' choices) into three categories according to sole types. I designed a suitable shoe upper for each sole type. The sole as a symbolic trace of consumerism has a certain history, and the biodegradable shoe upper is a symbol of the ecological approach to an everyday item. An important element that I also wanted to emphasise is the use of hemp (in Poland, there are ideal conditions for its cultivation) and the possibility of greater involvement of the work of craftsmen.

Od lewej cholewka dedykowana podeszwie z obcesem, podeszwie sportowej, oraz podeszwie nietypowej, użyte barwniki: od lewej: płatki róży + czerwona kapusta, kurkuma, czerwona kapusta + cytryna, rozmiar: na zdjęciu 38
From the left: a shoe upper dedicated to a sole with a heel, a sports sole and a non-standard sole; colourants used: from the left: rose petals + red cabbage, turmeric, red cabbage + lemon; size: 38 in the photo

1.

2. Detal: regulacja buta, sznurowadła konopne, woskowane, końcówki z bioplastiku z agaru
 2. Detail: shoe adjustment, waxed hemp laces, agar bioplastic tips

3. Od lewej cholewka dedykowana podeszwie z obcasem, podeszwie sportowej, oraz podeszwie nietypowej, użyte barwniki: od lewej: płatki róży + czerwona kapusta, kurkuma, czerwona kapusta + cytryna, rozmiar: na zdjęciu 38
 3. From the left: a shoe upper dedicated to a sole with a heel, a sports sole and a non-standard sole; colourants used: from the left: rose petals + red cabbage, turmeric, red cabbage + lemon; size: 38 in the photo

4. Cholewki wykonane z autorskiej tkaniny konopnej, barwionej naturalnie, mocowane za pomocą szycia do podeszew
 4. Shoe uppers made of original hemp cloth, naturally coloured, fastened to the soles by sewing

2.

3.

4.

Promotor / Supervisor

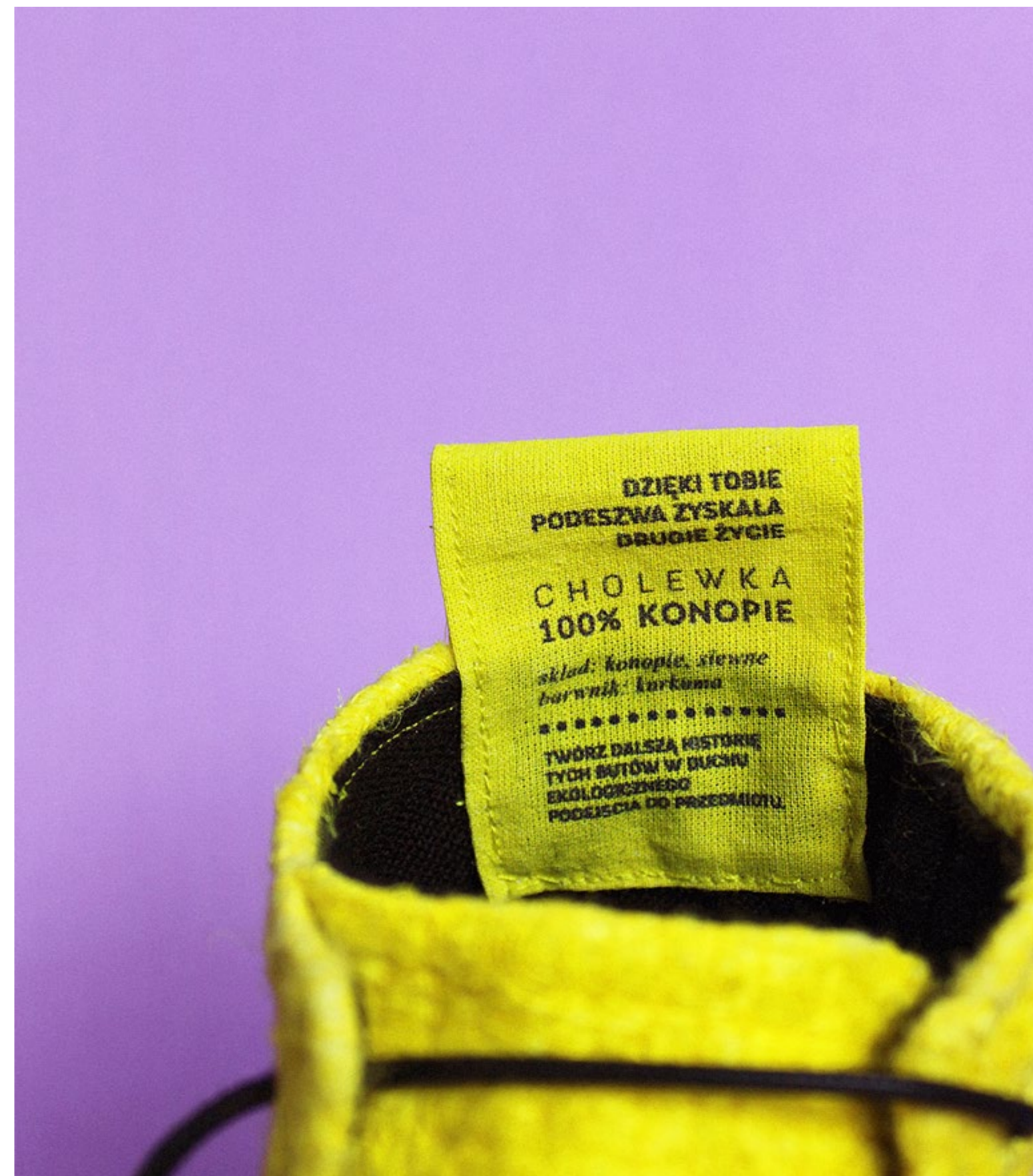
Dyplom Kamili Cembor zmienia paradygmat tradycyjnego projektowania, według którego projektant powinien tworzyć nowe przedmioty, ułatwiające lub ulepszące nasze życie. Poczucie nadmiaru oraz zagrożenia ekologiczne niesione przez produkcję spowodowały w tym przypadku poszukiwanie alternatywnych modeli tworzenia produktów. Na swoje pole badawcze studentka wybrała niezwykle trudny obszar, jakim jest produkcja obuwia. Buty produkowane w miliardach sztuk, z uwagi na skomplikowaną wieloelementową i wielomateriałową konstrukcję oraz względy higieniczne, są jednym z odpadów, które w znikomym stopniu podlegają recyklingowi lub powtórnemu użyciu. Generalnie trafiają więc do spalarni, przyczyniając się do emisji CO2 oraz toksycznych gazów. W swoim projekcie, poprzedzonym drobiazgowymi badaniami dotyczącymi wpływu produkcji obuwia na środowisko, Kamila Cembor zaproponowała powtórne wykorzystanie podeszew obuwicznych odciętych od zniszczonej cholewki. Góra nowych butów wykonana została przez nią z własnoręcznie wytworzonego biodegradowalnego materiału konopnego, barwionego naturalnymi barwnikami. Góra z podeszwą połączona została metodą szycia, całkowicie eliminując konieczność stosowania klejów chemicznych. Projekt Kamili Cembor jest również propozycją własnego działania wytwórczego projektanta, skierowanego do klienta o rozbudzonej wrażliwości ekologicznej, nastawionego na poszukiwanie oryginalnych produktów modowych wytwarzanych w krótkich seriach.

Kamila Cembor's degree piece changes the paradigm of traditional design, according to which the designer should create new objects that make our life easier or more beautiful. In this case, the sense of excess and ecological threats posed by production resulted in searching for alternative product creation models. The student chose a particularly difficult field of research – the manufacture of footwear. Manufactured in billions of pieces, due to their complex multi-part and multi-material structure and hygienic properties, shoes are one of the wastes subject to recycling or reuse only to a minimum extent. In general, they are sent to an incineration plant, thus contributing to the emission of CO2 and toxic gases. In her design, preceded by meticulous research on the environmental impact of the manufacture of footwear, Kamila Cembor proposed the reuse of soles cut off from the damaged upper. The top of the new shoes was created from her own hand-made biodegradable burlap, dyed with natural dyes. The top was attached to the sole by sewing, which completely eliminated the need for chemical adhesives. Kamila Cembor's design is also a proposal of the designer's own manufacturing activity, addressed to the customer with a high level of ecological sensitivity, focused on searching for original fashion products manufactured in short series.

dr hab. Grzegorz Niwiński, prof. Uczelni
Dr hab. Grzegorz Niwiński, Assoc. Prof.

5. Detal: Metka z informacją dla przyszłego właściciela butów. Zabieg ten ma stworzyć przywiązanie z nowo nabywanym produktem, a ekologiczny skład staje się ozdobą butów. Tkanina konopna, nadruk ekologiczny

5. Detail: A label with information for the future owner of the shoes. This measure is aimed at creating attachment to the newly bought product, and the ecological composition becomes an adornment of the shoes. Hemp cloth, ecological overprint

5.

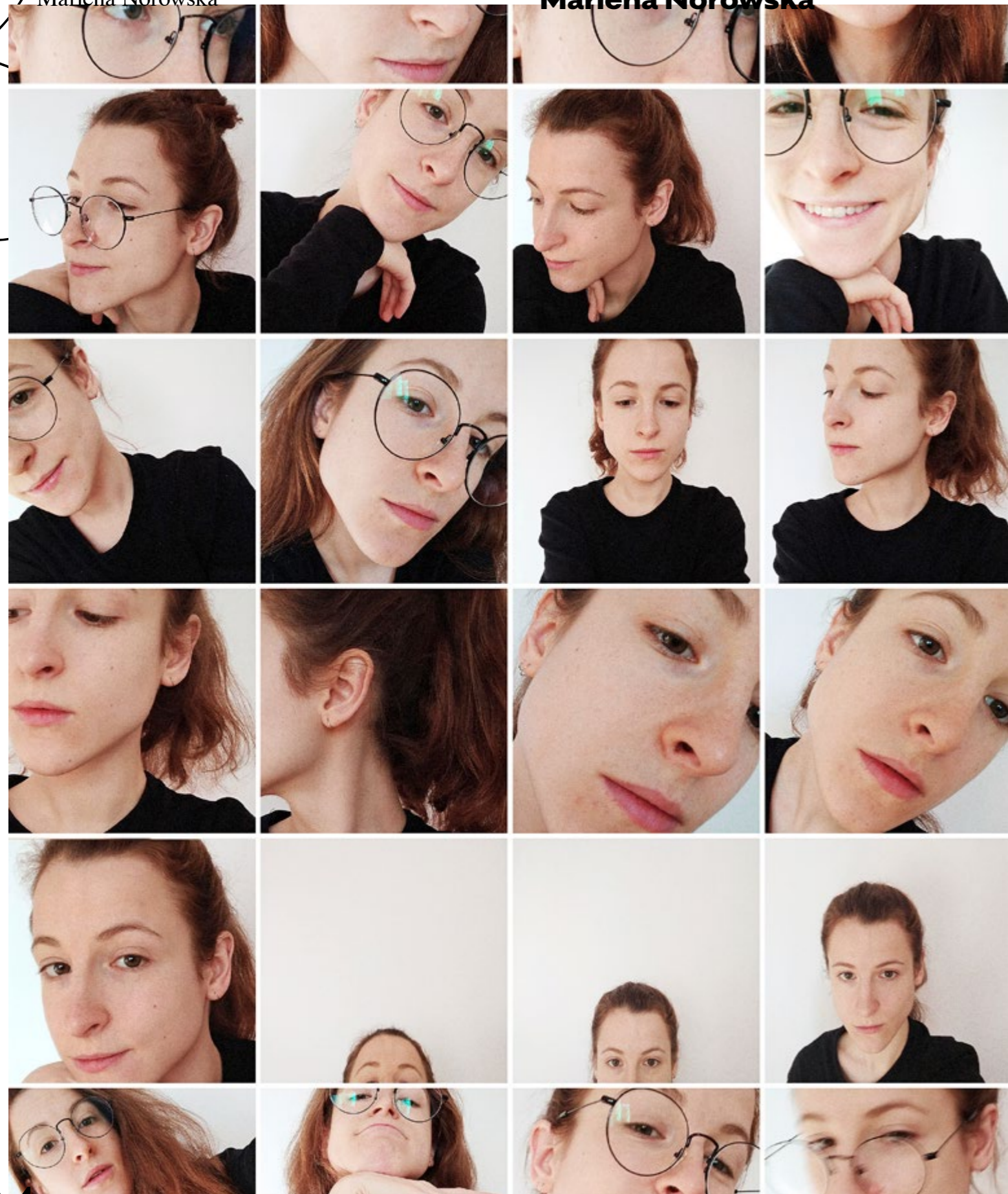
Marlena Norowska

Marlena Norowska

Marlena Norowska

Marlena Norowska

Wydział Wzornictwa

Ur. 1996. Studia: Wydział Wzornictwa Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie (2016–2020), National College of Art and Design w Dublinie (w ramach programu Erasmus+, 2019), Wydział Projektowy Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach (od 2020). Interesuje się szeroko pojętą informacją wizualną. Ceni sobie projektowanie (zarówno produktu, jak i komunikacji) dla użytkownika jako istoty emocjonalnej. Odbyła roczne praktyki w August Design Studio w Warszawie.

Born 1996. Studies: Faculty of Design of the Academy of Fine Arts in Warsaw (2016–2020), National College of Art and Design in Dublin (under the Erasmus+ program, 2019), Faculty of Design of the Academy of Fine Arts in Katowice (since 2020). She is interested in visual information in its broad sense. She values design (both product design and communication design) for the user as an emotional being. She completed an annual internship in the August Design Studio in Warsaw.

+48 535 425 352
marlenanorowska@gmail.com
www.instagram.com/nor.marlena

Obwara - urny ceramiczne

Obvara - ceramic urns

DYPLOM: Katedra Projektowania; promotor: prof. Jerzy Porębski

DEGREE PIECE: Katedra Projektowania; supervisor: Prof. Jerzy Porębski

Projekt jest eksploracją wypału ceramicznego obwara – techniki stosowanej w XII wieku przez ludy bałtyckie. Na temat urn naprowadziły mnie wierzenia Bałtów, w których powszechny był kult ognia. W efekcie powstały dwa odrębne zestawy. Pierwszy zestaw zادهdowany jest wyłącznie zwierzętom – formy nie czerpią z dzieł kultury i nie kojarzą się z ludzkim przedmiotem ceremonialnym. Zestaw urn ludzkich natomiast zrywa z historycznym archetypem w kształcie obrotowej wazy. Obwara tworzy wzory niepowtarzalne, co nadaje urnie indywidualnego charakteru.

Na potrzeby projektu zbudowałam też tzw. piec do raku.

The design is the exploration of the Obvara ceramic firing technique that was used by Baltic peoples in the 12th century. I have focused on the topic of urns in connection with the beliefs of the Balts, in which the cult of fire was common. As a result of this, two separate sets have been created. The first set is dedicated exclusively to animals – the moulds do not draw upon cultural works and are not associated with a human ceremonial object. The set of human urns, on the other hand, departs from the historical archetype in the shape of a rotational vase. Obvara creates unique patterns that give the urn an individual character.

For the needs of the design, I have also built a ceramic kiln.

194

195

Obwara - urny ceramiczne

Obvara - ceramic urns

PRACA TEORETYCZNA: promotor: prof. Jerzy Porębski
 THESIS: supervisor: Prof. Jerzy Porębski

W pracy teoretycznej opisałam genezę i spektrum estetyczne wypału ceramicznego obwara. Przedstawiłam założenia projektowe – tj. znalezienie współczesnej potrzeby, na którą odpowiadałaby ta technika. Opisałam sposób działania pieca, który zbudowałam na potrzeby projektu. Pokazałam próby i mój sposób wypału. W researchu zainspirowałam się kulturą Bałtów. Zrobiłam przegląd rynku zarówno urn zwierzęcych, jak i ludzkich. Wszystko osadziłam w kontekście społecznym, religijnym i historycznym wokół obrzędów pogrzebowych ludzi i zwierząt. Przedstawiłam proces projektowy – szkice, koncepty oraz ręczną produkcję obu zestawów.

In this thesis, I have described the origins and aesthetic range of the Obvara ceramic firing technique. I have presented the design assumptions, i.e. finding a contemporary need that would be met by this technique. I have described the method of operation of the kiln that I built for the needs of the design. I have shown attempts and my methods of firing. My research was inspired by the culture of the Balts. I have reviewed the market of animal and human urns. I have set everything in a social, religious and historical context around human and animal burial ceremonies. I have presented the design process – sketches, concepts and manual production of both sets.

1. Zestaw urn zwierzęcych, ceramika – obwara, 0,6 l i 1,3 l
 1. Set of animal urns, ceramics – obvara, 0.6 l and 1.3 l

1.

2-4. Zestaw urn zwierzęcych, ceramika – obwara, 0,6 l i 1,3 l
2-4. Set of animal urns, ceramics obvara, 0.6 l and 1.3 l

3.

4.

5.

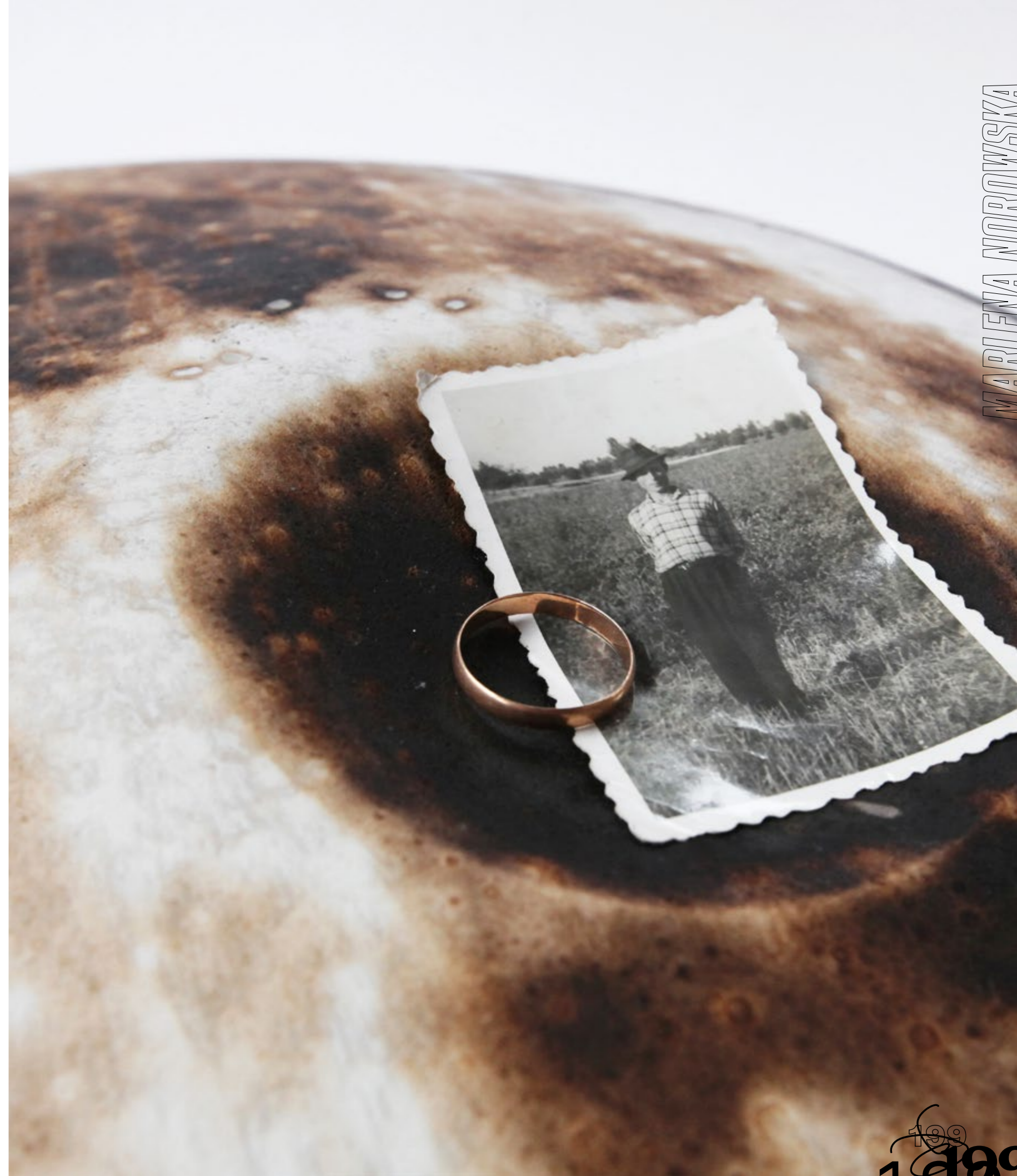

6.

5., 6. Urna ludzka, ceramika – obwara, 3,5 l
5., 6. Human urn, ceramics – obvara, 3,5 l

7. Urna ludzka – propozycja wykorzystania
wgłębienia, ceramika – obwara, 3,5 l
7. Human urn – proposed use
of the dent, ceramics – obvara, 3,5 l

7.

Promotor / Supervisor

Zaczął się od technologii. Bo bywa i tak, że na początku procesu projektowego nie formułujemy problemu, aby go następnie rozwiązać, ale odkrywamy jakiś interesujący materiał czy technologię i dopiero wtedy zastanawiamy się, jak i gdzie z pożytkiem je wykorzystać. Tak też stało się w przypadku projektu Marleny Norowskiej. Zafascynowana techniką wypału ceramicznego obwara, która ma swoje źródła w Europie Wschodniej XII i XIII wieku i stosowana była przez ludź bałtyckie. Marlena zbudowała specjalny piec, zaczęła robić próby, eksperymentować, uzyskując bardzo ciekawe efekty i zdobywając bezcenne doświadczenie. Obwara tworzy niepowtarzalne wzory, sam proces trudno do końca kontrolować, a każdy wypał jest wyjątkowy i inny od poprzednich. Kojarzy się z ziemią, nieoczywistymi formami organicznymi, ma charakter pierwotny, kryje w sobie jakąś tajemnicę.

Co było dalej? Kolejny krok to sięgnięcie do historii ciałopalenia, urn, mitologii Bałtów, starożytnych kultur z terenów obecnej Polski, które stosowały popielnice twarzowe. W ten sposób Marlena zbliżała się do ostatecznego rozwiązania, precyzując problem, poszukując odpowiedniej formy i charakteru dla swoich obiektów.

Tak powstały urny, zindywidualizowane, a równocześnie uniwersalne, niezawierające żadnych symboli religijnych, na prochy ludzkie i prochy zwierzęce.

It began with technology. In some cases, instead of formulating a problem at the beginning of the design process and solving it at a later stage, we discover some interesting material or technology and only then start to wonder how and when to make good use of it. Such was also the case of Marlena Norowska's design. She was fascinated with the obvara ceramic firing technique that dates back to the Eastern Europe of the 12th and 13th century and was used by the Baltic peoples. Marlena built a special kiln and started doing tests and experiments, coming up with very interesting results and gaining invaluable experience. Obvara creates unique patterns, the firing process is not fully controllable, and each product is exceptional and different from the others. It is associated with soil and non-obvious organic forms, is of original nature and contains a sort of mystery.

What was next? The subsequent step was to refer to the history of cremation, urns, the mythology of the Balts, and ancient cultures from the territories of present-day Poland that used face-shaped urns. In this way, Marlena moved nearer the final solution, defining the problem more accurately and looking for an adequate form and character for her objects.

That was how urns came into being, individualised and at the same time universal, devoid of religious symbols, used for keeping human ashes and animal ashes.

prof. Jerzy Forebksi
Prof. Jerzy Forebksi

8. Urna zwierzęca, ceramika – obwara, 0,6 l i 1,3 l
8. Animal urn, ceramics – obvara, 0.6 l and 1.3 l

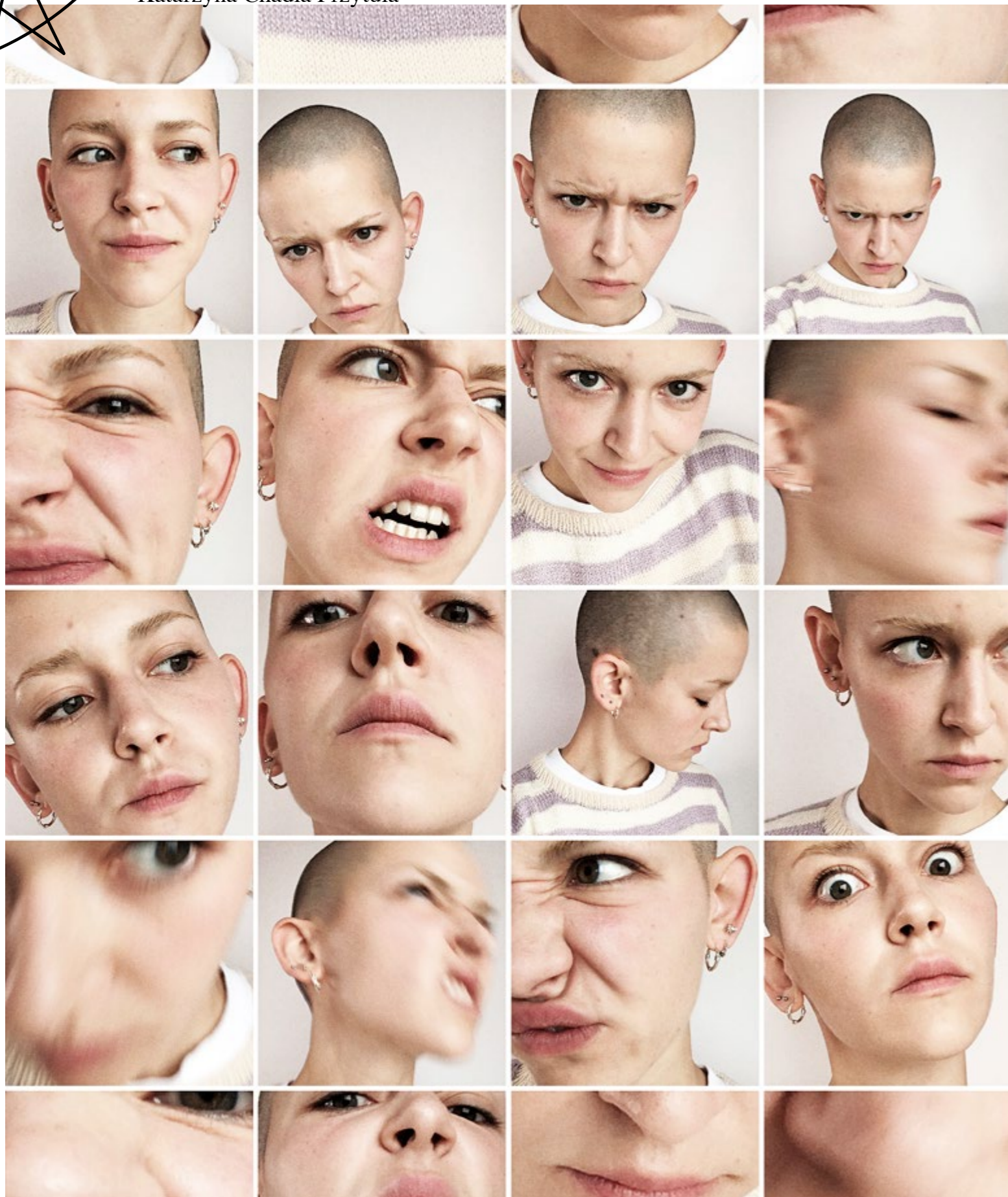
8.

Katarzyna Chadia Przytuła

Katarzyna Chadia Przytuła

Katarzyna Chadia Przytuła

Ur. 1996. Studia I stopnia w Katedrze Mody na Wydziale Wzornictwa Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie w latach 2015–2020.

Born 1996. Bachelor's studies at the Department of Fashion of the Faculty of Design of the Academy of Fine Arts in Warsaw in 2015–2020.

+48 515 833 798
caterineprzytuła@gmail.com
instagram: @c_h_a_d_i_a__

HID /hid/ past of hide.

DYPLOM: Pracownia Projektowania Ubioru; promotor: mgr Thorbjorn Uldam
DEGREE PIECE: Studio of Fashion Design; supervisor: Thorbjorn Uldam, MFA

HID jest wynikiem frustracji wobec niewidoczności kultury lesbijskiej w Polsce. Jest moją osobistą reakcją na dorastanie w katolickiej kulturze wstydu związanego z seksualnością, pozbawionym wzorców kobiet homoseksualnych i idącym za nim poczuciem wyobcowania towarzyszącym wielu queerowym dziewczynom w latach nastoletnich. Kolekcja, posilkowana teorią i ikonografią lesbijską zza zachodniej granicy (Judith Butler, Catherine Opie, Joan E. Biren, Gluck, Radclyffe Hall, *Cunt Coloring Book*) oraz własnym researchem dziennikarsko-fotograficznym, opiera się formalnie na męskim garniturze – prostej wariacji na temat marynarki, koszuli, krawata i garniturowych spodni męskich szytych na miarę. Łącząc technikę sitodruku z metodami męskiego ręcznego krawiectwa miarowego, chciałam stworzyć przedstawienia, których mi samej brakowało w okresie dorastania. Przedstawienia swobody i queerowej, dziewczynskiej dumy.

HID is an expression of frustration with the invisibility of lesbian culture in Poland. It is my personal reaction to growing up in the Catholic culture of shame concerning sexuality, completely devoid of female homosexual representation, and the resulting sense of alienation that accompanies many queer girls in their teenage years. Supported by lesbian theory and iconography from beyond the western border (Judith Butler, Catherine Opie, Joan E. Biren, Gluck, Radclyffe Hall and *Cunt Coloring Book*) and my own journalistic and photographic research, the collection is formally an exploration of the suit – a simple variation on a jacket, a shirt, a tie, and tailored men's suit trousers. By combining the silkscreen printing technique with methods of bespoke tailoring, I wanted to create a representation that I myself wish I'd had access to while growing up. The representation of a proudly queer girlhood.

HID

/hid/
past of hide.

PRACA TEORETYCZNA: promotor: mgr Thorbjorn Uldam
 THESIS: supervisor: Thorbjorn Uldam, MFA

Kolekcja wywodzi się z doświadczenia okresu dorastania dziewczyn nieheteroseksualnych w Polsce, z braku reprezentacji lesbijskości w świadomości społecznej, z własnego konserwatywnego wychowania ukształtowanego przez katolicką kulturę wstydu i skrywania swojej orientacji seksualnej w obawie przed homofobiczną represją. Jest wariacją na temat najstarszej lesbijskiej fascynacji odzieżowej – męskiego garnituru, przekuto na damskie ciało. W oparciu o krój i wykończenie tradycyjnego krawiectwa męskiego oraz zagraniczną ikonografię i teorię queerową, *HID* jest manifestem dumy z własnego jestestwa. Sprzeciwem wobec przymusowego ukrywania własnej inności w Polsce.

The collection draws on the experience of non-heterosexual girls' adolescence in Poland, on the lack of representation of lesbianism in the social consciousness, on the author's own conservative upbringing shaped by the Catholic culture of shame and hiding one's sexual orientation in fear of homophobic repressions. It is a variation on the oldest lesbian garment fascination – a men's suit transposed onto the female body. Founded on the cut and finish of traditional men's tailoring, foreign iconography and queer theory, *HID* is a manifestation of taking pride in one's identity. It is a resistance against suppression of otherness in Poland.

↓→

HID /hid/ past of hide., kampania

HID /hid/ past of hide., campaign

↑
HID /hid/ past of hide, lookbook
HID /hid/ past of hide, lookbook

Promotor / Supervisor

Projektant/projektantka i jego (jej) społeczność

Nieodzowną część mody stanowi praca z ludzkim ciałem – właściwie każda forma mody, aby w ogóle zaistnieć, obiera ciało za punkt wyjściowy.

Ubiór jest tworzony na ciełe, a części garderoby unoszą się i spoczywają na jego powierzchni, opisując, przedstawiając lub przekazując myśli noszącej je osoby, zanim jeszcze zabrzmie pierwsze słowo. W tym sensie ciało może również służyć projektantowi za żywe płótno, na którego powierzchni może on przeprowadzać badanie naukowe nad kształtem, objętością, proporcją, teksturą i barwą.

W świecie, w którym czas stale przyspiesza i żyjemy w nieprzewidywalnych okolicznościach, podstawowe pytanie w branży mody brzmi: *Jak możemy stworzyć ubrania, które będą nie tylko ubraniami?*

W tym miejscu mogliśmy opisać możliwości wymyślania i projektowania pomysłów na ubiór przez projektanta, jednak uwagę projektanta przykuwa przede wszystkim osoba nosząca ubranie. Relacja między ubraniem a osobą, która je nosi, jest dynamiczna i odgrywa kluczową rolę w pracy Kasi Przytuły, gdzie jedno i drugie tworzą społeczność. Ubiór może mieć oddziaływanie społeczne – widać to choćby na przykładzie strojów subkultur z lat 70. i 80., gdy mniejszości wybierały odzież dającą poczucie komfortu i pewności.

Poczucie przynależności.

W swojej kolekcji Kasia bada kwestie seksualności, tożsamości, a przede wszystkim koncepcję *społeczności*. Przyjmując za punkt wyjścia polską społeczność lesbijek z lat 80., Kasia szeroko zbadała bezpośrednio i wtórnie źródła, tworząc swój projektancki język ucieleśnionych wspomnień, a przede wszystkim szukając odpowiedzi na pytanie: *Jak mogę sprawić, aby coś niewidzialnego stało się widzialne; jak mogę dać głos ciszy?*

Jej odpowiedź ma wymiar monumentalny: w świecie astrofizyki panuje powszechne przekonanie, że to, co niewidzialne, może stać się widzialne dzięki grawitacji. Tworząc pokaźne kształty osadzone na solidnym rzemiośle, obudowane warstwami czasu i przestrzeni, Kasia zadbała o to, aby każda część garderoby nosiła osobiste piętno; aby każda odzież, choćby najbardziej oddalona od ciepła ciała, opowiadała historię, którą Kasia chce podzielić się ze światem i swoją społecznością.

The designer and his/ her community

An essential part of fashion is working with the human body – in fact any form of fashion takes its starting point from the body, to fundamentally exist.

Clothing is constructed on the body, and garments float and rest on the surface of it to describe / portray / communicate the thoughts of the wearer, before the first word has been spoken. In that sense, the body can also be used as a living canvas for the designer to, on the surface of the body, conduct a scientific study of shape, volume, proportion, texture and colour.

In a world where time continuously accelerates and we live in unpredictable present circumstances, an essential question in the fashion industry is: *How can we make clothes more than clothes?*

Now, we can talk about the designers' possibility to project and envision ideas of clothing on the body, but essentially it is the wearer of the garment that directs the attention of the designer. The relationship between the two is dynamic, and of quintessential importance in the work of Kasia Przytuła, where the two form a community. Clothing can have social impact – we have seen that in garments of subcultures in the 70ties and 80ties, where minorities adapted garments to give comfort and confidence in existence.

A sense of belonging.

In her collection, Kasia explores the subjects of sexuality, identity and essentially the idea of a *community*. Taking her starting point in the Polish lesbian community in the 80ties, Kasia researched extensively primary and secondary sources to build her design language of embodied memories, to essentially try to answer the questions: *How can I make something unseen, seen; how can I give a voice to silence?*

Her answer is one of monumental proportions; it is a common notion in the field of astrosience that gravity can make the invisible, visible. With bulky shapes built in strong craftsmanship, layered in memories of time and space, Kasia made sure every garment has a personal imprint; that every garment, however far away from the warmth of the body it might be, it has a story to tell that Kasia wants to share with the world and her community.

mgr Thorbjørn Uldam

Thorbjorn Uldam, MFA

→

HID /hid/ past of hide., kampania

HID /hid/ past of hide., campaign

Faculty of Media Art

Faculty of Media Art

Faculty of Media Art

Wydział Sztuki Mediów

Wydział Sztuki Mediów

WYDZIAŁ SZTUKI MEDIÓW
Faculty of Media Art

WYDZIAŁ SZTUKI MEDIÓW

Wydział Sztuki Mediów

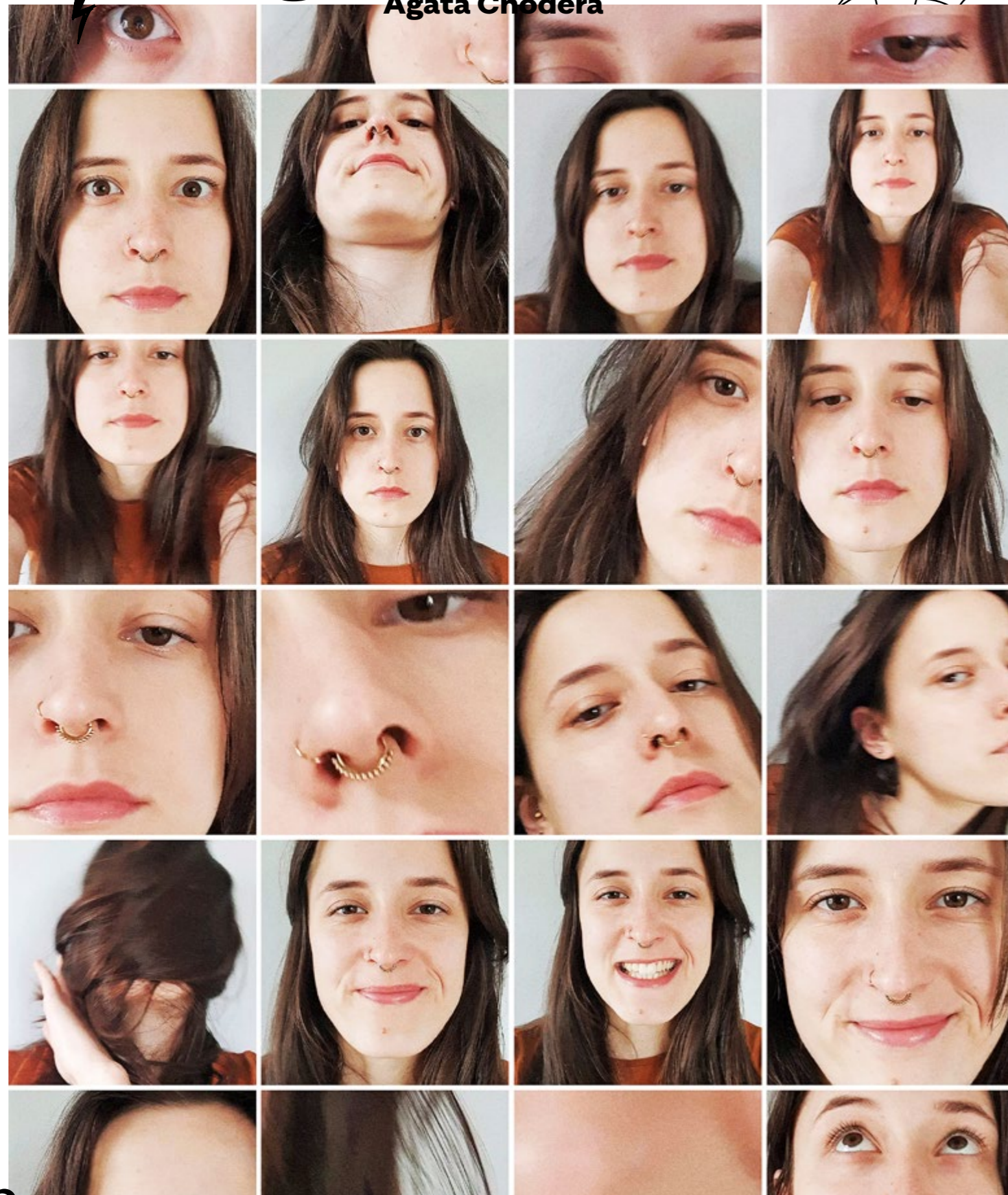
FACULTY OF MEDIA ART

Wydział Sztuki Mediów
Wydział Sztuki Mediów

Faculty of Media Art
Faculty of Media Art

FACULTY OF MEDIA ART

Wydział Sztuki Mediów

Ur. 1995. Studia: Wydział Sztuki Mediów Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie (I st. 2015–2018, II st. 2018–2020), Sztuki społeczne na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego (II st. od 2020), DOK PRO w Wajda School w Warszawie (od 2020). Dziedziny działalności artystycznej: 3D i technologia wirtualnej rzeczywistości, wideo, fotografia reportażowa, film, dźwięk.

Born 1995. Studies: Faculty of Media Art of the Academy of Fine Arts in Warsaw (bachelor's level 2015–2018, master's level 2018–2020), Social Arts at the Faculty of Polish Studies of the University of Warsaw (master's level since 2020), DOK PRO course at Wajda School in Warsaw (since 2020). Fields of artistic activity: 3D and virtual reality technology, video, reportage photography, film, sound.

+48 608 860 224
a.chodera@interia.pl
www.agatachodera.pl

Master of reality

DYPLOM: Pracownia 3D i Zdarzeń Wirtualnych II; promotor: dr hab. Jakub Wróblewski
DEGREE PIECE: Studio of 3D & Virtual Occurrences No. 2, supervisor: Dr hab. Jakub Wróblewski

Żdi menja, a ja wernuś

Wait for me, and I'll come back

ANEKS: Pracownia Działań Przestrzennych; promotor: prof. Mirosław Bałka
MINOR DEGREE: Studio of Spatial Activities; supervisor: Prof. Mirosław Bałka

Instalacja oddziałuje na trzech poziomach: audialnym, wizualnym i haptycznym. Doświadczenie faktury futra wywołuje sprzeczne odczucia. Jest przyjemne, lecz odbywa się kosztem innej, niegdyś żywej istoty. Pozwala to na refleksję nad statusem zwierząt w naszej kulturze oraz szerzej – na refleksję nad sytuacją wszystkich podległych i wykorzystywanych. Molowe dźwięki wybrzmiewają wiedzione dłonią widza, tworząc unikalną, efemeryczną kompozycję. Praca bada wpływ dźwięków na samopoczucie – zarówno psychiczne, jak i fizyczne. Całemu procesowi towarzyszą reakcje awatara na ekranie, obserwatora i uczestnika zdarzenia jednocześnie. *Master of reality* to przeciwieństwo kogoś, kto potrzebuje non stop korzystać z wyobraźni i wymyślać rzeczy. Będąc *master of reality*, dajesz sobie radę z rzeczywistością i nie musisz jej zastępować wymyśloną.

Aneks jest refleksją nad ciałem i czasem. Duże przybliżenie sprawia, że faktura i kolory skóry wydają się elementem pejzażu – odciąga to tym samym moment skojarzeniowy.

The installation impacts the recipient on three levels: the audial one, the visual one and the haptic one. Experiencing the texture of fur produces contradictory feelings. It is pleasant, but it occurs at the expense of another being that was once alive. This opens the way to a reflection on the status of animals in our culture and, more broadly, a reflection on the situation of all subordinated and exploited beings. Guided by the spectator's hand, minor sounds are heard, creating a unique ephemeral composition. The piece examines the impact of sounds on our mental and physical well-being. The whole process is accompanied by reactions of an avatar on the screen, which observes and participates in the event at the same time. *Master of reality* is the opposite of someone who needs to use his imagination and make things up all the time. Being the *master of reality*, you cope with the reality and do not have to replace it with an imaginary one.

The minor degree is a reflection on the body and time. A large close-up makes the texture and colours of the skin seem to be elements of a landscape, thus delaying the associative moment.

Kobiety śpiewają, mężczyźni grają. Wizerunek kobiet na scenie muzycznej na przestrzeni ostatnich 40 lat

*Women sing, men play. The image of women
on the music scene over the last 40 years*

PRACA TEORETYCZNA: promotor: dr Piotr P. Płucienniczak

THESIS: supervisor: Dr Piotr P. Płucienniczak

Tekst jest analizą roli kobiet na scenie muzyki popularnej ostatnich czterech dekad. Biografie, teledyski, wywiady i teksty piosenek przeprowadziły mnie przez dochodzenie do własnego głosu, poszukiwanie tożsamości emocjonalnej i wizualnej, smutek i samotność. Artystki, od których wymaga się autonomicznego głosu, od zawsze tym samym borykają się z zarzutem *gwałtownego przekraczania granic*. Piszę o tych fantastycznych kobietach, które nie bały się podjąć odważnych decyzji. Również o tych, którym zabrakło siły i wsparcia. O kobietach, dzięki którym wiem, że aktualne wydarzenia w naszym kraju tylko wydobyły na wierzch solidarność i umocniły przecucie, że żadna z nas nigdy nie będzie szła sama.

This text analyses the role of women in the popular music of the last four decades. Their biographies, video clips, interviews and lyrics guided me through such issues as asserting one's own voice, looking for emotional and visual identity, sadness and loneliness. Female artists, who are required to express an autonomous voice, have always grappled with the accusation of *violently pushing the boundaries*. I write about these fantastic women who were not afraid to make bold decisions. And also about those who lacked strength and support. About women thanks to whom I know that the current events in our country only brought out solidarity and reinforced the feeling that none of us will ever walk alone.

1-3. *Master of reality* | Instalacja oparta na systemie rzeczywistości wirtualnej | 6 stopni swobody | interaktywny dźwięk 360 | obiekt, skóry zwierząt | wideo: mimic capture + skan 3D | Valve Index + Vive Trackers | ekran + głośnik | 5 x 5 m
1-3. *Master of reality* | installation based on the virtual reality system | 6 degrees of freedom | interactive sound 360 | object, animal skins | video: mimic capture + 3D scan | Valve Index + Vive Trackers | screen + loudspeaker | 5 x 5 m

2.

3.

Promotorzy / Supervisors

Master of reality to doświadczenie taktoaudiowizualne – integruje trzy rodzaje zmysłów: słuch, wzrok i dotyk. Pretekstem do powstania realizacji było zagadnienie subiektywnego odczuwania dźwięku w kontekście kulturowym, krytyczne spojrzenie na budowę systemów rzeczywistości wirtualnej oraz badanie relacji człowieka ze zwierzętami. Obrona dyplomu zbiegła się w czasie z przegłosowaniem przez Sejm zakazu chowu oraz hodowli zwierząt w celach komercyjnych, a w szczególności po to, by pozyskać z nich futra lub inne części ciała. Agata Chodera zaproponowała strategię artystyczną, która stała się swoistym studium interakcji wynikającym z dążenia do budowy autorskich narzędzi. Niezwykle istotne jest zhakowanie systemu VR oraz rezygnacja z jego kluczowej cechy – wizualności. Praca opiera się na wykorzystaniu silnika gaminowego, którego mechanika pozwala młodym artystkom i artystą na nowe obszary eksperymentów i eksploracji możliwych połączeń interakcji, narracji i estetyki. Chodera skraca dystans poznawczy – uczestniczki i uczestnicy mogą pozostać zarówno odbiorcami, jak i użytkownikami zaprojektowanego systemu. Wykorzystanie pozyskanych poprzez open call skór zwierząt tworzy pomnik ludzkiej dominacji w epoce antropocenu. Na powstanie realizacji miał wpływ zespół 3dZwii – w szczególności Andrei Isakov oraz Przemysław Danowski. Kształtujące się systemy procesów dydaktycznych w młodej pracowni nakierowane są na badanie percepcji odbiorcy doświadczenia wirtualnego oraz składowych konstytuujących doświadczenie w tym rodzaju iluzji, ucieleśnienia, propriocepcji, poczucia sprawstwa oraz afordancji.

Aneks dyplomowy Agaty Chodery pt. *Ždi menja, a ja wernuś* dedykowany jest Dziadkowi artystki, którego ciało stało się Podmiotem badań i rozważań na temat kruchości i delikatności życia.

Zebrane fragmenty zapisów ciała Dziadka dokonane przez wnuczkę zasługują na szczególną uwagę. Wprawdzie ta relacja rodzinna nie wynika bezpośrednio z zaprezentowanych obrazów wideo, ale sposób skanowania ciała, troska i delikatność filmowania sugerują pewien rodzaj relacji nieobojętniej. Pulsujące, bliskie i delikatne dotykanie

Master of reality is a tactoaudiovisual experience that integrates three kinds of senses: hearing, vision and touch. The pretext for this project was the issue of subjective sensation of the sound in a cultural context, a critical look at the construction of virtual reality systems, and an examination of the relation between the human being and animals. The defence of the degree piece coincided with the adoption of the act on the ban on rearing and breeding animals for commercial purposes, particularly for the purpose of obtaining their furs or other body parts. Agata Chodera proposed an artistic strategy that became a specific interaction study resulting from the author's attempt to build her original tools. It is very important to notice the hacking of the VR system and the abandonment of its key feature – visibility. The piece is based on the use of the gaming engine, the mechanics of which allows young artists to discover new areas for experiments and the exploration of possible combinations of interaction, narration and aesthetics. Chodera shortens the cognitive distance – female and male participants can remain both recipients and users of the designed system. The use of animal skins obtained through an open call creates a monument to human domination in the Anthropocene epoch. The project was carried out with contribution from the 3dZwii team, particularly Andrei Isakov and Przemysław Danowski. The teaching process systems being developed in the young studio are aimed at examining the perception of the recipient of virtual experience and constituents of experience, including types of illusion, incarnation, proprioception, the sense of agency and affordance.

dr hab. Jakub Wróblewski

The minor degree by Agata Chodera *Wait for me, and I'll come back* is dedicated to the artist's Grandfather, whose body became the Subject of research and reflections on the uncertainty and fragility of life.

The fragments of records of the Grandfather's body collected by the granddaughter deserve special attention. Although this family relationship is not communicated directly by the presented video images, the manner of scanning the body and the carefulness and sensitivity of filming suggest some kind of indifferent relationship. The pulsing, close

ciała wskazuje odbiorcy właściwe zachowanie w przestrzeni.

Uczciwość zapisu przekłada się na uczciwość odbioru i to jest też wartością tej pracy.

and delicate manner of touching the body shows adequate behaviour in space to the recipient.

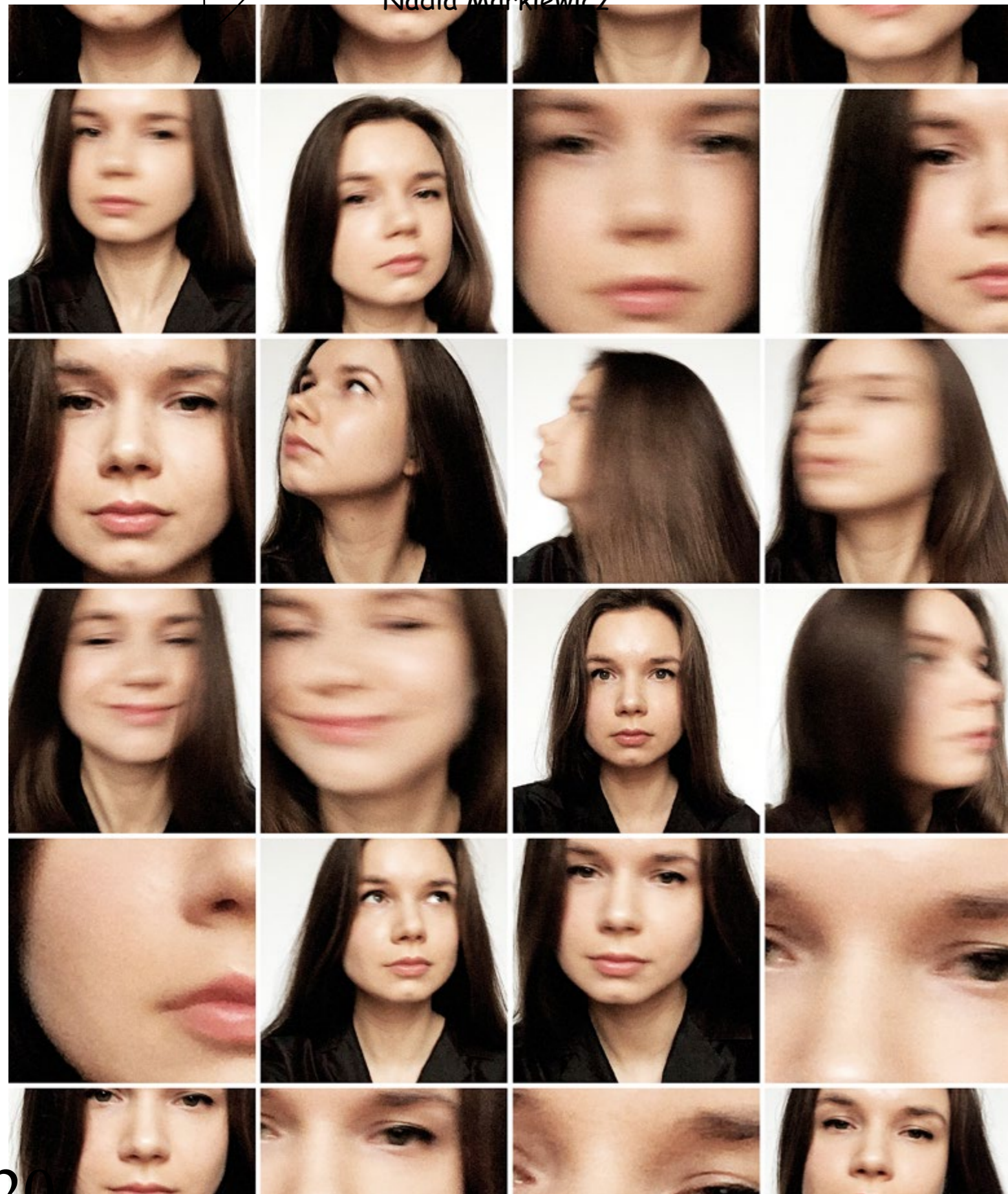
The honesty of the recording translates into the honesty of reception, and this is also the value of this work.

prof. Mirosław Bałka
Prof. Mirosław Bałka

4.

4. *Ždi menja, a ja wernuś*, przestrzenna instalacja wideo, 5 × 10 s zapętlone
4. *Wait for me, and I'll come back*, spatial video installation, 5 × 10 s looped

Ur. 1992. Studia: Gerrit Rietveld Academie w Amsterdamie (2010–2011), Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego (2011–2014), Wydział Sztuki Mediów Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie (2015–2020). Stypendium Rektora ASP za osiągnięcia artystyczne. Dziedziny działalności artystycznej: wideo, instalacja, działania performatywne. Wystawa indywidualna: *One armed bandit*, Punkt Odbioru Sztuki, Łódź (2019).

Born 1992. Studies: Gerrit Rietveld Academie in Amsterdam (2010–2011), Faculty of Journalism and Political Science of the University of Warsaw (2011–2014), Faculty of Media Art of the Academy of Fine Arts in Warsaw (2015–2020). Scholarship of the Rector of the Academy of Fine Arts for artistic achievements. Fields of artistic activity: video, installation, performative actions. Solo exhibition: *One armed bandit*, Art Collection Point, Łódź (2019).

+48 607 871 714
 nadmarkiewicz@gmail.com
 www.nadiamarkiewicz.com

Jackpot

DYPLOM: Pracownia Działań Przestrzennych; promotor: prof. Mirosław Bałka
 DEGREE PIECE: Studio of Spatial Activities; supervisor: Prof. Mirosław Bałka

Supernormal

ANEKS: Pracownia Relacji Wizualnych; promotor: prof. Prot Jarnuszkiewicz
 MINOR DEGREE: Studio of Visual Relations; supervisor: Prof. Prot Jarnuszkiewicz

Praca *Jackpot* porusza wątek niepełnosprawności, która jest aspektem człowieczeństwa wypartym z naszego imaginarium. Urodziłam się bez ręki i jako dziecko chciałam zagrać w bilard. Okazało się, że nie jestem w stanie chwycić kija tak, żeby uczestniczyć w grze na równych zasadach. Ta sytuacja stała się podstawą dla projektu sytuacji przestrzennej o charakterze performatywnym, składającym się z zielonej wykładziny nawiązującej do powierzchni stołu bilardowego, stroju kuli 8, kasetonu reklamowego ze zdjęciem RTG mojej zniekształconej kości oraz wideo z jednostajnie obracającym się kołem fortuny.

Lightbox dzięki uprzejmości firmy Prokonstrukcje.

The piece *Jackpot* deals with the issue of disability, which is an aspect of humanity that we have displaced from our imaginarium. I was born without a hand and I wanted to play billiards as a child. It turned out I was not able to grasp the cue in a way allowing me to participate in a game on equal terms. This situation became the basis for the design of a performative spatial situation consisting of a green carpet referring to the surface of a pool table, the outfit of the ball no. 8, an advertising light-box with an X-ray of my deformed bone and a video with an evenly revolving wheel of fortune.

The light-box was provided courtesy of the Prokonstrukcje company.

Kaleka tożsamość w sztuce

Crip identity in art

PRACA TEORETYCZNA: promotor: dr Katarzyna Kasia

THESIS: supervisor: Dr Katarzyna Kasia

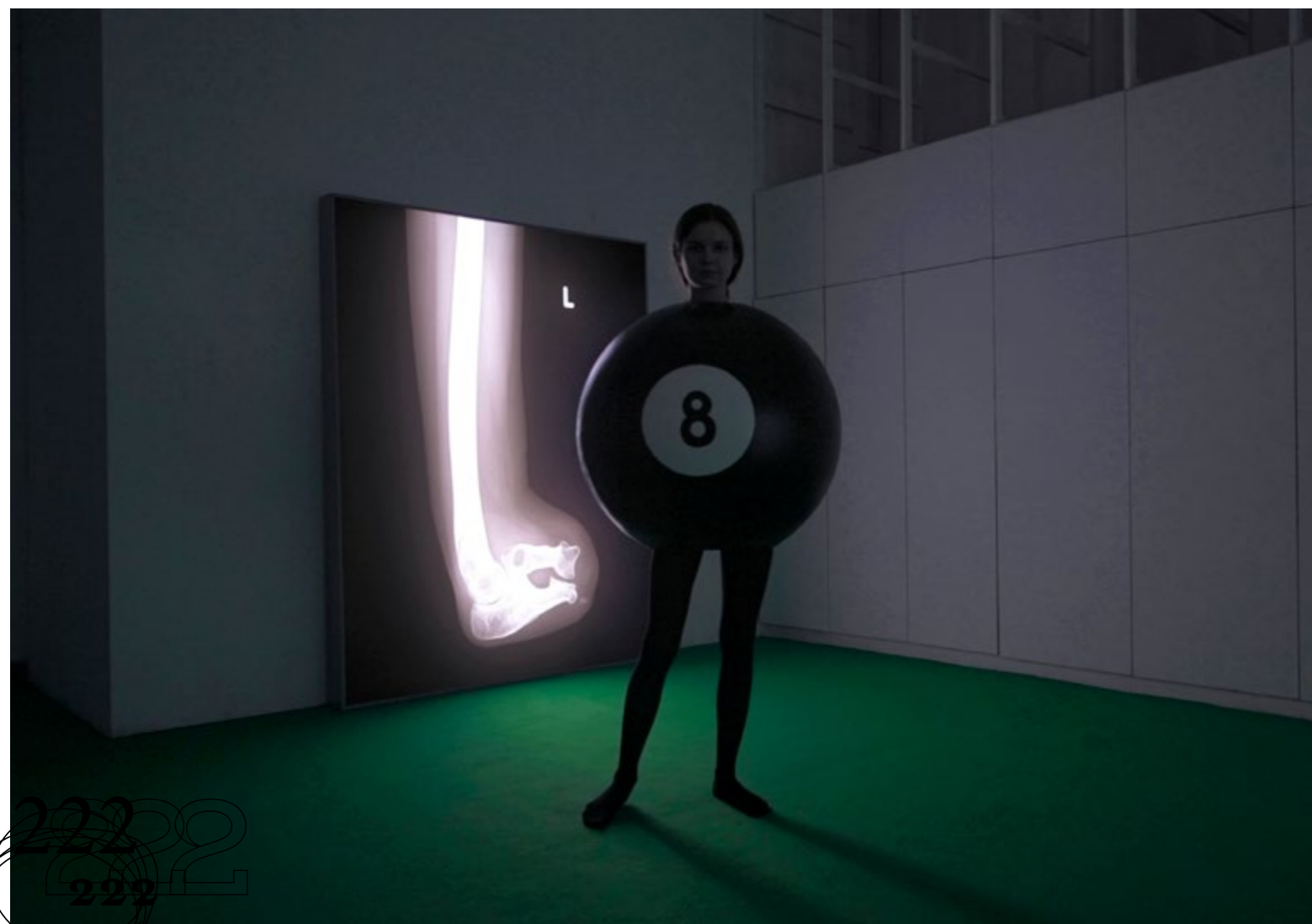
Znane nam z historii sztuki przypadki naprawiania czy gloryfikowania niepełnosprawnego ciała, wykorzystywanego przez artystów pełnosprawnych, cyrkulują w mainstreamowym obiegu artystycznym. Wyjaśniam, w jaki sposób zabiegi te są uprzedmiotawiające – szczególnie w kontekście emancypacji innych mniejszości.

Nakreślam historię zarówno uprzedzenia (*ableizmu*), jak i emancypacji oraz przedstawiam sylwetki artystek z niepełnosprawnościami, które ten temat poruszają w swojej twórczości.

We know from the history of art that cases of repairing and glorifying a disabled body, used by able-bodied artists, are circulating in the artistic mainstream. In this thesis I explain how these treatments objectify such a body, particularly in the context of emancipation of other minorities.

I sketch the history of both prejudice (*ableism*) and emancipation, and I present disabled female artists who raise this topic in their works.

1.

2.

1-3. *Jackpot*, instalacja, 47 m kw.

1-3. *Jackpot*, installation, 47 sq m

3.

4.

5.

6.

4-6. *Supernormal*, video performans, 00:01:00
4-6. *Supernormal*, video-performance, 00:01:00

Promotorzy / Supervisors

Praca dyplomowa Nadii Markiewicz to zbiór bardzo ważnych rozważań na temat relacji społecznych i politycznych budujących strukturę współczesnego świata, który mimo sporych wysiłków korekcyjnych ciągle zbudowany jest na braku akceptacji wyglądającego inaczej.

Jackpot – tytuł pracy odnosi się do loterii, gry, sukcesu i skumulowanej puli nagród, które należą się sprawnym. Wideo przedstawiające obracające się koło fortuny jest ważnym elementem aranżacji przestrzennej. Odbiorca wprowadzony jest w przestrzeń sali wyłożonej zieloną wykładziną nawiązującą do stołu bilardowego, staje się uczestnikiem gry, staje się bezradną kulą zależną od możliwości gracza, który nami gra. Kto to jest, nie wiemy.

Nadia Markiewicz stworzyła przestrzeń do rozważań na temat pełnosprawności i niepełnosprawności, na temat wykluczenia.

To bardzo ważny głos w sytuacji kiedy, jak sama mówi: „Obecnie cały świat zaczyna mieć ograniczenia podobne niepełnosprawnym i powoli zaczyna o tym myśleć”.

Mam nadzieję, że *Jackpot* przyczyni się do remontowania barier dzielących ludzi i otworzy nowe możliwości komunikacyjne.

Nadia Markiewicz's degree piece is a set of very important reflections on social and political relations building the structure of the contemporary world, which – in spite of large corrective efforts – is still built on the lack of acceptance of the one who looks different.

The title of the piece – *Jackpot* – refers to a lottery, game, success, and a cumulative pool of prizes to be granted to the able-bodied. A video presenting the rolling wheel of fortune is an important part of the spatial arrangement. Introduced into the space of the room lined with green lining, referring to a billiard table, the recipient becomes a participant in a game and a helpless ball dependent on the capabilities of the player playing with us. We do not know who it is.

Nadia Markiewicz has created a space for reflection on the subject of full ability and disability, on the subject of exclusion.

It is a very important voice in the situation when, as she herself says: 'Today the whole world is beginning to have the same limitations as the disabled do and is slowly starting to think about it.'

I hope that *Jackpot* will help to break down the barriers dividing people and will open up new possibilities of communication.

prof. Mirosław Bałka

Prof. Mirosław Bałka

Aneks do pracy dyplomowej *Supernatural* realizowany w Pracowni Relacji Wizualnych przez Nadię Markiewicz to realizacja poruszająca aktualne problemy społeczne. Stawia pytania na temat roli kobiety w kulturze powszechnej oraz konfrontuje widza z niepełnosprawnością, a także nawiązuje do znormalizowanych standardów piękna. Praca Nadii Markiewicz to realizacja wideo bazująca na odwzorowaniu przez autorkę kadrów z filmów przedstawiających kobiecie role filmowe. Każdy z nich wyreżyserowany został przez mężczyznę i przedstawia sposób, w jaki postrzegane są kobiety. Filmy często traktowane są jako kanon i wyznacznik zachowań ludzi i społeczeństw. Z tego właśnie powodu Artystka wybiera tę właśnie formę dialogu i konfrontuje się z narzuconym przez kulturę wizerunkiem. Zderza swoją niepełnosprawność z utartym paradygmatem kulturowym, stawiając przed nami, widzami, kluczowe pytania o sposoby rozumienia i uczenia się świata.

The minor degree *Supernatural* prepared in the Visual Relations Studio by Nadia Markiewicz is a project dealing with current social issues. It asks questions about the woman's role in general culture, confronts the onlooker with disability and refers to the normalised standards of beauty. Nadia Markiewicz's work is a video project based on the reproduction of shots from films presenting female characters. Each of them was directed by a man and presents the way in which women are perceived. Films are often treated as the canon and indicator of human and societies' behaviours. For this reason, the artist chooses this form of dialogue and engages in a confrontation with the image imposed by culture. She juxtaposes her disability with a well-established cultural paradigm and puts key questions about the ways of understanding and learning the world before us – the onlookers.

prof. Prot Jarnuszkiewicz

Prof. Prot Jarnuszkiewicz

7.

8.

7., 8. *Supernormal*,
wideo performans, 00:01:00

7., 8. *Supernormal*,
video-performance, 00:01:00

Studia: Wydział Grafiki (I st. 2013–2016) i Wydział Sztuki Mediów (II st. 2016–2020) Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, Wydział Reżyserii Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. Leona Schillera w Łodzi (jednolite magisterskie od 2018). Dziedziny działalności artystycznej: wideoperformans.

Studies: Faculty of Graphic Arts (bachelor's level 2013–2016) and Faculty of Media Art (master's level 2016–2020) of the Academy of Fine Arts in Warsaw, Film and TV Direction Department of the Leon Schiller National Film School in Łódź (uniform master's level studies since 2018). Fields of artistic activity: video performance.

agataprzygodzka982@gmail.com

W poszukiwaniu utraconej tożsamości artystycznej *In search of lost artistic identity*

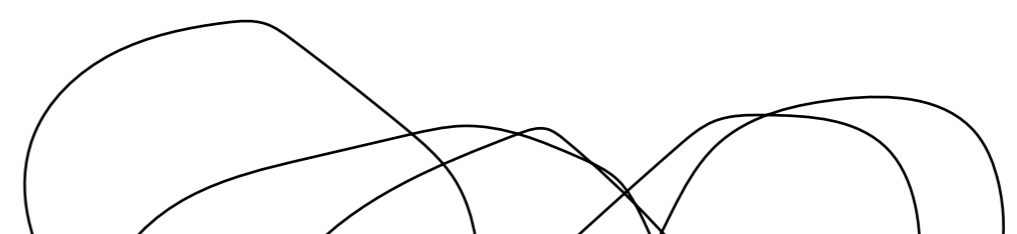
DYPLOM: Pracownia Komunikacji Intermedialnej; promotor: prof. Krzysztof Olszewski
DEGREE PIECE: Studio of Intermedia Communication; supervisor: Prof. Krzysztof Olszewski

W poszukiwaniu utraconej tożsamości artystycznej to praca oparta na osobistym doświadczeniu. Kluczowe pytania, które stały się punktem wyjścia wideoperformansu, dotyczą relacji między artystą, dziełem i odbiorcą, poszukiwania balansu między zależnością i niezależnością od drugiego, innego, podobnego. Dotknięcie tych newralgicznych punktów dla mnie i każdego artysty – przywiązania do dzieła, zatracania się w nim czy oddania mu wolności – zaowocowało instalacją składającą się z trzech wideo odtwarzanych w zaaranżowanej przestrzeni wraz z udziałem aktora.

wystąpili: Michał Ferenc, Agata Przygodzka

In search of lost artistic identity is a piece based on personal experience. The key questions that have become a starting point for this video performance refer to relations between the artist, the work of art and the recipient, and a search for the balance between dependence and independence of another one, a different one, a similar one. Touching on these points of particular importance for me and every artist – attachment to a work of art, getting lost in it or surrendering freedom to it – resulted in an installation consisting of three videos played in an arranged space with the participation of an actor.

performers: Michał Ferenc, Agata Przygodzka

W poszukiwaniu utraconej tożsamości artystycznej

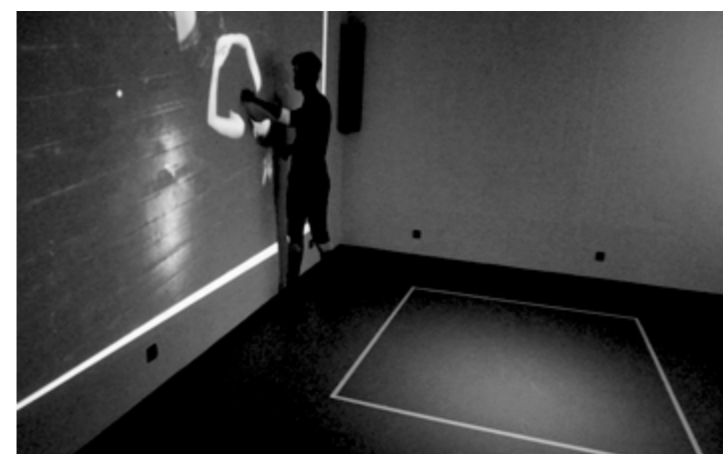
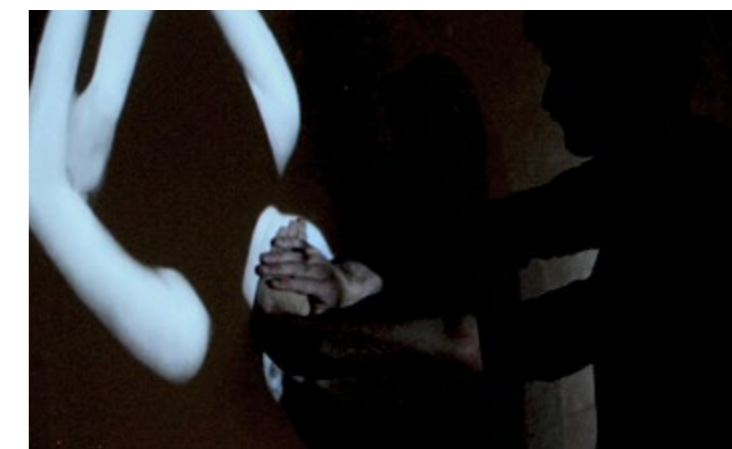
In search of lost artistic identity

PRACA TEORETYCZNA: promotor: dr hab. Monika Murawska

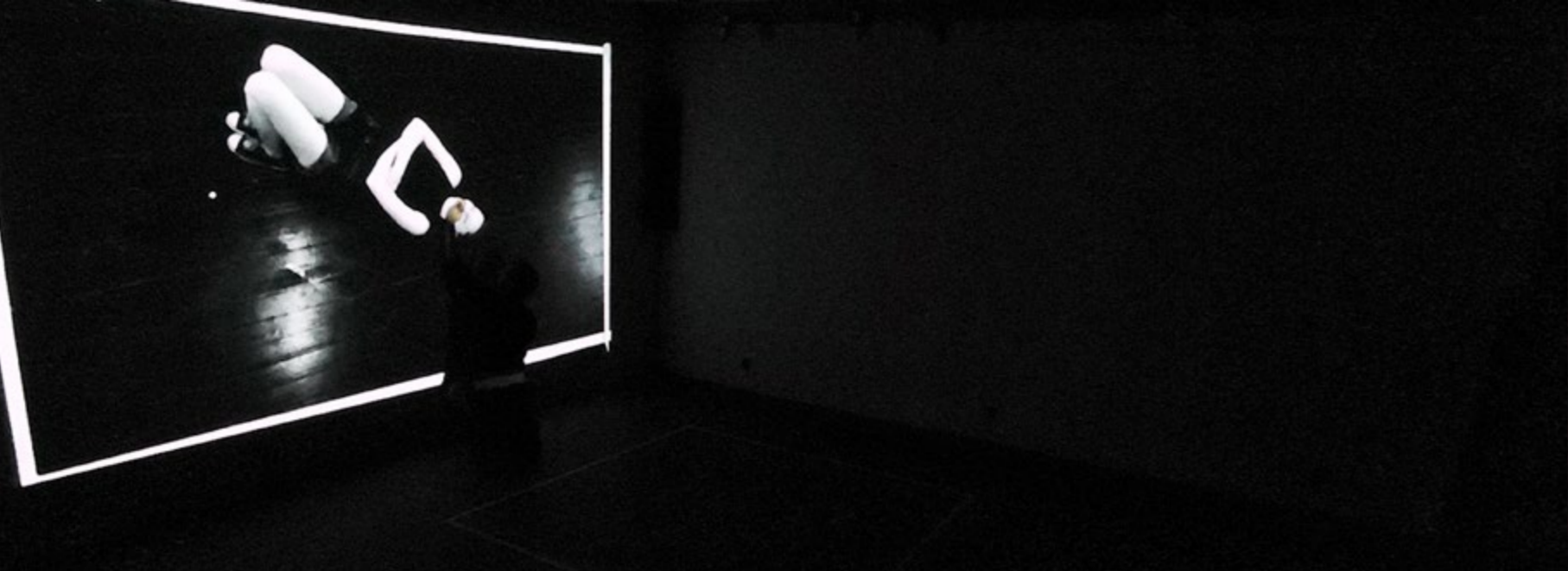
THESIS: supervisor: Dr hab. Monika Murawska

Problematyka mojej pracy teoretycznej wywodzi się z rozważań nad tożsamością artystyczną. Jak starałam się udowodnić, jej oryginalny charakter kształtuje się dzięki relacji z nauczycielami spotkanymi na drodze dojrzewania, reakcją na problemy i możliwości otaczającego nas świata oraz zależnościom między artystą, publicznością i środowiskiem artystycznym. Posiadanie tożsamości artystycznej jest również związane z nieustannym przenikaniem się wielu kontrastowych cech. Skrajny indywidualizm, potrzeba wolności, wyrażania siebie, zróżnicowanie, a co za tym idzie, silne dystansowanie się wobec wszelkich form podobieństwa wobec innych osób tworzących sztukę. W związku z tym podstawową zasadą spajającą środowisko artystyczne będzie różnica. Artysty są niepowtarzalną grupą, którą łączy poczucie odrębności wobec innych z tej samej grupy. Jednocześnie twórca zabiega o ciągłą uwagę, walczy o widzialność i uznanie innych z tego samego środowiska artystycznego. Każdy z przytoczonych filarów i cech tożsamości przedstawionych w mojej pracy teoretycznej może wpływać na artystę, utwierdzając go w przekonaniu o wyborze słusznej drogi kreatora, ale również zdestabilizować szczególnie wrażliwy kręgosłup moralny młodego twórcy i spowodować zatracenie tożsamości artystycznej.

The subject-matter of my thesis draws upon reflections on artistic identity. I tried to prove that its original character is shaped by relations with teachers encountered on the path of maturing, reactions to problems and possibilities of the world around us, and dependencies between the artist, the audience and the artistic circle. The possession of artistic identity is also related to the constant interpenetration of many contrasting features. Extreme individualism, the need for freedom and self-expression, diversity and, consequently, strong detachment towards all forms of similarity to other persons creating art. Therefore, the basic principle bonding the artistic circle will be the difference. Artists are a unique group united by a sense of being distinct towards others from the same group. At the same time, the artist strives for constant attention, visibility and recognition from others belonging to the same artistic circle. Each of the mentioned pillars and traits of identity presented in my thesis may influence an artist by reinforcing their belief in the choice of the right path of a creator, but it may also destabilise the particularly sensitive moral spine of a young artist and result in the loss of their artistic identity.

*W poszukiwaniu utraconej tożsamości, materiał wideo, 11'25''
In search of lost artistic identity, video footage, 11'25''*

*W poszukiwaniu utraconej tożsamości,
materiał wideo, 11'25''
In search of lost artistic identity,
video footage, 11'25''*

Promotor / Supervisor

Więcej niż obraz?

Praca magisterska pani Agaty Przygodzkiej została wykonana z bardzo dużym, wręcz fundamentalnym udziałem dr Magdaleny Janus, bez wysiłku której dyplom nie osiągnąłby tak wysokiego poziomu artystycznego.

W Pracowni Komunikacji Intermedialnej od początku istnienia staramy się stworzyć studentkom/studentom optymalne warunki do artystycznych badań w wybranych wspólnie obszarach. Cały czas staramy się przekraczać granice obrazu i przestrzegać go na wiele różnych sposobów i w różnych kontekstach. Realnie lub symbolicznie, w zależności od oczekiwań i możliwości jednostki czy grupy. Obraz, w przypadku dyplomowej realizacji Agaty Przygodzkiej, jest w przeważającej części obrazowaniem performatywnym, a intermedialnie ontyczne związki obrazu z performansem są w tym przypadku niepodważalne. Dyplom bardzo osobisty, o fundamentalnym znaczeniu dla autorki i dla nas odbiorców (akademickich nauczycieli i nie tylko). Bardzo emocjonalna wypowiedź na temat roli, miejsca, oczekiwań i wymagań studentki uczelni artystycznej. O nas, dla nas, w ujęciu klasycznej relacji uczeń – mistrz, ale też poza i obok. Pomiedzy sztuką a mediami, czyli w sztuce mediów. Pomiedzy obrazem wideo a obrazem filmowym, wszystko w kierunku i na bazie osobistych doświadczeń autorki. We wzajemnym definiowaniu artystki i jej realizacji, artystki i aktora w końcowej części dyplomu. W dynamicznym procesie realizacji, pomiedzy reprezentacją a artystyczną interpretacją. W oparciu o własne przeżycia i pamięć. Dyplom wymagający większego skupienia i innego patrzenia, a właściwie doświadczania obrazu, bliższego performatywnemu odbiorowi, siłą rzeczy bardziej angażujących nas w przedstawianą przez artystkę narrację.

Agata Przygodzka odnosi swoją sztukę – sztukę mediów – do obrazu ruchomego związanego z wideo i filmem. Koduje swój obraz wielokrotnie, zapraszając nas do osobistego odczytania wielu różnych sensów swojej osobistej historii.

Jedną z cech charakterystycznych użytych przez Agatę kodów jest ich taktylność – dotykość, udział dotyku (aktor – jego taktylność), też taktylność ekranu. Od zmysłu dotyku jako podstawy naszej komunikacji, przez taktylność ekranu do dotyku aktora. W procesie fragmentaryzacji tożsamości w ponowoczesnym czasie komunikowania się hauptycznie autorki z nami i samą sobą.

More than an image?

The degree piece of Ms Agata Przygodzka was prepared with a very broad, even fundamental contribution from Dr Magdalena Janus without whom the degree piece would not have achieved such a high artistic level.

Since the beginning of its existence, the Studio of Intermedia Communication has tried to provide students with optimum conditions for artistic research in jointly selected areas. We constantly make efforts to go beyond the limits of the image and perceive it in many different ways and in various contexts. Real or symbolic, depending on the expectations and capabilities of the individual or group. In the case of Agata Przygodzka's diploma project, the image is based mainly on performative imaging, and intermedia-type ontic relationships between the image and performance are indisputable. A very personal degree piece of fundamental importance for the author and us recipients (academic teachers and others). A very emotional statement about the role, place, expectations and requirements of an artistic school student. About us, for us, within – but also beyond and beside – the classic apprentice – master relationship. Between art and the media, i.e. in media art. Between the video image and the film image – everything towards and on the basis of the author's personal experiences. In the act of mutual defining of the artist and her project, the artist and the author in the final part of the degree piece. In the dynamic process of implementation, between representation and artistic interpretation. On the basis of one's own experiences and memory. This degree piece requires higher concentration and a different way of looking at, or rather experiencing the image, which is closer to the performative reception that naturally engages us more strongly in the narrative presented by the artist.

Agata Przygodzka refers her art – media art – to the moving image related to video and film. She codes her image a few times, inviting us to personally read many different meanings of her personal history.

One of the characteristic qualities of codes used by Agata is their tactility – touchability, the role of touch (the actor's tactility), and the tactility of the screen. From the sense of touch as the basis of our communication and the tactility of the screen to the actor's touch. In the identity fragmentation process in the post-modern time of the author's haptic communication with us and with herself.

An authentic and beautiful – authentically beautiful – degree piece about relations, or maybe primarily about the author's relation with herself during studies at

an artistic school, on the threshold of entering a fertile and rich artistic adulthood, without the risk of stopping/getting lost in the shallows/desert, the desert of solitude. Congratulations!

Gratuluję!

prof. Krzysztof Olszewski
Prof. Krzysztof Olszewski

W poszukiwaniu utraconej tożsamości, materiał wideo, 11'25"
In search of lost artistic identity, video footage, 11'25"

~~Faculty of Stage Design~~
~~WYDZIAŁ SCENOGRAFII~~
~~DESIGN~~

WYDZIAŁ SCENOGRAFII
Faculty of Stage Design

Faculty of Stage Design

Wydział Scenografii

FACULTY OF STAGE DESIGN
Stage Design

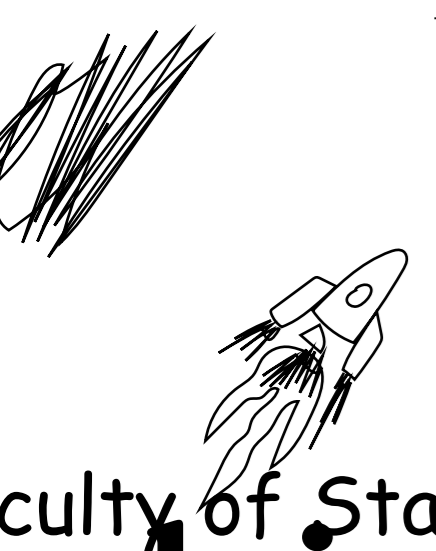
WYDZIAŁ SCENOGRAFII

Faculty of Stage Design

Wydział Scenografii
Faculty of Stage Design

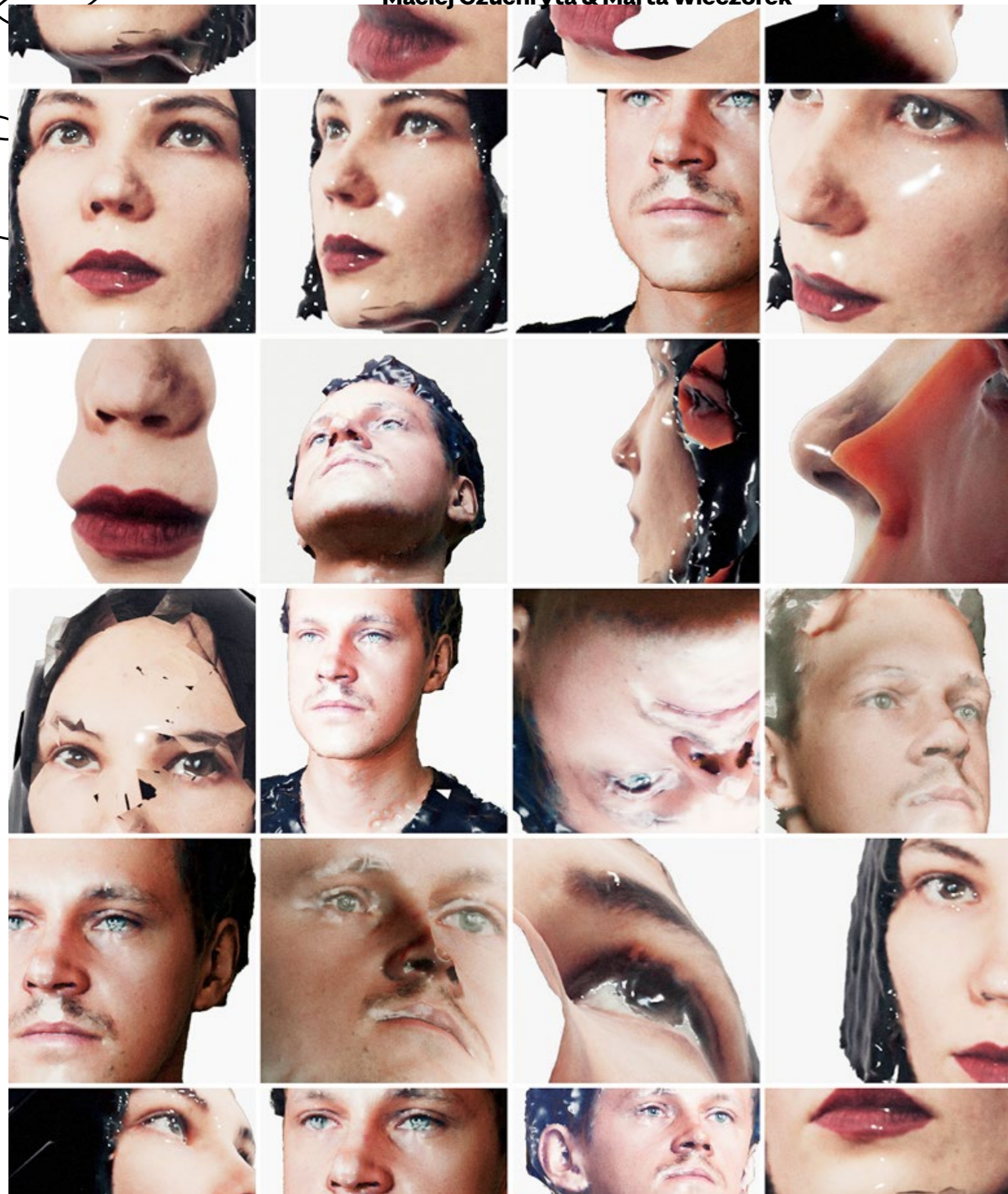
Wydział Scenografii

WYDZIAŁ SCENOGRAFII

Faculty of Stage Design
Wydział Scenografii

WYDZIAŁ SCENOGRAFII
Faculty of Stage Design

Maciej Czuchryta

Ur. 1994. Studia: Wydział Scenografii ASP w Warszawie (2014–2020). Laureat stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Scenograf i kostiumograf, współpracował z czołowymi polskimi reżyserami teatralnymi.

Marta Wieczorek

Ur. 1992. Studia: Wydział Scenografii ASP w Warszawie (2014–2020). Scenografka filmowa i teatralna z siedmioletnim doświadczeniem pracy na planach filmów fabularnych i seriali. Dyplomowany ratownik medyczny.

Od kilku lat pracują razem, tworzą kolektyw nōgraphy. Jako twórcy interesują się zagadnieniami związanymi z dematerializacją scenografii i oddziaływaniem na percepcję widza za pomocą nowych technologii. W oparciu o doświadczenie filmowe i teatralne szukają oryginalnych rozwiązań scenicznych, zderzając najnowsze trendy technologiczne z konwencjonalną scenografią.

Maciej Czuchryta

Born 1994. Studies: Faculty of Stage Design of the Academy of Fine Arts in Warsaw (2014–2020). Winner of the scholarship of the Minister of Culture and National Heritage. Stage designer and costume designer; he has collaborated with leading Polish theatrical directors.

Marta Wieczorek

Born 1992. Studies: Faculty of Stage Design of the Academy of Fine Arts in Warsaw (2014–2020). Film and theatre stage designer with seven years of experience in working on sets of feature films and TV series. Certified medical rescuer.

They have been working together for several years, creating the nōgraphy collective. As artists, they take an interest in issues concerning the dematerialisation of stage design and the impact on the spectator's perception by means of new technologies. On the basis of their film and theatrical experience, they look for unique stage solutions, colliding the latest technological trends with conventional stage design.

www.no-graphy.com
Instagram:
[@malpeczka_marteczka](https://www.instagram.com/malpeczka_marteczka)
[@czuch_ryta](https://www.instagram.com/czuch_ryta)

Projekt scenografii VR na podstawie opowiadania „Kappy” Ryūnosuke Akutagawy

VR level design based on the novel 'Kappa' by Ryūnosuke Akutagawa

DYPLOM: Pracownia Projektowania Scenografii Teatru Lalkowego; promotor: dr hab. Katarzyna Proniewska-Mazurek, prof. Uczelni
DEGREE PIECE: Studio of Set Design for Puppet Theater, supervisor: Dr hab. Katarzyna Proniewska-Mazurek, Assoc. Prof.

Z fascynacji możliwościami, jakie dają nowe technologie, powstał dyplom inspirowany opowiadaniem *Kappy* Ryūnosuke Akutagawy. Zaprojektowany jako doświadczenie VR pozwala na przeniesienie się do wykreowanego świata ukazanego tuż po bliżej nieokreślonej zagładzie. W przedstawionym „muzeum wymarłej cywilizacji” odbiorca ma możliwość przyjrzenia się jak w zwierciadle palącym problemom współczesności.

The authors' fascination with the possibilities offered by new technologies resulted in the degree piece inspired by the novel *Kappa* by Ryūnosuke Akutagawa. Designed as a VR experience, it takes us to a created world that is depicted shortly after an unspecified destruction. In the presented 'museum of an extinct civilisation', the recipient can look at the burning problems of the present day as in a mirror.

Maciej Czuchryta

Między widzem a graczem – recepcja dzieła sztuki jako gry

Between the spectator and the player – reception of a work of art as a game

PRACA TEORETYCZNA: promotor: prof. Magdalena Raszewska

THESIS: supervisor: Prof. Magdalena Raszewska

Praca magisterska jest efektem przemyśleń nad podobieństwem projektowania scenografii spektaklu teatralnego oraz świata wirtualnego gry komputerowej. Z tego na pierwszy rzut oka paradoksalnego zestawienia powstała praca, w której wskazano, jakie warunki muszą pojawić się w strukturze dzieła sztuki, by móc nazwać je grą, a co za tym idzie, jakie warunki musi spełniać struktura spektaklu, by widz mógł być postrzegany jako gracz. W oparciu o te rozważania opracowano metodę służącą porównaniu stopni interaktywności różnych utworów narracyjnych.

The master's degree piece is a result of reflections on the similarity between the stage design of a theatre play and the virtual world of a computer game. Looking paradoxical at first glance, this juxtaposition resulted in a piece that indicates what conditions must appear in the structure of a work of art so that we could call it a game and, consequently, what conditions the structure of a play must meet so that the spectator could be perceived as a player. On the basis of these considerations, a method has been elaborated to compare the level of interactivity of various narrative works.

Marta Wieczorek

Scenograf w dobie kryzysu klimatycznego

Stage designer in the age of climate crisis

PRACA TEORETYCZNA: promotor: prof. Magdalena Raszewska

THESIS: supervisor: Prof. Magdalena Raszewska

Wybór tematu bezpośrednio wiąże się ze zrealizowaną przeze mnie pracą dyplomową. W pełni cyfrowa realizacja jest interpretacją przestrzeni tekstu Ryūnosuke Akutagawy *Kappy* oraz dosłowną próbą zmierzenia się ze scenografią w duchu zero waste. Przeniesienie efektów pracy do przestrzeni 3D oraz użycie immersji VR jest eksperymentem w próbie odpowiedzi na pytanie – czy niematerialna scenografia ma szansę zachować autonomię oraz spełnić wszystkie swoje założenia bez negatywnego wpływu na środowisko?

The choice of the topic is directly connected with the degree piece completed by me. The fully digital project is an interpretation of the space of the text of *Kappa* by Ryūnosuke Akutagawa and a literal attempt to confront stage design in the spirit of zero waste. Transferring the effects of work to the 3D space and the use of VR immersion is an experiment in an attempt to answer the question whether immaterial stage design has a chance to retain its autonomy and fulfil all of its functions without a negative environmental impact.

Kadr z doświadczenia VR
Shot from a VR experience

Kadr z doświadczenia VR
Shot from a VR experience

Promotor / Supervisor

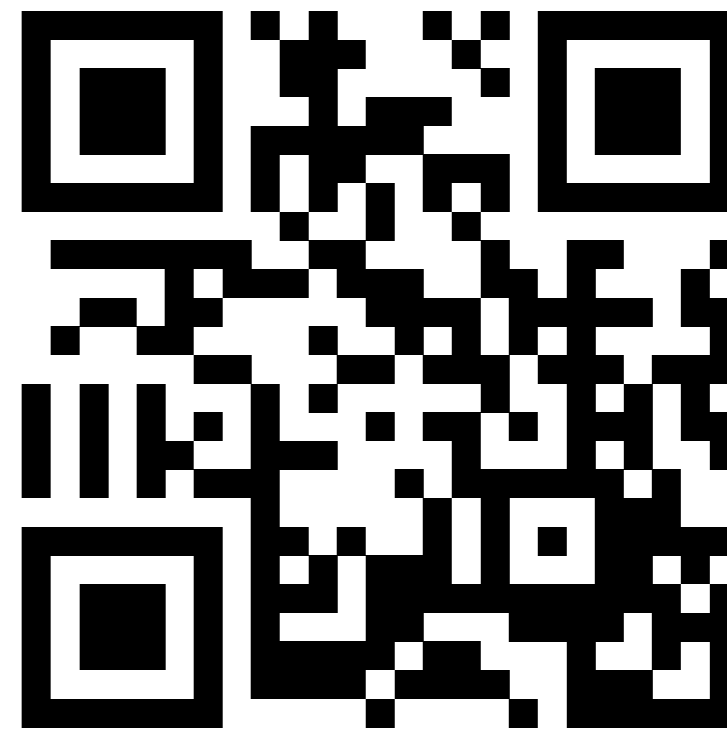
Praca magisterska Pani Marty Wieczorek i Pana Macieja Czuchryty jest pierwszą na Wydziale Scenografii realizacją dyplomową wykorzystującą narzędzia VR. Projekt ten powstał w oparciu o tekst *Kappy* Ryūnosuke Akutagawy. Japoński pisarz przenosi nas w swoim opowiadaniu w rzeczywistość Japonii drugiej połowy lat dwudziestych XX wieku, do świata rozwijającego się agresywnego kapitalizmu i nadchodzącego faszyzmu. Zawarte w nim diagnozy wspomnianych formacji posłużyły dyplomantom do stworzenia swego rodzaju dystopijnej wizji rzeczywistości, inspirowanej niepokojącymi zjawiskami współczesnego świata.

Obserwując proces powstawania pracy dyplomowej Pani Marty Wieczorek i Pana Macieja Czuchryty, ich wielkie zaangażowanie, determinację, którą wykazywali się na każdym etapie wspólnych działań: od poszukiwania tematu poprzez proces podejmowania decyzji dotyczącej zastosowanych narzędzi, przez zbudowanie podłoża merytorycznego i przeprowadzenie celnej analizy tekstu, poszukiwanie inspiracji i wizji plastycznej projektu, dalej przez szkicowanie mapy wirtualnego świata, do którego zamierzali wprowadzić odbiorcę, aż po całe tygodnie poświęcone na kreowanie cyfrowej rzeczywistości, można było zyskać pewność, iż tworzony przez nich kolektyw nōgraphy ma wręcz wpisane w swój „genotyp” powodzenie.

The master's degree piece of Ms Marta Wieczorek and Mr Maciej Czuchryta is the first diploma project using VR tools at the Faculty of Stage Design. This design was based on the text of *Kappa* by Ryūnosuke Akutagawa. The Japanese writer's short story transfers us to the Japanese reality of the second half of the 1920s – to a world of developing aggressive capitalism and advancing fascism. The diagnoses of the aforementioned formations contained in it helped degree candidates to create a sort of dystopian vision of reality inspired by the alarming phenomena of the contemporary world.

When observing the creation of the degree piece of Ms Marta Wieczorek and Mr Maciej Czuchryta, their great commitment and determination shown at every stage of mutual actions: from searching for the topic, the decision-making process regarding the tools used, the construction of a substantive base and an apt analysis of the text, searching for an inspiration and an artistic vision of the design, then the sketching of a map of the virtual world into which they intended to introduce the recipient and, finally, whole weeks spent on the creation of digital reality, one could be sure that success is almost inscribed in the 'genotype' of the nōgraphy collective formed by them.

dr hab. Katarzyna Proniewska-Mazurek, prof. Uczelni
Dr hab. Katarzyna Proniewska-Mazurek, Assoc. Prof.

Link do projektu online: www.kappy.pl
Online link to the design: www.kappy.pl

Ur. 1991. Studia: Wydział Scenografii ASP w Warszawie (2014–2020). Stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (2018). Nagroda im. J. Moskała, w kategorii najlepszy dyplom licencjacki – scenografia filmowa, za pracę *Klejnot z nefrytu* (2017). Stworzyła scenografię i kostiumy do kilkunastu etiud i filmów krótkometrażowych pokazywanych na festiwalach w kraju i za granicą (m.in. *Ticket* na FPFF w Gdyni, 2019) oraz do teledysków (m.in. *Szarówka* Darii Zawiałow – nominacja do Fryderyków 2020). Asystent w Pracowni Filmu dr Katarzyny Sobańskiej i dr. Marcela Sławińskiego na macierzystym Wydziale (od 2018).

Born 1991. Studies: Faculty of Stage Design of the Academy of Fine Arts in Warsaw (2014–2020). Scholarship from the Minister of Culture and National Heritage (2018). She won the Jerzy Moskal Award in the Bachelor Degree Piece – Film Set Design category for the piece *A gem of jade* (2017). She created set design and costumes for several etudes and short films shown at festivals in Poland and abroad (e.g. *Ticket* at the Polish Film Festival in Gdynia, 2019) and for video clips (e.g. Daria Zawiałow's *Szarówka* – nomination for the Fryderyki 2020 awards). An assistant in the Film Studio of Dr Katarzyna Sobańska, and Dr Marcel Sławiński, at the home Faculty (since 2018).

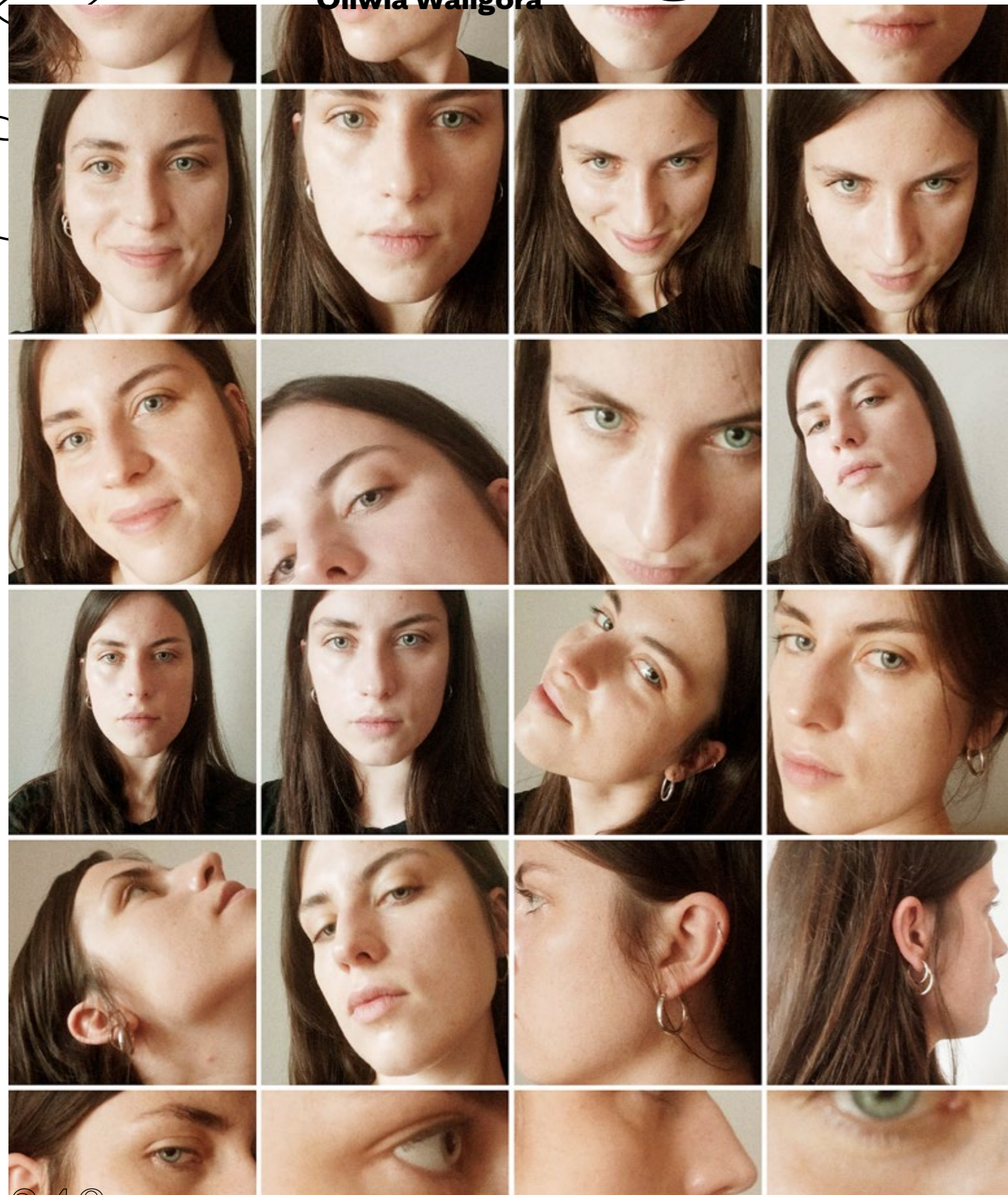
Projekt scenografii do filmu fabularnego na motywach scenariusza W.J. Hasa i J. Kukulczanki „Osioł grający na lirze”

Set design for 'The Ass That Played The Lyre' - a feature film based on the screenplay by W.J. Has and J. Kukulczanka

DYPLOM: Pracownia Projektowania Scenografii Filmowej; promotor: prof. Janusz Sosnowski
DEGREE PIECE: Studio of Film Set Design; supervisor: Prof. Janusz Sosnowski

W mojej pracy chciałam pokazać jednocześnie fatalistyczną i fantastyczną wizję świata, gdzie sen miesza się z jawą, a czas nie ma już znaczenia. Bawiąc się formą z pogranicza teatru i filmu, stworzyłam wizualizacje na bazie modeli 3D, by móc przeanalizować przestrzeń również od strony technicznej. Istotnym elementem tych projektów była dla mnie patyna, zużycie, świadome mieszanie materiałów i faktur z różnych epok. Zabiegi te miały również na celu odrealnić bohaterów zastanych w tym miejscu, wpasowując się w świat ciągłego rozpadu.

In my piece, I wanted to show a simultaneously fatalistic and fantastic vision of the world where sleep blends with reality and time is no longer relevant. Playing with a form on the borderland of theatre and film, I created visualisations based on 3D models in order to analyse space also from a technical perspective. The elements of these designs that I found particularly important were patina, wear and the deliberate mixing of materials and textures from various epochs. These measures were also aimed at making the protagonists found at this point unreal, fitting into the world of constant disintegration.

Twórczość W.J. Hasa na przykładzie filmów „Pętla”, „Rękopis znaleziony w Saragossie” i „Sanatorium pod klepsydrą”

Wojciech Jerzy Has's works on the example of three films: 'The Noose', 'The Saragossa Manuscript' and 'The Hourglass Sanatorium'

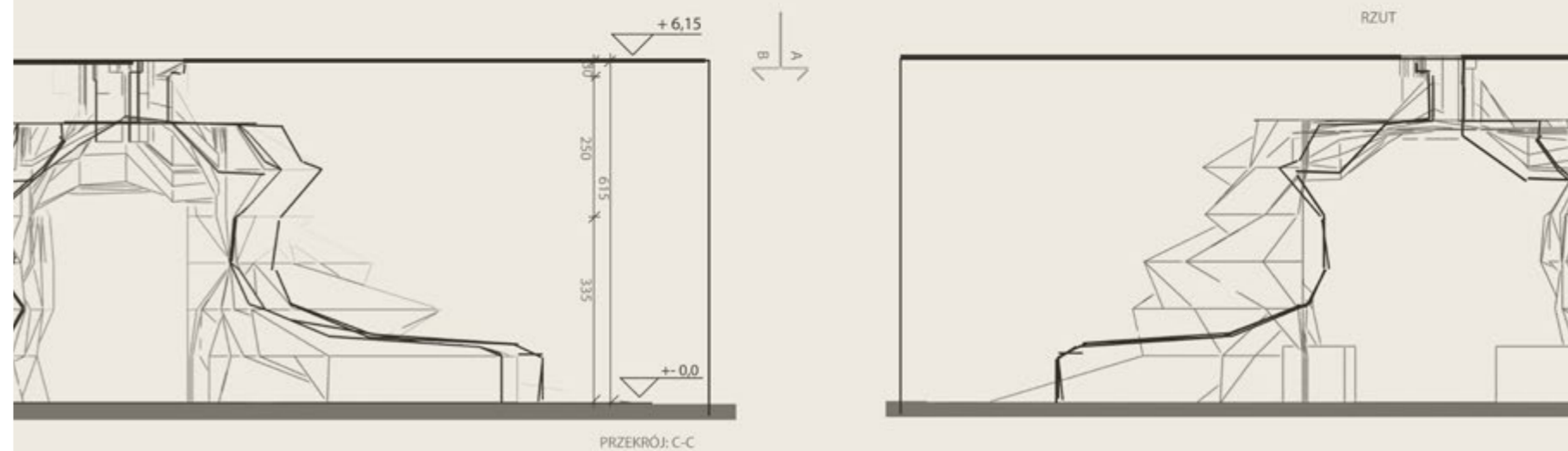
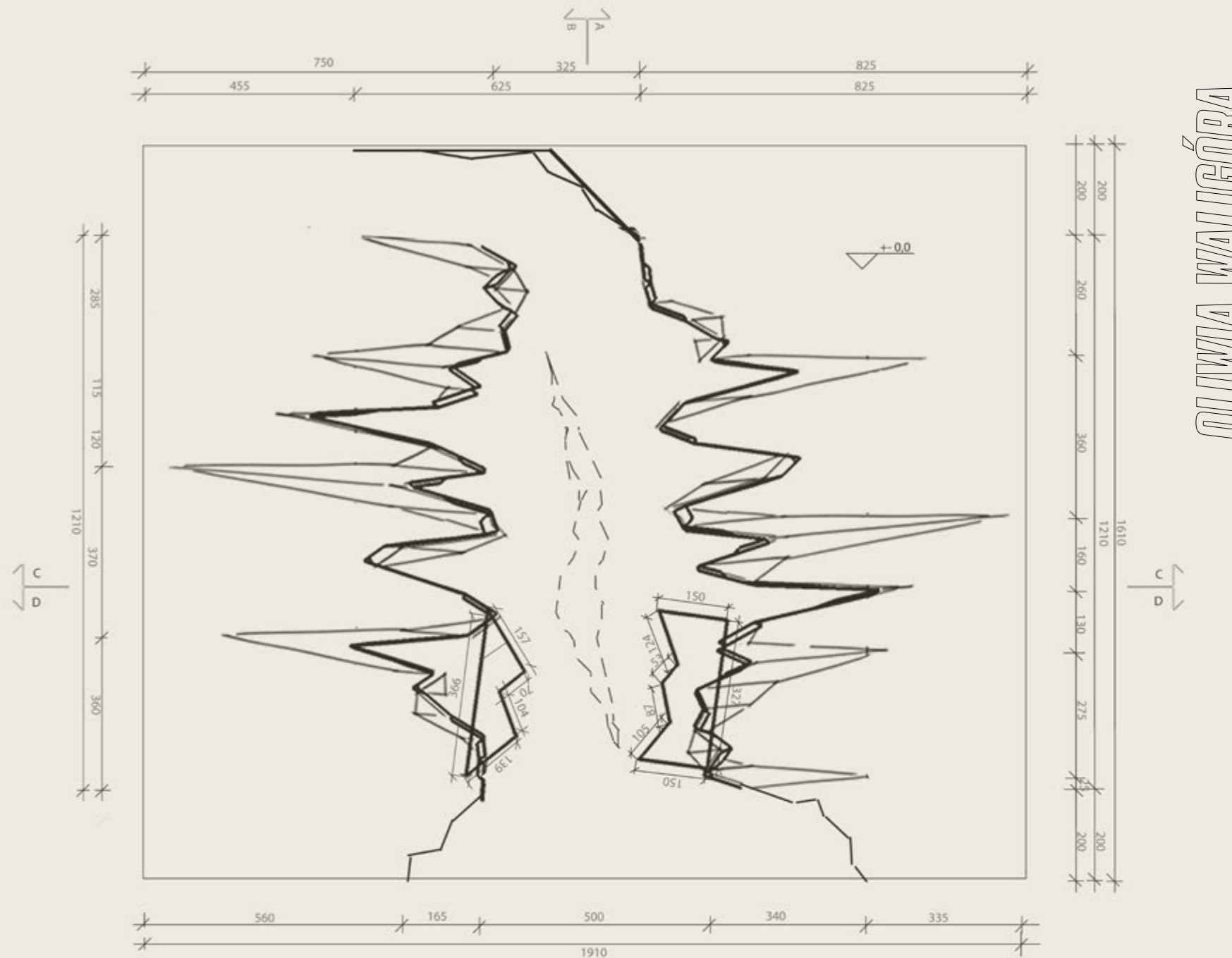
PRACA TEORETYCZNA: promotor: dr hab. Monika Murawska

THESIS: supervisor: Dr hab. Monika Murawska

Praca ta jest próbą podjęcia analizy twórczości W.J. Hasa, skupiając się na jej walorach plastycznych, scenografii. Wybrałam trzy filmy, czarno-białą *Pętlę*, gdzie zwracam uwagę, jak fabuła osadzona jest wokół rekwizytu. *Rękopis znaleziony w Saragossie*, w którym historycznie stylizowane przestrzenie mieszają się z utopijną iluzją – obserwuję tam skalę budowanych dekoracji. Trzeci film kipi zaś feerią barw, oniryczny świat *Sanatorium pod klepsydrą* pozwala mi badać sposób, w jaki Has interpretuje tekst i jak bawi się niuansami w wymyślonych przestrzeniach.

This thesis is an attempt to analyse Wojciech Jerzy Has's works in respect of their visual qualities and set design. I chose three films: the black-and-white *Noose*, where I stress how the plot is set around the requisite. In *The Saragossa Manuscript*, where historically stylised spaces blend with the utopian illusion, I observe the scale of decorations being constructed. The third film is a spectacle of colours; the oneiric world of *The Hourglass Sanatorium* allows me to explore the manner in which Has interprets the text and how he plays with nuances in imaginary spaces.

↓→
Rysunki techniczne na bazie modeli 3D
Technical drawings based on 3D models

Promotor / Supervisor

Pani Oliwia Waligóra wybrała na temat swojego dyplomu projekt scenografii do niezrealizowanego filmu W.J. Hasa pt. *Osiół grający na lirze*. Scenariusz napisała w 1975 r. Jadwiga Kukułczanka-Peyrou, tłumaczka literatury i dystrybutorka polskich filmów we Francji. Za reżyserię i współautorstwo scenariusza odpowiadał W.J. Has. Film nigdy nie powstał. Autorskie filmy Hasa niczego nie załatwiały rządzącym, a wymagały wysokiego budżetu. Tak też było z *Osiłem*, do którego realizacji reżyser przymerzał się bezskutecznie w 1982 i w 1996 roku.

Prawie 50 lat później panią Waligórę zafascynował ten projekt. Oryginalnie film miał powstać w studio i na Pustyni Błędowskiej. Ale w epoce zapisu elektronicznego i CGI dyplomantka uznała, że całość filmu da się zrealizować w studio. Swoimi drogami, co nie było łatwe, dotarła do scenopisu. Na jego motywach powstał projekt.

Akcja filmu dzieje się w beczasie, w pustynnym krajobrazie po jakiejś wielkiej katastrofie. Główny obiekt – dom – to ruina częściowo bez dachu, z rzuconym na nią wrakiem statku, ze śladami eleganckiego niegdyś wyposażenia, kuchnią, biblioteką, łazienką. Pozostała część akcji dzieje się w stodole oraz w plenerach: lesie umarłych, nad podziemną rzeką, w opustoszałej stacji benzynowej.

Pani Waligóra nie ułatwiła zadania ani sobie, ani potencjalnemu autorowi zdjęć (w oryginalnym zamysle miał to być Witold Sobociński). W filmie nie świeci ani słońce, ani księżyc, a liczba sztucznych źródeł światła jest ograniczona.

Głównymi bohaterami jest para Anabella i Anabello, z którymi poznajemy ten dziwny świat, zaludniony przez takie postacie jak Katarzyna Wielka, Adolf Hitler, Sokrates, Gilgamesz, Enkidu, Pan Bóg, Matka Boska, archaniołowie i inni – łącznie 18 postaci. Wszystkie one autorka utrzymała w gamie brązów i beży. Zostały zaprojektowane pod kierunkiem dr Jagny Janickiej.

W zaprojektowanym świecie mamy do czynienia z przemieszaniem epok i cywilizacji. Ma on wyraźny charakter oniryczny, dystopijny, podkreślony śladami zagłady, destrukcją pleneru i degradacją wnętrza. Przygotowując projekt, autorka posłużyła się stworzonymi przez siebie modelami 3D.

Częścią dyplomu jest bogaty dobór inspiracji oraz perfekcyjne rysunki techniczne, które uwiarygodniają możliwość realizacji ambitnego zamierzenia.

Ms Oliwia Waligóra chose the set design for Wojciech Jerzy Has's unrealised film *The Ass Who Played The Lyre* as the subject matter of her degree piece. The screenplay was written by Jadwiga Kukułczanka-Peyrou – a literary translator and distributor of Polish films in France – in 1975. Wojciech Jerzy Has was the director and co-author of the screenplay. The film was never completed. Has's films did not help the authorities to obtain anything, and they required a large budget. Such was also the case of *The Ass* – the director unsuccessfully tried to accomplish it in 1982 and in 1996.

Almost 50 years later, this project fascinated Ms Waligóra. The film was originally intended to be shot in a studio and in the Błędowska Desert. But, in the age of electronic recording and CGI the degree candidate found it possible to accomplish the film in a studio. It was not easy to get the screenplay, but she did it in her own way. The design was based on its motifs.

The film is set in a timeless space – in a desert landscape after some great catastrophe. The main object – a house – is a ruin partly without a roof, with a shipwreck cast on it and with traces of formerly elegant furnishings, the kitchen, the library and the bathroom. The remaining part of the film is located in a stable and in open-air settings: in the forest of the dead, on an underground river, in a deserted petrol station.

Ms Waligóra did not make the task easy either for herself or the potential cinematographer (Witold Sobociński had originally been designated for this job). The sun and the moon do not shine in the film, and the number of artificial light sources is limited.

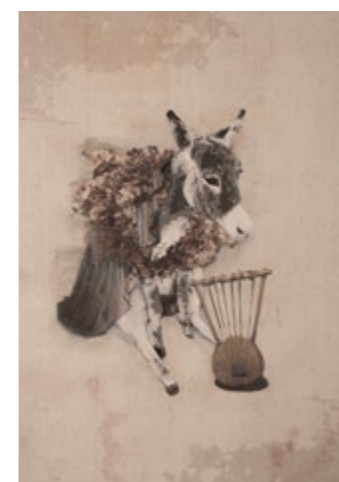
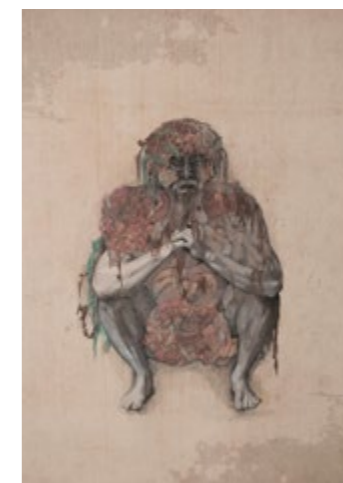
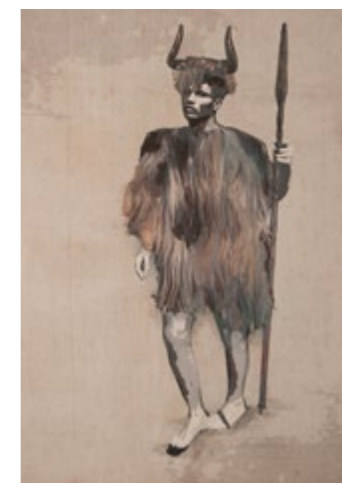
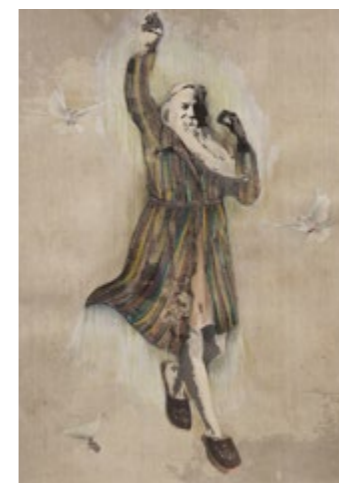
The main protagonists are Anabella and Anabello, who guide us through this strange world populated by such characters as Catherine the Great, Adolf Hitler, Sokrates, Gilgamesh, Enkidu, God, Holy Mother, archangels and others – altogether 18 characters. All of them are depicted in an array of bronze and beige shades. They were designed under the direction of Dr Jagna Janicka.

The designed world is a mixture of epochs and civilisations. It has explicitly dreamlike and dystopian features emphasised by the traces of annihilation, the destruction of the open-air location and the degradation of interiors. Preparing the design, the author used 3D models created by herself.

A part of the degree piece is a rich choice of inspirations and perfect technical drawings that enhance the possibility of accomplishing the ambitious project.

prof. Janusz Sosnowski
Prof. Janusz Sosnowski

→
Projekty kostiumów,
technika mieszana, 46 × 33 cm
Costume designs,
mixed media, 46 × 33 cm

Faculty of Management of Visual Culture

WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA KULTURĄ WIZUALNĄ

Faculty of Management
of Visual Culture

Faculty of Management of Visual Culture

Faculty of Management of Visual Culture

**Wydział Zarządzania
Kulturą Wizualną**

WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA KULTURĄ WIZUALNĄ

Faculty of Management of Visual Culture

Wydział Zarządzania Kulturą Wizualną

FACULTY OF MANAGEMENT
OF VISUAL CULTURE

Faculty of Management of Visual Culture

WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA
KULTURĄ WIZUALNĄ

Wydział Zarządzania Kulturą Wizualną

OK

Wydział Zarządzania Kulturą Wizualną

Faculty of Management of Visual Culture

Ur. 1998. Studia na WZKW ASP w Warszawie (2017–2020). Stypendium Rektora ASP (2018/19, 2019/20). Zajmuje się kuratorowaniem wystaw oraz badaniami teoretycznymi w zakresie kultury wizualnej i historii sztuki. Współkuratorysta wystaw *1/11 – Mikrohistorie*, Fundacja Arton, Warszawa, 2018 i *Jak pokroić cytrynę?*, Salon Akademii Koneser, Warszawa, 2020. Kuratorysta wystawy *Monika Orpik: Blue Zone & Manual of Participation*, Galeria Autonomia, Warszawa, 2019. Asystentka produkcji filmu dokumentalnego realizowanego przez fundację Arton YYAA – *Wojciech Bruszcowski*, reż. E. Kozłowska.

Born 1998. Studies: Faculty of Management of Visual Culture of the Academy of Fine Arts in Warsaw (2017–2020). Scholarship of the Rector of the Academy of Fine Arts (2018/2019, 2019/2020). She works as a curator of exhibitions and does theoretical research in the field of visual culture and the history of art. Co-curator of exhibitions: *1/11 – Microstories*, the Arton Foundation, Warsaw, 2018 and *How to slice a lemon?*, Salon Akademii Koneser, Warsaw, 2020. Curator of the exhibition *Monika Orpik: Blue Zone & Manual of Participation*, Autonomia Gallery, Warsaw, 2019. Production assistant of the documentary *YYAA – Wojciech Bruszcowski* directed by E. Kozłowska and produced by the Arton Foundation.

+48 600 970 103
nikaorlowska@gmail.com

Tomasz Machciński i Ryszard Kisiel - emancypujący potencjał gier z wizerunkiem *Tomasz Machciński i Ryszard Kisiel - emancipating potential of games with self-image*

DYPLOM: promotor: dr Marika Kuźmicz
DEGREE PIECE: supervisor: Dr Marika Kuźmicz

Szafa *Closet*

ANEKS: Pracownia Plastyki; promotor: mgr Kuba Maria Mazurkiewicz
MINOR DEGREE: Studio of Plastic Art; supervisor: Kuba Maria Mazurkiewicz, MFA

Praca ma na celu zrekonstruowanie znaczeń, jakie niosą performatywne działania dokamerowe Tomasza Machcińskiego i Ryszarda Kisiel. Analizując fotografie pochodzące z prywatnych archiwów obu artystów-outsiderów oraz poświęcone im materiały prasowe i filmowe, próbuję odpowiedzieć na pytanie, czemu służą twórcom gry z wizerunkiem, w tym kreowanie płci przeciwnej, a także – jaką rolę odgrywają w ich działaniach kategorie zabawy, kampu, obsceniczności i groteski.

Ryszard Kisiel i Tomasz Machciński stworzyli w domowym zaciszu setki fotograficznych wcieleni. Te campowe gry z tożsamością miały emancypujący charakter: podkreślały indywidualność twórców i były

The aim of the work is to reconstruct the meanings carried by the performative camera-targeted activities of Tomasz Machciński and Ryszard Kisiel. In my analysis of photographs from the private archives of both artists-outsiders and press and film materials devoted to them, I try to answer the question about the purpose of the artists' games with self-image, including the creation of the other sex, and also about the role of the categories of play, camp, obscenity and grotesque in their activity.

Ryszard Kisiel and Tomasz Machciński created hundreds of photographic incarnations in the privacy of their homes. These camp plays with identity had an emancipating character: they stressed the individuality of the artists and expressed their objection to the

wyrazem sprzeciwu wobec opresyjnej rzeczywistości PRL. Aneks wizualny *Szafa* towarzyszący mojej pracy teoretycznej jest projektem instalacji, w której fotograficzne archiwa dwóch twórców zderzają się z ich własnymi komentarzami. Umieszczając szafę w galerii i zachęcając do zajrzenia przez dziurkę od klucza, staram się pokazać dwoisty charakter sytuacji ich prywatnych archiwów, w której to, co najbardziej intymne – własne nagie ciało i seksualność – staje się publiczne.

oppressive reality of communist Poland. The visual minor degree *Closet* that accompanies my thesis is the design of an installation in which the photographic archives of both artists collide with their own comments. By placing a closet in the gallery and encouraging recipients to take a peep through the keyhole, I try to show the duality of the situation of their private archives, in which the most intimate matters – one's own naked body and sexuality – become public.

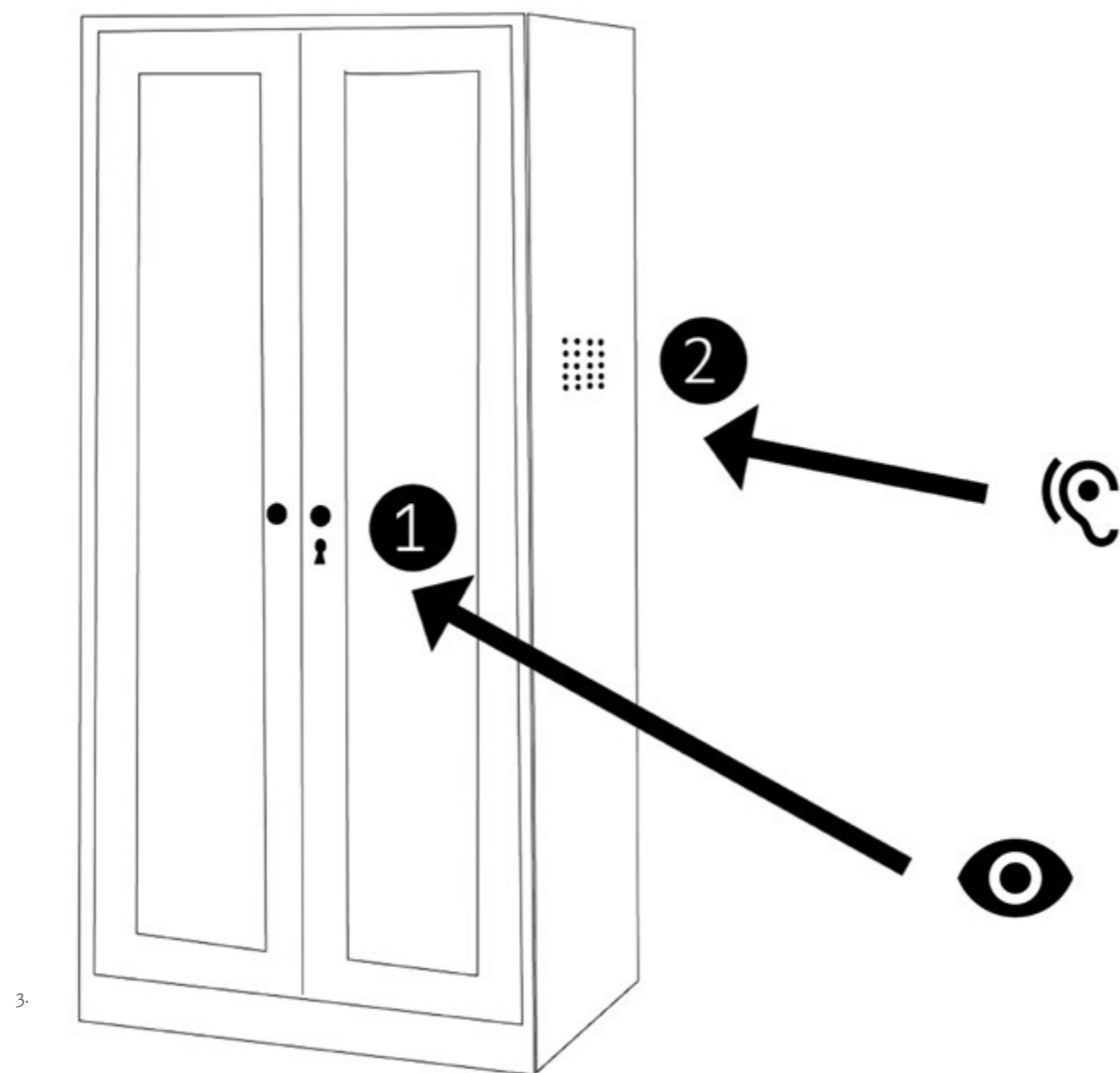
1.

2.

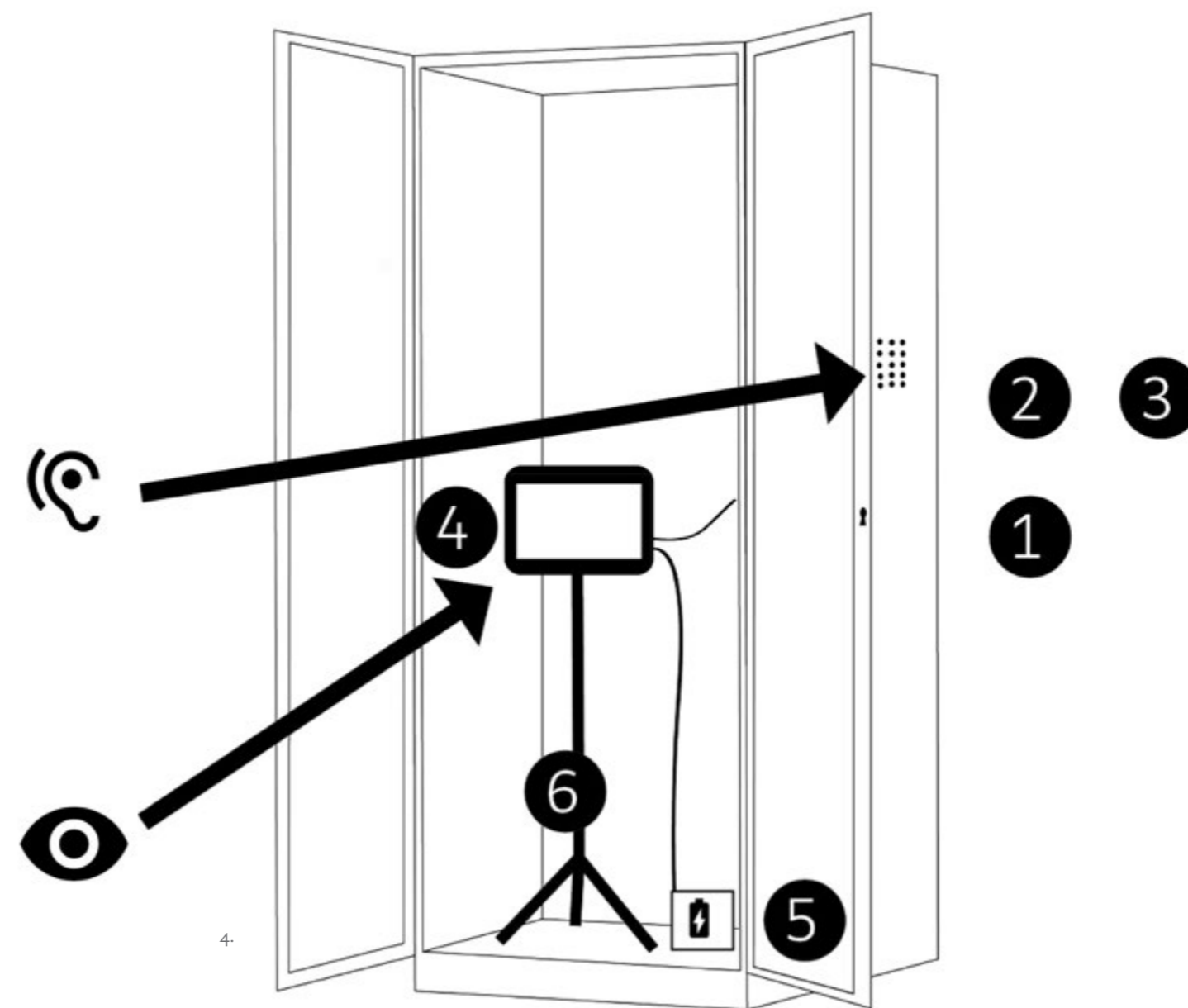

1. *Szafa*, projekt instalacji w formie broszury, 297 × 210 mm, 28 stron
1. *Closet*, installation design in the form of a brochure, 297 × 210 mm, 28 pages

2. *Szafa*, kolaż wideo, 7:15 min
2. *Closet*, video collage, 7:15 min.

- 1 Dziurka od klucza o średnicy 1 cm
- 2 Wywiercone dziurki: kwadrat 5x5 cm
- 3 Mały głośnik na baterie, ok. 6x4 cm, przyklejony do ściany szafy

- 4 Tablet 10"
- 5 Powerbank
- 6 Statyw z uchwytem

Promotorzy / Supervisors

Tomasz Machciński i Ryszard Kisiel, bohaterowie pracy licencjackiej Weroniki Orłowskiej, to twórcy odkrywani dla polskiej historii sztuki i kultury dopiero w ostatnich latach, pomimo tego, że tyleż prekursorska co konsekwentna działalność każdego z nich trwała dekady. Takie sytuacje są oczywiście częste i powtarzające się: osobny artysta bądź artystka, którego twórczość jest trudna do sklasyfikowania, zaczyna funkcjonować w środowiskowej świadomości (innych artystów, badaczy, muzealników, kuratorów) późno, wówczas, gdy minęło już apogeum jego aktywności. Ten powtarzający się od stuleci schemat recepcji pokazuje, że najwyraźniej dopiero pewien czasowy dystans pozwala nam na zadanie tym artystom i ich pracom adekwatnych pytań. Taką właśnie m.in. rolę spełnia tekst Weroniki Orłowskiej. Autorka pyta o rolę emancypującego potencjału gier z wizerunkiem, prowadzonych przez Machcińskiego i Kisiel, a także o dzisiejsze znaczenie kategorii takich jak m.in. mainstream, profesjonalizm, nisza czy subwersywność, proponując jednocześnie uważną i kontekstualizującą interpretację działalności każdego z nich.

Tomasz Machciński and Ryszard Kisiel, whose artistic activity is the subject matter of Weronika Orłowska's minor degree, are artists who have been discovered for Polish history of art and culture only in recent years, despite the fact that both of them have been acted both innovatively and consistently for many decades. Such situations are, of course, frequent and recurrent: a separate artist, whose output is difficult to categorise, begins to function in the community's consciousness (other artists, researchers, museum workers, curators) at a later date, when the peak of their activity has already passed. This pattern of reception, which has repeated itself for centuries, clearly shows that only a certain distance of time allows us to ask adequate questions to these artists and their works. This is one of the roles fulfilled by Weronika Orłowska's text. The author asks about the role of the emancipating potential of games with images being played by Machciński and Kisiel and about the present-day meaning of such terms as mainstream, professionalism, niche or subversiveness, while at the same time proposing a careful and contextualising interpretation of the activity of both artists.

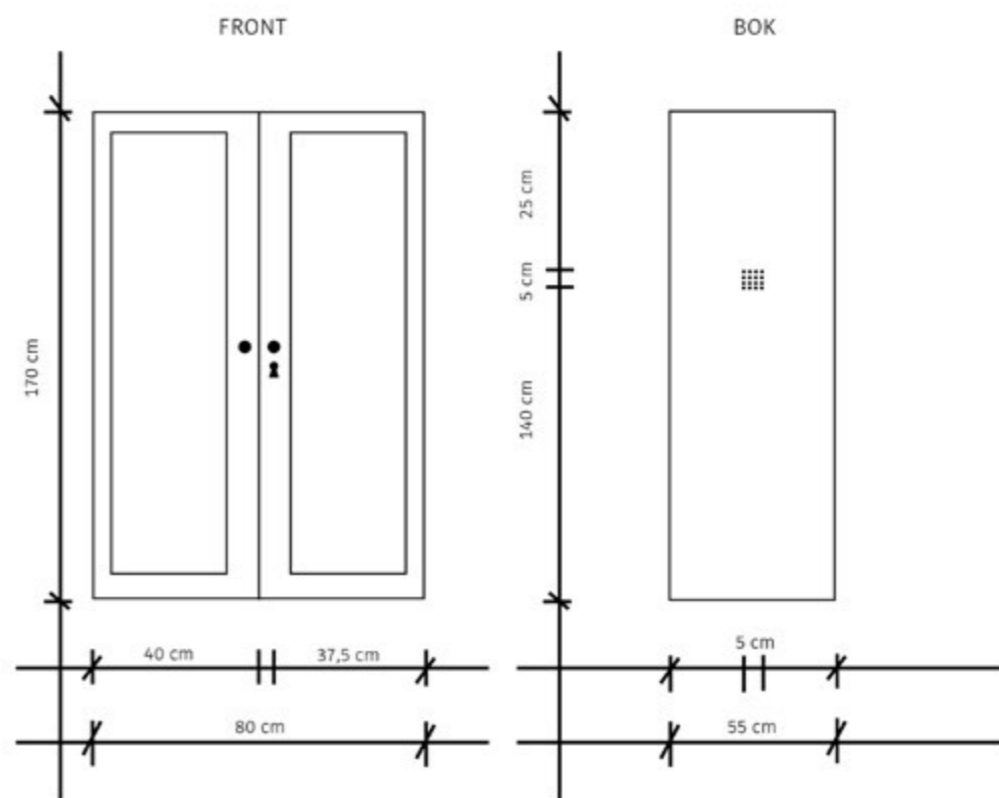
dr Marika Kuźmicz Dr Marika Kuźmicz

Szafa jest ekspozytorem dla fotografii oraz opowieści o sztuce Tomasza Machcińskiego i Ryszarda Kisiel. Szafa to przestrzeń prywatna, w szafie można się schować. Dlatego praca Weroniki Orłowskiej jest trafnym symbolem queer i transwestytyzmu. Nienormatywności, która musiała być, czasem ciągle musi być, ukrywana. Mebel ten jest miejscem przechowywania – na przykład ubrań, czyli sztafażu prac Machcińskiego i Kisiel. *Szafa* łączy dwie funkcje: czysto użytkowego ekspozytora artefaktów (zdjęć, nagrań wideo) i symbolicznej instalacji dopasowanej do znajdującej się wewnątrz treści.

Closet is a display for photographs and stories about the art of Tomasz Machciński and Ryszard Kisiel. The closet is a private space where you can hide. Which is why Weronika Orłowska's piece is an apt symbol of queer and transvestism. The non-normativeness that had to be – and still sometimes has to be – hidden. This furniture is a place for storing – for example, clothes, or a staffage of works by Machciński and Kisiel. *Closet* combines two functions: a purely utilitarian display of artifacts (photographs, videos) and a symbolic installation matched to the content inside it.

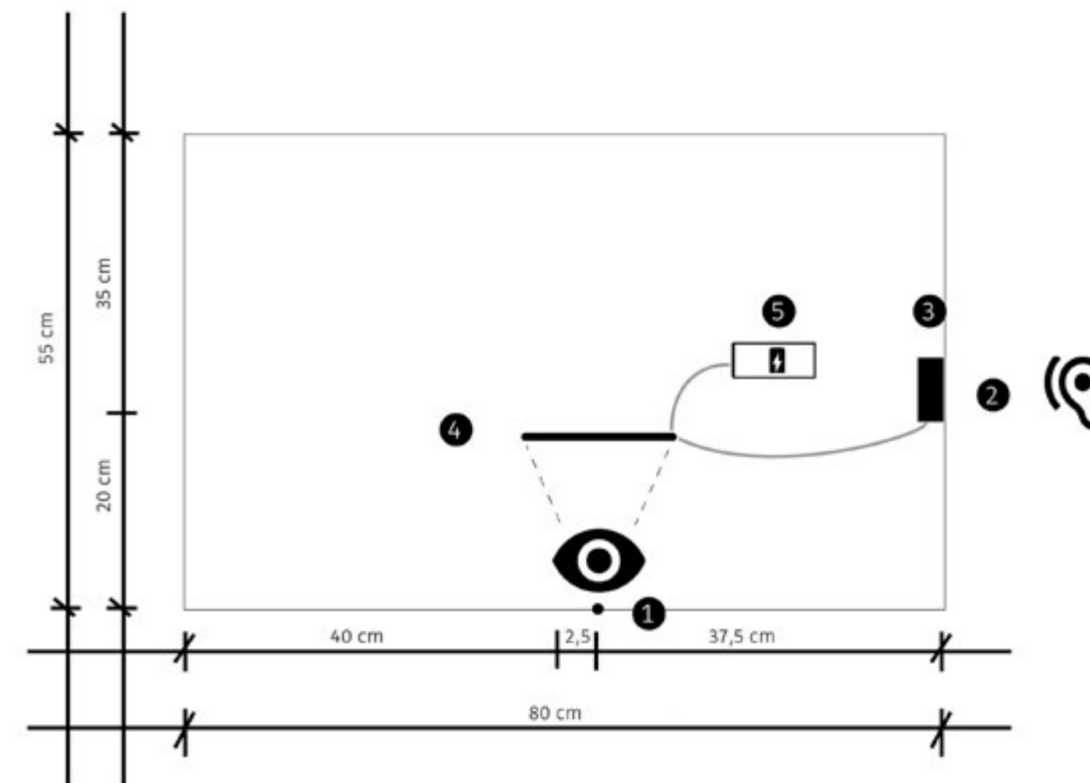
mgr Kuba Maria Mazurkiewicz Kuba Maria Mazurkiewicz, MFA

5., 6. *Szafa*, wieloelementowa instalacja wideo, 170 × 80 × 55 cm
5., 6. *Closet*, multi-part video installation, 170 × 80 × 55 cm

5.

RZUT

6.

WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA KULTURĄ WIZUALNĄ

WERONIKA ORŁOWSKA

Skróty / Abbreviations

3dZwll

Pracownia 3D i Zdarzeń Wirtualnych II
Studio of 3D & Virtual Occurrences No. 2

ASP

Akademia Sztuk Pięknych
Academy of Fine Arts

CGI

obrazy generowane komputerowo
computer-generated imagery

DSC

różnicowa kalorymetria skaningowa
differential scanning calorimetry

FPIF

Festiwal Polskich Filmów Fabularnych
Gdynia Film Festival

FTIR

spektroskopia w podczerwieni
z transformacją Fouriera
Fourier-transform infrared spectroscopy

HPLC

wysokociśnieniowa chromatografia cieczowa
high-performance liquid chromatography

KUL

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
The John Paul II Catholic University of Lublin

LFO

generator małej częstotliwości
low frequency oscillator

MBP

Międzynarodowe Biennale Plakatu
International Poster Biennale

MHP

Muzeum Historii Polski
Polish History Museum

MNiSW

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Ministry of Science and Higher Education

MTRS

Międzynarodowe Triennale Rysunku Studenckiego
International Triennial of Student Drawing

OKŚ

Ośrodek Kultury Śródmieście
Śródmieście Cultural Center

PEG

glikol polietylenowy
polyethylene glycol

PGR

Państwowe Gospodarstwo Rolne
State Agricultural Farm

PK ds. UNESCO

Polski Komitet do spraw UNESCO
Polish National Commission for UNESCO

ROD

Rodzinny Ogród Działkowy
Family Allotment Garden

UMCS

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
Maria Curie-Skłodowska University

UW

Uniwersytet Warszawski
University of Warsaw

VR

rzeczywistość wirtualna
virtual reality

WKiRDS

Wydział Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki
Faculty of Conservation and Restoration of Works of Art

WZKW

Wydział Zarządzania Kulturą Wizualną
Faculty of Management of Visual Culture

Katalog wystawy *Coming Out Najlepsze Dyplomy ASP w Warszawie 2020*
Catalogue of the exhibition *Coming Out Best Degree Pieces Academy of Fine Arts in Warsaw 2020*

7–20.12.2020
Centrum Praskie Koneser
Plac Konesera 3, 03-736 Warszawa
comingout.asp.waw.pl
fb.com/asp.coming.out

Organizator / Organiser
Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie / Academy of Fine Arts in Warsaw

Kurator wystawy / Exhibition curator
prof. / Prof. Paweł Nowak

Koordinacja projektu / Project coordination
Zespół Biura Promocji i Współpracy / Team of Promotion and External Relations Office

Wystawa / Exhibition
Handsome Studio: Dorota Skalska-Stefańska, Ewa Hiller, Maciej Stefański, Jarosław Bartoszek

Katalog / Catalogue

Projekt graficzny / Graphic design
Igor Kubik, Ania Wieluńska
Prepress / Prepress
Albert Łukasiak

Konceptcja sesji portretowej absolwentów i przygotowanie fotografii / Concept of the graduates' portrait session and post-processing of the photos
Kamil Kotarba

Fotografie prac dyplomowych / Photographs of the degree pieces
Lola Banet s./p. 204–209, Kamila Cembor/Agata Stanula s./p. 189–193, Konrad Cieszkowski s./p. 32 (zdjęcie nr/photo no. 4), Arkadiusz Glegoła s./p. 94, 95, Adam Gut s./p. 22–25, 32 (zdjęcie nr/photo no. 2), 33, 35, Joanna Kowalczyk s./p. 57–61, Halina Nowocień s./p. 151–153, Tymon Rizov–Ciechański 126, 127, 129, Roman Stasiuk s./p. 134, 135, 137, Magdalena Szymańska s./p. 124, 125, Łukasz Wójtowicz s./p. 133, Jakub Wróblewski s./p. 214–217, Bartosz Zalewski s./p. 222, 223, Emil Zięba s./p. 108, 109, 111 oraz ze zbiorów artystów / and from artists' archives
Fotografia nr 10 (autor nieznan) z s. 19 z książki T. Berenstein, A. Rutkowski, *Pomoc Żydom w Polsce 1939–1945*, Wydawnictwo Polonia, Warszawa 1963, s. 48–49 / Photograph no. 10 (anonymous) on p. 19 from: T. Berenstein, A. Rutkowski, *Pomoc Żydom w Polsce 1939–1945*, Wydawnictwo Polonia, Warszawa 1963, p. 48–49

Dołożyliśmy wszelkich starań, aby dotrzeć do wszystkich właścicieli praw autorskich zdjęć zamieszczonych w publikacji, jednak nie zawsze było to możliwe. Uprzejmie prosimy wszystkich zainteresowanych o kontakt celem dopełnienia formalności prawnych.

Every effort has been made to trace all the copyright holders of the photographs in the publication, which however was not possible in every case. We kindly request all interested parties to contact us to complete the legal formalities.

Tłumaczenie / Translation
ExLibro – Biuro Tłumaczeń i Usług Wydawniczych

Redakcja tekstów w języku polskim / Copy-editing of Polish texts
Katarzyna Olesińska

© Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie i Autorzy / Academy of Fine Arts in Warsaw, 2020

Wydawca / Published by
Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie / Academy of Fine Arts in Warsaw
Krakowskie Przedmieście 5
00-068 Warszawa
www.asp.waw.pl

Druk i oprawa / Printed and bound by
Drukarnia Klimiuk, Warszawa

ISBN 978-83-66098-95-4

Organizator / Organiser

Patronat honorowy / Honorary patronage

PREZYDENT MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury
Co-funded by the Minister of Culture and National Heritage from the Culture Promotion Fund

Projekt współfinansuje m.st. Warszawa
Co-funded by the City of Warsaw

Partnerzy / Partners

KONESER
CENTRUM PRASKIE

STRÖER

salon
akademii
AKADEMIA SZTUK PIĘKNYCH W WARSZAWIE

Patronat medialny / Media sponsors

TVP
KULTURA

TVP 3
WARSZAWA

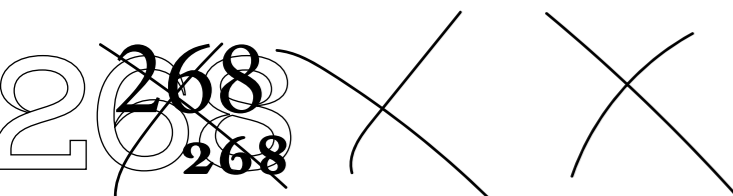
POLSKIE RADIO
RDC
Radio dla Ciebie

K
MAG
MAGAZYN

VOGUE

SZ U M

naszemiasto.

Centrum Praskie Koneser

Koneser – centrum kulturalno-rozrywkowe stołecznej Pragi

Centrum Praskie Koneser to dziś tętniące życiem serce warszawskiej Pragi. Zrewitalizowana przestrzeń dawnej fabryki wódek stała się miejscem spotkań, licznych wydarzeń kulturalnych i zagłębieniem gastronomicznym oraz rozrywkowym.

Pofabryczna sceneria i nowoczesność. Tak w skrócie można opisać Konesera, który łączy tradycję z najnowszymi trendami oraz bogatym życiem artystycznym. Pośród atrakcyjnej i wielokrotnie nagradzanej architektury każdy odwiedzający bez trudu odnajdzie wyjątkowe dla siebie miejsca, m.in. najlepsze w Polsce restauracje i bary, galerie sztuki i Muzeum Polskiej Wódki. Koneser to również lokalne królestwo butików polskich projektantów – zarówno mody, jak i różnego rodzaju akcesoriów, także dla domu. Oprócz tego centrum oferuje możliwość zadbania o siebie w strefie beauty.

Siłą Konesera jest różnorodność oraz liczba atrakcji, które możemy w nim znaleźć. Spoiwem całego kompleksu jest ogólnodostępny Plac Konesera, na którym odbywają się koncerty, spektakle czy różnego rodzaju targi – sztuki czy kulinarne. Każdy pora roku przynosi odwiedzającym innego typu atrakcje. Przez cały rok można podziwiać wystawy znanych i cenionych polskich artystów, którzy wystawiają się w licznych galeriach sztuki. Popularnością cieszą się również spektakle, koncerty, pokazy filmowe oraz targi. Centrum Praskie Koneser to centrum kulturalno-rozrywkowe nie tylko warszawskiej Pragi, ale także całej Warszawy.

Aktualny plan wszystkich wydarzeń można znaleźć na www.koneser.eu.

Koneser: cultural & entertainment centre of Praga

The Koneser Praga Centre is the vibrant heart of the Warsaw district of Praga today. The revitalised space of the former vodka factory has become a place of meetings and numerous cultural events, as well as a catering and entertainment basin.

Post-factory scenery and modernity. This is how we can briefly describe Koneser, which combines tradition with the most recent trends and a rich artistic life. Amongst the attractive and award-winning architecture, every visitor will easily find exceptional places: the best restaurants and bars in Poland, art galleries and the Polish Vodka Museum. Koneser is also a local kingdom of boutiques of Polish designers – both in the field of fashion and various accessories, including home accessories. In addition, the centre offers the opportunity to take care of yourself in the beauty zone.

The strength of Koneser lies in its diversity and the number of attractions we can find inside. The whole complex is bound together by the generally available Plac Konesera [Connoisseur's Square] on which concerts, theatre shows and various fairs – including art and food fairs – are held. Each season of the year brings a different range of attractions to visitors. Throughout the year we can admire the exhibitions of well-known and recognised Polish artists whose works are displayed in numerous art galleries. Theatre and film shows, concerts and fairs also attract large audiences. The Koneser Praga Centre is a cultural & entertainment centre not only of Praga, but also of Warsaw as a whole.

he current schedule of all events can be found at: www.koneser.eu.

THE
😊 END